

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΕ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ ΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

Φοιτητές
Αρβανίτη Κωνσταντίνα
Ναστούλης Παναγιώτης
Παρά Μαργαρίτα

Εποπτεύων Καθηγητής
Ζησιμάτος Γεώργιος

Πάτρα, Απρίλιος 2015

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ισορροπία μεταξύ εργαζόμενου και εργασιακού περιβάλλοντος αποτελεί σχέση δυναμική και αμφίδρομη, άμεσα συνδεδεμένη με την ασφάλεια και την υγιεινή του ανθρώπου μέσα στον χώρο που δραστηριοποιείται. Όταν η σχέση αυτή διαταραχθεί, τότε είτε ο εργαζόμενος, είτε το εργασιακό περιβάλλον ή και τα δυο ταυτόχρονα κινδυνεύουν. Οι επιπτώσεις ενός εργατικού ατυχήματος μπορεί να είναι ελάχιστες, όπως ένας απλός τραυματισμός, έως εξαιρετικά σημαντικές όπως η απώλεια μιας ανθρώπινης ζωής, η καταστροφή του περιβάλλοντος κ.α. Ο κλάδος των κατασκευών παρουσιάζει αυξημένα ποσοστά εργατικών ατυχημάτων και βρίσκεται στις πρώτες θέσεις μεταξύ των πιο επικίνδυνων οικονομικών δραστηριοτήτων στην χώρα μας. Το είδος και η φύση των εργασιών που εκτελούνται σε ένα έργο, οι συνθήκες της εργασίας και του περιβάλλοντος, η θέση του έργου και η εξοικείωση των εργαζόμενων με τον κίνδυνο είναι μερικοί από τους παράγοντες που επιδρούν αρνητικά στην ασφάλεια και υγιεινή στο εργοτάξιο.

Η αύξηση των μέτρων ασφάλειας και υγιεινής δεν αποσκοπεί αποκλειστικά και μόνο στην αποτροπή ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών αλλά και στην καλή σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων που συνεπάγεται ταυτόχρονα και αύξηση της παραγωγικότητας τους. Σημαντική παράμετρος προς την κατεύθυνση αυτή υπήρξε η υποχρέωση τήρησης ενιαίας νομοθεσίας από τις χώρες της Ε.Ε. που είχε ως αποτέλεσμα την ένταξη στο εθνικό δίκαιο νομοθετημάτων σχετικών με την ασφάλεια και υγιεινή που αποτελούν την πλήρη εναρμόνιση τις χώρας μας με τις οδηγίες της Ε.Ε. Δημιουργήθηκε δηλαδή ένα νομοθετικό πλαίσιο ικανό να καλύψει τα νομικά κενά που υπήρχαν και να εκσυγχρονίσει το ισχύον νομικό καθεστώς της Ελλάδος σε θέματα ασφάλειας και υγιεινής της εργασίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα Πτυχιακή Εργασία αναλύει τα προβλήματα και τις λύσεις στην Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων σε εργοτάξια έργων πολιτικού μηχανικού. Απαρτίζεται από οχτώ κεφάλαια τα οποία αναλύουν και παρουσιάζουν βάση νομοθετημάτων, κανονισμών και ερευνών τα σημαντικότερα σημεία στην Υγεία και Ασφάλεια τα οποία πρέπει να μελετούνται και να εφαρμόζονται από όλους τους εμπλεκόμενους στα Τεχνικά Έργα.

Η εργασία αυτή παρουσιάζει ειδικότερα την εξέλιξη της εργασιακής ασφάλειας και υγιεινής με το πέρασμα των χρόνων, τους εργασιακούς κινδύνους και τις ασθένειες που προκαλούνται από τις κακές συνθήκες εργασίας, τα γενικά καθήκοντα και τις υποχρεώσεις που έχουν όλοι όσοι σχετίζονται με την κατασκευή. Αναφέρονται γενικές διατάξεις για την καλή ασφάλεια στους εργοταξιακούς χώρους, κατηγοριοποιούνται και αναλύονται βάση των εθνικών νόμων και κανονισμών εργασίες, μηχανήματα και εξοπλισμοί στα εργοτάξια, καθώς και τα κατάλληλα μέτρα προστασίας (ΜΑΠ) για την πρόληψη κινδύνου στις εκάστοτε εργασίες. Επίσης αναφέρονται οι σκοποί και στόχοι του Ελληνικού Ινστιτούτου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.) που από το 1992 συμβάλει στην προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων. Τέλος, μετά από την έρευνα που κάναμε για την εκπόνηση αυτής της εργασίας, παρουσιάζουμε κάποιες προτάσεις που ίσως συμβάλουν στην έρευνα για την μείωση των ατυχημάτων στον κλάδο των τεχνικών έργων.

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
1 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	7
ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ	7
1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ, ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ.....	7
1.2 ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ	8
1.3 Η ΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ.....	8
1.4 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟΝ ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ	8
2 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	13
ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ	13
2.1 ΟΡΙΣΜΟΙ.....	13
2.2 ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ.....	14
2.3 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ	23
2.4 ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	26
3 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	33
ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ.....	33
3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ.....	33
3.2 ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ	34
3.3 ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ.....	35
3.4 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ.....	35
3.5 ΓΕΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ.....	36
3.6 ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ, ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ 37	
3.7 ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ	37
4 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	38
ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ	38
ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	38
4.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	38
4.2 ΕΦΑΡΜΟΓΗ	38
4.3 ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΚΑΛΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ	39
5 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	42
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ	42
5.1 ΣΚΑΛΩΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΕΣ ΣΚΑΛΕΣ.....	42
5.2 ΑΝΥΨΩΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ	45
5.3 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ, ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΧΕΙΡΟΣ... 52	
5.4 ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ, ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ ΓΑΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ	56

5.5	ΕΚΣΚΑΦΕΣ, ΦΡΕΑΤΙΑ, ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ, ΥΠΟΓΕΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΣΗΡΑΓΓΕΣ	60
5.6	ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΥΨΗ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΣΤΕΓΕΣ.....	67
5.7	ΔΟΜΙΚΟΙ ΣΚΕΛΕΤΟΙ, ΞΥΛΟΥΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ.....	69
5.8	ΕΡΓΑΣΙΑ ΠΑΝΩ ΣΕ ΝΕΡΟ	74
5.9	ΠΑΣΣΑΛΟΠΗΞΗ.....	76
5.10	ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗ.....	78
5.11	ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ.....	81
6°	ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	84
	ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ	84
6.1	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	84
6.2	ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΠΥΡΚΑΪΑΣ.....	85
6.3	ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ.....	86
6.4	ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΑΙΓΙΔΑΣ	88
6.5	ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΣΕΙΣΜΟΥ	92
6.6	ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΜΕΓΑΛΩΝ ΔΙΑΡΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ Η ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ.....	95
7°	ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	98
	ΜΕΣΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ	98
	ΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ	98
7.1	ΧΡΗΣΗ ΜΕΣΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ.....	98
7.2	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ.....	99
7.3	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΜΕΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΝΑ ΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ.....	101
8°	ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	106
	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ.....	106
	ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	106
8.1	ISO 18001 OHSAS/ ΕΛΟΤ 1801	108
9°	ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	110
	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	110
9.1	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	110
9.2	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	111
	Επίλογος	117

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Έχει γίνει πλέον κατανοητό από όλους, ότι η προστασία της υγείας και η ασφάλεια των εργαζομένων στους χώρους εργασίας αποτελεί ένα από τα βασικά στοιχεία των συνθηκών εργασίας αλλά και της ποιότητας ζωής.

Η κοινωνία στο σύνολο της έχει πλέον αντιληφθεί, ότι οι συνέπειες των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών επιμερίζονται σε όλους και δεν περιορίζονται μόνον στους ενδιαφερόμενους εργαζόμενους και εργοδότες.

Είναι σημαντική λοιπόν κάθε πρωτοβουλία που συμβάλει στην απομυθοποίηση και ανάλυση των προβλημάτων υγιεινής και ασφάλειας, στη μελέτη και υπόδειξη μέτρων πρόληψης, στην ενεργοποίηση όλων μας στα θέματα αυτά.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρούμε μια σημαντική αύξηση των πρωτοβουλιών αυτών, που έρχονται να επισφραγίσουν μια αξιοσημείωτη νομοθετική δραστηριότητα.

Στην εργασία αυτή παρουσιάζεται η κατάσταση όπως έχει σήμερα στους εργοταξιακούς χώρους και στα άτομα που συμπλέκονται με αυτούς.

Παρουσιάζονται ακόμη οι βασικές αρχές για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων και την πρόληψη των επαγγελματικών συνθηκών όπως ορίζεται στο Ν. 1568/85 και στο Π.Δ. 905/96 με το οποίο γίνεται εναρμόνιση του εθνικού μας δικαίου με την οδηγία 89/391 της ΕΟΚ. Η οδηγία αυτή εξεδόθη το 1989 από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αφορά τις προδιαγραφές, «Σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία».

Η εργασία αυτή δεν μπορεί να υποκαταστήσει με κανένα τρόπο τα επίσημα κείμενα της νομοθεσίας. Μπορεί όμως να συμβάλει στην ευαισθητοποίηση, των κυβερνητικών ή άλλων δημόσιων αρχών, εργοδοτών, πολιτικών Μηχανικών, εργαζομένων, κλπ. στη διαμόρφωση συνείδησης αυτών πάνω σε θέματα ασφάλειας και υγιεινής της εργασίας σε εργοτάξια έργων πολιτικών Μηχανικών.

1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ

1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ, ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

Ιστορικά, η ασφάλεια στους χώρους εργασίας αφορούσε τον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό της βιομηχανίας και τις κτιριακές εγκαταστάσεις. Σκοπός της ήταν η προφύλαξη της μονάδος παραγωγής από κάθε κίνδυνο, ώστε να επιτυγχάνεται συνεχώς η μεγαλύτερη δυνατή παραγωγή. Εργοστάσια έπρεπε να προφυλαχθούν από πυρκαγιές και μηχανήματα από ζημιές. Οι εργαζόμενοι πολύ σπάνια περιλαμβάνονται στους στόχους προγραμμάτων και συστημάτων ασφαλείας.

Σταδιακά καθώς διαμορφώνεται μια ανθρωποκεντρική αντίληψη στην κοινωνία, η Εργασιακή Ασφάλεια εστίαζε όλο και περισσότερο το ενδιαφέρον της στον εργαζόμενο. Αποτέλεσμα της ορθολογικότερης αντιμετώπισης του προβλήματος υπήρξε η δημιουργία και ταχεία ανάπτυξη της Μηχανικής Ασφάλειας ως επιστήμη. Σήμερα, παρουσιάζεται ιδιαίτερη δυσκολία στην ανεξάρτητη αντιμετώπιση, εργαζομένου και εργασιακού περιβάλλοντος. Ο πολύ καλά σχεδιασμένος, από κάθε άποψη, χώρος εργασίας, δύναται να παρουσιάζεται ασφαλείς ως χώρος. Από τη στιγμή όμως που αρχίζει να υλοποιείται ο σκοπός της δημιουργίας του με τη χρήση του από τους εργαζόμενους, η κατάσταση διαφοροποιείται. Πιθανόν λάθη, ενέργειες ή και παραλήψεις των χρηστών του, προκαλούν ατυχήματα με συνέπειες τόσο για τους ίδιους όσο και για το περιβάλλον στο οποίο εργάζονται.

Η αλλαγή των κοινωνικών δομών και απαιτήσεων δημιούργησαν νέες ανάγκες στο σύνολο των καταστάσεων (παράμετροι, συνιστώσες, αποτελέσματα) της παραγωγικής διαδικασίας. Επίσης η εντυπωσιακή αύξηση της επιστημονικής γνώσης και η ταχύτατη τεχνολογική εξέλιξη δημιουργούν νέες προοπτικές στο χώρο εργασίας. Παράλληλα η ανάπτυξη νέων επιστημών, θετικών και ανθρωπιστικών, καθώς και η εξέταση του ανθρώπου-εργαζομένου μέσα από διαφορετική οπτική γωνία σε σχέση με την διαφορετική αντιμετώπιση του, διαμορφώνουν νέες αντιλήψεις για την Ασφάλεια, Υγεία και Υγιεινή στους χώρους εργασίας.

Η τελευταία ενδιαφέρεται για την εφαρμογή των κανόνων οι οποίοι θα ελαχιστοποιήσουν τον εργασιακό κίνδυνο σε όλο το σύστημα: εργασιακό περιβάλλον-εργαζόμενος-γενικότερο πρόβλημα-κοινωνικό σύνολο.

Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή προγραμμάτων ασφαλείας πρέπει να μελετώνται και να ελέγχονται για την αποτελεσματικότητά τους πάνω στο σύστημα το οποίο αναφέρθηκε. Ο εργαζόμενος συμμετέχει πλέον ενεργά τόσο στη λήψη των αποφάσεων, όσο και στον έλεγχο εφαρμογής τους. Ο ρόλος των παραδοσιακών διαδικασιών συμμετοχής, διερευνάται, ενώ ταυτόχρονα δοκιμάζονται νέες διαδικασίες. Αναζητούνται οι μέθοδοι οι οποίες θα δώσουν στην εργοδοσία και στον εργαζόμενο να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη του «ασφαλώς εργάζεσθε».

1.2 ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Από νομοθετικής πλευράς η στροφή αρχίζει δειλά, μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Σημαντική προσπάθεια να αντιμετωπιστούν νομοθετικά τα θέματα της Ασφάλειας και Υγιεινής στο χώρο εργασίας παρατηρείται από τη δεκαετία του '60 και μετά. Η εξέλιξη της νομοθετικής προσπάθειας των τελευταίων δεκαετιών μπορεί να συνοψισθεί ως εξής:

α. Δεκαετία του '60: Αντιδράσεις κατά του υπάρχοντος συστήματος και σοβαρότατες επικρίσεις για την αποτελεσματικότητα και ταύτιση του με τις τότε σύγχρονες κοινωνικές θέσεις σχετικά με τον εργαζόμενο και τη θέση του στην παραγωγική διαδικασία.

β. Δεκαετία του '70: Διαμόρφωση νέων τάσεων σφαιρικότερης αντιμετώπισης του προβλήματος. Διεύρυνση του ρόλου του εργαζόμενου στη λήψη αποφάσεων στον έλεγχο εφαρμογής κανονισμών.

γ. Δεκαετία του '80: Κριτική των αποτελεσμάτων της εμπειρίας των τελευταίων 20 ετών και υιοθέτηση διαδικασιών τροποποίησης των υπάρχοντων συστημάτων μέσα από ρεαλιστικότερες θέσεις οι οποίες στρέφονται προς το όφελος του εργαζομένου, μέσα από την συνεργασία σε όλα τα επίπεδα ιεραρχίας.

Αξίζει να τονιστεί ότι οι νομοθεσίες πολλών χωρών περιέλαβαν τα πρώτα τους νομοθετήματα σχετικά με την εργασιακή ασφάλεια και υγιεινή, μετά τα μέσα του περασμένου αιώνα. Η ουσιαστική ώθηση δόθηκε από την βιομηχανική επανάσταση, καθώς οι νέες τότε τεχνολογίες συνοδεύονται από νέες μορφές εργασιακού κινδύνου.

1.3 Η ΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Επίσημες στατιστικές έδειξαν ότι στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπολογίζεται ότι κάθε χρόνο 10 εκατ. (6,6% των εργαζομένων) πέφτουν θύματα εργατικού ατυχήματος ή επαγγελματικής νόσου, και ότι περίπου 8.000 άτομα χάνουν τη ζωή τους εξαιτίας εργατικών ατυχημάτων. Το 2007 στην Ε.Ε. των 27, σύμφωνα με τη μελέτη της Eurostat, το 3,2% των εργαζομένων είχε πέσει θύμα εργατικού ατυχήματος τον τελευταίο χρόνο (6,9 εκατομμύρια εργαζόμενοι), ενώ πολλοί από αυτούς είχαν υποστεί περισσότερα από ένα ατυχήματα. Υπολογίζεται ότι τα εργατικά ατυχήματα στην Ε.Ε. των 27 κόστισαν 83 εκατομμύρια ημερολογιακές ημέρες απουσίας από την εργασία, ενώ δεν έχει υπολογιστεί το ποσοστό αυτών που δεν θα εργαστούν ποτέ ξανά. Το 73% των ατυχημάτων οδηγούν σε τουλάχιστον 1 μέρα απουσίας από την εργασία, ενώ το 23% σε περισσότερο από ένα μήνα. Από θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα έχασαν τη ζωή τους 5.580 Ευρωπαίοι εργαζόμενοι. Σε λιγότερο αναπτυγμένες χώρες, όπως στην Ινδία, υπολογίζεται ότι το 80% όλων των τραυματισμών συμβαίνουν στην εργασία.

1.4 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟΝ ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ

Η υπάρχουσα κατάσταση όσον αφορά τη μη εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας και των όσων απορρέουν από αυτή συνοψίζεται στα παρακάτω:

- Τα νομοθετημένα μέτρα για την ασφάλεια και υγιεινή των εργαζομένων σε δημόσια και ιδιωτικά έργα εφαρμόζονται σε χαμηλά ποσοστά. Αξίζει ως εκ τούτου περαιτέρω

έρευνα για να διερευνηθούν οι αιτίες αυτές της πλημμελούς τήρησης των μέτρων ασφαλείας στα εργοτάξια οικοδομικών έργων.

Τα Δημόσια Έργα που εφαρμόζουν κάπως συχνότερα την κείμενη νομοθεσία πρέπει να αποδοθεί στην γενικότερα καλύτερη οργάνωση ενός δημοσίου έργου, τη συνεχή παρακολούθηση των εργασιών από την επιβλέπουσα αρχή του εργοταξιαρχή ή αντίστοιχους εργοδηγούς. Επίσης οι κάπως αυξημένες οικονομικές δυνατότητες που παρέχει ένας υψηλός προϋπολογισμός έργου προδιαθέτει τη χρήση αρτιότερου εργοταξιακού εξοπλισμού.

Δεν πρέπει επίσης να παραβλέπονται οι γραπτές μεταξύ αναδόχου και κυρίου του έργου που υποχρεώνουν τον πρώτο στην τήρηση των μέτρων ασφαλείας που προβλέπει η σύμβαση και οι προδιαγραφές του έργου. Όλα τα παραπάνω συντελούν αναμφισβήτητα σε πληρέστερη τήρηση κανόνων ασφαλείας.

- Τα αίτια της μη τήρησης των μέτρων ασφαλείας και υγιεινής στα εργοτάξια αποδίδονται στην έλλειψη επαρκούς κρατικού ελέγχου, στη δυστροπία των εργαζομένων να χρησιμοποιούν ατομικά μέσα προστασίας, στην απροθυμία των εργοδοτών να αναλάβουν πρόσθετες δαπάνες για προμήθεια μέσων προστασίας, στην έλλειψη επαρκούς ενημέρωσης κυρίως των εργαζομένων, του εργοδότη και λιγότερο του μηχανικού στην έλλειψη σύνταξης σχετικής μελέτης μέτρων προστασίας και ως τελευταίο αίτιο, ο φόβος της υπέρμετρης αύξησης του χρόνου κατασκευής του έργου.

Από τα παραπάνω φαίνεται ότι:

Η τήρηση της σχετικής νομοθεσίας για τη λήψη μέτρων Υγιεινής και Ασφάλειας δεν καθυστερεί σημαντικά το έργο όσον αφορά το χρόνο παράδοσης του.

Το κόστος προμήθειας του σχετικού εξοπλισμού ατομικής και συλλογικής προστασίας είναι ένας παράγοντας που προβληματίζει αρκετούς.

Η δυστροπία της μεγάλης μερίδας κυρίως των εργαζομένων να χρησιμοποιούν μέσα προστασίας (θέμα παιδείας και ενημέρωσης) σε συνδυασμό με την πλημμελή αστυνόμευση από τον αρμόδιο κρατικό έλεγχο οδηγούν σε χαλαρή έως ανύπαρκτη τήρηση των σχετικών μέτρων προστασίας.

Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας που επιβαρύνει την παραπάνω κατάσταση και που επισημαίνεται είναι, η δυσκολία συγκέντρωσης κωδικοποίησης και κατανόησης του υπάρχοντος νομικού πλαισίου λόγω της πολυνομίας και διασποράς των νομικών διατάξεων για την υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων.

- Το ποσοστό συμμόρφωσης των εργαζομένων στις υποδείξεις του επιβλέποντα μηχανικού ειδικά σε ότι αφορά την τήρηση μέτρων Υγιεινής και Ασφάλειας μπορούμε να δούμε ότι μάλλον είναι απογοητευτικό: από έρευνα 38% μόνο των εργαζομένων συμμορφώνονται προς τις υποδείξεις όταν αφορούν συλλογικά μέτρα προστασίας και 32% όταν αφορά υποδείξεις για ατομικά μέτρα προστασίας.

Δηλαδή, ευκολότερα ο μηχανικός μπορεί να επιβάλλει συλλογικά μέτρα προστασίας παρά να πείσει τους εργαζομένους ότι για το συμφέρον τους και μόνο πρέπει να χρησιμοποιούν ατομικά μέτρα προστασίας. Είναι μια κατάσταση που σαφώς μπορεί να αποδοθεί στην έλλειψη παιδείας και σε βάθος ενημέρωσης του εργατοτεχνικού προσωπικού που εργάζεται στα εργοτάξια.

- Η ιδέα της ανάγκης ασφάλειας στον εργασιακό χώρο δεν έχει γίνει ίσως κατανοητή στο βαθμό που πρέπει. Κανείς δεν φαίνεται να θέλει να χρεωθεί το κόστος πρόληψης του εργατικού κινδύνου. Υπάρχει αντίθετα η σαφής θέληση ισομερισμού του κόστους αυτού τόσο στον εργοδότη, τον εργολάβο, όσο και στον ίδιο τον εργαζόμενο.

Το πρόσθετο αυτό κόστος δεν υπερβαίνει το 21% του προϋπολογισμού του έργου. Αυτή η διακύμανση εξηγείται από τη φύση και την ιδιαιτερότητα που παρουσιάζουν τα διάφορα τεχνικά έργα. Ένα όμως σημαντικό συμπέρασμα που προκύπτει είναι, ότι η μη τήρηση μέτρων Ασφάλειας και Υγιεινής, δεν οφείλεται στην αναμενόμενη

αύξηση του κόστους του έργου, αλλά είναι πρακτικά θέμα οργάνωσης και νοοτροπίας.

- Η τήρηση ημερολογίου έργου (Η.Ε.) είναι υποχρεωτική στα δημόσια έργα (άρθρο 33, 609/85) και ενώ υπάρχει συνήθως συχνή επιτήρηση τόσο από τους εκπροσώπους του κυρίου του έργου (επιβλέπουσα αρχή) όσο και από την πλευρά του αναδόχου (εργοταξίαρχης, εργολάβος, κλπ.) που από τα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας φαίνεται ότι τηρείται μόνο σε ποσοστό 61%. Αντίθετα τηρείται σε ποσοστό 6% στα ιδιωτικά έργα που δεν προβλέπεται υποχρεωτικά από την κείμενη νομοθεσία αλλά είναι προαιρετικό για την καλή παρακολούθηση του έργου.

Ανάλογη και δυσμενέστερη τύχη έχουν και άλλα χρήσιμα έγγραφα που πρέπει να τηρούνται στο χώρο του εργοταξίου, όπως για παράδειγμα η τήρηση Ημερολογίου Μέτρων Ασφαλείας (Η.Μ.Α.) που προβλέπεται από τον Ν. 1396/83 και την Υπ. Απ. 13064/84 καθώς και το παρουσιολόγιο εργαζομένων, ασφαλισμένων ΙΚΑ το οποίο επανήλθε σε ενεργό χρήση με πρόσφατη απόφαση του Ιδρύματος (Απ. Φ21/2257/1992 ΦΕΚ 634Β). Ο νόμος είναι αυστηρός και προβλέπει κυρώσεις χρηματικές και σε φυλάκιση. Τα έγγραφα αυτά δεν απαντώνται εύκολα στην οικοδομή, οι κύριοι λόγοι είναι οι ακόλουθοι:

-Δύσκολη εξεύρεση του Η.Ε., Η.Μ.Α. και παρουσιολογίου σε αντίθεση με τα υπόλοιπα τυποποιημένα έγγραφα της οικοδομής που χρειάζονται π.χ. για την έκδοση οικοδομικής άδειας. Το γεγονός της σπανιότητας των εγγράφων αυτών στην αγορά είναι μια έμμεση απόδειξη ότι δεν είναι ευρεία η χρήση τους στις οικοδομές και στα λοιπά τεχνικά έργα.

-Η θεώρηση των εγγράφων αυτών από τις αρμόδιες αρχές απαιτούν επισκέψεις σε διάφορες υπηρεσίες και δεν είναι απαιτητές και ελέγξιμες από την έναρξη του Τεχνικού Έργου σε αντίθεση με άλλες απαιτητές ενέργειες (π.χ. θεώρηση οικοδ. Άδειας στο Αστυνομικό Τμήμα της περιοχής του έργου πριν από την έναρξη εργασιών). Καθυστερεί συνεπώς η προμήθεια των εγγράφων αυτών και τελικά εφ' όσον δεν υπάρχει κίνδυνος άμεσου ελέγχου, ο χρόνος περνά και τελικά τα λησμονούν.

-Ενώ τα έγγραφα αυτά πρέπει να φυλάσσονται στο εργοτάξιο σε πρώτη ζήτηση για τους επιθεωρητές εργασίας ή άλλα αρμόδια όργανα ελέγχου, στην πράξη στα περισσότερα οικοδομικά έργα δεν διαθέτουν ούτε γραφείο επίβλεψης και συνεπώς δεν υπάρχει χώρος να φυλάσσονται (τουλάχιστον πριν τελειώσει ο σκελετός και τα τούβλα της οικοδομής).

-Υπάρχουν εργοδότες, εργολάβοι αλλά και εργαζόμενοι που ευνοούν την απαξία και την μη τήρηση των νομοθετικών εγγράφων για να έχουν τη δυνατότητα να τακτοποιούν με άνεση υποθέσεις ενσήμων στο ΙΚΑ (χρησιμοποίηση ως εργατών ανασφάλιστων, αλλοδαπών ή συνταξιούχων κλπ.).

-Συχνά εργολάβοι και εργαζόμενοι στην οικοδομή φοβούμενοι φορολογικό έλεγχο με διασταύρωση των δηλώσεων τους με άλλα σχετικά έγγραφα της οικοδομής (παρουσιολόγιο, Η.Ε., κλπ.) συντελούν με την αδρανή τους στάση στην αποφυγή προμήθειας ή συμπλήρωσης των σχετικών εγγράφων.

- Από στατιστικά του Υπουργείου Εργασίας φαίνεται ότι το εργοτεχνικό προσωπικό δεν είναι επαρκώς ενημερωμένο σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας στον εργοταξιακό χώρο.
- Ένα άλλο ανθρώπινο και σημαντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζεται στα εργοτάξια είναι το πρόβλημα κάποιων στοιχειωδών εγκαταστάσεων υγιεινής (WC) καθώς και οι χώροι για να αλλάζουν, να πλένονται και να τρώνε οι εργαζόμενοι. Σήμερα για το πρόβλημα αυτό όπως και για πληθώρα άλλων ανάλογων προβλημάτων δε λαμβάνεται κανένα μέτρο.

- Η αντιμετώπιση της δυστροπίας των εργαζομένων στις συμβουλές και τις παραινήσεις του επιβλέποντος μηχανικού είναι ένα θέμα ακανθώδες. Οι τακτικές που σήμερα ακολουθούνται φαίνεται να είναι:
 - Προσπάθειες ευαισθητοποίησης των εργαζομένων στον επαγγελματικό κίνδυνο με τη μεταβίβαση της ευθύνης στον ίδιο για την προστασία της ατομικής υγείας και σωματικής ακεραιότητάς τους.
 - Απειλή αίτησης απόλυσης των δυστροπούμενων εργατών. Δε γνωρίζουν όμως πόσο σοβαρά λαμβάνονται αυτές οι απειλές από τους εργαζόμενους.
 - Καταγραφή του συμβάντος και εντολών στο Η.Μ.Α. και Η.Ε.
 - Διακοπή εργασιών στο εργοτάξιο.
 - Παραίτηση από την επίβλεψη του έργου.
 - Διάφορες άλλες τακτικές όπως καταγγελία στην αστυνομία, παρακράτηση μισθού κλπ.
- Ακόμη φαίνεται πολύ καθαρά η θέληση όλων για την ύπαρξη ενός κώδικα καταμερισμού υποχρεώσεων και ευθυνών των συμμετεχόντων στο έργο. Πιστεύουν ότι αν κάθε παράγοντας του έργου γνωρίζει εκ των προτέρων το χώρο της ευθύνης του, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά του, καθώς και το ποσοστό της ευθύνης που θα τους αναλογεί σε περίπτωση παραλείψεών τους, τότε το εργοτάξιο θα ήταν πολύ ασφαλέστερο από ενδεχόμενα ατυχήματα και θα μείωνε δραστικά τα κρούσματα απειθαρχίας. Προτείνεται μεταξύ άλλων καταμερισμός ευθυνών ανά συνεργείο εργαζομένων, υποχρεωτικούς και τακτικούς ελέγχους και λοιπά μέτρα.
- Σχετικά με την προμήθεια των ατομικών μέτρων προστασίας των εργαζομένων πιστεύεται ότι οι εργαζόμενοι θα πρέπει να διαθέτουν το βασικό εξοπλισμό (κράνος, φόρμα, υποδήματα) με δικές τους δαπάνες, σε δικές τους επιλογές και να τον συντηρούν με δική τους αποκλειστικά ευθύνη. Ο εργολάβος ή ο εργοδότης θα πρέπει να χορηγούν κάθε πρόσθετο ειδικό εξοπλισμό (γάντια ασφαλείας, μάσκες οξυγόνου κλπ.). Αντίθετα από μερικούς ότι όλα θα πρέπει να τα χορηγεί ο εργοδότης ή έστω ο εργολάβος.
- Σε γενικές γραμμές επιβλέποντες μηχανικοί έχουν την εντύπωση ότι κατά την τελευταία δεκαετία υπάρχει μία τάση βελτίωσης των συνθηκών εργασίας. Οι λόγοι βελτίωσης τους οποίους προβάλλουν οι παραπάνω είναι:
 - Ανοδος του βιοτικού επιπέδου.
 - Προηγμένη τεχνολογία.
 - Ενημέρωση.
 - Βελτίωση της επίβλεψης των μηχανικών.
 - Αυτοπροστασία στον κίνδυνο ατυχήματος.
 - Αλλαγή νοοτροπίας εργατών, εργολάβων.
 - Διάφοροι άλλοι λόγοι.

Όσον αφορά την υπάρχουσα κατάσταση καταγεγραμμένων ατυχημάτων που έχουν γίνει σε εργοτάξια σύμφωνα με πληροφορίες και στατιστικά του Υπουργείου Εργασίας έχει ως εξής:

- Ευλουργοί τύπων (καλουπατζήδες) και σοβατζήδες παρουσιάζουν αυξημένη συχνότητα ατυχημάτων έναντι άλλων ειδικοτήτων που εργάζονται στο εργοτάξιο. Αυτό ερμηνεύεται από:
 - την έλλειψη σταθερού δαπέδου εργασίας
 - την προχειρότητα με την οποία συχνά συνθέτουν ικριώματα από ανομοιόμορφα υλικά

- την κακή έδραση-στήριξη πολλών ικριωμάτων
- την χρησιμοποίηση ακατάλληλου υλικού(γήρανση-κακή συντήρηση υλικού)
- τη μη τήρηση των προδιαγραφών που ορίζει η νομοθεσία
- Οι πτώσεις φαίνονται ως η βασικότερη αιτία τραυματισμού στο εργοτάξιο. Ακολουθούν οι τραυματισμοί από εργαλεία, τραυματισμοί από πτώσεις αντικειμένων, από ολισθήματα-παραπατήματα, από ηλεκτροπληξία, προσκρούσεις σε αντικείμενα και διάφορα άλλα αίτια.
- Όσον αφορά τη θέση τραύματος παρατηρούμε ότι τα άκρα (πόδια-χέρια) πλήττονται πρώτα από τα υπόλοιπα μέλη. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα μεν πόδια τραυματίζονται κατά τη διάρκεια ενός ολισθήματος- παραπατήματος, είτε από καρφιά που βρίσκονται διάσπαρτα στην οικοδομή, είτε τέλος από πτώση μεταφερόμενου φορτίου. Τα χέρια τραυματίζονται είτε κατά τη διάρκεια της εργασίας, είτε κατά την παρέμβασή τους ως ασπίδα στην αποτροπή κάποιου άμεσου κινδύνου. Η κεφαλή είναι το αμέσως επόμενο πληττόμενο στοιχείο ενώ ο κορμός πλήττεται τις λιγότερες φορές.
Είναι ευνόητο ότι συνήθως υπάρχει στενή σχέση μεταξύ φύσεως εργασίας και θέσης τραύματος.
Τα αίτια των θανατηφόρων ατυχημάτων συνοψίζονται ως εξής:
 - απροσεξία θύματος
 - ελαττωματικό υλικό
 - έλλειψη ενημέρωσης
 - έλλειψη μέτρων ασφαλείας
- Ένα από ατύχημα έχει ένα κόστος το οποίο καλύπτει κατά κανόνα ο ασφαλιστικός φορέας του θύματος. Πέρα όμως από την αποζημίωση και εφ' όσον το θύμα ή οι συγγενείς του έχουν το δικαίωμα να εγείρουν αγωγή τότε οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται εξαρτώνται από το είδος της βλάβης του θύματος.

2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

2.1 ΟΡΙΣΜΟΙ

Η βασική παράμετρος (συνθετικό) των περισσότερων όρων είναι οι έννοιες «εργασιακός» και «επαγγελματικός». Η έννοια «εργασιακός» είναι γενικότερη και σχετίζεται με κάθε κατάσταση η οποία απορρέει από την ανάγκη του ανθρώπου για συμμετοχή του στην παραγωγική διαδικασία. Η έννοια «επάγγελμα» είναι ειδικότερη και αναφέρεται όχι τόσο στην ενέργεια του ανθρώπου ως δραστηριότητα, αλλά ως θέσεως μέσα στην παραγωγική διαδικασία, σχετίζεται με το συγκεκριμένο επάγγελμα και περιέχεται από τη γενικότερη της έννοια «εργασία». Έτσι ένα ατύχημα είναι εργασιακό, αλλά μια ασθένεια είναι επαγγελματική.

Εργασιακό περιβάλλον

Ορίζεται ως Εργασιακό Περιβάλλον, ο χώρος φυσικός ή τεχνητός, καθώς και κάθε τι βρίσκεται εντός αυτού, στα όρια του οποίου εργαζόμενος ή εργαζόμενοι καλούνται να εκτελέσουν εργασία. Σ ορισμένα συστήματα ανάλυσης, ο εργαζόμενος αποτελεί παράμετρο του εργασιακού περιβάλλοντος.

Με βάση τον παραπάνω ορισμό, κάθε εγκατάσταση κτιριακή, μηχανολογική ή ηλεκτρολογική, συστήματα μεταφοράς τα οποία κινούνται εντός των ορίων του Εργασιακού Περιβάλλοντος, αποτελούν μέρος του. Ο ορισμός, δεν περιέχει περιορισμούς ως προς τη φύση του χώρου. Συνεπώς, το εργοτάξιο αποτελεί το εργασιακό περιβάλλον για τον εργοταξίαρχη μηχανικό, το αεροπλάνο για το πλήρωμά του και οι κτιριακές εγκαταστάσεις δημόσιας υπηρεσίας για τους υπαλλήλους της.

Εργασιακός κίνδυνος

Ορίζεται ως Εργασιακός Κίνδυνος η κατάσταση η οποία δημιουργείται λόγω ανεπιλημμένης δραστηριότητας και η πραγματοποίησή της εμπεριέχει την βεβαιότητα του δυσμενούς αποτελέσματος για την υγεία των εργαζομένων ή και για το εργασιακό περιβάλλον ή και για τους πολίτες ή και για το γενικότερο περιβάλλον εντός του οποίου υλοποιείται η συγκεκριμένη δραστηριότητα.

Η πιθανότητα πραγματοποίησης της κατάστασης η οποία ορίστηκε ως εργασιακός κίνδυνος ονομάζεται επικινδυνότητα (ρίσκο). Αν η τιμή της πιθανότητας πραγματοποίησης είναι p , τότε για την πιθανότητα της μη πραγματοποίησης q , είναι:

$$q=1-p$$

Ακόμα ισχύει: $0 < p < 1$

Ο εργασιακός κίνδυνος είναι συνυφασμένος με την κάθε παραγωγική δραστηριότητα του ανθρώπου. Άλλοτε είναι δυνατό να γίνει εκ των προτέρων αντιληπτός, άλλοτε όχι. Η έγκαιρη αναγνώριση και πιστοποίησή του αποτελεί τη σημαντικότερη ενέργεια-στάδιο προλήψεώς του. Δεν είμαστε σε θέση να επεμβαίνουμε σε κάθε περίπτωση και να μηδενίζουμε ή να περιορίζουμε την πιθανότητα εμφάνισής του.

Εργασιακό ατύχημα

Ορίζοντας γενικά ως ατύχημα το αποτέλεσμα της εμφάνισης κινδύνου οδηγούμαστε στο να προτείνουμε για το εργασιακό ατύχημα τον εξής ορισμό: «Εργασιακό Ατύχημα είναι το αποτέλεσμα της εμφάνισης του εργασιακού κινδύνου». Επειδή ο τελευταίος δεν αφορά αποκλειστικά τον εργαζόμενο, αντιλαμβανόμαστε ότι το εργασιακό ατύχημα καλύπτει κάθε παράμετρο της παραγωγικής διαδικασίας. Ορίζεται αναλυτικότερα το εργασιακό ατύχημα ως «το αιφνίδιο και μη σχεδιασμένο γεγονός, το οποίο προκαλεί τον τραυματισμό ή και το θάνατο εργαζομένων ή και τρίτων ή και βλάβη ή φθορά ή καταστροφή μηχανισμού της παραγωγικής διαδικασίας».

Ο παλαιότερος όρος «εργατικό ατύχημα», ο οποίος και σήμερα παραμένει σε ευρεία χρήση, συνδέει το ατύχημα με τον τραυματισμό ή και το θάνατο εργαζομένων αδυνατώντας να αποδώσει την πραγματική διάσταση του προβλήματος. Η χρήση του όρου με την παραδοσιακή του έννοια, περιορίζεται σε αναφορές σε υπάρχουσες καταστάσεις (ισχύουσες Νομοθεσίες, πραγματοποιηθείσες μελέτες κλπ.).

Επαγγελματική ασθένεια

Όπως θα φανεί στη συνέχεια, η πιστοποίηση της αιτίας μιας ασθένειας ως επαγγελματική είναι τις περισσότερες φορές δύσκολη, γεγονός το οποίο δυσχεραίνει το χαρακτηρισμό της αυτό. Η Επαγγελματική Ασθένεια, είναι το αποτέλεσμα της συνεχούς και επί μακρόν χρονικό διάστημα εργασίας, σε συνθήκες οι οποίες εμπεριέχουν κίνδυνο για την υγεία του εργαζομένου.

Από πολλούς προτείνεται ένας ελαφρώς τροποποιημένος ορισμός σύμφωνα με τον οποίο η Επαγγελματική Ασθένεια είναι το αποτέλεσμα της συνεχούς και επί μακρόν χρονικό διάστημα εργασίας σε συνθήκες οι οποίες αποτελούν πιστοποιημένο κίνδυνο για την υγεία του εργαζομένου. Ακριβώς αυτό το «πιστοποιημένο» δίνει ένα διαφορετικό τρόπο αντιμετώπισης της κατάστασης. Ο κίνδυνος υπάρχει ασχέτως της πιστοποίησης του.

Εργασιακή ασφάλεια και υγιεινή

Ο εργασιακός κίνδυνος συνοδεύει οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα του ανθρώπου. Επειδή τα αποτελέσματα της εμφάνισης του κινδύνου είναι ανεπιθύμητα και γενικώς αναπόφευκτα απαιτείται λήψη σχετικών μέτρων τα οποία καθιστούν το Εργασιακό Περιβάλλον, αποτελεί αντικείμενο της Εργασιακής Ασφάλειας, ως εφαρμογή της Μηχανικής Ασφάλειας.

Η απόφαση για τα μέτρα τα οποία πρέπει να λαμβάνονται, πρέπει να ευθυγραμμίζεται στον άξονα «πρόληψη έναντι αποκατάστασης». Πλην όμως, μέτρα για την αποκατάσταση (π.χ. παροχή πρώτων βοηθειών στο εργοστάσιο) αποτελούν επίσης αντικείμενο της Εργασιακής Ασφάλειας.

2.2 ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ

Το Εργασιακό Ατύχημα είναι αποτέλεσμα της πραγματοποίησης εργασίας. Για το λόγο αυτό, έχει ήδη προταθεί ο όρος «εργασιακό ατύχημα» σε αντικατάσταση του όρου «εργατικό ατύχημα».

Ίσως ορισμένα παραδείγματα θα μπορέσουν να δώσουν αυτή τη διάσταση και να δικαιολογήσουν τη χρησιμοποίηση του νέου όρου. Ο κακός σχεδιασμός φωτισμός του εργασιακού χώρου, μπορεί να προκαλέσει την άστοχη ενέργεια ή την παράλειψη του

εργαζομένου, με αποτέλεσμα την πρόκληση ατυχήματος στον ίδιο τον εργαζόμενο (τραυματισμός) ή και στο χώρο εργασίας (πρόκληση πυρκαγιάς). Η αμέλεια του εργαζομένου για τον καθαρισμό της πρέσας σκυροδέματος, προκαλεί τη θραύση του σωλήνα (ζημιά του εξοπλισμού), τον εκσφενδονισμό τμήματός του και σκυροδέματος (πιθανός τραυματισμός εργαζομένων ή και πολιτών) διακόπτοντας τη σκυροδέτηση (πιθανό πρόβλημα στο φέροντα οργανισμό της κατασκευής).

Έστω στο προηγούμενο παράδειγμα δεν είχαμε τραυματισμό του προσωπικού του εργοταξίου. Κατά τη διάρκεια αντικατάστασης του θραυσμένου σωλήνα, εργαζόμενος στην προσπάθειά του να ασφαλίσει τις συνδέσεις, ενεργεί απρόσεκτα προκαλώντας κάταγμα του αντίχειρα του αριστερού χεριού. Η πρώτη περίπτωση δεν συνιστά εργατικό ατύχημα, ενώ η δεύτερη συνιστά, λόγω του ότι έχουμε τραυματισμό; Φυσικά μια τέτοια θεώρηση εκτιμάται ως ελλιπής και ανακριβής.

Επανερχόμενοι στο δεύτερο παράδειγμα σημειώνουμε τον τραυματισμό των διερχόμενων πολιτών πλησίον του εργοταξίου και πάντως πέραν των ορίων του. Συνιστάται και πάλι εργασιακό ατύχημα. Είναι δυνατόν η ασφάλεια εργασίας να περιορίσει το πεδίο ενδιαφέροντος, εντός των φυσικών ορίων του εργασιακού χώρου, αδιαφορώντας για οποιαδήποτε σχέση αλληλεπίδρασης, είναι δυνατόν να υπάρχει μεταξύ του πρώτου και του δικού του ευρύτερου περιβάλλοντος; Και για να υπάρξουμε και κάπως ακραίοι στα παραδείγματα τα οποία δίδονται, αναφέρεται ως τέτοιο η περίπτωση αστοχίας δεξαμενής του συστήματος επεξεργασίας αποβλήτων χημικής βιομηχανίας και η διάθεση τους σε φυσικό αποδέκτη χωρίς επεξεργασία. Σε ποια περίπτωση και κάτω από ποια λογική δεν θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε το συμβάν ως εργασιακό ατύχημα; Μήπως σύμφωνα με τον μηδενικό αριθμό θυμάτων κατά διάρκεια εκδήλωσης του προβλήματος; Συνεπώς για την Μηχανική Ασφάλεια δεν επιτρέπεται να θεωρείται ατύχημα μόνο εκείνο το οποίο πιστοποιείται και έχει σαφές αποτέλεσμα επί των εργαζομένων.

Πηγές Εργασιακών Ατυχημάτων

Οι πηγές των εργασιακών ατυχημάτων είναι δυνατόν να διαχωριστούν σε δυο κατηγορίες:

- σε όσες είναι συνυφασμένες με τη φύση της εργασίας και
- όσες είναι το αποτέλεσμα αποφάσεων του ανθρώπου.

Οι πρώτες παρουσιάζονται ανελαστικές και είναι δύσκολο να διαχωριστούν, εφόσον η παραγωγική διαδικασία, με την οποία είναι συνυφασμένες, πραγματοποιείται. Παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση παρουσίας χημικών ουσιών, επιβλαβών, για την ανθρώπινη υγεία, στη βιομηχανία. Είναι άτοπο ως θέμα η απομάκρυνση πρωτογενούς μορφής κινδύνων (χημικές ουσίες επιβλαβής για τον ανθρώπινο οργανισμό) από το χώρο εργασίας. Η αλιεία συνδεδεμένη με τον κίνδυνο των καιρικών συνθηκών δε δύναται να ανεξαρτητοποιηθεί από αυτόν..

Οι πηγές της δεύτερης κατηγορίας είναι δυνατό να περιορισθούν σε μεγάλο βαθμό. Ο περιορισμός τους εξαρτάται αποκλειστικά από τις αποφάσεις του ανθρώπου για τα λαμβανόμενα προληπτικά μέτρα. Παράδειγμα της κατηγορίας αυτής αποτελεί η χρήση μηχανολογικού εξοπλισμού ο οποίος είναι εφοδιασμένος με συστήματα ασφαλείας έναντι άλλου παλαιότερου και οικονομικότερου ως προς τα κόστη κτήσης, ο οποίος όμως στερείται τέτοιων συστημάτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Κίνδυνοι από αστοχίες εδάφους	Πηγές κινδύνων
Φυσικά πρανή	Κατολίσθηση. Απουσία / ανεπάρκεια υποστήριξης Αποκολλήσεις. Απουσία / ανεπάρκεια προστασίας Στατική επιφόρτιση. Εγκαταστάσεις / εξοπλισμός Δυναμική επιφόρτιση. Φυσική αιτία Δυναμική επιφόρτιση. Ανατινάξεις Δυναμική επιφόρτιση. Κινητός εξοπλισμός
Τεχνητά πρανή και εκσκαφές	Κατάρρευση. Απουσία / ανεπάρκεια υποστήριξης Αποκολλήσεις. Απουσία / ανεπάρκεια προστασίας Στατική επιφόρτιση. Υπερύψωση Στατική επιφόρτιση. Εγκαταστάσεις / εξοπλισμός Δυναμική επιφόρτιση. Φυσική αιτία Δυναμική επιφόρτιση. Ανατινάξεις Δυναμική επιφόρτιση. Κινητός εξοπλισμός
Υπόγειες εκσκαφές	Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Ανυποστήλωτα τμήματα Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Ανεπαρκής, καθυστερημένη, ακατάλληλη υποστήλωση Κατάρρευση μετώπου προσβολής Ανυποστήρικτες παρακείμενες εκσκαφές Προϋπάρχουσα υπόγεια κατασκευή Διάνοιξη υπογείου έργου Ερπυσμός
Καθιζήσεις	Γεωλογικές / γεωχημικές μεταβολές Μεταβολές υδροφόρου ορίζοντα Υποσκαφή / απόπλυση Στατική επιφόρτιση Δυναμική καταπόνηση-φυσική, ανθρωπογενής αιτία
Κίνδυνοι από εργοταξιακό εξοπλισμό	Πηγές κινδύνων
Κίνηση οχημάτων-μηχανημάτων	Συγκρούσεις οχήματος-οχήματος Συγκρούσεις οχήματος-προσώπου Συγκρούσεις οχήματος-σταθερού εμποδίου Συνθλίψεις μεταξύ οχήματος-οχήματος Συνθλίψεις μεταξύ οχήματος-σταθερού εμποδίου Ανεξέλεγκτη κίνηση. Βλάβες συστημάτων Ανεξέλεγκτη κίνηση. Ελλιπής ακινητοποίηση Μέσα σταθερής τροχιάς. Ανεπαρκής προστασία Μέσα σταθερής τροχιάς. Εκτροχιασμός

Ανατροπή οχημάτων-μηχανημάτων	Ασταθής έδραση Υποχώρηση εδάφους-δαπέδου Έκκεντρη φόρτωση Εργασία στις πρανές Υπερφόρτωση Μεγάλες ταχύτητες
Μηχανήματα με κινητά μέρη	Στενότητα χώρου Βλάβη συστημάτων κίνησης Ανεπαρκής κάλυψη κινουμένων τμημάτων-πτώσεις Ανεπαρκής κάλυψη κινουμένων τμημάτων- παγιδεύσεις μελών Τηλεχειριζόμενα μηχανήματα και τμήματά τους
Κίνδυνοι από πτώσεις από ύψος	Πηγές κινδύνων
Οικοδομές κτίσματα	Κατεδαφίσεις Κενά τοίχων Κλιμακοστάσια Εργασία σε στέγες
Δάπεδα εργασίας-προσπελάσεις	Κενά δαπέδων Πέρατα δαπέδων Επικλινή δάπεδα Ολισθηρά δάπεδα Ανώμαλα δάπεδα Αστοχία υλικού δαπέδου Υπερυψωμένες δίοδοι και πεζογέφυρες Κινητές σκάλες ανεμόσκαλες Αναρτημένα δάπεδα. Αστοχία ανάρτησης Κινητά δάπεδα. Αστοχία μηχανισμού Κινητά δάπεδα. Πρόσκρουση
Ικρίωματα	Κενά ικριωμάτων Ανατροπή. Αστοχία συναρμολόγησης Ανατροπή. Αστοχία έδρασης Κατάρρευση. Αστοχία υλικού ικριώματος, ανεμοπίεση
Κίνδυνοι από εκρήξεις, εκτοξευμένα υλικά-θραύσματα	Πηγές κινδύνων
Εκρηκτικά-Ανατινάξεις	Ανατινάξεις βράχων Ανατινάξεις κατασκευών Ατελής ανατίναξη υπονόμων Αποθήκες εκρηκτικών Χώροι αποθήκευσης πυρομαχικών Διαφυγή-έκλυση εκρηκτικών αερίων και μιγμάτων

Δοχεία και δίκτυα υπό πίεση	Φιάλες ασετιλίνης-οξυγόνου Υγραέριο Υγρό άζωτο Αέριο πόλης Πεπιεσμένος αέρας Δίκτυα ύδρευσης Ελαιοδοχεία / υδραυλικά συστήματα
Αστοχία υλικών υπό ένταση	Βραχώδη υλικά σε θλίψη Προεντάσεις οπλισμού / αγκυρίων Κατεδάφιση προεντεταμένων στοιχείων Συρματόσχοινα Εξολκεύσεις Λαξεύσεις / τεμαχισμός λίθων
Εκτοξευμένα υλικά	Εκτοξευμένο σκυρόδεμα Αμμοβολές Τροχίνσεις / λειάνσεις
Κίνδυνοι από πτώσεις-μετατοπίσεις υλικών και αντικειμένων	Πηγές κινδύνων
Κτίσματα-φέρων οργανισμός	Αστοχία . Γήρανση Αστοχία . Στατική επιφόρτιση Αστοχία . Φυσική δυναμική καταπόνηση Αστοχία . Ανθρωπογενής δυναμική καταπόνηση Κατεδάφιση Κατεδάφιση παρακειμένων
Οικοδομικά στοιχεία	Γήρανση πληρωτικών στοιχείων Διαστολή-συστολή υλικών Αναρτημένα στοιχεία και εξαρτήματα Αποξήλωση δομικών στοιχείων Φυσική δυναμική καταπόνηση Ανθρωπογενής δυναμική καταπόνηση Κατεδάφιση Συναρμολόγηση / αποσυναρμολόγηση προκατασκευασμένων στοιχείων
Μεταφερόμενα υλικά-εκφορτώσεις	Μεταφορικό μηχάνημα. Ακαταλληλότητα/ ανεπάρκεια Μεταφορικό μηχάνημα. Βλάβη. Υπερφόρτωση Απόκλιση μηχανήματος. Ανεπαρκής έδραση Ατελής / έκκεντρη φόρτωση Αστοχία συσκευασίας φορτίου Πρόσκρουση φορτίου Διακίνηση αντικειμένων μεγάλου μήκους Χειρονακτική μεταφορά βαρέων φορτίων Απόλυση χύδην υλικών Εργασία κάτω από σιλό

Στοιβαγμένα υλικά	Υπερστοίβαση Ανεπάρκεια πλευρικού περιορισμού σωρού Ανορθολογική απόληψη
Κίνδυνοι από πυρκαγιές	Πηγές κινδύνων
Εύφλεκτα υλικά	Έκλυση / διαφυγή εύφλεκτων αερίων Δεξαμενές / αντλίες καυσίμων Μονωτικά, διαλύτες, PVC, κλπ. Εύφλεκτα Ασφαλτοστρώσεις / χρήση πίσσας Αυτανάφλεξη-εδαφικά υλικά, απορρίμματα Επέκταση εξωγενούς εστίας. Ανεπάρκεια αντιπυρικής προστασίας
Σπινθήρες-βραχυκυκλώματα	Εναέριοι αγωγοί υπό τάση Υπόγειοι αγωγοί υπό τάση Εντοιχισμένοι αγωγοί υπό τάση Εργαλεία που παράγουν εξωτερικό σπινθήρα Χρήση φλόγας-οξυγονοκολλήσεις Χρήση φλόγας-κασσιτεροκολλήσεις Χρήση φλόγας-χυτεύσεις Ηλεκτροσυγκολλήσεις Πυρακτώσεις υλικών
Κίνδυνοι από ηλεκτροπληξία	Πηγές κινδύνων
Δίκτυα εγκαταστάσεις	Προϋπάρχοντα εναέρια, υπόγεια δίκτυα Προϋπάρχοντα εντοιχισμένα δίκτυα Προϋπάρχοντα επίτοιχα δίκτυα Δίκτυο ηλεκτροδότησης έργου Ανεπαρκής αντικεραυνική προστασία
Εργαλεία-μηχανήματα	Ηλεκτροκίνητα μηχανήματα Ηλεκτροκίνητα εργαλεία
Κίνδυνοι από πνιγμό-ασφυξία	Πηγές κινδύνων
Νερό	Υποβρύχιες εργασίες Εργασίες εν πλω-πτώση Βύθιση / ανατροπή πλωτού μέσου Παρόχθιες / παράλιες εργασίες. Πτώση Παρόχθιες / παράλιες εργασίες. Ανατροπή οχήματος / μηχανήματος Υπαίθριες λεκάνες συλλογής / Δεξαμενές. Πτώση Υπαίθριες λεκάνες συλλογής / Δεξαμενές. Ανατροπή μηχανήματος Πλημμύρα / Κατάκλιση έργου
Ασφυκτικό περιβάλλον	Βάλτοι, ίλης, κινούμενοι άμμοι Υπόνομοι, βόθροι, βιολογικοί καθαρισμοί Βύθιση σε σκυρόδεμα, ασβέστη, κλπ. Εργασία σε κλειστό χώρο-ανεπάρκεια οξυγόνου

Κίνδυνοι από εγκαύματα	Πηγές κινδύνων
Υψηλές θερμοκρασίες	Συγκολλήσεις / συντήξεις Υπέρθερμα ρευστά. Ασφαλτος / πίσσα Πυρακτωμένα στερεά. Τήγματα μετάλλων Υπερθερμενόμενα τμήματα μηχανημάτων. Καυστήρες
Καυστικά υλικά	Ασβέστης Οξεία
Κίνδυνοι από έκθεση σε βλαπτικούς παράγοντες	Πηγές κινδύνων
Φυσικοί παράγοντες	Ακτινοβολίες Θόρυβος / δονήσεις Σκόνη Υπαίθρια εργασία. Παγετός Υπαίθρια εργασία. Κα΄θσωνας Χαμηλή θερμοκρασία χώρου εργασίας Υψηλή θερμοκρασία χώρου εργασίας Υγρασία χώρου εργασίας Υπερπίεση / υποπίεση
Χημικοί παράγοντες	Δηλητηριώδη αέρια Χρήση τοξικών υλικών Αμίαντος Ατμοί τηγμάτων Αναθυμιάσεις υγρών / Βερνίκια, κόλλες, μονωτικά, διαλύτες, ρητίνες Καπναέρια ανατινάξεων Καυσαέρια μηχανών εσωτερικής καύσης Συγκολλήσεις Καρκινογόνοι παράγοντες
Βιολογικοί παράγοντες	Μολυσμένα εδάφη Μολυσμένα κτίρια Εργασία σε υπονόμους, βόθρους, βιολογικούς καθαρισμούς Χώροι υγιεινής

Το κόστος των Εργασιακών Ατυχημάτων

Υπάρχει μια θεωρία, σύμφωνα με την οποία «η ασφάλεια δε συνδέεται με το κόστος». Η θεωρία αυτή, βασίζεται στο γεγονός ότι δεν μπορεί να αποτιμηθεί το κόστος του ανθρώπου ο οποίος υποφέρει και συνεπώς δεν υπάρχει εργοδότης ο οποίος να είναι σε θέση να βάλει τιμή σε αυτό. Επιπλέον η θεωρία αυτή, θέλει να μην είναι εύκολα υπολογισμένο το κόστος πρόληψης. Αυτό βέβαια είναι το λάθος. Οι οπαδοί της θεωρίας αυτής δίνουν την εντύπωση ότι σκοπίμως δεν λαμβάνουν υπόψη μια καθαρά πρακτική δυνατότητα, αυτή της στάθμισης του ρίσκου και των συνεπειών του μετά από τη μια πλευρά και του κόστους μηδενποίησής

του από την άλλη. Περιορίζονται δε στον ανθρώπινο πόνο, ενός μη ποσοτικοποιημένου βεβαίως μεγέθους, παραβλέποντας κάθε άλλο ποσοτικό ή ποσοτικοποιημένο μέγεθος.

Οι συνέπειες του ρίσκου και του κόστους προστασίας είναι ποσά συγγενή. Σε πολλές περιπτώσεις, τα δύο αυτά μεγέθη δε μπορούν να χαρακτηριστούν λογιστικά (οικονομικά), αλλά εκτιμώνται με καθαρά υποκειμενικούς παράγοντες. Ίσως για κάποιους το κόστος να σταματήσουν την ορειβασία, είναι μεγαλύτερο από το ρίσκο (την πιθανότητα να βρεθούν σε κίνδυνο), το περιεχόμενο στη συνήθειά τους αυτή. Αυτό βέβαια είναι μία αμιγής προσωπική απόφαση και δε δύναται να συνδεθεί κατά οποιαδήποτε έννοια με τη σχέση εργαζομένου-εργοδοσίας σφού δεν υπαρχει κάποιο συμβόλαιο μεταξύ του ορειβάτη και του όρους. Εμπεριέχει ωστόσο και παρουσιάζει με αξιοπρόσεκτη καθαριότητα το σημείο αξιολόγησης, η οποία είναι αναγκαία να γίνεται ακόμη και σε περιπτώσεις τόσο ακραίες.

Κάθε εργοδότης θεωρείται ότι έχει νομική και ηθική ευθύνη να εξασφαλίζει ασφαλή εργασία για τους εργαζομένους του. Η εργοδοσία υποχρεούται στην εκτίμηση του κόστους πρόληψης και του κόστους αποκατάστασης. Συνήθως οι εταιρίες ενδιαφέρονται για το άμεσο και όχι το συνολικό κόστος. Αυτό είναι απαράδεκτο. Τα ο συνολικό κόστος περιλαμβάνει και το έμμεσο ή υποκειμενικό και το κοινωνικό κόστος. Η αποζημίωση του αργαζομένου από την εταιρία ή η επισκευή του εξοπλισμού, εξαιτίας εργασιακού ατυχήματος αποτελεί για την εταιρία άμεσο κόστος. Ο ανθρώπινος πόνος και το κόστος των διαδικασιών στις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες αποτελούν για την εταιρία έμμεσο κόστος και δεν συνυπολογίζεται.

Κόστος για το θύμα

Ο κάθε εργαζόμενος επενδύει στην δυνατότητά του να παραμείνει και να εργάζεται στον εργασιακό χώρο. Αφαιρώντας του τη δυνατότητα αυτή, οι απώλειες γι' αυτόν συσσωρεύονται ταχύτατα. Το κόστος για το θύμα, χωρίς αμφιβολία, δεν είναι μόνο οικονομικό. Σ' αυτό περιλαμβάνονται:

- ο ανθρώπινος πόνος
- η απώλεια αμοιβών
- η απώλεια επιπλέον αμοιβών από υπερωριακή εργασία
- πιθανές διοικητικές ή και οικονομικές κυρώσεις
- υπερβάλλοντα ιατροφαρμακευτικά έξοδα και νοσηλεία της ασφαλιστικής κατάληψης και αποζημίωσης
- η απώλεια πιθανών δώρων ή βραβείων
- το χαμένο έδαφος στη διαδικασία προαγωγών
- η αποχή από χαμένες δραστηριότητες
- πιθανή μερική ή ολική ανικανότητα, άμεση ή μη
- αποκοπή τον κοινωνικό περίγυρο και του περιβάλλοντος του
- ψυχολογική φθορά και προβλήματα
- πιθανά δικαστικά έξοδα
- οικογενειακή κατάθλιψη και προβλήματα
- και πιθανό και χειρότερο όλων, ο θάνατος

Το συνολικό κόστος για το θύμα εξαρτάται από πάρα πολλούς παράγοντες και είναι δύσκολο να εκτιμηθεί. Ακόμη και η ποιοτική σύγκριση άμεσου και υποκειμενικού κόστους είναι δύσκολη εκτός ακραίων περιπτώσεων (όπως, μόνιμη ολική αναπηρία). Η ποσοτικοποίηση του μεγέθους γίνεται εύκολα για ορισμένους από τους παραπάνω παράγοντες.(απώλεια αμοιβών, δώρων, καταβολή νοσηλείων) αλλά είναι αδύνατη περισσότερο ή λιγότερο για ορισμένους άλλους (ανθρώπινος πόνος, ψυχολογική φθορά και προβλήματα).

Σε μία ολοκληρωμένη μελέτη σκόπιμο είναι να σταθμιστεί κάθε παράγοντας χρησιμοποιώντας συγκεκριμένους κατά περίπτωση ποσοδείκτες, οι οποίοι θα προκύπτουν από σχετικές κοινωνικές, οικονομικές, ψυχολογικές, τεχνικές έρευνες-μελέτες. Οι πολλαπλές πτυχές, η πολυπλοκότητα και η υποκειμενικότητα στην εκτίμηση των παραγόντων οι οποίοι συνιστούν το κόστος για το θύμα, καθιστούν σχετικής αξίας το οποιοδήποτε μοντέλο προσομοίωσης.

Κόστος για την εταιρία

Για την εταιρία το κόστος είναι οικονομικό και μπορεί να υπολογιστεί εύκολα, καθώς οι παράγοντες οι οποίοι το επηρεάζουν είναι λίγοι.

Το κόστος για την εταιρία αναλύεται σε:

- απώλεια παραγωγής
- φθορά εξοπλισμού ή και των εγκαταστάσεων
- κόστος επισκευών ή και αντικαταστάσεων
- κόστος υπερωριών
- αύξηση ασφαλίσεων
- αποζημιώσεις
- κόστος έρευνας αιτιών και συνθηκών εργασιακών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών
- διοικητικές κυρώσεις (οικονομικές ή μη)
- απώλεια φήμης και εμπιστοσύνης
- διατάραξη εργασιακής ειρήνης
- κόστος διαμαρτυριών των εργαζομένων (στάσεις εργασίας, απεργίες).

Φυσικά υπάρχει μια πληθώρα «κρυμμένων ζημιών» τις οποίες η εταιρία δεν χρειάζεται και μερικές φορές δεν μπορεί να αντιμετωπίσει.

Η οικονομική φύση των παραγόντων οι οποίοι συνιστούν το κόστος για την εταιρία καθιστά και τον υπολογισμό του τελευταίου σχετικά εύκολο και αντικειμενικό.

Κοινωνικό Κόστος

Το κοινωνικό κόστος έχει μια οικονομική και μια μη οικονομική συνιστώσα. Η πρώτη περιλαμβάνει τη μείωση του Α.Ε.Π. λόγω μείωσης της παραγωγής (ημέρες απουσίας, διακοπές παραγωγικής διαδικασίας), δαπάνες αποκατάστασης και αποζημιώσεις. Η δεύτερη αφορά στην ψυχολογική και συναισθηματική φόρτιση, λόγω εργασιακών ατυχημάτων, των εργαζομένων και του περιβάλλοντος τους. Έχει και αυτή οικονομική παράμετρο καθόσον εκδηλούμενη οδηγεί σε διατάραξη της εργασιακής ειρήνης με αποτέλεσμα την αποκέντρωση από τον αντικειμενικό σκοπό και επίπτωση (απεργίες) επί του Α.Ε.Π.

Κόστος Πρόληψης

Το μέτρο της επιτυχίας ενός προγράμματος ασφαλείας δίδεται από τον βαθμό πρόληψης τον οποίο αυτό επιτυγχάνει. Η πρόληψη του εργασιακού κινδύνου είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί και να μελετηθεί σε διαφορετικά επίπεδα:

- εργασιακή πολιτική σε εθνικό επίπεδο (κυβερνητική πολιτική)
- πρόληψη κατά κλάδο παραγωγής (κλαδικές και συλλογικές συμβάσεις)
- πρόληψη σε επίπεδο εταιρίας

Το κόστος πρόληψης περιλαμβάνει:

- το κόστος σχεδιασμού των προγραμμάτων πρόληψης
- το κόστος εφαρμογής του και
- το κόστος παρακολούθησης, συλλογής και ανάλυσης των αποτελεσμάτων της εφαρμογής του.

Το κόστος σχεδιασμού αναλύεται σε:

- κόστος προσωπικού για το σχεδιασμό του προγράμματος
- κόστος της σχετικής μελέτης και έρευνας
- κόστος τευχών δημοσίευσης του προγράμματος

Το κόστος εφαρμογής περιλαμβάνει:

- κόστος προσωπικού για την εφαρμογή και τον έλεγχο εφαρμογής
 - κόστος ενημέρωσης του προσωπικού περί του προγράμματος
 - κόστος δικαστικών διαδικασιών σε περίπτωση παραβάσεων
 - κόστος εκπαίδευσης των εργαζομένων
 - κόστος συλλογικών μέτρων προστασίας (πρόληψης) :αγορά, συντήρηση, και αντικατάσταση
 - κόστος ατομικών μέτρων προστασίας (πρόληψης): αγορά, συντήρηση, και αντικατάσταση
 - κόστος λόγω μειωμένης παραγωγής κατά τη διάρκεια προσαρμογής στις απαιτήσεις του προγράμματος
 - κόστος εξοπλισμού ελέγχου συστημάτων εργασίας
- Τέλος, το κόστος επεξεργασίας των αποτελεσμάτων του προγράμματος περιλαμβάνει μισθούς, εκπαίδευση, εξοπλισμό και λειτουργικά έξοδα.

2.3 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

Οι ορισμοί οι οποίοι δίνονται για την Επαγγελματική Ασθένεια, διαφέρουν από χώρα σε χώρα (ακόμη και για χώρες κοινωνικά και βιομηχανικά συγγενείς) οδηγώντας σε διαφορετικά αποτελέσματα και αλλοιώνοντας την πραγματική κατάσταση. Το 1973 στην Ιταλία αναγνωρίζονται 53.155 περιπτώσεις επαγγελματικών ασθενειών, έναντι 4.580 στη Γαλλία και 36.124 στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας για το 1973, ενώ το ΙΚΑ στην Ελλάδα αναγνωρίζει μόνο 54 περιπτώσεις ως τέτοιες. Επιπλέον τα νομικά κριτήρια περί επαγγελματικών ασθενειών, δεν δίνουν πάντα την δυνατότητα αναγνώρισης μιας ασθένειας ως επαγγελματικής. Ειδικές μελέτες στη Γαλλία πάνω σε συγκεκριμένες ασθένειες (κώφωση, βουκέλωση, δερματίτιδα) επισημαίνουν το πρόβλημα αυτό.

Οι επαγγελματικές ασθένειες είναι αποτέλεσμα κακών συνθηκών εργασίας. Αυτές είναι δυνατό να αφορούν το γενικότερο εργασιακό περιβάλλον, μεμονωμένα σημεία του ή συγκεκριμένες λειτουργίες. Γενικώς θεωρούμε τις επαγγελματικές ασθένειες ως το αποτέλεσμα της έκθεσης του εργαζομένου, για μεγάλο συνήθως χρονικό διάστημα, σε επικίνδυνες ουσίες (όπως ο αμίαντος) ή καταστάσεις (όπως ο θόρυβος) ή της επανάληψης της ίδιας λειτουργίας (όπως η εργασία σε κοπή σε αναγκαστικά λανθασμένη στάση) με λανθασμένο τρόπο.

Το πρόβλημα της επαγγελματικής ασθένειας παρουσιάζεται πιο πολύπλοκο από εκείνο του εργασιακού ατυχήματος. Η αντιμετώπιση μιας περίπτωσης ως επαγγελματικής ασθένειας, απαιτεί καταρχήν την αναγνώριση της ως τέτοιας. Έχει ήδη αναφερθεί η αδυναμία της

νομοθεσίας στον καθορισμό των κανόνων με βάση τους οποίους μια ασθένεια χαρακτηρίζεται ως επαγγελματική.

Η εμφάνιση του προβλήματος στον εργαζόμενο παρουσιάζει σχετικά μεγάλη υστέρηση ως προς την έναρξη επαφής του με την αιτία. Η υστέρηση αυτή επιτρέπει την εμπλοκή στο πρόβλημα εξωγενών προς την εργασία παραγόντων, με αποτέλεσμα αδυναμίας ευθείας αναγνώρισης και χαρακτηρισμού αρκετών περιπτώσεων ως επαγγελματικών ασθενειών. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της βιομηχανίας άσβεστου. Οι μελέτες δείχνουν ότι μεταξύ των προσβληθέντων από καρκίνο του αναπνευστικού συστήματος το ποσοστό των καπνιστών είναι πολύ μεγαλύτερο του αντίστοιχου των μη καπνιστών.

Οι Πηγές των Επαγγελματικών Ασθενειών

Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για την Βελτίωση των Συνθηκών Ζωής και Εργασίας, διερευνώντας τους τρόπους και τα μέσα προκειμένου να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των εργαζομένων, προσπάθησε να αποκτήσει περισσότερες γνώσεις σχετικά με τη σχέση των συνθηκών εργασίας και των αλλαγών των, με το παραγωγικό σύστημα και τον γενικότερο οικονομικό μηχανισμό. Στην προσπάθεια του αυτή, ανέθεσε σε μια ομάδα Γάλλων επιστημόνων (ANACT) τη συλλογή και επεξεργασία σχετικών με το θέμα δημοσιευμάτων. Η έρευνα των Γάλλων επιστημόνων παρουσίασε μια μέθοδο (αναπτύχθηκε από την GST, ένα κέντρο έρευνας μέσα στον όμιλο KRUPS, Γερμανία Ο.Δ., σχετική με τα χυτήρια, πρόγραμμα «εξανθρώπιση της εργασίας») για τον υπολογισμό του κόστους ως αποτελέσματος κακών συνθηκών εργασίας. Για τη μέθοδο, οι δείκτες-αίτια οι οποίοι λήφθηκαν υπόψη ήταν οι εξής:

- θόρυβος
- σκόνη
- αέρια
- ατμοί
- αερολύματα
- κλιματικές συνθήκες
- δονήσεις
- φωτισμός
- ωράριο(βάρδιες)

Ανάλογες έρευνες και μελέτες συμπληρώνουν τον κατάλογο των αιτιών τα οποία προκαλούν επαγγελματική ασθένεια. Από αυτές αναφέρονται εκείνες οι οποίες παρουσιάζουν μεγαλύτερη συχνότητα!

- αμιάντος, άσβεστος και άλλες ουσίες οι οποίες χρησιμοποιούνται κυρίως στη χημική βιομηχανία
- μόνιμη ή συχνή νυχτερινή εργασία
- διανοητική φόρτιση
- χειρισμός βαρών
- αυστηροί περιορισμοί ως προς τη σωματική στάση
- μορφή αμοιβής (αμοιβή ανά μονάδα προϊόντος)
- ακτινοβολία

Αιτία και αποτέλεσμα

Η επαγγελματικές ασθένειες εμφανίζονται κατά κανόνα μετά από επανειλημμένη έκθεση του εργαζομένου στην κατάσταση-αιτία. Η πιθανότητα συνδυασμένης δράσης περισσότερων της μιας αιτίας, ενδογενών και εξωγενών ως προς την εργασία, με αποτέλεσμα την εμφάνιση μιας μόνο επαγγελματικής ασθένειας είναι σημαντική. Είναι συνεπώς εύκολο να θεωρήσουμε τη συμμετοχή συγκεκριμένων συνθηκών εργασίας στην αιτία εμφάνισης

συγκεκριμένων κατά περίπτωση επαγγελματικών ασθενειών, είναι όμως πολύ δύσκολο να σταθμίσουμε το ποσοστό συμμετοχής τους.

Το αποτέλεσμα δύναται να είναι αντικειμενικό (κώφωση, καρκίνος του πνεύμονα) ή και υποκειμενικό (νευρικές διαταραχές, μόνιμο αίσθημα κόπωσης).

ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ	ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Δερματικές ανωμαλίες	Τοξικές ουσίες Σκόνη
Ανωμαλίες αναπνευστικού συστήματος	Ατμοί Αέρια-αερολύματα Τοξικές ουσίες Σκόνη
Καρδιαγγειακές ανωμαλίες	Κλιματικές συνθήκες
Ανωμαλίες οστών και αρθρώσεων	Στάση-χειρισμός
Νευρικές διαταραχές	Νυχτερινή εργασία Δονήσεις Αέρια-αερολύματα Διανοητική φόρτιση
Γενική αδιαθεσία	Νυχτερινή εργασία Διανοητική φόρτιση
Ανωμαλίες πεπτικού συστήματος	Νυχτερινή εργασία Ωράριο Μορφή αμοιβής
Ανωμαλίες γενετικού συστήματος	Ακτινοβολία
Ανωμαλίες οράσεως	Φωτισμός
Κώφωση	Θόρυβος
Προβλήματα βάρους και παχυσαρκίας	Ωράριο Μορφή αμοιβής

Το Κόστος των Επαγγελματικών Ασθενειών

Ο υπολογισμός του κόστους της επαγγελματικής ασθένειας παρουσιάζει ιδιαιτερότητες και δυσκολίες. Βασική δυσκολία ο χαρακτηρισμός μιας περίπτωσης ως επαγγελματικής ασθένειας και ο βαθμός συμμετοχής εργασιακών παραγόντων-αιτιών στη δημιουργία η εκδήλωσή της. Το εκτιμώμενο κόστος πρέπει να ανάγεται σε σταθερές, καθόσον αίτιο και αιτιατό, είναι ασύγχρονα γεγονότα στο χρόνο. Το σφαιρικό κόστος, οριζόμενο ως άθροισμα του αντικειμενικού, του υποκειμενικού και του κρυφού κόστους είναι δυνατό να εκτιμηθεί επακριβώς.

α) Το αντικειμενικό κόστος συνιστάται σε:

- απώλεια παραγωγής
- ιατροφαρμακευτικά έξοδα και νοσηλεία
- κόστος πρόωρης συνταξιοδότησης
- αποζημιώσεις λόγω πρόωρων θανάτων
- αποζημιώσεις κατά τη διάρκεια απουσίας, ενώ δεν παράγεται έργο
- μειωμένη παραγωγική ικανότητα

β) Το υποκειμενικό κόστος αφορά κυρίως στο θύμα και υπολογίζεται όπως ακριβώς και το υποκειμενικό κόστος του εργασιακού ατυχήματος. Σε αυτό πρέπει να συνυπολογιστεί η απώλεια παραγωγής λόγω της ψυχολογίας η οποία δημιουργείται στους εργαζομένους, όταν αυτοί γνωρίζουν ότι θα είναι ισόβια ασθενείς, ακόμη και σε ασθένεια η οποία τους επιτρέπει να εργάζονται (π.χ. αρθρίτιδες, ανεπάρκειες).

γ) Το κρυφό κόστος εκφράζεται σε απώλεια παραγωγής και κοινωνικής δράσης. Προκύπτει ως η διαφορά μεταξύ της παραγωγικότητας πριν και μετά την εμφάνιση συμπτωμάτων των οποίων η αιτία είναι δύσκολο να προσδιοριστεί και ως εκ τούτου και η θεραπεία. Συχνοί πονοκέφαλοι ή μυϊκή ατονία μειώνουν την παραγωγική ικανότητα του εργαζομένου, ενώ δεν δικαιολογούν αναρρωτική άδεια ή πολυήμερες γενικές εξετάσεις. Προγράμματα ιατρικού ελέγχου είναι δύσκολο να συμπεριληφθούν στους στόχους της εταιρίας, αν η Διεύθυνση δεν πειστεί ότι το κέρδος από την εφαρμογή ενός τέτοιου προγράμματος είναι μεγαλύτερο από το κόστος εφαρμογής τους. Τι δυνατότητες διαθέτει όμως η εργοδοσία σήμερα για να αντιληφθεί προχωρημένες αντιλήψεις σύγχρονης κυβερνητικής και κοινωνικοοικονομικής θεώρησης;

2.4 ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Γενικά

Σκοπός των πρώτων βοηθειών είναι η παροχή ταχείας και αποτελεσματικής βοήθειας σε άτομα που αρρώστησαν αιφνιδίως ή έπαθαν ατύχημα.

Η έγκαιρη παροχή πρώτων βοηθειών μπορεί να σώσει πολλές φορές τη ζωή ανθρώπων ή να προλάβει την επιδείνωση διαφόρων νοσημάτων ή κακώσεων ενώ παράλληλα διευκολύνει την μελλοντική θεραπευτική τους αντιμετώπιση από το γιατρό.

Για την παροχή Ά Βοηθειών υπάρχει ολόκληρη σειρά από γενικά μέτρα. Μερικά από τα μέτρα αυτά είναι τα ακόλουθα:

Διατήρηση ψυχραιμίας.

Η διατήρηση ψυχραιμίας είναι στοιχείο απαραίτητο για την εκτέλεση των χειρισμών που χρειάζονται για κάθε περίπτωση.

Αναπαυτική τοποθέτηση του ατόμου.

Το κεφάλι του πρέπει να ευρίσκεται στο ίδιο επίπεδο με το σώμα εκτός εάν παρουσιάζει στο πρόσωπο ωχρότητα ή ερυθρότητα. Στην περίπτωση αυτή βάζουμε το κεφάλι χαμηλότερα από το υπόλοιπο σώμα ενώ στη δεύτερη περίπτωση βάζουμε το κεφάλι ψηλότερα.

Χαλάρωση ενδυμάτων.

Χαλαρώνουμε κυρίως τα ενδύματα που βρίσκονται σε ευαίσθητες για την αναπνοή όπως είναι οι περιοχές του λαιμού, στήθους και μέσης.

Αφαίρεση οδοντοστοιχιών.

Οι οδοντοστοιχίες (τεχνητές μασέλες) δυσκολεύουν την αναπνοή και μάλιστα περιπτώσεις όπως π.χ. όταν το άτομο έχει χάσει τις αισθήσεις του είναι δυνατόν να τις καταπιεί.

Σε περίπτωση σοβαρού ατυχήματος ακολουθείστε του εξής τρόπους ενέργειας όσον αφορά την παροχή πρώτων βοηθειών σε κάποιο τραυματία:

Έλεγχος της αναπνοής

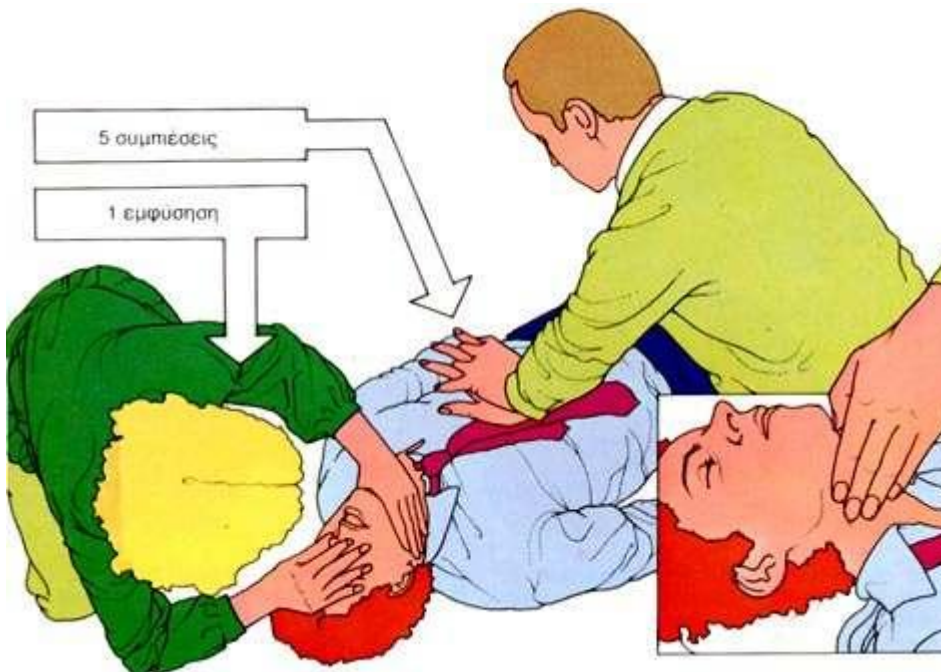
Ελέγξτε γρήγορα εάν γίνεται εισπνοή και εκπνοή μέσω της μύτης ή του στόματος του τραυματία.

Εάν το άτομο έχει χάσει τις αισθήσεις του και βρίσκεται ξαπλωμένο ανάσκελα, υπάρχει κίνδυνος να πάθει ασφυξία, επειδή η γλώσσα μπορεί να γλιστρήσει πίσω στο λαιμό και να φράξει την αναπνευστική οδό.

Συνεπώς, το άτομο που έχει χάσει τις αισθήσεις του πρέπει αμέσως να τοποθετηθεί στο πλάι με το κεφάλι προς τα κάτω. Πρέπει να ληφθεί μέριμνα, εάν υπάρχει ενδεχόμενο να έχει τραυματιστεί ο λαιμός.

Αναπνευστική ανεπάρκεια-τεχνητή αναπνοή

Εάν το άτομο έχει λιποθυμήσει, στηρίξτε το πίσω μέρος του λαιμού με το ένα χέρι και τοποθετήστε το άλλο χέρι στο μέτωπο. Γυρίστε το κεφάλι του τραυματία όσο το δυνατόν προς τα πίσω. Σφίξτε τη μύτη του και αρχίστε να φυσάτε αέρα προς τα μέσα του στόματός του.

Εάν το άτομο έχει πιθανόν τραυματιστεί στο λαιμό του, πιάστε το πηγούνι και τραβήξτε το μακριά από το λαιμό χωρίς να κουνήσετε το λαιμό.

Ρίξτε μια ματιά στο στήθος του τραυματία και αν αυτό φουσκώνει, τότε ξέρετε ότι έχει αρχίσει να εισέρχεται αέρας στους πνεύμονες. Συνεχίστε να φυσάτε αέρα προς τα μέσα μια φορά κάθε πέντε δευτερόλεπτα. Συνεχίστε με την τεχνητή αναπνοή μέχρις ότου ο τραυματίας αρχίσει να αναπνέει ή μέχρις ότου αναλάβει υπηρεσία το ιατρικό προσωπικό.

Εάν έχετε εκπαιδευτεί στην εφαρμογή της μεθόδου για την επαναφορά της σωστής λειτουργίας της καρδιάς και των πνευμόνων, εφαρμόστε αυτή τη μέθοδο αν ενδείκνυται.

Σταμάτημα της ακατάσχετης αιμορραγίας

Εάν ο τραυματίας αιμορραγεί προσπαθήστε να σταματήσετε την αιμορραγία πιέζοντας πάνω στο τραύμα και τοποθετώντας το τραυματισμένο μέλος σε υψηλή θέση. Στις περισσότερες περιπτώσεις αυτά είναι όλα όσα χρειάζονται για να σταματήσει η ροή του αίματος. Ο τραυματίας θα πρέπει να είναι ξαπλωμένος και με τα πόδια ψηλά εκτός από τις

περιπτώσεις που υπάρχει τραύμα στο κεφάλι ή στο στήθος ή υπάρχει δυσκολία στην αναπνοή.

Τραύματα, κοψίματα, εκδορές

Ο πιο συνηθισμένος τραυματισμός σαν αποτέλεσμα ατυχήματος είναι το κόψιμο ή η εκδορά. Σαν τα κοψίματα και οι εκδορές είναι επιφανειακά, πρώτα σταματήστε την αιμορραγία, μετά καθαρίστε το τραύμα και καλύψτε το με επίδεσμο.

Το άτομο που εφαρμόζει τις πρώτες βοήθειες θα πρέπει πρώτα να πλύνει προσεκτικά τα χέρια του. Ποτέ δεν πρέπει να βάζετε τα δάχτυλά σας μέσα σε ανοιχτές πληγές ή να πιάνετε τους επίδεσμους στα σημεία που θα έρθουν σε άμεση επαφή με το τραύμα.

Τα σοβαρότερα κοψίματα και οι πληγές είναι το καλύτερο να δέχονται τη φροντίδα κάποιου γιατρού. Σε τέτοιες περιπτώσεις οι πρώτες βοήθειες περιορίζονται στην επίδεση.

Οι εκδορές μπορεί να φαίνονται σχετικά επιπόλαιες και ασήμαντες, παρόλα αυτά συχνά είναι πιο επικίνδυνες για μόλυνση απ' ό τι ένα ανοιχτό τραύμα.

Όλα τα βαθιά κοψίματα και εκδορές τα οποία είναι αποτελέσματα ατυχήματος κατά την εργασία θα πρέπει να δέχονται ιατρική φροντίδα για να αποφευχθεί ο τέτανος. Εάν ένα παλιό τραύμα ή πληγή παρουσιάζει δείγματα μόλυνσης (πρήξιμο, αλλαγή χρώματος ή πόνο) θα πρέπει να δεχτεί τη φροντίδα αρμόδιο ιατρικού προσωπικού.

Πρόληψη σοκ

Σε περίπτωση σοβαρών ατυχημάτων, π.χ. βαθιά τραύματα που συνοδεύονται από ακατάσχετη αιμορραγία, σοβαρά ατυχήματα από σύγκρουση, τραυματισμοί στο στήθος ή στο στομάχι, τα οποία προκαλούν εσωτερική αιμορραγία και σοβαρά εγκαύματα κλπ., υπάρχει πάντοτε μεγάλος κίνδυνος ο τραυματίας να υποστεί σοκ.

Σοβαρό σοκ από ατύχημα μπορεί να αποβεί μοιραίο. Μπορεί όμως και να αποφευχθεί.

Παραδείγματα όσον αφορά μέτρα πρόληψης σοκ:

-Ελεύθερη αναπνοή:

Τοποθετήστε το αναισθητο άτομο στο ένα του πλευρό με ελαφριά κλίση προς τα εμπρός. Προσοχή στην περίπτωση που ο αυχέννας του είναι τραυματισμένος.

-Σταμάτημα αιμορραγίας:

Άμεση πίεση του τραύματος, με το τραυματισμένο άκρο σε όρθια θέση.

-Ανάπαυση:

Το τραυματισμένο άτομο πρέπει να είναι ξαπλωμένο με τα πόδια σε ψηλότερο επίπεδο από το κεφάλι. Η ζέστη βοηθάει, γι' αυτό σκεπάστε το άτομο με κουβέρτα. Σημαντικό είναι να διατηρήσετε τη θερμοκρασία του σώματος.

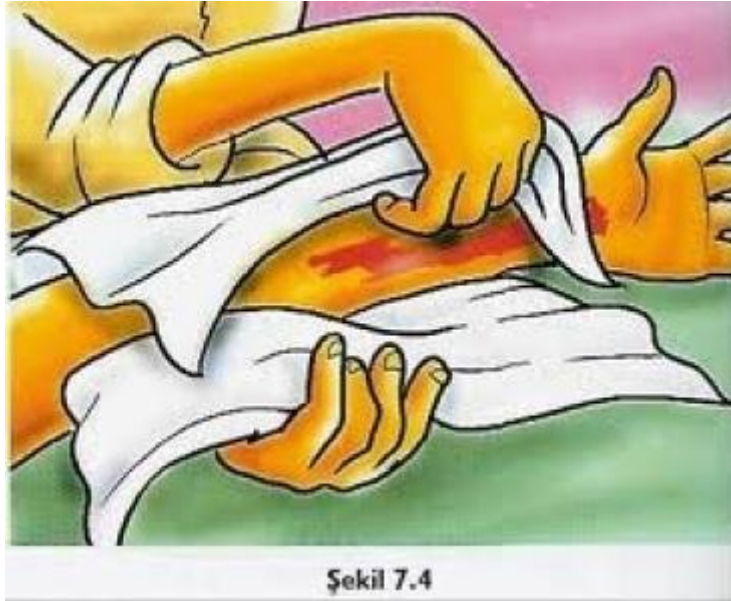

Εγκαύματα

Εάν τα ρούχα κάποιου ατόμου πιάσουν φωτιά, ο καλύτερος τρόπος για να τα σβήσουμε είναι να κυλήσουμε αυτό το άτομο στο έδαφος ή να το τυλίξουμε σε μια κουβέρτα. Αφού σβήσει η φωτιά, βεβαιωθείτε ότι το άτομο αναπνέει, δροσίστε το έγκαυμα με νερό, καλύψτε το και οδηγήστε το θύμα στο νοσοκομείο το συντομότερο δυνατό.

Μην προσπαθήσετε σε καμία περίπτωση να βγάλετε τα ρούχα του θύματος.

Εάν το έγκαυμα είναι μεγαλύτερο από την παλάμη σας ή εάν το θύμα εγκαύματα στο πρόσωπο μπορείτε να βάλετε πάνω στην πληγή ένα προστατευτικό επίδεσμο. Το θύμα πρέπει μετά τη λήψη αυτών των προκαταρκτικών μέτρων να μεταφερθεί στο νοσοκομείο το συντομότερο δυνατό.

Σε περίπτωση σοβαρότερων εγκαυμάτων, το θύμα είναι πολύ πιθανόν να έχει πάθει σοκ. Θα πρέπει να είσαστε πάντοτε προετοιμασμένοι να λάβετε τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή σοβαρότερου σοκ. Εάν το έγκαυμα είναι μικρότερο από την παλάμη σας, αρχίστε την προσφορά πρώτων βοηθειών δροσίζοντας το έγκαυμα. Μπορείτε αμέσως να ξεπλύνετε το έγκαυμα με τρεχούμενο νερό, ή να χρησιμοποιήσετε αποσταγμένο νερό από το κουτί πρώτων βοηθειών.

Ποτέ μην χρησιμοποιήσετε αλεύρι, βούτυρο, κρέμα, αλκοόλ, ιώδιο ή οποιαδήποτε τέτοια ουσία πάνω σε έγκαυμα.

Τραυματισμοί κατά την εργασία με καυστικές ουσίες

Εάν κάποιος ρίξει οξύ ή αλκάλια στο δέρμα του, θα πρέπει να το ξεπλύνει όσο το δυνατόν γρηγορότερα με νερό, εκτός εάν ενδείκνυται άλλος τρόπος ενέργειας. Στη συνέχεια μπορείτε να ακολουθήσετε τον ίδιο τρόπο θεραπείας όπως και για τα εγκαύματα. Οι τραυματισμοί από καυστικά υγρά συχνά είναι πολύ χειρότεροι απ' ό,τι φαίνονται να είναι. Γι' αυτό το λόγο τέτοιοι τραυματισμοί, άσχετα από το πόσο ασήμαντοι μπορεί να φαίνονται, πρέπει να δέχονται ιατρική φροντίδα.

Τραυματισμοί των ματιών

Θα πρέπει να παρέχεται η μεγαλύτερη δυνατή φροντίδα σε περίπτωση τραυματισμού στο μάτι ή στην περιοχή γύρω από αυτό.

Ο πιο συνηθισμένος τραυματισμός ενός εργαζόμενου στο μάτι οφείλεται στην είσοδο ξένου σώματος σ' αυτό. Εάν έχει μπει ακόνη στο μάτι σας και βρίσκεται κοντά στην έξω επιφάνεια μπορείτε, να το ξεπλύνετε, ή πολύ προσεκτικά να τη βγάλετε σκουπίζοντας το μάτι με υγρό ταμπόν από βαμβάκι ή με τη γωνία ενός καθαρού χαρτομάντιλου. Αλκάλια ή οξύ στο μάτι προκαλούν έντονο πόνο. Εξαιτίας του κινδύνου προσβολής του ματιού από καυστικές ουσίες, το μάτι θα πρέπει να πλένεται αμέσως με νερό για δέκα λεπτά τουλάχιστον. Αφού ξεπλυθεί θα πρέπει κάποιος γιατρός να εξετάσει τον τραυματισμό.

Εάν τα μάτια εκτεθούν στην λάμψη ηλεκτρικού τόξου, σε εργασία συγκόλλησης, για παράδειγμα, υπάρχει περίπτωση να δημιουργηθεί φλεγμονή και να ερεθιστούν. Το καλύτερο που έχετε να κάνετε σε τέτοια περίπτωση είναι να επικοινωνήσετε με ένα γιατρό το συντομότερο δυνατό.

Τραυματισμοί από ηλεκτρικό ρεύμα

Η ηλεκτροπληξία επηρεάζει την καρδιά και μπορεί σε πολύ σύντομο διάστημα να καταστεί μοιραία. Μπορεί ακόμα να προκληθούν πρόσθετοι τραυματισμοί στην περίπτωση που το θύμα, τη στιγμή που προσβάλλεται από ηλεκτρικό ρεύμα, πέσει από κάποιο ικρίωμα, σκάλα ή από οποιοδήποτε μέρος το οποίο βρίσκεται ψηλά.

Εάν ο εργαζόμενος ακουμπάει ακόμα στην ηλεκτρική συσκευή, το ρεύμα θα πρέπει να διακοπεί αμέσως, κλείνοντας το διακόπτη από την πηγή τροφοδότησης. Εάν δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα διακοπής του ρεύματος χρησιμοποιήστε κάποιο αντικείμενο μεγάλους μήκους, στεγνό, καθαρό και το οποίο να μην είναι αγωγίμο για να μετακινήσετε τον εργαζόμενο μακριά από την πηγή, ή την πηγή μακριά από τον εργαζόμενο. Υλικά που δεν είναι αγωγίμο είναι το στεγνό και καθαρό ξύλο και τα πλαστικά. Όλα τα μεταλλικά αντικείμενα είναι αγωγίμο. Αφού απομακρυνθεί το θύμα από την ηλεκτρική συσκευή που του προκάλεσε την ηλεκτροπληξία, θα πρέπει, εάν είναι απαραίτητο, να χρησιμοποιηθεί κάποια μέθοδος ανανήψεως για την επαναφορά της λειτουργίας της καρδιάς και των πνευμόνων. Μην χάνετε στην περίπτωση αυτή χρόνο με την μεταφορά του τραυματισμένου σε νοσοκομείο ή οπουδήποτε αλλού.

Έχετε σαν κανόνα όμως, να μην περιποιηθείτε ποτέ τραύματα που έχουν προκληθεί από ηλεκτρικό ρεύμα.

Κατάγματα-διαστρέματα-εξαρθρώματα

Σε περίπτωση που υποψιάζεστε ότι υπάρχει σπασμένο μέλος(κάταγμα), θα πρέπει ο τραυματίας να κρατήσει το μέλος αυτό ακίνητο για να αποφευχθεί χειροτέρευση του κατάγματος και να ανακουφίζεται από τον πόνο. Χρησιμοποιήστε νάρθηκα (δύο ξύλινες σανίδες) ή ακόμα και τυλιγμένη εφημερίδα, τοποθετήστε το στήριγμα αυτό πάνω από τα ρούχα και στερεώστε το με επίδεσμους. Ο νάρθηκας ή το στήριγμα θα πρέπει να έχει αρκετό μήκος ώστε να καλύπτει τις αρθρώσεις που βρίσκονται κάτω και πάνω από το κάταγμα. Για να αποφευχθεί η πίεση πάνω στο κάταγμα, τοποθετήστε ανάμεσα στο νάρθηκα και το σπασμένο μέλος κάποιο μαλακό υλικό. Στην περίπτωση που υπάρχει ανοιχτή πληγή στο σπασμένο μέλος, καλύψτε την με καθαρό επίδεσμο πριν τοποθετήσετε το νάρθηκα.

Τραυματισμοί στο κρανίο και στη σπονδυλική στήλη

Τα χτυπήματα στο κεφάλι μπορεί να προκαλέσουν αναισθησία (διάσειση) και τραυματισμό της σπονδυλικής στήλης.

Εάν το άτομο αναπνέει και έχει τις αισθήσεις του, μη του επιτρέψετε να μετακινηθεί εκτός αν χρειάζεται περισσότερο καθαρό αέρα. Σ' αυτήν την περίπτωση, τοποθετήστε το προσεκτικά στο ένα του πλευρό, με ελαφριά κλίση του σώματος και του προσώπου προς τα κάτω, προσέχοντας την σπονδυλική στήλη. Σ' αυτή τη στάση μπορείτε να αποφύγετε την είσοδο αίματος στην αναπνευστική οδό, στην περίπτωση που υπάρχουν τραύματα στο στόμα ή το λαιμό. Ποτέ μην κλείνετε την μύτη του τραυματία για να αποφύγετε την αιμορραγία. Όταν τρέχει αίμα από τα αυτιά, μην προσπαθήσετε να τα πλύνετε. Εάν ο τραυματίας έχει χάσει τις αισθήσεις του και βρίσκεται ξαπλωμένος με τα σαγόνια κλεισμένα σφικτά μην προσπαθήσετε να του ανοίξετε το στόμα.

Ποτέ μην δώσετε σε αναισθητο άτομο κάτι να πει, μπορεί να το υγρό να περάσει στην αναπνευστική οδό και στους πνεύμονες και να προκαλέσει ασφυξία.

Εάν υποψιάζεστε ότι υπάρχει κάταγμα στην σπονδυλική στήλη ή τη λεκάνη, μόνο εκπαιδευμένο προσωπικό πρέπει να μετακινήσει τον τραυματία.

Τραυματισμοί στο στομάχι

Εάν προκληθεί τραυματισμός στο στομάχι από χτύπημα, χτύπημα από αυτοκίνητο ή από κάποιο αντικείμενο που έπεσε πάνω στο άτομο κλπ., θα πρέπει το θύμα να μεταφερθεί αμέσως στο νοσοκομείο.

Μη δώσετε στο θύμα τίποτα να πει ή να φάει.

Οι ανοιχτές πληγές θα πρέπει να καλυφθούν με καθαρό, υγρό επίδεσμο. Πρέπει να προσέξετε πολύ κατά την μεταφορά του τραυματία στο νοσοκομείο.

Μεταφορά τραυματία

Όταν πρέπει να μετακινηθεί ένα τραυματισμένο άτομο με ασθενοφόρο, ο καλύτερος τρόπος μεταφοράς του είναι η χρησιμοποίηση φορείου ή μιας μεγάλης κουβέρτας.

Για να προφυλάξουμε ένα τραυματισμένο άτομο από τον κίνδυνο φωτιάς που υπάρχει, μια καλή μέθοδος είναι να το σύρουμε προσεκτικά από τα ρούχα.

3^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

- Οι αρχές με βάση την εκτίμηση των συνεπαγομένων κινδύνων για την ασφάλεια και υγεία και σε συνεννόηση με την πιο αντιπροσωπευτική οργάνωση των εργοδοτών και εργαζομένων, θα πρέπει να υιοθετούν και να διατηρούν σε ισχύ εθνικούς νόμους ή κανονισμούς, ώστε να εξασφαλίζουν την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων που απασχολούνται στα έργα κατασκευών και να προστατεύουν τα άτομα εντός ή πλησίον του χώρου των κατασκευών από όλους τους κινδύνους που απορρέουν από τη συγκεκριμένη εργασία.
- Οι εθνικοί νόμοι και κανονισμοί που υιοθετούνται με βάση την παραπάνω παράγραφο, θα πρέπει να μεριμνούν για την πρακτική τους εφαρμογή, μέσω τεχνικών προδιαγραφών ή κανόνων πρακτικής ή μέσω άλλων κατάλληλων μεθόδων σύμφωνα με τις εθνικές συνθήκες και εφαρμογές.
- Για να θέσει σε ισχύ τα αναφερόμενα στις παραπάνω παραγράφους, η κάθε αρμόδια αρχή πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στις σχετικές προδιαγραφές που υιοθετήθηκαν από αναγνωρισμένους διεθνείς οργανισμούς στο χώρο του καθορισμού προτύπων.
- Η αρμόδια αρχή θα πρέπει να παρέχει τις κατάλληλες υπηρεσίες επιθεώρησης ώστε να επιβάλει ή να διευθύνει την εφαρμογή διατάξεων των εθνικών νόμων και κανονισμών και να εξασφαλίζει σε αυτές τις υπηρεσίες τους πόρους που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους ή να διασφαλίζει ότι γίνεται η κατάλληλη επιθεώρηση.
- Τα μέτρα που θα ληφθούν για την εξασφάλιση της συνεργασίας μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων για την προαγωγή της ασφάλειας και της υγείας στα εργοτάξια, θα πρέπει να καθορίζονται από εθνικούς νόμους και κανονισμούς ή από την αρμόδια αρχή. Τέτοια μέτρα πρέπει να περιλαμβάνουν:
 - τη σύσταση επιτροπών ασφαλείας και υγείας αντιπροσωπευτικών των εργοδοτών και εργαζομένων με τέτοια ισχύ και αρμοδιότητες, όπως μπορούν να οριστούν
 - την εκλογή ή τον διορισμό αντιπροσώπων ασφαλείας των εργαζομένων με τέτοια ισχύ και αρμοδιότητες, όπως μπορούν να οριστούν
 - το διορισμό από τον εργοδότη κατάλληλα εκπαιδευμένων και πεπειραμένων ατόμων για την προαγωγή της ασφάλειας και της υγείας
 - την εκπαίδευση των αντιπροσώπων ασφαλείας και των μελών των επιτροπών ασφαλείας και υγείας.
- Οι εθνικοί νόμοι ή κανονισμοί πρέπει να προβλέπουν την κοινοποίηση από τον πελάτη στην αρμόδια αρχή των εργοταξίων τέτοιου μεγέθους, διάρκειας ή χαρακτηριστικών σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, όπως μπορεί να οριστεί.
- Οι εθνικοί νόμοι ή κανονισμοί πρέπει να προβλέπουν τα γενικά καθήκοντα των πελατών, μελετητών μηχανικών και αρχιτεκτόνων ώστε αυτοί να λαμβάνουν υπόψη τους τα ζητήματα ασφαλείας και υγείας στο σχεδιασμό κτιρίων, κατασκευών ή έργων.

3.2 ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

- Οι εργοδότες πρέπει να παρέχουν επαρκή μέτρα και οργάνωση, να καθιερώσουν ένα κατάλληλο πρόγραμμα υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς και να συμμορφώνονται με τα καθορισμένα μέτρα ασφαλείας και υγιεινής στους χώρους εργασίας.
- Οι εργοδότες πρέπει να παρέχουν και να διατηρούν χώρους εργασίας, εγκαταστάσεις, εφόδια, εργαλεία, και μηχανήματα και να οργανώνουν τις κατασκευαστικές εργασίες έτσι ώστε, στο βαθμό που είναι εφικτό, να μην υπάρχει κίνδυνος ατυχήματος ή βλάβης της υγείας των εργαζομένων. Συγκεκριμένα η εργασία στις κατασκευές θα πρέπει να σχεδιάζεται, να προετοιμάζεται και να πραγματοποιείται έτσι ώστε:
 - να προλαμβάνονται, όσο το δυνατόν πιο γρήγορα οι κίνδυνοι που μπορεί να προκύψουν στο χώρο εργασίας
 - να αποφεύγονται θέσεις εργασίας και κινήσεις υπερβολικά ή περιττά επίπονες
 - η οργάνωση της εργασίας να λαμβάνει υπόψη της την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων
 - να χρησιμοποιούνται υλικά και προϊόντα που είναι κατάλληλα από άποψη ασφάλειας και υγείας
 - να ακολουθούνται μέθοδοι εργασίας που να προστατεύουν τους εργαζομένους από βλαβερές επιπτώσεις χημικών, φυσικών ή βιολογικών παραγόντων.
- Οι εργοδότες πρέπει να ιδρύουν επιτροπές με αντιπροσώπους των εργαζομένων και της διοίκησης ή να κάνουν κάποια άλλη διευθέτηση σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς για την συμμετοχή των εργαζομένων και την διασφάλιση ικανοποιητικών συνθηκών εργασίας.
- Οι εργοδότες πρέπει να λαμβάνουν όλες τις κατάλληλες προφυλάξεις για να προστατευτούν τα άτομα που βρίσκονται στα εργοτάξια κατασκευής ή πλησίον αυτών, από όλους τους κινδύνους που οφείλονται ακριβώς σ' αυτές τις θέσεις εργασίας.
- Οι εργοδότες πρέπει να μεριμνούν για τακτικές επιθεωρήσεις ασφαλείας από αρμόδια πρόσωπα σε κατάλληλα χρονικά διαστήματα, όλων των κτιρίων, εγκαταστάσεων, εξοπλισμού, εργαλείων, μηχανημάτων, χώρων και συστημάτων ασφαλείας, που βρίσκονται υπό τον έλεγχο του εργοδότη στα εργοτάξια σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς, προδιαγραφές ή κανόνες πρακτικής. Ο εκάστοτε αρμόδιος πρέπει να εξετάζει και να ελέγχει τα παραπάνω ανά είδος ή μεμονωμένα, ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια του εξοπλισμού και των μηχανημάτων κατασκευής.
- Όταν οι εργοδότες προμηθεύονται εγκαταστάσεις, εξοπλισμό ή μηχανήματα πρέπει να βεβαιώνονται ότι είναι εργονομικά σχεδιασμένα και σύμφωνα με τους εθνικούς σχετικούς νόμους, κανονισμούς, προδιαγραφές ή κανόνες πρακτικής και εάν δεν υπάρχουν, ότι είναι έτσι μελετημένα ή προστατευμένα, ώστε να μπορούν να λειτουργούν με ασφάλεια και χωρίς κίνδυνο για την υγεία των εργαζομένων.
- Οι εργοδότες πρέπει να ασκούν τέτοια επίβλεψη, ώστε να εξασφαλίζουν ότι οι εργαζόμενοι δουλεύουν με την απαιτούμενη προσοχή στην ασφάλεια και την υγεία τους.
- Οι εργοδότες πρέπει να αναθέτουν στους εργαζόμενους μόνο την εργασία στην οποία μπορούν αυτοί να ανταπεξέλθουν με γνώμονα την ηλικία τους, την φυσική τους κατάσταση, την κατάσταση της υγείας τους και τις ικανότητές τους.
- Οι εργοδότες πρέπει να εξασφαλίζουν ότι όλοι οι εργαζόμενοι έχουν ενημερωθεί σωστά για τους κινδύνους που συνδέονται με την εργασία τους και το περιβάλλον της και έχουν εκπαιδευτεί στις αναγκαίες προφυλάξεις αποφυγής ατυχημάτων και βλάβης της υγείας.

- Οι εργοδότες πρέπει να λαμβάνουν όλα τα πρακτικά μέτρα για να εξασφαλίζουν, ότι οι εργαζόμενοι γνωρίζουν τους εθνικούς ή τοπικούς νόμους, κανονισμούς, προδιαγραφές, κανόνες πρακτικής, οδηγίες και συμβουλές όσον αφορά την πρόληψη ατυχημάτων και βλαβών υγείας.
- Κτίρια, εγκαταστάσεις, εξοπλισμός, εργαλεία, μηχανήματα ή χώροι εργασίας, όπου έχει διαπιστωθεί μια επικίνδυνη παράλειψη, δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται μέχρι να αποκατασταθεί η βλάβη.
- Όταν υπάρχει ένας επικείμενος κίνδυνος για την ασφάλεια των εργαζομένων, ο εργοδότης πρέπει να λάβει άμεσα μέτρα για την διακοπή της λειτουργίας και την εκκένωση του χώρου από τους εργαζομένους.
- Σε διάσπαρτες θέσεις και όπου εργάζονται απομονωμένα μερικές ομάδες εργαζομένων, οι εργοδότες πρέπει να θεσπίσουν ένα σύστημα ελέγχου που να εξασφαλίζει ότι όλα τα μέλη κάθε βάρδιας μαζί με τους χειριστές κινητού εξοπλισμού έχουν επιστρέψει στη βάση τους στο τέλος της εργασίας.
- Οι εργοδότες πρέπει να παρέχουν κατάλληλες πρώτες βοήθειες, εκπαίδευση και υπηρεσίες υγιεινής στους εργαζομένους και, όταν τα συλλογικά μέτρα δεν είναι εφικτά ή είναι ανεπαρκή, να παρέχουν και να συντηρούν μέσα και ρουχισμό ατομικής προστασίας. Οι εργοδότες πρέπει επίσης να διασφαλίζουν πρόσβαση των εργαζομένων σε υπηρεσίες επαγγελματικής υγείας.

3.3 ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

- Τα αυτοαπασχολούμενα άτομα πρέπει να συμμορφώνονται με τα καθορισμένα μέτρα ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους ή κανονισμούς.

3.4 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

- Όταν δύο ή περισσότεροι εργοδότες αναλαμβάνουν εργασίες σε ένα εργοτάξιο, θα πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους όπως και με τον πελάτη ή τον αντιπρόσωπο του και με άλλα άτομα που συμμετέχουν στις εργασίες κατασκευής για την εφαρμογή καθορισμένων μέτρων ασφάλειας και υγείας.
- Όταν δύο ή περισσότεροι εργοδότες αναλαμβάνουν εργασίες ταυτόχρονα ή διαδοχικά σε ένα εργοτάξιο, ο κύριος Ανάδοχος ή άλλο πρόσωπο ή σώμα με πραγματικό έλεγχο ή κύρια ευθύνη για τις συνολικές δραστηριότητες της κατασκευής, πρέπει να είναι υπεύθυνος για τον σχεδιασμό και το συντονισμό των μέτρων ασφαλείας και υγείας, όσο αυτό είναι συμβατό με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς, για να εξασφαλίζει την εφαρμογή τέτοιων μέτρων.
- Όσο είναι συμβατό με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς όταν ο κύριος εργολάβος ή άλλο πρόσωπο ή άλλο σώμα με τον πραγματικό έλεγχο ή την κύρια ευθύνη για τις συνολικές δραστηριότητες του εργοταξίου δεν είναι παρόν, πρέπει να ορίζει ένα αρμόδιο πρόσωπο ή σώμα στο εργοτάξιο με την εξουσία και τα αναγκαία μέσα ώστε να εξασφαλίζει για λογαριασμό του το συντονισμό και την εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας και υγείας.
- Οι εργοδότες παρόλα αυτά, παραμένουν υπεύθυνοι για την εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας και υγείας προς όφελος των εργαζομένων που απασχολούν.

- Οι εργοδότες και αυτοαπασχολούμενα άτομα που αναλαμβάνουν εργασίες ταυτόχρονα σε ένα εργοτάξιο πρέπει να συνεργάζονται πλήρως για την εφαρμογή μέτρων ασφαλείας και υγείας.
- Εργοδότες και μελετητές πρέπει να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τους παράγοντες που επηρεάζουν την ασφάλεια και υγεία.

3.5 ΓΕΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

- Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα και το καθήκον σε κάθε χώρο εργασίας να συμμετέχουν στην εξασφάλιση ασφαλών συνθηκών εργασίας στο μέτρο της δικαιοδοσίας τους πάνω στον εξοπλισμό και τις μεθόδους εργασίας και να εκφράζουν απόψεις για τις διαδικασίες εργασίας που υιοθετούνται, εφόσον αυτές επηρεάζουν την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.
- Οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν το δικαίωμα, να αποκτούν σωστή πληροφόρηση από τον εργοδότη που αφορούν τους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία καθώς και τα μέτρα που λαμβάνονται σχετικά. Αυτές οι πληροφορίες πρέπει να παρουσιάζονται σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από τους εργαζόμενους.
- Οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν το δικαίωμα να απομακρύνονται από τον κίνδυνο, όταν έχουν βάσιμο λόγο να πιστεύουν ότι υπάρχει επικείμενος και σοβαρός κίνδυνος για την ασφάλεια και την υγεία τους. Έχουν το καθήκον να πληροφορούν αμέσως τον προϊστάμενό τους.
- Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία οι εργαζόμενοι πρέπει:
 - να συνεργάζονται όσο το δυνατόν πιο στενά με τον εργοδότη τους για την εφαρμογή των καθορισμένων μέτρων υγείας και ασφαλείας.
 - να φροντίζουν για την ασφάλεια και υγεία των ίδιων αλλά και των άλλων συναδέλφων που επηρεάζονται από τις ενέργειες ή τις παραλείψεις τους στο χώρο εργασίας.
 - να χρησιμοποιούν και να φροντίζουν τα μέσα ατομικής προστασίας, προστατευτικό ρουχισμό και εγκαταστάσεις που τίθενται στη διάθεσή τους και να μην καταστρέφουν ότι τους παρέχεται για την προστασία αυτών και των συναδέλφων τους.
 - να αναφέρουν στον άμεσο προϊστάμενό τους και στον αντιπρόσωπο των εργαζομένων, εάν υπάρχει, κάθε κατάσταση που πιστεύουν ότι μπορεί να εγκυμονεί κίνδυνο τον οποίο δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν μόνοι τους.
 - να συμμορφώνονται με τα καθορισμένα μέτρα ασφαλείας και υγείας.
 - να συμμετέχουν σε τακτικές συνελεύσεις για την ασφάλεια και υγεία.
- Εκτός από τις περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης, οι εργαζόμενοι παρά μόνο αν έχουν εξουσιοδοτηθεί, δεν πρέπει να επεμβαίνουν, να μετακινούν, να τροποποιούν ή να αφαιρούν τις συσκευές ασφαλείας ή άλλα μέσα που παρέχονται για την προστασία τους ή την προστασία των άλλων ή να επεμβαίνουν σε κάθε μέθοδο ή εργασία που υιοθετείται για το σκοπό της πρόληψης ατυχημάτων ή βλάβη υγείας.
- Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να χειρίζονται ή να επεμβαίνουν σε εγκαταστάσεις ή εξοπλισμό που δεν έχουν εξουσιοδοτηθεί να χειρίζονται, να συντηρούν ή να χρησιμοποιούν.
- Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να κοιμούνται ή να αναπαύονται σε μέρη επικίνδυνα, όπως σκαλωσιές, σιδηροδρομικές γραμμές, συνεργεία ή μέρη κοντά σε εύφλεκτες, επικίνδυνες ή τοξικές ουσίες, μηχανήματα σε λειτουργία, οχήματα και βαρύ εξοπλισμό.

3.6 ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ, ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ

- Αυτοί που ασχολούνται με το σχεδιασμό κατασκευαστικών έργων πρέπει να εκπαιδεύονται στην ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων στις κατασκευές και να λαμβάνουν υπόψη τους αυτές τις παραμέτρους στη διαδικασία της μελέτης, σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους, τους κανονισμούς και την πρακτική.
- Οι μηχανικοί, οι αρχιτέκτονες και οι άλλοι επαγγελματίες, δεν θα πρέπει να περιλαμβάνουν στη μελέτη οτιδήποτε θα απαιτήσει τη χρήση διαδικασιών ή υλικών επικίνδυνων για την υγεία ή την ασφάλεια των εργαζομένων και τα οποία μπορούν να αποφευχθούν με τροποποίηση της μελέτης ή υποκατάστατα υλικά.
- Όσοι σχεδιάζουν κτίρια, κατασκευές ή άλλα έργα, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τα προβλήματα ασφάλειας που σχετίζονται με επιπρόσθετη κατασκευή ή συντήρηση, όπου αυτές οι εργασίες μπορεί να συνεπάγονται ειδικούς κινδύνους.
- Στη μελέτη των εργασιών θα πρέπει να περιλαμβάνονται κατάλληλες εγκαταστάσεις, ώστε αυτές να γίνονται με τον ελάχιστο δυνατό κίνδυνο.

3.7 ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ

- Οι πελάτες πρέπει:
 - να συντονίζουν ή να διορίζουν κάποιο αρμόδιο άτομο για να συντονίζει όλες τις δραστηριότητες που έχουν σχέση με την ασφάλεια και υγεία στο έργο τους.
 - να πληροφορούν όλους τους εργολάβους του έργου για τους ειδικούς κινδύνους ασφάλειας και υγείας για τους οποίους οι πελάτες πρέπει να είναι ενήμεροι.
 - να απαιτούν την υποβολή προσφορών που περιλαμβάνουν το κόστος των μέτρων ασφάλειας και υγείας κατά την κατασκευή.
- Στον υπολογισμό του χρόνου για την ολοκλήρωση των διαφόρων φάσεων εργασιών ή την περάτωση του συνολικού έργου, οι πελάτες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τις απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας κατά τη διάρκεια της κατασκευής.

4^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

4.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Το αντικείμενο αυτού του κώδικα είναι να αποτελέσει έναν πρακτικό οδηγό για την κατάρτιση ενός νομικού, διοικητικού, τεχνικού και εκπαιδευτικού πλαισίου για την ασφάλεια και την υγεία στην κατασκευή ως προς:

- την πρόληψη ατυχημάτων, ασθενειών και βλαβερών συνεπειών στην υγεία των εργαζομένων λόγω της απασχόλησης τους στην κατασκευή.
- την εξασφάλιση κατάλληλης μελέτης και εφαρμογής στα έργα των κατασκευών.
- παροχή μέσων ανάλυσης, από άποψη της ασφάλειας, υγείας και συνθηκών εργασίας, διαδικασιών κατασκευής, δραστηριοτήτων, τεχνολογίας και χειρισμού και μέσων λήψης κατάλληλων μέτρων σχεδιασμού, ελέγχου και επιβολής.

4.2 ΕΦΑΡΜΟΓΗ

- Ο κώδικας αυτός εφαρμόζεται:
 - α) στις εργασίες κατασκευών που περιλαμβάνουν:
 - οικοδόμηση, συμπεριλαμβανομένων εργασιών εκσκαφής και κατασκευής, δομικές μετατροπές, ανακαινίσεις, επισκευές, συντήρηση (συμπεριλαμβανομένων καθαρισμού και βαψίματος) και κατεδάφιση κάθε είδους κτιρίου ή κατασκευής,
 - έργα πολιτικού μηχανικού, συμπεριλαμβανομένων εργασιών εκσκαφής και κατασκευής, δομικές μετατροπές, επισκευές, συντήρηση και κατεδάφιση έργων, όπως αεροδρόμια, αποβάθρες, λιμάνια, διώρυγες, φράγματα, έργα υποστήριξης (αμυντικά) για κατολισθήσεις σε ποτάμια και θάλασσα, δρόμοι και εθνικές οδοί, σιδηρόδρομοι, γέφυρες, σήραγγες, οδογέφυρες και εργασίες παροχής υπηρεσιών όπως επικοινωνίες, αποχέτευση, αποστράγγιση, παροχή νερού και ενέργειας,
 - ανέγερση και αποσυναρμολόγηση προκατασκευασμένων κτιρίων και κατασκευών, καθώς και κατασκευή προκατασκευασμένων κτιρίων στο εργοτάξιο.
 - β) στην κατασκευή και ανέγερση εγκαταστάσεων άντλησης πετρελαίου μέσα στη θάλασσα παράλληλα με την κατασκευή στην ξηρά.
- Οι διατάξεις του κώδικα αυτού θα πρέπει να θεωρούνται σαν βασικές απαιτήσεις για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.
- Οι διατάξεις του κώδικα αυτού θα πρέπει να εφαρμόζονται σε αυτοαπασχολούμενα άτομα, αφού αναπροσαρμοστούν με βάση τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.

4.3 ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΚΑΛΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

Γενικές διατάξεις

- Πρέπει να λαμβάνονται οι κατάλληλες προφυλάξεις:
 - για να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι χώροι εργασίας είναι ασφαλείς και χωρίς κίνδυνο τραυματισμού για τους εργαζόμενους.
 - για να προστατεύονται τα άτομα που είναι στο εργοτάξιο ή πλησίον αυτού από όλους τους κινδύνους που προέρχονται από αυτή τη θέση.
- Όλα τα ανοίγματα και οι δρόμοι που μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο τους εργαζόμενους πρέπει να σηματοδοτούνται.

Μέσα πρόσβασης και εξόδου

- Πρέπει να υπάρχουν επαρκή και ασφαλή μέσα εισόδου και εξόδου σε όλους τους χώρους εργασίας, διατηρημένα σε καλή κατάσταση και με σηματοδότηση, όπου χρειάζεται.

Διατήρηση χώρου

- Ένα κατάλληλο πρόγραμμα διατήρησης χώρου πρέπει να καθοριστεί και να εφαρμόζεται συνέχεια σε κάθε εργοτάξιο και να περιλαμβάνει διατάξεις για:
 - την καλή αποθήκευση υλικών και εξοπλισμού
 - την απομάκρυνση άχρηστων υλικών και απορριμμάτων σε τακτικά χρονικά διαστήματα.
- Ελεύθερα υλικά που δεν είναι απαραίτητα για χρήση δεν πρέπει να τοποθετούνται ή να αφήνονται να συσσωρεύονται στο εργοτάξιο, ώστε να εμποδίζουν την είσοδο και την έξοδο των μέσων πρόσβασης στους χώρους και τους διαδρόμους.
- Χώροι και διάδρομοι ολισθηροί από πάγο, χιόνι, λάδι ή άλλες αιτίες πρέπει να καθαρίζονται ή να επιστρώνονται με άμμο, πριονίδι, τέφρα ή κάτι παρόμοιο.

Προληπτικά μέτρα για την αντιμετώπιση πτώσης υλικών, ατόμων και κατάρρευσης κατασκευών

- Πρέπει να λαμβάνονται επαρκείς προφυλάξεις, όπως η ύπαρξη περίφραξης, προειδοποιητικής πινακίδας ή φραγμάτων για να προστατεύονται τα άτομα που είναι δυνατό να τραυματιστούν από πτώση υλικών, εργαλείων ή εξοπλισμού που μετακινείται.
- Όπου είναι αναγκαίο για την αντιμετώπιση του κινδύνου, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται συρματόσκοινα, κοχλιωτή αντιστήριξη ή υποστηρίγματα, για να αποφευχθεί κατάρρευση τμημάτων της κατασκευής που βρίσκονται υπό ανέγερση, συντήρηση, επισκευή, αποσυναρμολόγηση ή κατεδάφιση.
- Όλα τα ανοίγματα, από τα οποία οι εργαζόμενοι μπορεί να πέσουν, πρέπει να διατηρούνται αποτελεσματικά καλυμμένα ή περιφραγμένα και να σηματοδοτούνται κατάλληλα.
- Εφόσον είναι εφικτό, σύμφωνα με τους εθνικούς νομούς και κανονισμούς, πρέπει να τοποθετούνται κιγκλιδώματα ή φράγματα άκρων στο ανοιχτό άκρο για να προστατεύονται οι εργαζόμενοι από πτώση από υπερυψωμένες θέσεις εργασίας. Όταν δεν είναι δυνατόν να τοποθετηθούν προστατευτικά κιγκλιδώματα, τότε:
 - πρέπει να τοποθετούνται και συντηρούνται επαρκή δίχτυα ή ελάσματα ασφαλείας ή
 - πρέπει να παρέχεται και να χρησιμοποιείται επαρκής εξοπλισμό ασφαλείας.

Αποτροπή μη εξουσιοδοτημένης εισόδου

- Εργοτάξια σε κατοικημένες περιοχές, κατά μήκος δρόμων πεζών και οχημάτων πρέπει να περιφράσσονται για να αποτρέπεται η είσοδος μη εξουσιοδοτημένων ατόμων.
- Δεν πρέπει να επιτρέπεται η είσοδος στο εργοτάξιο σε επισκέπτες, εκτός εάν συνοδεύονται ή έχουν εξουσιοδοτηθεί από αρμόδιο πρόσωπο ή είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλα μέτρα προστασίας.

Πρόληψη και καταστολή πυρκαγιάς

- Πρέπει να λαμβάνονται από τον εργοδότη όλα τα κατάλληλα μέτρα ώστε:
 - να αποφεύγεται ο κίνδυνος πυρκαγιάς
 - να ελέγχεται γρήγορα και αποτελεσματικά κάθε ξέσπασμα πυρκαγιάς να πραγματοποιείται γρήγορη και ασφαλής εκκένωση του χώρου.
- Πρέπει να υπάρχουν κατάλληλοι χώροι αποθήκευσης για εύφλεκτα υγρά, στερεά και αέρια.
- Πρέπει να υπάρχουν κατάλληλοι χώροι αποθήκευσης για εύφλεκτα υγρά, στερεά και αέρια, όπως φιάλες υγροποιημένων αερίων καυσίμων, μπογιές και άλλα τέτοια υλικά για την αποφυγή καταπάτησης.
- Το κάπνισμα πρέπει να απαγορεύεται και πινακίδες με την ένδειξη «Μην καπνίζεται» να είναι άμεσα ευδιάκριτες και ευανάγνωστες σε κάθε χώρο που περιέχει καύσιμα και εύφλεκτα υλικά.
- Σε περιορισμένους χώρους όπου υπάρχουν εύφλεκτα αέρια, ατμοί ή σκόνη που μπορεί να είναι επικίνδυνα, πρέπει:
 - να χρησιμοποιούνται κατάλληλα προστατευμένες ηλεκτρικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός, καθώς και φορητές λάμπες
 - να μην υπάρχει γυμνή φλόγα ή παρόμοια μέσα ανάφλεξης
 - να υπάρχουν πινακίδες που να απαγορεύουν το κάπνισμα
 - να απομακρύνονται χωρίς καθυστέρηση σε ασφαλές μέρος, λαδωμένα, άχρηστα στουπιά, απορρίμματα, ρουχισμός ή άλλες ουσίες επικίνδυνες για στιγμιαία ανάφλεξη.
 - να παρέχεται επαρκής εξαερισμός.
- Καύσιμα υλικά, όπως υλικά συσκευασίας, πριονίδι, λαδωμένα με γράσα στουπιά, άχρηστα ξύλα ή πλαστικά, δεν πρέπει να συσσωρεύονται στο χώρο εργασίας, αλλά να φυλάσσονται σε κλειστά μεταλλικά κουτιά σε ασφαλές μέρος.
- Πρέπει να γίνονται τακτικοί έλεγχοι σε μέρη με κίνδυνο πυρκαγιάς. Αυτό περιλαμβάνει την περιοχή γύρω από συσκευές θέρμανσης, ηλεκτρικές εγκαταστάσεις και αγωγούς, αποθήκες εύφλεκτων και καυσίμων υλικών, εργασίες συγκόλλησης και κοπής μετάλλων.
- Συγκόλληση, κοπή με φλόγα και άλλες θερμές εργασίες, πρέπει να γίνονται μόνο υπό την επίβλεψη αρμοδίου μετά τη λήψη των κατάλληλων προφυλάξεων που απαιτούνται για την μείωση του κινδύνου πυρκαγιάς.
- Οι χώροι εργασίας θα πρέπει, εάν είναι αναγκαίο για την πρόληψη πυρκαγιάς, να εφοδιάζονται στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό, με:
 - κατάλληλα και επαρκή μέσα πυρόσβεσης τα οποία είναι εύκολα ορατά και προσπελάσιμα.
 - επαρκή παροχή νερού και αρκετή πίεση.
- Ο εξοπλισμός πυρόσβεσης πρέπει να συντηρείται κατάλληλα και να επιθεωρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα από αρμόδιο πρόσωπο. Η πρόσβαση σε εξοπλισμό

πυρόσβεσης, όπως κρουνοί, φορητοί πυροσβεστήρες και συνδέσεις για μάνικα πρέπει να μην παρεμποδίζεται.

- Όλοι οι επιβλέποντες και επαρκής αριθμός εργαζομένων πρέπει να εκπαιδεύονται στη χρήση εξοπλισμού πυρόσβεσης έτσι ώστε να υπάρχει διαθέσιμο επαρκώς εκπαιδευμένο προσωπικό σε όλες τις περιόδους εργασίας.
- Όπου χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή για τον κίνδυνο πυρκαγιάς, οι εργαζόμενοι πρέπει να εκπαιδεύονται κατάλληλα για τις ενέργειες που πρέπει να γίνονται σε μια τέτοια περίπτωση, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των μέσων διαφυγής.
- Όπου είναι αναγκαίο, κατάλληλα ορατά σημεία πρέπει να δείχνουν καθαρά την κατεύθυνση διαφυγής σε περίπτωση πυρκαγιάς.
- Τα μέσα διαφυγής πρέπει να είναι πάντα προσπελάσιμα. Οι δίοδοι διαφυγής πρέπει να επιθεωρούνται συχνά, ειδικά σε ψηλές κατασκευές και όπου η πρόσβαση είναι περιορισμένη, όπως στην περίπτωση εργασιών σε σήραγγες.
- Πρέπει να δίνονται επαρκή και κατάλληλα προειδοποιητικά σήματα σε περίπτωση πυρκαγιάς, όπου είναι αναγκαίο για την αποφυγή κινδύνου. Τέτοια σήματα πρέπει να ακούγονται σε όλους τους χώρους εργασίας. Πρέπει να υπάρχει αποτελεσματικό σχέδιο εκκένωσης όλων των χώρων εργασίας γρήγορα και χωρίς πανικό. Όλες οι εργασίες πρέπει να σταματούν αμέσως μόλις ακουστεί το σήμα κινδύνου.
- Πινακίδες πρέπει να τοποθετούνται σε εμφανή σημεία δείχνοντας:
 - τον πλησιέστερο συναγερμό πυρκαγιάς.
 - το νούμερο τηλεφώνου και τη διεύθυνση της πλησιέστερης πυροσβεστικής υπηρεσίας.

Φωτισμός

- Όπου ο φυσικός φωτισμός δεν είναι αρκετός για να δίνει ασφαλείς συνθήκες εργασίας, πρέπει να υπάρχει σε κάθε εργασιακό χώρο ή κάθε άλλο τμήμα του εργοταξίου, απ' όπου ένας εργαζόμενος είναι δυνατό να διέλθει, ικανοποιητικός και κατάλληλος τεχνικός φωτισμός, συμπεριλαμβανομένου του φορητού φωτισμού.
- Ο τεχνικός φωτισμός θα πρέπει όσο είναι δυνατόν να μην θαμπώνει ή να δημιουργεί ενοχλητικές σκιές.
- Οι λάμπες πρέπει να προστατεύονται από θραύση με προστατευτικό πλέγμα, όπου είναι απαραίτητο για την πρόληψη του κινδύνου.
- Τα καλώδια φορητών ηλεκτρικών συσκευών φωτισμού πρέπει να έχουν κατάλληλο μέγεθος και χαρακτηριστικά για τις απαιτήσεις ισχύος και κατάλληλη μηχανική αντοχή για να ανταπεξέρχονται στις δύσκολες συνθήκες των κατασκευαστικών εργασιών.

5^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

5.1 ΣΚΑΛΩΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΕΣ ΣΚΑΛΕΣ

Γενικές διατάξεις

- Όπου η εργασία δεν μπορεί να γίνει με ασφάλεια στο έδαφος, από το έδαφος, απόμερος του κτιρίου ή από άλλη σταθερή κατασκευή, θα πρέπει να κατασκευάζεται και να συντηρείται μια ασφαλής και κατάλληλη σκαλωσιά ή να προβλέπεται κάποιος άλλος ασφαλής τρόπος ασφάλειας.
- Οι σκαλωσιές πρέπει να εφοδιάζονται με ασφαλή μέτρα πρόσβασης όπως σκαλοπάτια, κινητές σκάλες ή ράμπες. Οι κινητές σκάλες πρέπει να στερεώνονται για να αποφεύγεται η ακούσια μετατόπισή τους.
- Όλες οι σκαλωσιές και κινητές σκάλες πρέπει να κατασκευάζονται, να εγείρονται και να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- Κάθε σκαλωσιά πρέπει να σχεδιάζεται, να κατασκευάζεται, να ανεγείρεται και να συντηρείται κατάλληλα, έτσι ώστε να αποφεύγεται η κατάρρευση ή η ακούσια μετατόπιση, όταν αυτή χρησιμοποιείται σωστά.
- Κάθε σκαλωσιά ή τμήμα της πρέπει:
 - να σχεδιάζεται έτσι ώστε να προλαμβάνονται οι κίνδυνοι για τους εργαζόμενους κατά τη διάρκεια της ανέγερσης ή της αποσυναρμολόγησης.
 - να σχεδιάζεται έτσι ώστε τα κιγκλιδώματα και άλλες συσκευές προστασίας, πλατφόρμες, στύλοι, αντηρίδες, διαδοκίδες, κινητές σκάλες, σκαλοπάτια ή ράμπες να μπορούν εύκολα να τοποθετηθούν μαζί.
 - να είναι κατασκευασμένοι από κατάλληλο και σταθερό υλικό επαρκούς μεγέθους και αντοχής για το σκοπό που χρησιμοποιείται και να διατηρείται σε καλή κατάσταση.
- Η αρμόδια αρχή πρέπει να θεσπίσει και να επιβάλει νόμους, κανονισμούς, προδιαγραφές καλύπτοντας λεπτομερής τεχνικές διατάξεις για τη μελέτη, κατασκευή, ανέγερση, χρήση, συντήρηση, αποσυναρμολόγηση και επιθεώρηση στις σκαλωσιές και κινητές σκάλες διαφορετικού είδους που χρησιμοποιούνται στις κατασκευές.

Υλικά

- Στην κατασκευή σκαλωσιάς πρέπει να παρέχονται και να χρησιμοποιούνται επαρκή, κατάλληλα και σταθερά υλικά.
- Η ξυλεία που χρησιμοποιείται στην κατασκευή των σκαλωσιών πρέπει να είναι με ευθεία νερά, γερή και απαλλαγμένη από μεγάλους ρόζους, ξηρή αποσάθρωση, τρύπες σκουληκιών και άλλα μειονεκτήματα που θα επηρεάσουν την αντοχή.
- Στις σκαλωσιές δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται σκοιινιά ελαττωματικά από επαφή με οξέα ή άλλες διαβρωτικές ουσίες ή από άλλη αιτία.
- Όπου χρειάζεται, οι σανίδες που χρησιμοποιούνται στις σκαλωσιές πρέπει να προστατεύονται από τις ρωγμές.
- Κινητές σκάλες, σανίδες που χρησιμοποιούνται στις σκαλωσιές δεν πρέπει να βάνονται για να είναι εμφανείς τυχόν φθορές.

- Υλικά που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή σκαλωσιών πρέπει να αποθηκεύονται υπό καλές συνθήκες, χωριστά από άλλα υλικά ακατάλληλα για σκαλωσιές.
- Οι συνδέσεις σε ξύλινες σκαλωσιές πρέπει να συμφωνούν με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς ή να εγκριθούν από την αρμόδια αρχή.
- Όλοι οι αγωγοί, συζευκτήρες και εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται στις μεταλλικές σωληνοσκαλωσιές πρέπει να είναι είδους και προδιαγραφών εγκεκριμένων από την αρμόδια αρχή. Όλοι οι συζευκτήρες και τα εξαρτήματα πρέπει να είναι απαλλαγμένα από βλάβη και παραμόρφωση και να διατηρούνται λαδωμένα.
- Οι συζευκτήρες δεν πρέπει να προκαλούν παραμόρφωση στους σωλήνες και πρέπει να είναι από χυτό σφυρήλατο χάλυβα ή ισοδύναμο υλικό.
- Οι αγωγοί πρέπει να είναι απαλλαγμένοι από ρωγμές, σχισμές και εκτεταμένη διάβρωση και να είναι ευθείς στο μάτι και τα άκρα τους να τέμνουν κάθετα τον άξονα του σωλήνα.
- Κράμα και χάλυβας σωληνώσεων δεν πρέπει να αναμειγνύονται στην ίδια σκαλωσιά.

Μελέτη και κατασκευή

- Οι σκαλωσιές πρέπει να σχεδιάζονται για μέγιστο φορτίο και με συντελεστή ασφαλείας τουλάχιστον 4 ή όπως καθορίζεται από την αρμόδια αρχή.
- Οι σκαλωσιές πρέπει να υποστηρίζονται επαρκώς.
- Οι σκαλωσιές, που δεν είναι σχεδιασμένες για να είναι ανεξάρτητες, πρέπει να συνδέονται στέρεα με το κτίριο σε κατάλληλες κατακόρυφες και οριζόντιες αποστάσεις.
- Μια σκαλωσιά ποτέ δεν πρέπει εκτείνεται πάνω από την τελευταία αγκύρωση σε μήκος, που μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για την σταθερότητα και την αντοχή της.
- Επαρκείς στύλοι και διαδοκίδες πρέπει να παραμένουν στη θέση τους και συνδεδεμένοι με ασφάλεια στις οριζόντιες δοκούς, ορθοστάτες ή στύλους, ανάλογα με την περίπτωση, ώστε να εξασφαλίζεται η σταθερότητα της σκαλωσιάς μέχρι την τελική αποσυναρμολόγησή τους.
- Όλες οι σκαλωσιές και τα μέσα υποστήριξης για τις πλατφόρμες εργασίας πρέπει να είναι γερής κατασκευής, σταθερής έδρασης και με κατάλληλη αντιστήριξη, ώστε να διατηρούν την σταθερότητά τους.
- Δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται για την κατασκευή ή την αντιστήριξη οποιουδήποτε τμήματος της σκαλωσιάς χαλαροί πλίνθοι, αγωγοί αποχέτευσης, συλλέκτες καπνοδόχου ή άλλα ακατάλληλα υλικά.
- Όταν πρέπει να αποφύγουμε τον κίνδυνο από πίπτοντα αντικείμενα, οι πλατφόρμες εργασίας, οι διάδρομοι και τα σκαλοπάτια της σκαλωσιάς πρέπει να εφοδιάζονται με υπερκείμενα πλαίσια κατάλληλης αντοχής και διαστάσεων.
- Τα καρφιά πρέπει να τοποθετούνται σε όλο το μήκος και όχι σε ένα τμήμα, να κάμπτονται προς τα πάνω και να μην υπόκεινται σε απευθείας έλξη.
- Υλικά σκαλωσιάς δεν πρέπει να ρίπτονται από σκαλωσιές ή ύψη. Άλλα υλικά μπορούν να αφήνονται να πέφτουν από σκαλωσιές ή ύψη μόνο όταν η περιοχή ρίψης έχει καθοριστεί, προστατευτεί και σηματοδοτηθεί κατάλληλα και επιβλέπεται τουλάχιστον από ένα άτομο στο επίπεδο προσγείωσης.
- Μεταλλικές σκαλωσιές δεν πρέπει να ανεγείρονται σε απόσταση μικρότερη των 5 μέτρων από υπερκείμενες γραμμές μεταφοράς ηλεκτρισμού, εκτός εάν συμφωνούν με τις αποστάσεις ασφαλείας που έχει καθορίσει η αρμόδια αρχή ή αν έχουν τεθεί εκτός λειτουργίας οι γραμμές και οι εγκαταστάσεις.

- Όσο είναι εφικτό, κάθε τμήμα μιας πλατφόρμας εργασίας, διαδρόμου ή σκαλοπατιού απ' όπου μπορεί να πέσει άτομο από ύψος μεγαλύτερο των 2 μέτρων ή όπως καθορίζεται από τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς, πρέπει να εφοδιάζονται με κιγκλιδώματα και φράγματα άκρων, σύμφωνα με τις αντίστοιχες εθνικές προδιαγραφές.
- Οι πλατφόρμες εργασίας δε σκαλωσιές πρέπει να έχουν επαρκείς διαστάσεις για το σκοπό που χρησιμοποιείται η σκαλωσιά, ειδικά όσον αφορά το πλάτος.

Ανυψωτικές συσκευές και σκαλωσιές

- Όταν μια ανυψωτική συσκευή πρόκειται να χρησιμοποιηθεί σε σκαλωσιά πρέπει:
 - να εξετάζονται προσεκτικά τα μέρη της από αρμόδιο πρόσωπο, για να προσδιοριστεί η πρόσθετη ενίσχυση και άλλα μέτρα ασφάλειας που απαιτούνται.
 - να αποτρέπουν κάθε μετακίνηση στύλου.
 - εάν είναι εφικτό, να συνδέονται οι ορθοστάτες σταθερά με ένα σταθερό τμήμα του κτιρίου στο μέρος που εγείρεται το μέσον ανύψωσης.

Προκατασκευασμένες σκαλωσιές

- Στην περίπτωση συστημάτων προκατασκευασμένης σκαλωσιάς πρέπει να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες προμηθευτών και κατασκευαστών. Οι προκατασκευασμένες σκαλωσιές πρέπει να έχουν επαρκή μέσα για σταθερή στήριξη.
- Σκελετοί διαφορετικού τύπου δεν πρέπει να αναμιγνύονται σε μια απλή σκαλωσιά.

Χρήση σκαλωσιών

- Ο εργοδότης πρέπει να ασκεί κατάλληλη επίβλεψη για να εξασφαλίσει ότι οι σκαλωσιές χρησιμοποιούνται σωστά και μόνο για το σκοπό που σχεδιάζονται ή ανεγείρονται. Κατά τη μεταφορά βαριών φορτίων πάνω ή προς την σκαλωσιά ένα ξαφνικό χτύπημα δεν πρέπει να μεταδίδεται στην σκαλωσιά.
- Όταν είναι αναγκαίο για την αποφυγή κινδύνων, τα φορτία που ανυψώνονται πάνω ή προς την σκαλωσιά πρέπει να ελέγχονται π.χ. με ένα σχοινί χειρός (συρματόσχοινο), ώστε να μην μπορεί να χτυπήσουν στην σκαλωσιά.
- Το φορτίο στην σκαλωσιά πρέπει να κατανέμεται ομοιόμορφα, όσο είναι εφικτό, ώστε να αποφεύγεται η διαταραχή της σταθερότητάς της.
- Κατά τη διάρκεια της χρήσης της σκαλωσιάς πρέπει συνέχεια να εξασφαλίζεται ότι δεν υπερφορτώνεται και ότι γίνεται κατάλληλη χρήση.
- Οι σκαλωσιές δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται για αποθήκευση υλικών, εκτός αυτών που προορίζονται για άμεση χρήση.
- Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να απασχολούνται σε εξωτερική σκαλωσιά, αν οι καιρικές συνθήκες απειλούν την ασφάλειά τους.

Κρεμαστές σκαλωσιές

- Εκτός από τις γενικές απαιτήσεις για τις σκαλωσιές όσον αφορά την αντοχή, σταθερότητα, προστασία έναντι πτώσεως, οι κρεμαστές σκαλωσιές πρέπει να ικανοποιούν, όσο είναι εφικτό, τις παρακάτω προδιαγραφές:
 - οι πλατφόρμες να σχεδιάζονται και να κατασκευάζονται με διαστάσεις συμβατές με την σταθερότητα της κατασκευής σαν σύνολο, ειδικά όσον αφορά το μήκος.

- ο αριθμός των αγκυρώσεων πρέπει να είναι συμβατός με τις διαστάσεις της πλατφόρμας.
- η ασφάλεια των εργαζομένων πρέπει να εξασφαλίζεται από ένα επιπλέον συρματόσχοινο, με ένα σημείο σύνδεσης ανεξάρτητο από τις αγκυρώσεις της σκαλωσιάς.
- οι αγκυρώσεις και τα άλλα σημεία στήριξης της σκαλωσιάς πρέπει να σχεδιάζονται και να κατασκευάζονται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής αντοχή.
- τα συρματόσχοινα, τα βαρούλκα, οι τροχαλίες, τα πολύσπαστα πρέπει να σχεδιάζονται, να συναρμολογούνται, να χρησιμοποιούνται και να συντηρούνται ανάλογα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται για τα ανυψωτικά μηχανήματα που προορίζονται για την ανύψωση ατόμων, σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- πριν τη χρήση, όλη η κατασκευή πρέπει να ελεγχθεί από αρμόδιο πρόσωπο.

5.2 ΑΝΥΨΩΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

Γενικές διατάξεις

- Οι εργοδότες πρέπει να διαθέτουν ένα καλά σχεδιασμένο πρόγραμμα ασφάλειας που να εξασφαλίζει ότι όλα τα ανυψωτικά μέσα και μηχανισμοί επιλέγονται, εγκαθίστανται, εξετάζονται, δοκιμάζονται, συντηρούνται, λειτουργούν και αποσυναρμολογούνται:
 - με σκοπό την αποφυγή πιθανού ατυχήματος.
 - σύμφωνα με τις απαιτήσεις των εθνικών νόμων, κανονισμών και προδιαγραφών.
- Κάθε ανυψωτικό μέσο μαζί με τα δομικά στοιχεία του, προσαρτήσεις αγκυρώσεις και υποστηρίγματα, θα πρέπει να σχεδιάζεται και να κατασκευάζεται σωστά, να είναι από σταθερό υλικό και να έχει επαρκή αντοχή για το σκοπό που χρησιμοποιείται.
- Κάθε ανυψωτικό μέσο όταν αγοράζεται θα πρέπει να συνοδεύεται από οδηγίες χρήσης και πιστοποιητικό ελέγχου από αρμόδιο πρόσωπο ή εγγύηση συμφωνίας με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς που αφορούν:
 - το μέγιστο φορτίο ασφαλούς εργασίας.
 - τα ασφαλή φορτία εργασίας για διάφορες ακτίνες, εάν η ανυψωτική συσκευή έχει μεταβλητή ακτίνα.
 - τις συνθήκες χρήσης, στις οποίες το μέγιστο ή διάφορα φορτία ασφαλούς εργασίας μπορούν να μετακινούνται.
- Κάθε ανυψωτικό μέσο και μηχανισμός που έχει μοναδικό φορτίο ασφαλούς εργασίας πρέπει να το αναγράφει καθαρά σε εμφανές σημείο σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- Κάθε ανυψωτικό μέσο και μηχανισμός που έχει μεταβλητό ασφαλές φορτίο εργασίας πρέπει να εφοδιάζεται με δείκτη φορτίου ή άλλα μέσα, που να δείχνουν καθαρά στον χειριστή κάθε μέγιστο ασφαλές φορτίο εργασίας για τις συνθήκες που αυτό εφαρμόζεται.
- Όλα τα ανυψωτικά μέσα πρέπει να υποστηρίζονται ασφαλώς και επαρκώς. Τα χαρακτηριστικά αντοχής βάρους και εδάφους, πάνω στο οποίο λειτουργεί η ανυψωτική συσκευή, πρέπει να εξετάζονται πριν τη χρήση.

Εγκατάσταση

- Σταθερά ανυψωτικά μέσα πρέπει να χρησιμοποιούνται:
 - από αρμόδια πρόσωπα.
 - έτσι ώστε να μην μπορούν να μετακινηθούν από φορτίο, δόνηση ή άλλες επιδράσεις,
 - έτσι ώστε ο χειριστής να μην εκτίθεται σε κίνδυνο από φορτία, συρματόσχοινα ή τύμπανα,
 - έτσι ώστε ο χειριστής να μπορεί να έχει ορατότητα της ζώνης των εργασιών ή να επικοινωνεί μέσω τηλεφώνου, σημάτων ή άλλων κατάλληλων μέσων με όλα τα σημεία φόρτωσης και εκφόρτωσης.
- Ανάλογα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς θα πρέπει να υπάρχει απόσταση τουλάχιστον 60εκ. ή περισσότερο μεταξύ των κινούμενων τμημάτων ή των φορτίων των ανυψωτικών μέσων και:
 - σταθερών αντικειμένων στον περιβάλλοντα χώρο, όπως τοίχων και στύλων.
 - ηλεκτρικών αγωγών.
- Η απόσταση από ηλεκτρικούς αγωγούς πρέπει να είναι μεγαλύτερη σε υψηλές τάσεις σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- Η αντοχή και η σταθερότητα των ανυψωτικών μέσων πρέπει να προβλέπει και την επίδραση των δυνάμεων του ανέμου, στις οποίες πρέπει να εκτεθούν.
- Καμία καταβολή στην κατασκευή ή επισκευή δεν μπορεί να γίνει σε τμήμα του ανυψωτικού μέσου, η οποία μπορεί να επηρεάσει την ασφάλειά του, χωρίς την άδεια και επίβλεψη αρμόδιου προσώπου.

Έλεγχοι και δοκιμές

- Τα ανυψωτικά μέσα και τα τμήματα του ανυψωτικού μηχανισμού, όπως ορίζεται από εθνικούς νόμους και κανονισμούς, πρέπει να εξετάζονται και να δοκιμάζονται από αρμόδιο πρόσωπο:
 - πριν χρησιμοποιηθούν για πρώτη φορά.
 - μετά την ανέγερση σε εργοτάξιο.
 - σε διαστήματα καθορισμένα από εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
 - μετά από κάθε σημαντική μετατροπή ή επισκευή.
- Ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να διεξάγονται οι έλεγχοι και οι δοκιμές από το αρμόδιο πρόσωπο και τα φορτία δοκιμής που πρέπει να εφαρμόζονται για τα διάφορα είδη ανυψωτικών μέσων και μηχανισμών πρέπει να είναι σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- Τα αποτελέσματα των ελέγχων και δοκιμών στα ανυψωτικά μέσα και μηχανισμούς πρέπει να καταγράφονται σε καθορισμένη μορφή και σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς, να είναι διαθέσιμα στην αρμόδια αρχή, στους εργοδότες και τους εργαζόμενους ή τους αντιπροσώπους τους.

Χειριστήρια, συσκευές χειρισμού και θαλαμίσκοι

- Τα χειριστήρια των ανυψωτικών μέσων πρέπει:
 - να σχεδιάζονται και να κατασκευάζονται έτσι, ώστε να πληρούν τις εργονομικές αρχές.
 - να είναι κατάλληλα τοποθετημένα με αρκετό χώρο για τον χειρισμό και χωρίς να περιορίζεται η ορατότητα του χειριστή.
 - να υπάρχει όπου είναι αναγκαίο μια κατάλληλη συσκευή ασφάλειας για να αποφεύγεται τυχαία και ακούσια μετακίνηση ή μετατόπιση.
 - να είναι σε μέρος που δεν κινδυνεύει από την δίοδο του φορτίου.

- να σημειώνεται ευκρινώς ο σκοπός και η μέθοδος χειρισμού.
- Τα ανυψωτικά μέσα πρέπει να έχουν συσκευές που να εμποδίζουν την υπερφόρτωση και μετακίνηση του φορτίου αν τεθούν εκτός λειτουργίας λόγω διακοπής της παροχής ηλεκτρικού ρεύματος.
- Στον χειριστή κάθε ανυψωτικού μέσου στο ύπαιθρο, εκτός αυτών που χρησιμοποιούνται για μικρό χρόνο, πρέπει να παρέχεται:
 - ασφαλής θαλαμίσκος με ολοκληρωτική προστασία από τις άσχημες καιρικές και κλιματικές συνθήκες και κατασκευασμένος σύμφωνα με εργονομικές αρχές,
 - καθαρή και απεριόριστη ορατότητα του χώρου εργασιών,
 - ασφαλής πρόσβαση και έξοδος από το θαλαμίσκο, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης ασθένειας του χειριστή.

Χειρισμός

- Κανένα ανυψωτικό μέσο δεν πρέπει να χρησιμοποιείται από εργαζόμενο που:
 - είναι κάτω από 18 ετών,
 - δεν θεωρείται κατάλληλος από ιατρική άποψη,
 - δεν έχει εκπαιδευτεί επαρκώς σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς ή δεν έχει τα κατάλληλα προσόντα.
- Το ανυψωτικό μέσο ή μηχανισμός δεν πρέπει να επιβαρύνεται πάνω από το ασφαλές φορτίο εργασίας του, εκτός από την περίπτωση ελέγχου, όπως ορίζεται από αρμόδιο πρόσωπο ή κάτω από την καθοδήγηση του.
- Όπου απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή για πιθανό κίνδυνο, τα ανυψωτικά μέσα δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται χωρίς πρόβλεψη κατάλληλης σηματοδότησης.
- Κανένα άτομο δεν πρέπει να μεταφέρεται με τα ανυψωτικά μέσα, εκτός αν έχουν κατασκευαστεί, εγκατασταθεί και χρησιμοποιούνται γι' αυτό το σκοπό, σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς, εκτός από την περίπτωση εκτάκτου ανάγκης στην οποία:
 - μπορεί να συμβεί σοβαρός ή θανάσιμος τραυματισμός.
 - το ανυψωτικό μέσο μπορεί να χρησιμοποιηθεί με ασφάλεια.
- Κάθε τμήμα του φορτίου για να ανυψωθεί ή να κατέβει σωστά θα πρέπει να αναρτάται ή να υποστηρίζεται κατάλληλα, για την αποφυγή κινδύνων.
- Οι πλατφόρμες ή οι υποδοχείς που χρησιμοποιούνται για την ανύψωση πλίνθων, πλακιδίων, πλακών ή άλλων ελεύθερων υλικών πρέπει να καλύπτονται έτσι, ώστε να εμποδίζεται η πτώση υλικών.
- Φορτωμένα καρότσια τοποθετημένα απευθείας σε πλατφόρμα για ανύψωση ή κάθοδο πρέπει να ασφαρίζονται, ώστε να μην μπορούν να μετακινηθούν και η πλατφόρμα πρέπει να καλύπτεται κατάλληλα, για να αποφεύγεται η πτώση των περιεχομένων υλικών.
- Ανυψώνοντας καρότσι δεν πρέπει να χρησιμοποιούμε τον τροχό σαν μέσο ανύψωσης, εκτός και αν ληφθούν μέτρα που να εμποδίζουν τον άξονα να ολισθήσει έξω από το έδρανο.
- Για την αποφυγή του κινδύνου, μακριά αντικείμενα, όπως δοκάρια, πρέπει να καθοδηγούνται με συρματοσχοίνο κατά την ανύψωση και την κάθοδο.
- Οι χώροι επί του εδάφους πρέπει να σχεδιάζονται και να ρυθμίζονται έτσι, ώστε οι εργαζόμενοι να μην υποχρεούνται να σκύβουν σε κενό χώρο για φόρτωμα ή ξεφόρτωμα.
- Η ανύψωση φορτίων σε μέρη κανονικής κυκλοφορίας οχημάτων, πρέπει να γίνεται σε περιφραγμένο χώρο ή, όταν αυτό δεν είναι εφικτό (π.χ. για ογκώδη αντικείμενα), να

λαμβάνονται μέτρα προσωρινής διακοπής ή εκτροπής της κυκλοφορίας, για όσο χρονικό διάστημα χρειαστεί.

Ανυψωτήρες

- Οι πύργοι των ανυψωτήρων πρέπει να σχεδιάζονται σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- Τα φρεάτια ανύψωσης θα πρέπει να καλύπτονται με στερεά πλαίσια ή άλλη κατάλληλη περίφραξη:
 - στο επίπεδο του εδάφους σε όλες τις πλευρές.
 - σε όλα τα επίπεδα, όπου παρέχεται πρόσβαση.σε όλα τα σημεία που μπορεί ο άνθρωπος να χτυπηθεί από κάποιο κινούμενο τμήμα.
- Η περίφραξη των φρεατίων ανύψωσης, εκτός από τις εισόδους, θα πρέπει να εκτείνεται όπου είναι εφικτό, σε 2 μέτρα ύψος από το έδαφος, την πλατφόρμα ή άλλη πρόσβαση, εκτός και αν μπορεί με λιγότερο ύψος να αποφευχθεί πτώση στο φρέαρ και δεν υπάρχει κίνδυνος επαφής ανθρώπου με οποιοδήποτε κινούμενο τμήμα του ανυψωτήρα. Σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει η περίφραξη να έχει ύψος λιγότερο από 1 μέτρο.
- Τα σημεία προσέγγισης στους ανυψωτήρες πρέπει να έχουν πόρτες:
 - από πλέγμα για ορατότητα,
 - ύψος τουλάχιστον 2 μέτρα, όπου είναι εφικτό,
 - όταν είναι κλειστές, να εμποδίζουν την είσοδο στην πλατφόρμα ανύψωσης και σε κάθε κινούμενο τμήμα του ανυψωτήρα.
- Οι οδηγοί στις πλατφόρμες των ανυψωτικών πρέπει να έχουν επαρκή αντίσταση στην κάμψη και σε περίπτωση μπλοκαρίσματος, με τη βοήθεια ενός αγκίστρου ασφαλείας, να έχουν επαρκή αντίσταση στη στρέβλωση.
- Όπου είναι αναγκαίο για την αποφυγή κινδύνου, πρέπει να υπάρχει πάνω από την κορυφή του φρεάτος επαρκής περίφραξη, ώστε να αποφεύγεται η πτώση υλικών.
- Οι υπαίθριοι ανυψωτικοί πύργοι πρέπει να ανεγείρονται σε επαρκώς σταθερά θεμέλια και να στερεώνονται ασφαλώς με αντιστήριξη και αγκύρωση.
- Μια κατάλληλη σκάλα πρέπει να εκτείνεται από τον πυθμένα ως την κορυφή των υπαίθριων ανυψωτικών πύργων, εάν δεν υπάρχει εύκολη πρόσβαση.
- Οι ανυψωτικές μηχανές πρέπει να είναι τέτοιας ισχύος, ώστε να ελέγχουν το βαρύτερο φορτίο που πρέπει να μετακινήσουν.
- Οι ανυψωτήρες πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με συσκευές που σταματούν τη μηχανή, μόλις η πλατφόρμα φτάσει στο ανώτατο σημείο.
- Τα βαρούλκα πρέπει να κατασκευάζονται έτσι, ώστε το φρένο να εφαρμόζεται, όταν το χειριστήριο δεν βρίσκεται στη θέση λειτουργίας.
- Ένας ανυψωτήρας δεν πρέπει να τίθεται σε κίνηση από την πλατφόρμα, όταν δεν είναι σχεδιασμένος για την μεταφορά ατόμων.
- Τα βαρούλκα δεν πρέπει να έχουν σύστημα καστάνιας οδοντοτροχού, στο οποίο η καστάνια μπορεί να ελευθερωθεί πριν κατέβει η πλατφόρμα.
- Οι πλατφόρμες ανύψωσης πρέπει να αντέχουν το μέγιστο φορτίο με συντελεστή ασφαλείας, όπως ορίζεται από εθνικούς νόμους και μηχανισμούς.
- Οι πλατφόρμες ανύψωσης πρέπει να έχουν μηχανισμό ασφαλείας, που κρατά την πλατφόρμα με μέγιστο φορτίο, σε περίπτωση που σπάσει το συρματοσχοίνο.
- Εάν κάποιος εργαζόμενος είναι ανάγκη να εισέλθει στην πλατφόρμα ή στον κλωβό, πρέπει να υπάρχει σύστημα ασφαλείας, ώστε η πλατφόρμα ή ο κλωβός να μην μετακινούνται, όσο το άτομο είναι επάνω ή μέσα.

- Στις πλευρές που η πλατφόρμα δεν χρησιμοποιείται για φόρτωμα και ξεφόρτωμα, οι πλατφόρμες ανύψωσης πρέπει να είναι εφοδιασμένες με φράγματα άκρων και περίφραξη από συρματόσχοινο πλέγμα ή άλλο υλικό κατάλληλο για να εμποδίζουν την πτώση τμημάτων του φορτίου.
- Όταν υπάρχει κίνδυνος πτώσης αντικειμένων, οι πλατφόρμες πρέπει να έχουν επαρκή κάλυψη.
- Αντίβαρα, αποτελούμενα από σύνολο διάφορων τμημάτων, πρέπει να είναι κατασκευασμένα από ειδικά μέρη, συνδεδεμένα σταθερά μεταξύ τους.
- Τα αντίβαρα πρέπει να λειτουργούν σε οδηγούς.
- Κατάλληλες πλατφόρμες πρέπει να υπάρχουν σε όλες τις θέσεις που χρησιμοποιούνται από τους εργαζόμενους.
- Οι ακόλουθες πινακίδες πρέπει να είναι αναρτημένες σε εμφανή σημεία και με ευανάγνωστους χαρακτήρες:

Σε όλα τα ανυψωτικά:

- στην πλατφόρμα: η ικανότητα μεταφοράς σε κιλά ή άλλη μονάδα βάρους
- στη μηχανή ανύψωσης: ικανότητα ανύψωσης σε κιλά ή άλλη μονάδα βάρους

Σε ανυψωτικά εγκεκριμένα για τη μεταφορά ατόμων:

- στην πλατφόρμα ή τον κλωβό: ο μέγιστος αριθμός ατόμων που μπορούν να μετακινηθούν κάθε φορά.

Σε ανυψωτικά μόνο για προϊόντα:

- σε κάθε προσέγγιση στον ανυψωτήρα και στην πλατφόρμα: η απαγόρευση χρήσης από άτομα.
- Ανυψωτήρες που προορίζονται για την μεταφορά ατόμων πρέπει να έχουν κλωβό έτσι κατασκευασμένο ώστε να εμποδίζει την πτώση των ατόμων ή των εγκλωβισμό τους μεταξύ κλωβού και οποιουδήποτε σταθερού τμήματος της κατασκευής, όταν η πόρτα του κλωβού είναι κλειστή ή το χτύπημα κάποιου από το αντίβαρο ή τα τεμάχια ή τα υλικά που πέφτουν στο φρέαρ.
- Σε όποια πλευρά υπάρχει είσοδος, ο κλωβός πρέπει να έχει πόρτα με συσκευές που εξασφαλίζουν ότι δεν θα ανοίξει, εκτός και αν ο κλωβός φθάσει στο επίπεδο του εδάφους και η πόρτα θα πρέπει να κλείσει, πριν ο κλωβός φύγει από το έδαφος.
- Κάθε πόρτα στην περίφραξη του φρέατος που παρέχει πρόσβαση στο έδαφος στον κλωβό πρέπει να έχει συσκευές που να εξασφαλίζουν ότι αυτή δεν μπορεί να ανοίξει, παρά μόνο όταν ο κλωβός βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο με το έδαφος και ο κλωβός δεν μπορεί να μετακινηθεί μέχρι να κλείσει η πόρτα.

Φορτωτήρες

Φορτωτήρες σταθερού σκέλους:

- Οι φορτωτήρες πρέπει να ανεγείρονται σε σταθερή βάση ικανή να αναλάβει το βάρος της κατασκευής του γερανού συν το μέγιστο φορτίο.
- Κατάλληλες συσκευές πρέπει να χρησιμοποιούνται για να εμποδίζουν τη μετακίνηση των δοκαριών.
- Φορτωτήρες που λειτουργούν με ρεύμα πρέπει να γειώνονται από τη βάση ή το σκελετό.
- Τα αντίβαρα πρέπει να είναι τοποθετημένα, ώστε τα αντερείσματα, τα συρόμενα εξαρτήματα και οι άξονες δράσης να μην υπόκεινται σε υπερβολική καταπόνηση.
- Όταν οι φορτωτήρες εδράζονται σε τροχούς:
 - θα πρέπει να υπάρχει ένα στερεό μέλος για να διατηρείται σταθερή η σωστή απόσταση μεταξύ των τροχών.

-πρέπει να έχουν αντηρίδες που να εμποδίζουν την πτώση του φορτωτήρα, αν σπάσει ο τροχός ή εκτροχιαστεί ο φορτωτήρας.

- Το μήκος του ορθοστάτη του φορτωτήρα δεν μπορεί να μεταβληθεί χωρίς συνεννόηση με τον κατασκευαστή.
- Ο ορθοστάτης ενός φορτωτήρα γερανού δεν πρέπει να ανεγείρεται μέσα στα αντερείσματα του γερανού.

Φορτωτήρες ολκού

- Η πάκτωση των συρματόσκοινων πρέπει να εξασφαλίζεται με συνδετήρες ή πλάκες αγκύρωσης σε θεμέλια σκυροδέματος.
- Ο ιστός των φορτωτήρων ολκού πρέπει να υποστηρίζεται από την κορυφή με έξι συρματόσκοινα τοποθετημένα σε περίπου ίσα διαστήματα.
- Η σχηματιζόμενη γωνία μεταξύ συρματόσχοινου και ιστού δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 45 μοίρες.
- Τα συρματόσχοινα των φορτωτήρων πρέπει να έχουν κοχλίες ή σφιγκτήρες ή άλλες συσκευές που να ρυθμίζουν την τάση.
- Πείροι, πείροι τροχαλίας και έδρανα βάσης πρέπει να λιπαίνονται συχνά.
- Όταν ο φορτωτήρας δεν λειτουργεί, η μπούμα πρέπει να αγκυρώνεται για να αποφεύγεται η στρέψη.

Ανυψωτικοί στύλοι

- Οι στύλοι πρέπει:
 - να είναι ευθείς,
 - να είναι από χάλυβα ή άλλο κατάλληλο μέταλλο ή από ξυλεία με ευθεία νερά χωρίς ρόζους,
 - να είναι επαρκώς αγκυρωμένοι και στηριγμένοι,
 - να είναι κατακόρυφοι ή ελαφρώς κεκλιμένοι προς το φορτίο,
 - να είναι επαρκούς αντοχής για τα φορτία που θα μετακινηθούν.
- Οι ανυψωτικοί στύλοι δεν πρέπει να ενώνονται και, εάν ένας στύλος αποτελείται από διαφορετικά στοιχεία, αυτά πρέπει να συναρμολογούνται σύμφωνα με τη φυσική αντοχή του υλικού.
- Οι ανυψωτικοί στύλοι πρέπει να είναι επαρκώς στερεωμένοι στη βάση τους, ώστε να μην μετακινηθούν κατά τη λειτουργία.
- Οι ανυψωτικοί στύλοι, που μετακινούνται από μέρος σε μέρος και ξανασυναρμολογούνται, δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ξανά, πριν ο στύλος, τα συρματόσχοινα ανύψωσης, οι ογκόλιθοι και τα άλλα μέρη επιθεωρηθούν και όλη η συσκευή δοκιμαστεί από φορτίο.
- Όταν οι στύλοι ανυψώνουν πλατφόρμες ή κάδους, πρέπει να λαμβάνονται επαρκής προφυλάξεις, που να εμποδίζουν την περιστροφή τους και να εξασφαλίζουν την ασφαλή προσγείωση.

Πυργωτοί γερανοί

- Όταν οι πύργοι έχουν θαλαμίσκους σε μεγάλο ύψος, τα άτομα που απασχολούνται ως χειριστές γεραμών πρέπει να είναι ικανά και εκπαιδευμένα για εργασία σε νέα ύψη.
- Πριν επιλεγεί κάποιο είδος γεραμών, πρέπει να μελετηθούν τα διάφορα είδη που διατίθενται σε σχέση με τις απαιτήσεις λειτουργίας και το περιβάλλον εργασίας.

- Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην εκτίμηση της καταπόνησης αέρος κατά τη διάρκεια και εκτός λειτουργίας. Επίσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η επίδραση των υψηλών κατασκευών στις δυνάμεις του ανέμου, πλησίον του γερανού.
- Το έδαφος που εδράζεται ο γερανός πρέπει να έχει επαρκή φέρουσα ικανότητα. Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εποχιακές διαφορές στην κατάσταση του εδάφους.
- Οι βάσεις των πυργωτών γερανών και οι σιδηροτροχιές για πύργους που εδράζονται σ' αυτές, πρέπει να είναι σταθερές και επίπεδες. Οι πυργωτοί γερανοί πρέπει να λειτουργούν μόνο σε κλίσεις που ορίζονται από τον κατασκευαστή. Οι πυργωτοί γερανοί πρέπει να ανεγείρονται μόνο σε ασφαλή απόσταση από εκσκαφές και τάφρους.
- Οι πυργωτοί γερανοί πρέπει να εδράζονται σε χώρο διαθέσιμο για ανέγερση, χειρισμό και αποσυναρμολόγηση. Όσο είναι δυνατόν, οι γερανοί πρέπει να εδράζονται έτσι, ώστε ο χειρισμός των φορτίων να μην γίνεται πάνω σε κατοικημένες περιοχές, από δημόσιες οδούς, άλλες εργασίες κατασκευής, σιδηροδρομικές γραμμές ή κοντά σε ηλεκτρικά καλώδια.
- Όταν εδράζονται 2 ή περισσότεροι πυργωτοί γερανοί σε θέσεις που μπορεί οι ορθοστάτες τους να έλθουν σε επαφή με τμήμα του άλλου γερανού, πρέπει να υπάρχουν μέσα για απευθείας επικοινωνία μεταξύ τους και ευδιάκριτο προειδοποιητικό σήμα χειριζόμενο από θαλαμίσκο, για να ειδοποιεί ο ένας χειριστής τον άλλο σε περίπτωση επικείμενου κινδύνου.
- Πρέπει να ακολουθούνται οι οδηγίες των κατασκευαστών για τις μεθόδους και τη σειρά ανέγερσης και αποσυναρμολόγησης. Ο γερανός πρέπει να δοκιμάζεται σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς πριν τη χρήση.
- Η ανάβαση σε πυργωτούς γεραμούς γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή και τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς. Το ύψος ελεύθερης στάσης του πυργωτού γερανού δεν πρέπει να εκτείνεται πάνω από το ασφαλές και επιτρεπτό όριο σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
- Όταν ο πυργωτός γερανός είναι χωρίς επίβλεψη, τα φορτία αφαιρούνται από το άγκιστρο, το άγκιστρο σηκώνεται, η ισχύς μηδενίζεται και η μπούμα έρχεται σε οριζόντια θέση. Για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και όταν αναμένονται άσχημες καιρικές συνθήκες, πρέπει να γίνουν διαδικασίες για να τεθεί ο γερανός εκτός λειτουργίας. Ο κύριος ορθοστάτης πρέπει να τοποθετηθεί στην πλευρά του πύργου, ώστε να μην επηρεάζεται από τον αέρα, να αφεθεί ελεύθερος και ο γερανός να ακινητοποιηθεί.
- Μια συσκευή μέτρησης της ταχύτητας του ανέμου πρέπει να υπάρχει σε υπερυψωμένη θέση, στον πυργωτό γερανό, με τον δείκτη προσαρτημένο στο θαλαμίσκο του χειριστή.
- Πρέπει να υπάρχουν συσκευές που να εμποδίζουν τη μετακίνηση του φορτίου στο βαθμό που θα υπερέβαινε το αντίστοιχο φορτίο ασφαλείας του γερανού. Ταμπλό ή άλλες επιφάνειες που υφίστανται τη δύναμη του ανέμου, δε θα πρέπει να τοποθετούνται σε πυργωτό γερανό με διαφορετικό τρόπο από τις οδηγίες του κατασκευαστή.
- Οι πυργωτοί γερανοί δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ως μαγνήτες ή ως σφύρα στις εργασίες κατεδάφισης ή στην τοποθέτηση πασσάλων ή άλλες εργασίες που μπορεί να επιβαρύνουν με υπερβολικά φορτία τη δομή του γερανού.

5.3 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ, ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΧΕΙΡΟΣ

Γενικές διατάξεις

- Εγκαταστάσεις, μηχανήματα και εξοπλισμός, συμπεριλαμβανομένων των εργαλείων χειρός, μηχανικών και χειροκίνητων, πρέπει να:
 - είναι καλά σχεδιασμένα και κατασκευασμένα, λαμβάνοντας υπόψη, όσο είναι δυνατόν, την ασφάλεια, την υγεία και τις εργονομικές αρχές,
 - συντηρούνται σε καλή κατάσταση για λειτουργία,
 - χρησιμοποιούνται μόνο για σκοπό που σχεδιάστηκαν, εκτός κι αν αρμόδιο πρόσωπο εγκρίνει άλλη χρήση εκτός από την αρχική, αφού προηγουμένως έχει συμπεράνει ότι είναι ασφαλή για τη χρήση αυτή.
 - χρησιμοποιούνται μόνο από εξουσιοδοτημένους και κατάλληλα εκπαιδευμένους εργαζόμενους,
 - είναι εφοδιασμένα με προστατευτικούς προφυλακτήρες, καλύπτρες και άλλες συσκευές που απαιτεί η εθνική νομοθεσία και κανονισμοί.
- Πρέπει, όπου απαιτείται, να δίνονται οδηγίες για ασφαλή χρήση από τον κατασκευαστή ή εργοδότη με τρόπο κατανοητό για τον χειριστή.
- Όσο είναι δυνατόν, πρέπει να καθοριστούν ασφαλείς διαδικασίες χειρισμού των μηχανημάτων, των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού.
- Δεν πρέπει να αποσπάται η προσοχή των χειριστών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμών, όταν εργάζονται.
- Εγκαταστάσεις, μηχανήματα και εξοπλισμός πρέπει να τίθενται εκτός λειτουργίας, όταν δεν χρησιμοποιούνται και να απομονώνονται πριν από κάθε ρύθμιση, καθαρισμό ή συντήρηση.
- Όπου χρησιμοποιούνται προεκτάσεις καλωδίων ή ελαστικοί σωλήνες, πρέπει να έχουν όσο το δυνατόν μικρότερο μήκος και να μην επιτρέπουν τη δημιουργία επικίνδυνων καταστάσεων.
- Όλα τα επικίνδυνα κινούμενα μέρη των μηχανημάτων και του εξοπλισμού πρέπει να περικλείονται ή να φυλάσσονται επαρκώς σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- Κάθε μηχανήμα και εξοπλισμός που κινείται με ενέργεια, πρέπει να είναι εφοδιασμένο με κατάλληλα μέσα, προσπελάσιμα και εύκολα αναγνωρίσιμα από τον χειριστή, που να διακόπτουν άμεσα την λειτουργία των μηχανημάτων και του εξοπλισμού και να εμποδίζουν την εκκίνησή τους από απροσεξία.
- Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός πρέπει να σχεδιάζονται ή να εφοδιάζονται με συσκευή, ώστε να μην είναι δυνατόν να ξεπεραστεί η μέγιστη ταχύτητα ασφαλείας που πρέπει να αναγράφεται πάνω σε αυτά. Αν η ταχύτητα του μηχανήματος είναι μεταβλητή, πρέπει η εκκίνησή του να γίνεται μόνο στη μικρότερη ταχύτητα,
- Οι χειριστές όλων των μηχανημάτων, εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και εργαλείων πρέπει να εφοδιάζονται με μέσα ατομικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων, όπου είναι απαραίτητο, κατάλληλων μέσων προστασίας της ακοής.

Μηχανές

- Οι μηχανές πρέπει:
 - να κατασκευάζονται και να εγκαθίστανται έτσι, ώστε να είναι δυνατόν να ξεκινούν με ασφάλεια και να μην υπερβαίνουν τη μέγιστη ταχύτητα ασφαλείας.
 - να έχουν τηλεχειρισμό για περιορισμό της ταχύτητας, όταν απαιτείται.
 - να έχουν συσκευές για τη διακοπή της λειτουργίας τους, όταν υπάρχει κίνδυνος.

- Μηχανές εσωτερικής καύσης δεν θα πρέπει να λειτουργούν για μεγάλα χρονικά διαστήματα σε περιορισμένους χώρους, εκτός και αν υπάρχει επαρκής εξαερισμός.
- Όταν οι μηχανές εσωτερικής καύσης τροφοδοτούνται με καύσιμα πρέπει:
 - να απομονώνεται η ανάφλεξη της μηχανής,
 - να αποφεύγεται η υπερχειλίση του καυσίμου,
 - να μην καπνίζει κανείς ή να μην υπάρχει ανοιχτή φλόγα στην περιοχή,
 - να υπάρχει διαθέσιμος πυροσβεστήρας.
- Βοηθητικές δεξαμενές καυσίμου πρέπει να είναι τοποθετημένες έξω από τον χώρο της μηχανής.

Σιλό

- Τα σιλό πρέπει:
 - να ανεγείρονται σε επαρκή θεμέλια,
 - να αντέχουν τις τάσεις, στις οποίες υπόκεινται, χωρίς παραμόρφωση των τοίχων, πατωμάτων και άλλων τμημάτων που φέρουν φορτίο.
- Όλα τα μέρη του σιλό, όπου πρέπει να μεταβεί εργαζόμενος, πρέπει να εφοδιάζονται με ασφαλή μέσα πρόσβασης, όπως σκαλοπάτια, σταθερές σκάλες ή ανυψωτήρες.
- Πρέπει να παρέχονται διευκολύνσεις για την εκτίμηση της ποσότητας του υλικού μέσα στο σιλό χωρίς την είσοδο σε αυτό.
- Στο σιλό πρέπει να υπάρχουν πινακίδες σε εμφανή σημεία που να:
 - παρέχουν λεπτομέρειες για τις προϋποθέσεις εισόδου,
 - να εφιστούν την προσοχή για τον κίνδυνο βύθισης σε λεπτόκοκκα υλικά.
- Εάν το υλικό στο σιλό είναι πιθανόν να προκαλέσει απόφραξη, πρέπει κατά προτίμηση να υπάρχουν αναμικτήρες, πεπιεσμένος αέρας ή άλλες μηχανικές συσκευές. Πρέπει επίσης να υπάρχει διαθέσιμος εξοπλισμός, όπως κοντάρια, μακριά εργαλεία, εμβολείς ή αλυσίδες εξομάλυνσης, για να χρησιμοποιηθεί σε έκτακτες περιπτώσεις.
- Σιλό, για υλικά με κίνδυνο αυτανάφλεξης πρέπει να εφοδιάζονται με ξοπλισμό πυρόσβεσης.
- Σε σιλό στα οποία είναι δυνατόν να σχηματιστούν εκρηκτικά μίγματα από αέρια ή σκόνες, πρέπει:
 - όλος ο ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, συμπεριλαμβανομένων των λαμπτήρων χειρός, να είναι άκαμπτος.
 - να χρησιμοποιούνται μόνο εργαλεία μη σπινθηριστικά.
 - να προβλέπονται δίοδοι εκτόνωσης στους τοίχους.
- Οι εισοδοί των σιλό πρέπει να παραμένουν κλειστές και κλειδωμένες.
- Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να εισέρχονται σε σιλό, εκτός εάν:
 - το άνοιγμα της παροχής είναι κλειστό και ασφαλισμένο και το γέμισμα έχει σταματήσει,
 - είναι εξουσιοδοτημένοι γι' αυτό,
 - φορούν προστατευτικό εξοπλισμό με σχοινί διάσωσης, προσαρμοσμένο σε σταθερό σημείο,
 - ένα άλλο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο παρέχει σταθερή επιτήρηση και είναι σε επιφυλακή με κατάλληλο εξοπλισμό διάσωσης.

Εξοπλισμός εργασιών σκυροδέματος

- Οι αναμείκτες σκυροδέματος πρέπει να προστατεύονται με πλευρικά κιγκλιδώματα, ώστε να εμποδίζονται οι εργαζόμενοι να περνούν κάτω από τον κάδο, όταν αυτός είναι ανυψωμένος.
- Χοάνες, μέσα στις οποίες μπορεί να πέσει ο εργαζόμενος, και περιστρεφόμενα πτερύγια λεκανών ή αναμείκτες τύπου μέτρησης αναλογιών, πρέπει να προστατεύονται επαρκώς με κιγκλιδώμα.
- Οι κάδοι των αναμεικτών σκυροδέματος, εκτός από το κανονικό φρένο, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με συσκευή ή συσκευές με τις οποίες να μπλοκάρονται με ασφάλεια, όταν ανυψώνονται.
- Όταν το τύμπανο του αναμεικτή καθαρίζεται, πρέπει να λαμβάνονται επαρκείς προφυλάξεις για την προστασία όσων εργάζονται στο εσωτερικό του, ασφαρίζοντας τους διακόπτες, αφαιρώντας τις ασφάλειες ή αλλιώς διακόπτοντας την παροχή του ηλεκτρικού.
- Κάδοι σκυροδέματος, για τη χρήση με γερανούς και εναέριες καλωδιώσεις πρέπει να είναι όσο το δυνατόν, απαλλαγμένοι από προεξοχές, από τις οποίες είναι δυνατόν να πέσει το σκυρόδεμα.
- Φορτωμένοι κάδοι σκυροδέματος πρέπει να οδηγούνται στον προορισμό τους με κατάλληλα μέσα.
- Οι κάδοι σκυροδέματος, που τοποθετούνται με γερανό ή εναέριες καλωδιώσεις, πρέπει να αναρτώνται με άγκιστρα ασφαλείας.
- Όταν το σκυρόδεμα χύνεται από τους κάδους, οι εργαζόμενοι πρέπει να παραμένουν έξω από την περιοχή βίαιης εκτίναξης λόγω κολλημένου σκυροδέματος στον κάδο.
- Πύργοι κάδων σκυροδέματος και ιστοί με ρείθρο έκχυσης ή ιμάντες μεταφοράς πρέπει:
 - να ανεγείρονται από αρμόδια πρόσωπα.
 - να επιθεωρούνται καθημερινά.
- Το βαρούλκο ανύψωσης του κάδου πρέπει να είναι έτσι τοποθετημένο, ώστε ο χειριστής να μπορεί να βλέπει το γέμισμα, την ανύψωση, το άδειασμα και την κάθοδο του κάδου. Όπου αυτό δεν είναι εφικτό, ένας άλλος εργαζόμενος κατευθύνει το χειριστή.
- Εάν ο χειριστής του βαρούλκου δεν μπορεί να βλέπει τον κάδο, τότε πρέπει να εφοδιάζεται, όπου είναι εφικτό, με κατάλληλο μέσο για τον προσδιορισμό της θέσης του.
- Οι οδηγοί των κάδων πρέπει να είναι σωστά ευθυγραμμισμένοι και συντηρημένοι, ώστε να αποφεύγεται το μπλοκάρισμα του κάδου στον πύργο.
- Η σκαλωσιά που φέρει αγωγό αναρρόφησης σκυροδέματος πρέπει να είναι αρκετά ανθεκτική, ώστε να στηρίζει τον αγωγό, όταν είναι γεμάτος μαζί με τους εργαζόμενους, που μπορεί να βρίσκονται ταυτόχρονα στη σκαλωσιά, με συντελεστή ασφαλείας τουλάχιστον 4.
- Οι σωλήνες που μεταφέρουν το σκυρόδεμα με πίεση πρέπει:
 - να αγκυρώνονται με ασφάλεια στα άκρα και τις καμπύλες.
 - να είναι εφοδιασμένοι κοντά στην κορυφή, με βαλβίδες απελευθέρωσης αέρα.
 - να δένονται με ασφάλεια στο στόμιο της αντλίας, με δακτύλιο στερεωμένο με κοχλία ή άλλο ισοδύναμο.

Μεταφορείς

- Οι μεταφορείς πρέπει να είναι κατασκευασμένοι και εγκαταστημένοι με τέτοιο τρόπο, ώστε να αποφεύγονται τα επικίνδυνα σημεία μεταξύ κινούμενων και σταθερών τμημάτων ή αντικειμένων.
- Όταν οι μεταφορείς, που δεν είναι εντελώς περιφραγμένοι, διασχίζουν ή περνούν πάνω από μέρη, όπου απασχολούνται εργαζόμενοι, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με διαφράγματα ή ελάσματα για να συγκρατείται οποιοδήποτε υλικό πέφτει. Τα σημεία μεταφοράς πρέπει να είναι εφοδιασμένα με επαρκή περίφραξη. Πρέπει επίσης να στερεώνονται, σε κατάλληλες θέσεις με εύκολη πρόσβαση για τους εργαζόμενους, συσκευές διακοπής της λειτουργίας για περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης.
- Μηχανοκίνητοι μεταφορείς πρέπει να υπάρχουν σε σταθμούς φόρτωσης και εκφόρτωσης, σε περιοχές δραστηριοτήτων και σε άλλα κατάλληλα μέρη, με συσκευές για τη διακοπή της λειτουργίας του μεταφορέα, εάν είναι απαραίτητο για την αποφυγή κινδύνου.
- Όταν δύο ή περισσότεροι μεταφορείς λειτουργούν μαζί, οι συσκευές ελέγχου πρέπει να είναι τοποθετημένες έτσι, ώστε κανείς μεταφορέας να μην μπορεί να λειτουργήσει πάνω σε σταματημένο μεταφορέα.
- Οι κοχλιωτοί μεταφορείς πρέπει πάντα να περιφράσσονται. Το κάλυμμα δεν πρέπει να αφαιρείται παρά μόνον, όταν ο μεταφορέας σταματήσει.
- Όταν ο μεταφορέας εκφορτώνει σε αποθήκη άνθρακα ή χοάνη, ο τροφοδοτικός μεταφορέας πρέπει να είναι εφοδιασμένος με διακόπτη υπερφόρτωσης.

Εγκαταστάσεις θραυστήρα

- Οι εγκαταστάσεις θραυστήρα πρέπει να είναι τοποθετημένες σε ασφαλή απόσταση από τον χώρο εργασιών κατασκευής, για να αποφεύγονται τραυματισμοί εργαζομένων ή βλάβη στους εργαζόμενους προερχόμενη από σκόνη, άμμο, χαλίκι, θόρυβο και δονήσεις.
- Οι εγκαταστάσεις θραυστήρα πρέπει να είναι εφοδιασμένες με έναν γενικό διακόπτη απομόνωσης ισχύος δίπλα στη μονάδα του θραυστήρα και ορατές από αυτή, ώστε να εμποδίζεται τυχαία έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης κατά τη διάρκεια επιδιόρθωσης ή συντήρησης.
- Ηλεκτρικοί κινητήρες, διακόπτες, συνδέσεις και όργανα πρέπει να είναι αδιαπέραστα από σκόνη και υγρασία.
- Εξοπλισμός, εγκαταστάσεις και μηχανήματα πρέπει να καθαρίζονται καθημερινά από σκόνη και άμμο.
- Οι δρόμοι πρόσβασης στη χοάνη θραυστήρα και στα διαφράγματα πρέπει να καθαρίζονται με ψεκάσμο νερού ή άλλους αποτελεσματικούς τρόπους.
- Τα παροχής ισχύος πρέπει να τοποθετούνται είτε κάτω από το έδαφος ή σε ασφαλές ύψος και να σημειώνονται με δείκτες ανοιχτού χρώματος, ώστε να αποφεύγονται ζημιές προερχόμενες από περιορισμένη ορατότητα.
- Ο εξοπλισμός μετακίνησης γαιών πρέπει να καθαρίζεται και να συντηρείται μετά από κάθε βάρδια εργασίας.

5.4 ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ, ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ ΓΑΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ

Γενικές διατάξεις

- Όλα τα οχήματα, ο εξοπλισμός μετακίνησης γαιών και τα μηχανήματα διαχείρισης υλικών πρέπει:
 - να είναι καλά σχεδιασμένα και κατασκευασμένα, λαμβάνοντας υπόψη, όσο το δυνατόν περισσότερο, τις εργονομικές αρχές, ιδιαίτερα ως προς το καθάρισμα.
 - να διατηρούνται σε καλή κατάσταση.
 - να χρησιμοποιούνται κατάλληλα από άποψη υγιεινής και ασφάλειας.
 - να τα χειρίζονται άτομα κατάλληλα εκπαιδευμένα σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- Οι χειριστές και οδηγοί των οχημάτων και του εξοπλισμού μετακίνησης γαιών ή διαχείρισης υλικών πρέπει να είναι ιατρικά κατάλληλοι, να είναι εκπαιδευμένοι, να έχουν δοκιμαστεί και να έχουν καθορισμένο κατώτατο όριο ηλικίας σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- Σε όλες τις θέσεις εργασίας των κατασκευών που χρησιμοποιούνται τα οχήματα, εξοπλισμός μετακίνησης γαιών ή διαχείρισης υλικών πρέπει:
 - να διατίθενται ασφαλείς και κατάλληλες προσβάσεις σε αυτά,
 - να ελέγχεται και να οργανώνεται η κυκλοφορία, ώστε να υπάρχει ασφάλεια.
- Πρέπει να παρέχεται επαρκής σηματοδότηση ή άλλος τρόπος ελέγχου για την αντιμετώπιση του κινδύνου από την κίνηση όλων των παραπάνω μηχανημάτων. Ειδικές προφυλάξεις πρέπει να λαμβάνονται για την κίνηση οχημάτων με την όπισθεν.
- Όπου δεν υπάρχει ορατότητα για τον οδηγό ή τον χειριστή, πρέπει να υπάρχει ένα κατάλληλα εκπαιδευμένο και εξουσιοδοτημένο άτομο που θα κατευθύνει με σήματα τον οδηγό. Τα σήματα πρέπει να είναι κατανοητά από αυτούς στους οποίους απευθύνονται.
- Όταν απαιτείται η λειτουργία των παραπάνω μηχανημάτων πολύ κοντά σε ηλεκτρικούς αγωγούς, πρέπει να λαμβάνονται επαρκείς προφυλάξεις, όπως απομόνωση της ηλεκτρικής παροχής ή ανέγερση υπερκείμενων φραγμάτων ασφαλούς ύψους.
- Πρέπει να λαμβάνονται προληπτικά μέτρα για να αποφεύγεται η πτώση όλων των παραπάνω οχημάτων σε κοιλότητες εκσκαφών ή στο νερό.
- Οχήματα και εξοπλισμός μετακίνησης γαιών ή διαχώρισης υλικών δεν πρέπει να διασχίζουν γέφυρες, οδογέφυρες, αναχώματα κλπ., αν προηγουμένως δεν έχει διαπιστωθεί ότι μπορεί να γίνει με ασφάλεια.
- Όπου χρειάζεται, τα παραπάνω οχήματα πρέπει να έχουν εφοδιαστεί με κατασκευές σχεδιασμένες για την προστασία του χειριστή από σύγκρουση, ανατροπή του μηχανήματος και πτώση υλικών,
- Όλα τα οχήματα-εξοπλισμός μετακίνησης γαιών ή διαχώρισης υλικών πρέπει να έχουν πινακίδες με την ένδειξη:
 - του μικτού βάρους
 - του μέγιστου βάρους κατά άξονα ή στην περίπτωση ερπυστριοφόρου εξοπλισμού της πίεσης εδάφους.
 - του απόβαρου.
- Όλα τα παραπάνω μηχανήματα πρέπει να εφοδιάζονται με:
 - ηλεκτρική συσκευή ακουστικών σημάτων,
 - προβολής για πρόσθια και οπίσθια κίνηση,
 - φρένα χειρόφρενα,
 - φανούς ουράς,

- σιγαστήρες,
- προειδοποιητική σήμανση.
- Οι χειριστές όλων των παραπάνω μηχανημάτων πρέπει να προστατεύονται επαρκώς από τις καιρικές συνθήκες ή τα ατυχήματα λόγω κρούσης, σύγκρουσης ή επαφής με κινούμενο φορτίο, με ένα θαλαμίσκο ο οποίος:
 - σχεδιάζεται και κατασκευάζεται σύμφωνα με τις εργονομικές αρχές και παρέχει ολοκληρωμένη προστασία από τις άσχημες καιρικές συνθήκες.
 - έχει επικαλυφθεί για προστασία από τη σκόνη.
 - παρέχει στο χειριστή καθαρή και απεριόριστη εικόνα του χώρου εργασιών.
 - είναι εφοδιασμένος με δείκτη κατεύθυνσης και καθρέπτες και στις δυο πλευρές.
- Ο θαλαμίσκος των οχημάτων και του εξοπλισμού μετακίνησης γαιών ή διαχώρισης υλικών πρέπει να απέχει 1 μέτρο τουλάχιστον από την επιφάνεια όπου πραγματοποιείται η εκσκαφή.
- Όταν οι γερανοί και οι εκσκαφείς μετακινούνται εκτός λειτουργίας, η μπούμα πρέπει να είναι σε κατεύθυνση πορείας και το πτύο ή ο κάδος να είναι υψωμένος και χωρίς φορτίο, εκτός εάν μετακινούνται σε κατηφόρα.
- Σε εξοπλισμό μετακίνησης γαιών και διαχείρισης υλικών, κινητήρες, φρένα, μηχανισμός οδήγησης, σασί, πτερύγια, στηρίγματα πτερυγίων, οχήματα, συρματόσχοινα, τροχαλίες, υδραυλικοί μηχανισμοί, μεταβιβάσεις, ζώνες και άλλα μέρη από τα οποία εξαρτάται καθημερινά η ασφάλεια πρέπει να επιθεωρούνται καθημερινά.
- Όλα τα πιο πάνω οχήματα δεν πρέπει να αφήνονται σε κλίση με τη μηχανή σε λειτουργία.
- Τα δάπεδα και τα σκαλοπάτια των οχημάτων και του εξοπλισμού πρέπει να μην έχουν γράσο, λάδια, λάσπη, ή άλλες ολισθηρές ουσίες.
- Εκσκαφείς, τύπου βυθοκόρου, δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται σε τοίχους γαιών ψηλότερους από ένα μέτρο πάνω από την ακτίνα του εκσκαφέα, όταν είναι εγκατεστημένοι στη βάση του τοίχου.
- Καδοφόροι εκσκαφείς δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται στην κορυφή ή στη βάση τοίχων γαιών με κλίση μεγαλύτερη από 60 μοίρες.

Μηχανικά πτύα, εκσκαφείς

- Εάν είναι αναγκαίο για την αποφυγή κινδύνου κατά τη διάρκεια επιθεώρησης ή επισκευής, ο ορθοστάτης του μηχανικού πτύου πρέπει να είναι εφοδιασμένος με σκάλα προστατευμένη με κιγκλίδωμα ή φράγματα άκρων.
- Οι ποδοκίνητοι μοχλοί φρένων για όλες τις κινήσεις σε μηχανικά πτύα πρέπει να έχουν δύο ανεξάρτητες συσκευές ασφαλείας.
- Τα μηχανικά πτύα πρέπει επίσης να έχουν ένα σύστημα αμέσου διακοπής της λειτουργίας για περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης ανεξάρτητο από τα χειριστήρια.
- Εκσκαφείς εφοδιασμένοι με στοιχείο για εις βάθος εκσκαφή θα πρέπει ή να έχουν σχεδιαστεί έτσι, ώστε οι αιχμές του κάδου να μην μπορούν να πλησιάσουν την μπούμα σε απόσταση μικρότερη των 60 εκατοστών ή να είναι εφοδιασμένοι με αξιόπιστο σύστημα διακοπής που να μην επιτρέπει να συμβεί το παραπάνω.
- Εκσκαφείς σχεδιασμένοι για ανύψωση με ανυψωτικό μηχανισμό, πρέπει να έχουν πινακίδα στον θαλαμίσκο και στην μπούμα, με ευανάγνωστη και διαρκή ένδειξη του μέγιστου ασφαλούς φορτίου εργασίας του ανυψωτικού μηχανισμού.
- Εκσκαφείς που χρησιμοποιούνται και ως κινητοί γερανοί πρέπει:

- να εξετάζονται και να δοκιμάζονται σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς για τους κινητούς γεραμούς,
- να είναι εφοδιασμένοι με έναν αυτόματο δείκτη του μέγιστου ασφαλούς βάρους εργασίας, όταν είναι εφικτό.

Πτύα ατμού

- Εθνικοί νόμοι και κανονισμοί που αφορούν την κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, δοκιμή και έλεγχο των ατμολεβητών θα πρέπει να ακολουθούνται για τους λέβητες των πτύων ατμού.

Πτύα που λειτουργούν με μηχανές εσωτερικής καύσεως

- Τα πτύα που λειτουργούν με μηχανή εσωτερικής καύσης πρέπει:
 - να γειώνονται ή να προστατεύονται με άλλο τρόπο από τον στατικό ηλεκτρισμό,
 - να εφοδιάζονται με πυροσβεστήρα.

Ηλεκτρικά πτύα

- Η σύνδεση ή η αποσύνδεση της ηλεκτρικής παροχής από τη γραμμή μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος προς ή από το ηλεκτρικό πτύο πρέπει να γίνεται από αρμόδιο και κατάλληλα εξουσιοδοτημένο πρόσωπο.
- Εάν ένα ηλεκτρικό πτύο βρίσκεται σε λειτουργία, οι ηλεκτρικές συνδέσεις και οι ηλεκτρονόμοι πρέπει να επιθεωρούνται καθημερινά.

Λειτουργία μηχανικών πτύων

- Η μπούμα πρέπει να προστατεύεται από τυχαία αιώρηση κατά τη λειτουργία ή τη μεταφορά.
- Ο κάδος ή η αρπαγή του μηχανικού πτύου πρέπει να προστατεύεται από πτώση, ανατροπή ή αιώρηση κατά τη λειτουργία.
- Ο χειριστής πριν αφήσει το πτύο πρέπει να:
 - ελευθερώσει το γενικό συμπλέκτη.
 - χαμηλώσει την αρπαγή ή τον κάδο στο έδαφος.
- Οι κάδοι και οι αρπαγές των μηχανικών πτύων πρέπει να στηρίζονται, ώστε να αποτρέπεται η κίνηση τους κατά τη διάρκεια της επισκευής τους ή της αλλαγής των οδόντων.
- Όταν ένας εκσκαφέας λειτουργεί κοντά σε τοίχο ή παρόμοια κατασκευή, πρέπει να εμποδίζεται η είσοδος ατόμων στη ζώνη κινδύνου, στην οποία είναι δυνατόν να συνθλιβούν, όταν η μηχανή γυρίζει.
- Τα φορτηγά δεν πρέπει να φορτώνονται σε μέρος όπου υπάρχει κίνδυνος από πτώση υλικών από κάδους που περνούν από πάνω. Όταν αυτό είναι αδύνατον, κανένα άτομο δεν πρέπει να παραμένει μέσα στον θαλαμίσκο κατά τη διάρκεια της φόρτωσης.
- Τα φορτηγά πρέπει να σταθμεύουν σε τέτοια απόσταση από τον εκσκαφέα, ώστε να υπάρχει απόσταση τουλάχιστον 60 εκατοστά μεταξύ του φορτηγού και της άνω δομής του εκσκαφέα, ακόμα και όταν αυτός στρέφεται.
- Όταν η εργασία γίνεται με κάδους υδραυλικής κίνησης, πρέπει το έμβολο να τραβιέται εντελώς πίσω, μέσα στον υδραυλικό κύλινδρο και όπου είναι απαραίτητο, να υπάρχουν υποστηρίγματα.

Μπουλντόζες

- Πριν αποχωρήσει από την μπουλντόζα ο χειριστής πρέπει:
 - να εφαρμόσει τα φρένα,
 - να χαμηλώσει την λεπίδα και την περόνη αναμόχλευσης,
 - να τοποθετήσει το μοχλό μετακίνησης στην ουδέτερη θέση.
- Στο τέλος της εργασίας οι μπουλντόζες πρέπει να παραμένουν στο ίδιο επίπεδο του εδάφους.
- Όταν κινείται σε ανηφόρα η λεπίδα πρέπει να μένει χαμηλά.
- Οι λεπίδες δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ως φρένα, εκτός από τις περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης.

Μηχανήματα εξομάλυνσης

- Ο ελκυστήρας και τα μηχανήματα εξομάλυνσης πρέπει να συνδέονται με μία γραμμή ασφαλείας, όταν λειτουργούν.
- Οι λεκάνες των μηχανημάτων εξομάλυνσης πρέπει να υποστηρίζονται, όταν οι λεπίδες αντικαθίστανται.
- Τα μηχανήματα εξομάλυνσης δεν πρέπει να κινούνται σε κατωφέρεια έχοντας αποσυμπλεγμένο το σύστημα μετάδοσης κίνησης.

Κινητά μηχανήματα ασφαλτόστρωσης και επίστρωσης

- Τα ξύλινα πατώματα μπροστά στους ψεκαστήρες πρέπει να καλύπτονται με αυλακωτό φύλλο μετάλλου.
- Ο ανυψωτήρας του αναμείκτη πρέπει να είναι μέσα σε ξύλινα ή από φύλλα μετάλλου κάλυμμα, το οποίο έχει παράθυρο για επιθεώρηση, λίπανση και συντήρηση.
- Τα δοχεία ασφάλτου πρέπει να έχουν κατάλληλα καλύμματα.
- Ο ψεκαστήρας πρέπει να εφοδιάζεται με πυρίμαχο κάλυμμα με παράθυρο επιθεώρησης.
- Για να αποφεύγεται ο κίνδυνος πυρκαγιάς εξαιτίας του σχηματισμού αφρού:
 - οι λέβητες πρέπει να έχουν συσκευή που να μην επιτρέπει στον αφρό να φτάσει στους καυστήρες ή
 - να χρησιμοποιούνται μόνο μη αφρίζοντα προϊόντα.
- Όταν τα μηχανήματα λειτουργούν σε δημόσιους δρόμους, πρέπει να υπάρχει σύστημα ελέγχου της κυκλοφορίας και να παρέχονται στους εργαζόμενους γιλέκα που αντανακλούν το φως.
- Στο εργοτάξιο πρέπει να υπάρχει σε ετοιμότητα ικανοποιητικός αριθμός πυροσβεστήρων και τουλάχιστον δύο στον ψεκαστήρα.
- Το υλικό πρέπει να φορτώνεται στον ανυψωτήρα μόνο όταν έχει θερμανθεί το τύμπανο ξήρανσης.
- Απαγορεύεται η χρήση γυμνής φλόγας για τον έλεγχο του επιπέδου της ασφάλτου μέσα στη δεξαμενή.
- Διαλυτικά δεν πρέπει να θερμαίνονται πάνω από γυμνή φλόγα.
- Σαν σβήσει μια φλόγα καυστήρα, πρέπει:
 - να κλείνεται η παροχή καυσίμου,
 - να εκκενώνεται εντελώς ο αγωγός θέρμανσης από την αντλία, για να αποτραπεί η επιστροφή της φλόγας.
- Οι θυρίδες επιθεώρησης δεν πρέπει να ανοίγονται, όταν υπάρχει πίεση στον λέβητα.

Οδοστρωτήρες

- Πριν χρησιμοποιηθεί ένας οδοστρωτήρας, το έδαφος πρέπει να ελεγχθεί για την φέρουσα ικανότητά του και για γενική ασφάλεια, ιδιαίτερα στα άκρα των πρανών (π.χ. αναχώματα, κλπ.).
- Οι οδοστρωτήρες δεν πρέπει να λειτουργούν σε κατωφέρεια με τη μηχανή αποσυμπλεγμένη από το μηχανισμό μετάδοσης κίνησης.
- Όταν δεν χρησιμοποιείται ο οδοστρωτήρας, πρέπει:
 - να λειτουργούν τα φρένα,
 - η μηχανή να είναι στη χαμηλότερη ταχύτητα, όταν βρίσκεται μπροστά σε ανηφόρα,
 - να τίθεται η όπισθεν, όταν βρίσκεται μπροστά σε κατηφόρα,
 - οι τροχοί να μπλοκάρονται.

5.5 ΕΚΣΚΑΦΕΣ, ΦΡΕΑΤΙΑ, ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ, ΥΠΟΓΕΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΣΗΡΑΓΓΕΣ

Γενικές διατάξεις

- Πρέπει να λαμβάνονται επαρκείς προφυλάξεις σε κάθε εργασία εκσκαφής, φρέατος, χωματουργικών, υπόγειες εργασίες ή σήραγγες όπως:
 - κατάλληλη αντιστήριξη ή άλλος τρόπος για την αποφυγή του κινδύνου της πτώσης των εργαζομένων ή μετακίνησης εδάφους, βράχων ή άλλου υλικού,
 - αποφυγή κινδύνων που προκύπτουν από την πτώση ατόμων, υλικών ή αντικειμένων ή την εισροή νερού στην εκσκαφή, το φρέαρ, τα χωματουργικά, τις υπόγειες εργασίες ή τη σήραγγα,
 - εξασφάλιση επαρκούς εξαερισμού σε κάθε χώρο εργασίας, ώστε να διατηρείται κατάλληλη ατμόσφαιρα για την αναπνοή και να περιορίζονται οι αναθυμιάσεις, τα αέρια, οι ατμοί, η σκόνη ή άλλες ακαθαρσίες σε επίπεδα μη επικίνδυνα ή βλαβερά για την υγεία και να μην ξεπερνούν τα όρια που καθορίζονται από τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς,
 - εξασφάλιση της διάσωσης των εργαζομένων σε περίπτωση πυρκαγιάς ή εισροής νερού ή υλικών,
 - αποφυγή κινδύνων για τους εργαζομένους που απορρέουν από πιθανούς υπόγειους κινδύνους, όπως κυκλοφορία υγρών ή παρουσία κοιλοτήτων αερίου αναλαμβάνοντας τον έγκαιρο προσδιορισμό τους με κατάλληλες έρευνες.
- Η αντιστήριξη ή άλλη στήριξη για κάθε τμήμα εκσκαφής, φρέατος, χωματουργικών, υπόγειων εργασιών ή σήραγγας, δεν πρέπει να ανεγείρεται, να μετατρέπεται ή να αποσυναρμολογείται, παρά μόνο κάτω από την επίβλεψη αρμοδίου προσώπου.
- Κάθε τμήμα εκσκαφής, φρέατος, χωματουργικών, υπόγειας εργασίας ή σήραγγας, όπου απασχολούνται άνθρωποι, πρέπει να επιθεωρείται από κατάλληλο άτομο, στα χρονικά διαστήματα και τις περιπτώσεις που καθορίζονται από τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς και τα αποτελέσματα πρέπει να καταγράφονται.
- Οι εργασίες δεν πρέπει να ξεκινούν, αν δεν έχει πραγματοποιηθεί επιθεώρηση του χώρου εργασίας από αρμόδιο άτομο, όπως καθορίζεται από τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς και αν δεν έχει θεωρηθεί ασφαλές για εργασία το τμήμα της εκσκαφής, του φρέατος, των χωματουργικών, των υπόγειων εργασιών και της σήραγγας.

Εκσκαφές

- Πριν αρχίσει η εκσκαφή στο εργοτάξιο πρέπει:
 - όλη η εργασία εκσκαφής να σχεδιαστεί και να αποφασιστεί η μέθοδος της εκσκαφής και το είδος της απαιτούμενης εργασίας υποστήριξης,
 - να έχει επαληθευτεί η σταθερότητα του εδάφους από αρμόδιο πρόσωπο,
 - να έχει ελεγχθεί από αρμόδιο πρόσωπο ότι τα εφαιπτόμενα κτίρια, οι κατασκευές ή οι δρόμοι δεν θα επηρεαστούν από την εκσκαφή,
 - ο εργοδότης να επαληθεύσει τη θέση όλων των εγκαταστάσεων κοινής ωφελείας, όπως υπόγειοι αποχετευτικοί αγωγοί, αγωγοί αερίου, νερού και ηλεκτρικοί αγωγοί, που είναι δυνατόν να προκαλέσουν επικίνδυνες καταστάσεις κατά τη διάρκεια της εργασίας.
 - εφόσον είναι απαραίτητο για την αποφυγή κινδύνων, να διακοπεί ή να αποσυνδεθεί η παροχή αερίου, νερού, ηλεκτρισμού,
 - αν οι υπόγειοι αγωγοί, οι καλωδιώσεις δεν είναι δυνατόν να αφαιρεθούν ή να αποσυνδεθούν, να περιφραχθούν, να απομονωθούν και να σημειωθούν κατάλληλα ή προστατευτούν με άλλο τρόπο.
 - να καθοριστεί η θέση των γεφυρών, προσωρινών δρόμων και των σωρών που έχουν εκσκαφθεί.
 - αν είναι αναγκαίο για την αποφυγή κινδύνου, το έδαφος να καθαρίζεται από δέντρα, ογκόλιθους, και άλλα εμπόδια.
 - ο εργοδότης να διαπιστώσει ότι η γη που θα εκσκαφθεί δεν είναι μολυσμένη από βλαβερά χημικά ή αέρια ή κάποια άλλη επικίνδυνη χημική ουσία, όπως ο αμιάντος.
- Όλες οι εργασίες εκσκαφών πρέπει να επιβλέπονται από αρμόδιο πρόσωπο και πρέπει να δίνονται σαφείς οδηγίες στους χειριστές που εκτελούν την εργασία.
- Οι πλευρές της εκσκαφής πρέπει να επιθεωρούνται προσεκτικά:
 - καθημερινά, πριν από κάθε βάρδια και μετά από διακοπή εργασίας για διάστημα μεγαλύτερο της μιας μέρας,
 - μετά από κάθε ανατίναξη, μετά από απροσδόκητη κατακρήμνιση εδάφους,
 - μετά από σημαντική βλάβη των υποστηριγμάτων,
 - μετά από δυνατή βροχόπτωση, παγετό ή χιόνι,
 - όταν απαντώνται σχηματισμοί βράχων.
- Δεν πρέπει να τοποθετούνται ή να μετακινούνται φορτία, εγκαταστάσεις ή εξοπλισμός κοντά στα άκρα της εκσκαφής, όπου είναι πιθανόν να προκαλέσουν την κατάρρευση της, θέτοντας έτσι σε κίνδυνο κάποια άτομα, εκτός και αν έχουν ληφθεί μέτρα, όπως αντιστήριξη ή πασσάλωση, για να μην υποχωρούν οι πλευρές.
- Οι πλευρές της εκσκαφής πρέπει να είναι εφοδιασμένες με αγκυρωμένους προσκρουστήρες και φράγματα για να εμποδίζουν την είσοδο των οχημάτων στην εκσκαφή.
- Εάν μια εκσκαφή είναι πιθανόν να επηρεάζει την ασφάλεια μιας κατασκευής, στην οποία βρίσκονται εργαζόμενοι, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την προστασία της κατασκευής από κατάρρευση.
- Οι πλευρές εκσκαφών, όπου οι εργαζόμενοι είναι εκτεθειμένοι σε κίνδυνο από κινούμενο έδαφος, πρέπει να ασφαρίζονται μέσω κλίσης, αντιστήριξης, φορητής περίφραξης ή άλλων αποτελεσματικών μέσων.
- Όλη η εργασία υποστήριξης πρέπει να ελέγχεται τακτικά, για να εξασφαλίζεται ότι τα υποστηρίγματα, σφήνες, κλπ., είναι σταθερά και δεν παρατηρείται υπερβολική κάμψη ή παραμόρφωση.
- Όλη η ξυλεία που υπόκειται σε μεταβαλλόμενες καιρικές συνθήκες πρέπει να ελέγχεται τακτικά για ξηρασία, συρρίκνωση και σάπισμα.

Υπόγειες κατασκευές

Γενικές διατάξεις

- Οι εργασίες υπόγειων κατασκευών πρέπει να διεξάγονται σύμφωνα με σχέδια εγκεκριμένα από την αρμόδια αρχή, όταν απαιτείται από τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς. Οι εγκαταστάσεις θα καθορίζουν τις μεθόδους εκσκαφής, τις μεθόδους διάσωσης και εκκένωσης σε περίπτωση φωτιάς, πλημμύρας και πτώσης ή μετατόπισης γης ή βράχων.
- Όλες οι εργασίες υπόγειων κατασκευών πρέπει να επιβλέπονται από αρμόδιο πρόσωπο και να δίνονται σαφείς οδηγίες στους τεχνίτες που τις πραγματοποιούν.
- Όλοι οι υπόγειοι χώροι εργασίας πρέπει να επιθεωρούνται τουλάχιστον μία φορά σε κάθε βάρδια.
- Χώροι που απασχολούνται απομονωμένοι εργαζόμενοι, πρέπει να επιθεωρούνται τουλάχιστον δύο φορές σε κάθε βάρδια.
- Πρέπει να διεξάγεται πλήρης έλεγχος των μηχανημάτων, του εξοπλισμού, των κατασκευών, των υποστηριγμάτων, των δρόμων, των μέσων πρόσβασης, των αποθηκών, των ιατρικών εγκαταστάσεων, των χώρων υγιεινής και εργασίας τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα.
- Όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να απομακρύνονται από τις υπόγειες εργασίες, εάν:
 - ο εξαερισμός σταματήσει ή
 - απειλούνται από άλλο επικείμενο κίνδυνο.
- Πρέπει να διατηρείται ένα κατάλληλο σύστημα επικοινωνίας στην περιοχή πλησίον της περιοχής των υπόγειων εργασιών και της επιφάνειας σε σταθμούς στους ενδιάμεσους χώρους εργασίας.
- Σε σήραγγες και άλλες υπόγειες εργασίες όπου είναι δυνατόν να σχηματιστεί εκρηκτικό μίγμα, όπως αυτό του μεθανίου με τον αέρα, οι εργασίες πρέπει να διεξάγονται σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και τους κανονισμούς που ισχύουν για τα ορυχεία αερίων και τα ανθρακωρυχεία.
- Ο αέρας πρέπει να ελέγχεται, για να εξακριβώνεται η επικινδυνότητα του και κανείς δεν επιτρέπεται να εισέλθει μέχρι να είναι κατάλληλος για την αναπνοή.
- Οι δίοδοι διαφυγής πρέπει να υποδεικνύονται με σήματα ορατά σε αμυδρό φως.

Καταπόνηση φρέατος

- Κάθε φρέαρ, που δεν καταποντίζεται σε στέρεο βράχο, πρέπει να εγκιβωτίζεται, να επενδύεται ή να γίνεται ασφαλές με άλλο τρόπο.
- Ο ξυλότυπος για την τοιχοποιία επένδυσης φρεάτων πρέπει να αφαιρείται μόνο σταδιακά, καθώς η τοιχοποιία προχωράει.
- Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται σε καταπόνηση φρεάτων πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με σκάλες, σκαλωσιές ή βάσεις, από τις οποίες να εργάζονται με ασφάλεια.
- Μια προσεκτική επιθεώρηση του φρέατος πρέπει να γίνεται:
 - πριν κατέβει μια βάρδια,
 - μετά την ανατίναξη.
- Τα φρέατα με βάθος πάνω από 30 μέτρα, πρέπει να έχουν επαρκή σκελετό κορυφής, αρκετά δυνατό για να αντέχει με ασφάλεια το μέγιστο φορτίο που πρέπει να μεταφέρει, κατασκευασμένος κατά προτίμηση από χάλυβα ανοιχτής εστίας.
- Εάν οι σκελετοί κορυφής είναι από ξύλο, πρέπει να είναι κατεργασμένοι, ώστε να είναι πυρίμαχοι.

- Οι σκελετοί κορυφής πρέπει να είναι γειωμένοι ή κατάλληλα προστατευμένοι με άλλο τρόπο από τους γεραμούς.
- Όλες οι προσβάσεις σε φρέατα πρέπει να είναι εφοδιασμένες με πόρτες, που να κλείνουν αποτελεσματικά το άνοιγμα σε ύψος τουλάχιστον 2 μέτρων.
- Τα φρέατα πρέπει να είναι εξοπλισμένα με σύστημα σήμανσης που προειδοποιεί τον μηχανικό ανύψωσης, όταν ένα μεταφορικό όχημα περνά το ασφαλές όριο της διαδρομής.
- Πριν αρχίσουν οι εργασίες διάνοιξης σήραγγας από ένα φρέαρ, πρέπει να εγκατασταθούν δύο ξεχωριστά συστήματα σηματοδότησης ή επικοινωνίας διαφορετικού είδους.
- Ο κώδικας σήμανσης πρέπει να είναι τοποθετημένος στο χώρο του ανυψωτικού μηχανήματος και σε κάθε πρόσβαση.
- Τα ανυψωτικά μηχανήματα πρέπει να είναι εφοδιασμένα:
 - με ένα κατάλληλο φρένο, που θα σταματά αυτόματα και θα συγκρατεί το μεταφορικό μέσο, εάν διακοπεί η παροχή ισχύος στο ανυψωτικό,
 - με ένα αξιόπιστο δείκτη βάρους.
- Όλα τα ανυψωτικά μηχανήματα πρέπει να επιθεωρούνται τουλάχιστον μια φορά τη μέρα, από τον μηχανικό ανύψωσης.
- Φρέατα που υπερβαίνουν τα 30 μέτρα βάθος πρέπει να έχουν εγκατάσταση για μεταφορά ατόμων.
- Κλωβοί ή αυτοκίνητα μεταφοράς ατόμων πρέπει να εξοπλίζονται με μηχανισμό ασφαλείας, που να συγκρατεί αυτόματα τον κλωβό ή το αυτοκίνητο, ακόμη και όταν είναι πλήρως φορτωμένο, εάν σπάσει ή χαλαρώσει το συρματόσχοινο ανάρτησης.
- Να υπάρχουν επαρκή μέσα μπλοκαρίσματος του οχήματος ή του κλωβού σε κάθε θέση απόβασης.
- Οι κάδοι που χρησιμοποιούνται για την μεταφορά ατόμων σε φρέατα πρέπει:
 - να μην έχουν προεξοχές στην εξωτερική επιφάνεια που μπορούν να γαντζωθούν σε κάποιο εμπόδιο.
 - να μην έχουν λιγότερο από 1 μέτρο βάθος.
 - να μην είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλα μέσα για την αποφυγή τυχαίας ανατροπής και περιστροφής.
 - να μην ανοίγουν μόνοι τους.
- Πρέπει να τοποθετούνται πινακίδες σε εμφανή μέρη στην εγκατάσταση ανύψωσης που να αναφέρουν:
 - τη μέγιστη ταχύτητα μεταφοράς ατόμων στο φρέαρ,
 - το μέγιστο αριθμό ατόμων και το μέγιστο βάρος υλικών που μπορούν να μεταφέρονται με ασφάλεια κάθε φορά.
- Οι εργασίες ανύψωσης σε φρέατα πρέπει να ρυθμίζονται από κατάλληλα σήματα.

Εξαερισμός

- Όλες οι υπόγειες εργασίες πρέπει να τροφοδοτούνται με κανονικό ρεύμα αέρος για να διατηρούνται οι χώροι κατάλληλοι προς εργασία και ιδιαίτερα:
 - για να αποφεύγονται υπερβολικές αυξήσεις στη θερμοκρασία,
 - για να αραιώνονται οι βλαβερές σκόνης, τα αέρια, οι ατμοί και οι αναθυμιάσεις σε ασφαλείς συγκεντρώσεις,
 - για να εμποδίζεται η πτώση της περιεκτικότητας του οξυγόνου στον αέρα κάτω από 17% ή από ένα επίπεδο καθορισμένο από τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- Σε όλες τις υπόγειες εργασίες είναι γενικά δυνατόν να αντιστραφεί η ροή του αέρα.

- Σε σήραγγα όπου γίνεται ανατίναξη:
 - πρέπει να εξασφαλίζεται επαρκής παροχή αέρα στην πρόσοψη με μηχανικό εξαερισμό,
 - μετά από κάθε έκρηξη η πρόσοψη πρέπει να καθαρίζεται από επιβλαβή αέρια και σκόνη, όσο είναι δυνατόν, με εξαερισμό. Όπου είναι αναγκαίο, η σκόνη πρέπει να ελέγχεται με ψεκαστήρες νερού ή εκτοξευτήρες ομίχλης.
 - θα πρέπει να υπάρχει βοηθητικός εξαερισμός, εάν είναι απαραίτητο για την απομάκρυνση των αναθυμιάσεων.
- Όπου δεν υπάρχει επαρκής εξαερισμός, οι εργαζόμενοι πρέπει να εφοδιάζονται με κατάλληλες αναπνευστικές συσκευές. Μόνο σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις πρέπει να επιτρέπεται η εργασία σε χώρους χωρίς επαρκή εξαερισμό.

Προστασία από φωτιά

- Δεν θα πρέπει να χτίζεται κατασκευή ικανή να αναφλεγεί ή να αποθηκεύεται κάποιο εύφλεκτο υλικό σε απόσταση 30 μέτρων από φρέαρ, είσοδο σήραγγας, μηχανοστάσιο ανυψωτικής μηχανή ή μηχανοστάσιο ανεμιστήρα εξαερισμού.
- Όσο είναι εφικτό, καύσιμα υλικά ή εύφλεκτα υγρά δεν πρέπει να είναι αποθηκευμένα κάτω από το έδαφος.
- Λιπαντικά, γράσα και επενδύσεις καλωδίων υπό το έδαφος πρέπει:
 - να είναι φυλαγμένα σε κλειστά μεταλλικά δοχεία,
 - να είναι αποθηκευμένα σε ασφαλές μέρος μακριά από φρέατα, ανυψωτήρες, εκρηκτικά και ξυλεία.
- Γυμνή φλόγα και κάπνισμα δεν επιτρέπονται στις υπόγειες εργασίες, παρά μόνο αν δεν υπάρχει κίνδυνος φωτιάς ή έκρηξης.
- Οι βενζινοκινητήρες δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται υπό το έδαφος, παρά μόνο κάτω από συνθήκες εγκεκριμένες από την αρμόδια αρχή.
- Εάν πραγματοποιείται συγκόλληση ή κοπή με φλόγα υπογείως:
 - τα ξύλινα υποστηρίγματα και οι άλλες κατασκευές ή τα υλικά ικανά να αναφλεγούν, πρέπει να προστατεύονται με ένα πυρίμαχο πλαίσιο,
 - πρέπει να υπάρχουν άμεσα διαθέσιμοι κατάλληλοι πυροσβεστήρες,
 - πρέπει να υπάρχει συνεχής παρακολούθηση για εκδήλωση πυρκαγιάς,
 - οι αναθυμιάσεις των συγκολλήσεων πρέπει να απομακρύνονται με σύστημα εξαερισμού.

Ηλεκτρισμός

- Οι ηλεκτρικές εγκαταστάσεις σε φρέατα και σήραγγες πρέπει να τοποθετούνται σύμφωνα με τους εθνικούς νομούς και κανονισμούς.
- Ο γενικός διακόπτης που σταματά την παροχή ηλεκτρισμού σε όλες τις υπόγειες εγκαταστάσεις πρέπει:
 - να είναι εγκατεστημένος στην επιφάνεια,
 - να έχουν πρόσβαση σε αυτόν μόνο εξουσιοδοτημένα άτομα,
 - να τον χειρίζεται αρμόδιο εξουσιοδοτημένο άτομο.
- Όπου είναι απαραίτητο, πρέπει να τοποθετούνται κατάλληλα αλεξικέραυνα στην επιφάνεια, για να προστατεύουν την υπόγεια εγκατάσταση από υψηλή τάση λόγω ατμοσφαιρικού ηλεκτρισμού.
- Τα κύρια καλώδια παροχής ρεύματος σε ηλεκτροκινητήρες εγκατεστημένους στην περιοχή φρεάτων (όπως αυτά για υπόγειους ανεμιστήρες και αντλίες αποστράγγισης)

πρέπει να είναι διπλά, εάν η διακοπή της λειτουργίας αυτών των κινητήρων μπορεί να προκαλέσει κίνδυνο.

- Όλοι οι διακόπτες πρέπει να είναι τύπου κλειστής ασφάλειας.
- Οι υπόγειοι σταθεροί λαμπτήρες πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με γερό προστατευτικό κάλυμμα από γυαλί ή άλλο διαφανές υλικό ή με προφυλακτήρα.
- Όπου απαιτείται από τις τοπικές συνθήκες, τα εξαρτήματα των λαμπτήρων πρέπει να είναι αδιαπέραστα από την σκόνη, τα αέρια και το νερό.
- Η τάση των φορητών λαμπτήρων που χρησιμοποιούνται κάτω από το έδαφος πρέπει να μην υπερβαίνει την κατώτερη τάση ασφαλείας.

Υπόγειος φωτισμός

- Όλα τα μέρη, όπου απασχολούνται ή διέρχονται οι εργαζόμενοι, πρέπει να φωτίζονται επαρκώς.
- Εκτός από τον κύριο φωτισμό, πρέπει να υπάρχει φωτισμός εκτάκτου ανάγκης, που να λειτουργεί μέχρι να φτάσουν οι εργαζόμενοι στην επιφάνεια με ασφάλεια.

Γεώτρηση

- Όταν η γεώτρηση γίνεται σε πέτρωμα, πρέπει να αφαιρούνται οι ελεύθεροι βράχοι, για να προστατεύονται οι χειριστές από πτώσεις χωμάτων. Όταν αυτό δεν είναι εφικτό, πρέπει να παρέχεται ένα προστατευτικό στέγαστρο ή προφυλακτήρας πάνω από το κεφάλι.

Μεταφορά, αποθήκευση, χειρισμός εκρηκτικών

- Η μεταφορά, η αποθήκευση και ο χειρισμός των εκρηκτικών πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- Τα εκρηκτικά δεν πρέπει να μεταφέρονται σε κλωβό φρέατος ή σε κάδο μαζί με άλλα υλικά.
- Εκρηκτικά και πυροκροτητές δεν πρέπει να μεταφέρονται μαζί στο φρέαρ, εκτός αν είναι σε ειδικό όχημα.

Ανατίναξη

- Οι τρόποι ανατίναξης πρέπει να είναι σύμφωνοι με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- Δεν πρέπει να εγκαθίσταται άλλο ηλεκτρικό κύκλωμα την πλευρά της σήραγγας όπου βρίσκεται το κύκλωμα ανατίναξης.
- Πριν την έκρηξη, πρέπει να απενεργοποιούνται όλα τα ηλεκτρικά κυκλώματα σε επαρκή απόσταση από το σημείο έκρηξης.
- Κατά τη διάρκεια της γόμωσης των οπών έκρηξης, πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο κατάλληλοι λαμπτήρες μπαταρίας.
- Μετά από κάθε έκρηξη, οι πλευρές, η επιφάνεια εργασίας και ο οροφή πρέπει να επιθεωρούνται και να καθαρίζονται από ελεύθερους βράχους.

Ρυμούλκηση

- Το σύστημα ρυμούλκησης πρέπει να συμφωνεί με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- Σε σήραγγες με σιδηροτροχιές, εκτός εάν υπάρχει επαρκής απόσταση κυλιόμενου υλικού και πλευρών, πρέπει να υπάρχουν εσοχές σε κατάλληλα διαστήματα, ικανές να χωρούν τουλάχιστον 2 άτομα και έχουν τουλάχιστον 60 εκατοστά βάθος.
- Η μηχανική ρυμούλκηση πρέπει να ελέγχεται με κατάλληλη σήμανση.
- Τραίνα και μονά οχήματα πρέπει να έχουν φώτα πορείας και φώτα ουράς.
- Ο εκτροχιασμός με ρυμούλκηση πρέπει να γίνεται μόνο κάτω από τον έλεγχο και την επίβλεψη αρμοδίου προσώπου.
- Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να μεταφέρονται σε οχήματα ή σιδηροδρομικές μηχανές που δεν προορίζονται γι' αυτό το σκοπό.

Έλεγχος σκόνης

- Πρέπει να λαμβάνονται επαρκή μέτρα, για να αποτρέπεται ο σχηματισμός σκόνης ή αυτός να καταστέλλεται, όσο γίνεται πιο κοντά στην πηγή, κατά τη διάρκεια εργασιών σε σήραγγες και ιδιαίτερα η σκόνη πυριτίου που αποτελείται από σωματίδια μικρότερα των 5 microns.
- Εάν η γεώτρηση γίνεται σε ξηρή επιφάνεια, η σκόνη που παράγεται πρέπει να αναρροφάται και να συλλέγεται.
- Εάν η γεώτρηση γίνεται σε υγρή επιφάνεια το τρυπάνι πρέπει να είναι έτσι κατασκευασμένο, ώστε να μη λειτουργεί, αν δεν ξεκινήσει η παροχή νερού.
- Κατά τη διάρκεια διαδικασίας ανατίναξης, πριν από κάθε εκपुरσοκρότηση, το πάτωμα, η οροφή και οι πλευρές στα κοντινά σημεία, εάν είναι δυνατό, πρέπει να υγραίνονται ευτελώς.
- Οι ελεύθεροι ογκόλιθοι πρέπει να υγραίνονται επαρκώς κατά τη διάρκεια φόρτωσης, μεταφοράς ή ξεφορτώματος κάτω από το έδαφος.
- Υλικά που έχουν εκσκαφθεί δεν πρέπει να εκτίθενται σε ρεύματα αέρα μεγάλης ταχύτητας κατά την μεταφορά.
- Εάν κάποια μηχανή λιθοκοπίας χρησιμοποιείται υπόγεια, πρέπει να λαμβάνονται επαρκή μέτρα, ώστε η σκόνη που δημιουργείται να μην διεισδύει σε χώρους εργασίας.

Υπόγεια δίκτυα αγωγών

- Επαρκής εξαερισμός πρέπει να παρέχεται για εργαζόμενους σε σωληνώσεις.
- Όταν τοποθετούνται σωλήνες σε υδροφόρο έδαφος, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με ένα υδροφράχτη στην ακραία διατομή τους.
- Όταν υπάρχει περίπτωση να συναντήσουμε όγκους ύδατος ή εκρηκτικών αερίων, πρέπει να γίνονται δοκιμαστικές γεωτρήσεις πριν την έναρξη των εργασιών.
- Πρέπει να παρέχονται αξιόπιστα μέσα επικοινωνίας μεταξύ, των εργαζομένων μέσα στους αγωγούς και των ατόμων έξω από αυτούς.
- Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται σε εγκαταστάσεις σωληνώσεων πρέπει να είναι δυνατόν να φθάνουν γρήγορα σε ασφαλές μέρος σε περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης.
- Πρέπει να υπάρχουν κατάλληλες ρυθμίσεις για τη διάσωση εργαζομένων, οι οποίοι βρίσκονται σε κίνδυνο και δεν μπορούν να φθάσουν σε ασφαλές μέρος.

5.6 ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΥΨΗ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΣΤΕΓΕΣ

Γενικές διατάξεις

- Όπου είναι απαραίτητη η προστασία από τον κίνδυνο ή όπου το ύψος μιας κατασκευής ή η κλίση της υπερβαίνει τα καθορισμένα από τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς όριο, πρέπει να λαμβάνονται προστατευτικά μέτρα για τυχόν πτώση εργαζομένων, εργαλείων και άλλων αντικειμένων ή υλικών.
- Οι υπερυψωμένες θέσεις εργασίας, όπως οροφές ύψους μεγαλύτερου των 2 μέτρων ή όπως καθορίζεται, πάνω από το πάτωμα ή το έδαφος, πρέπει να προστατεύονται σε όλες τις ανοιχτές πλευρές με προστατευτικά κιγκλιδώματα και φράγματα άκρων σύμφωνα με τους σχετικούς εθνικούς νόμους και κανονισμούς. Όπου δεν είναι δυνατή η παροχή προστατευτικών κιγκλιδωμάτων και φραγμάτων άκρων, πρέπει να παρέχονται και να χρησιμοποιούνται επαρκείς συσκευές ασφαλείας.
- Οι υπερυψωμένες θέσεις εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ορόφων, πρέπει να είναι εφοδιασμένες με ασφαλή μέσα πρόσβασης και εξόδου, όπως σκαλοπάτια, ράμπες ή σκάλες, σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- Εάν δεν είναι εφικτή η ύπαρξη προστατευτικών κιγκλιδωμάτων, τα άτομα που απασχολούνται σε υπερυψωμένες θέσεις εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ορόφων, από όπου υπάρχει κίνδυνος πτώσης από ύψος μεγαλύτερο των 2 μέτρων ή όπως καθορίζεται, πρέπει να προστατεύονται με κατάλληλα δίχτυα ή ελάσματα ή πλατφόρμες ή να εξασφαλίζονται με σχοινιά διασώσεως προσδεμένα με ασφάλεια.

Εργασίες σε στέγες

- Όλες οι δραστηριότητες εργασιών σε στέγη πρέπει να προσχεδιάζονται και να επιβλέπονται κατάλληλα.
- Οι εργασίες σε στέγες πρέπει να αναλαμβάνονται μόνο από εργαζόμενους που είναι φυσικά και ψυχολογικά υγιείς και έχουν την αναγκαία γνώση και πείρα γι' αυτό το είδος εργασίας.
- Οι εργασίες σε στέγες δεν πρέπει να διεξάγονται σε καιρικές συνθήκες που απειλούν την ασφάλεια των εργαζομένων.
- Συρόμενα φράγματα, διάδρομοι και σκάλες οροφής πρέπει να στερεώνονται με ασφάλεια σε σταθερή κατασκευή.
- Τα υποστηρίγματα της στέγης πρέπει να ταιριάζουν με την κλίση της και να στηρίζονται με ασφάλεια.
- Όπου είναι ανάγκη κάποιος να γονατίσει ή να σκύψει κοντά στην άκρη της στέγης, πρέπει να υπάρχει ένα ενδιάμεσο κιγκλίδωμα, εκτός αν έχουν ληφθεί άλλες προφυλάξεις, όπως η χρήση εξοπλισμού ασφαλείας.
- Σε μία μεγάλη στέγη, όπου η εργασία δεν πρόκειται να διεξαχθεί στο άκρο της στέγης ή κοντά σε αυτό, πρέπει να παρέχεται ένα απλό φράγμα, αποτελούμενο από σταυροειδής σωλήνες σκαλωσιάς που υποστηρίζει ένα σωληνωτό κιγκλίδωμα. Τέτοια φράγματα πρέπει να τοποθετούνται σε απόσταση τουλάχιστον 2 μέτρων από το άκρο.
- Όλα τα καλύμματα ανοιγμάτων στη στέγη πρέπει να είναι καλής κατασκευής και να είναι ασφαλισμένα στη θέση τους.
- Στέγες με βαθμό κλίσης μεγαλύτερο του 10 πρέπει να θεωρούνται επικλινείς.

- Όταν η εργασία διεξάγεται σε επικλινείς οροφές, πρέπει να παρέχονται επαρκή και κατάλληλα συρόμενα φράγματα ή σκάλες οροφής, γερά ασφαλισμένα στη θέση τους, όσο το δυνατόν γρηγορότερα.
- Κατά τη διάρκεια εκτεταμένης εργασίας στη στέγη, πρέπει να παρέχονται γερά φράγματα ή κιγκλιδώματα και φράγματα άκρων για να εμποδίζουν την πτώση των εργαζομένων.
- Όπου οι εργαζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να δουλέψουν πάνω ή κοντά σε στέγες ή άλλα μέρη επικαλυμμένα με εύθραυστο υλικό και υπάρχει κίνδυνος πτώσης, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλες σκάλες οροφής ή συρόμενα φράγματα αρκετά ανθεκτικά για την ασφάλειά τους, όταν αυτοί διασχίζουν τα ανοίγματα των υποστηριγμάτων για την κάλυψη της στέγης.
- Πρέπει να παρέχονται τουλάχιστον δύο σανίδες, ώστε να μην είναι απαραίτητο να στέκεται κάποιος σε μία εύθραυστη οροφή για να μετακινήσει μια σανίδα ή μια σκάλα ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία.
- Για την αποφυγή του κινδύνου, πρέπει να τοποθετηθεί κατάλληλο υλικό, όπως δικτυωτό πλέγμα από ατσαλόσυρμα πριν από κάθε επίστρωση στέγης από ασβστοσιμέντο ή πριν άλλο εύθραυστο υλικό τοποθετηθεί πάνω του.
- Τεγίδες ή άλλα ενδιάμεσα υποστηρίγματα για εύθραυστα υλικά κατασκευής οροφών πρέπει να είναι αρκετά κοντά το ένα στο άλλο για την αποφυγή κινδύνου.
- Όπου χρησιμοποιείται για πρόσβαση μια πλευρά ή στηθαίο ρείθρο μιας εύθραυστης στέγης, πρέπει να παρέχεται προστασία για τον κίνδυνο πτώσης μέσω του εύθραυστου υλικού καλύπτοντας το σε μια ελάχιστη απόσταση ενός μέτρου πάνω στη στέγη.
- Κτίρια με εύθραυστες στέγες πρέπει να φέρουν προειδοποιητικές πινακίδες τοποθετημένες στις εισόδους της στέγης.

Εργασία σε ψηλές καπνοδόχους

- Για την ανέγερση και επισκευή ψηλών καπνοδόχων, πρέπει να παρέχεται μια κατάλληλη σκαλωσιά. Ένα κατάλληλο δίχτυ συγκράτησης πρέπει να διατηρείται σε κατάλληλη απόσταση κάτω από την σκαλωσιά.
- Το δάπεδο της σκαλωσιάς πρέπει να είναι πάντα τουλάχιστον 65 εκατοστά κάτω από την κορυφή της καπνοδόχου.
- Το αμέσως χαμηλότερο δάπεδο κάτω από το δάπεδο της σκαλωσιάς, όπου εκτελούνται εργασίες, πρέπει να μένει στη θέση όπου λειτουργεί ως πλατφόρμα ασφαλείας.
- Η απόσταση ανάμεσα στο εσωτερικό άκρο της σκαλωσιάς και στον τοίχο της καπνοδόχου δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 20 εκατοστά, σε οποιοδήποτε σημείο.
- Οι πλατφόρμες ασφαλείας πρέπει να ανεγείρονται πάνω από:
 - την είσοδο στην καπνοδόχο,
 - τους δρόμους διέλευσης και τους χώρους εργασίας, όπου οι εργαζόμενοι μπορεί να κινδυνεύουν από αντικείμενα που πέφτουν.
- Για την άνοδο σε ψηλές καπνοδόχους, πρόσβαση παρέχεται με:
 - σκαλοπάτια, τεχνητές σκάλες,
 - μια στήλη σιδερένιων σκαλοπατιών εντοιχισμένων με ασφάλεια στον τοίχο της καπνοδόχου.
 - άλλα κατάλληλα μέσα.
- Όταν οι εργαζόμενοι χρησιμοποιούν τα εξωτερικά σκαλοπάτια για να ανέβουν στην καπνοδόχο, πρέπει να υπάρχει στην κορυφή ένα σχοινί οπλισμένο με χάλυβα και

στερεωμένο με ασφάλεια, με θηλιά στο ελεύθερο άκρο και κρεμασμένο τουλάχιστον 3 μέτρα για να βοηθά την άνοδο των εργαζομένων.

- Κατά τη διάρκεια διεξαγωγής εργασιών σε ανεξάρτητες καπνοδόχους, η περιοχή γύρω από την καπνοδόχο πρέπει να περιφράσσεται σε ασφαλή απόσταση.
- Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται στην κατασκευή, μετατροπή, συντήρηση ή επιδιόρθωση ψηλών καπνοδόχων, δεν πρέπει να:
 - εργάζονται στο εξωτερικό τμήμα χωρίς εξοπλισμό ασφαλείας, προσδεμένοι με σχοινί διάσωσης σε ένα σκαλοπάτι, δακτύλιο ή άλλη ασφαλή αγκύρωση.
 - βάζουν εργαλεία ανάμεσα στον εξοπλισμό και στο σώμα τους ή στις τσέπες που δεν προορίζονται γι' αυτό το σκοπό.
 - μετακινούν βαριά υλικά ή εξοπλισμό πάνω-κάτω με τα χέρια και από ή προς το χώρο εργασίας στην καπνοδόχο.
 - δένουν τροχαλίες ή σκαλωσιές σε ενισχυμένους δακτυλίους χωρίς πρώτα να επιβεβαιώνουν τη σταθερότητά τους.
 - εργάζονται μόνοι.
 - ανεβαίνουν σε καπνοδόχο που δεν είναι εφοδιασμένη με επαρκώς αγκυρωμένες κινητές σκάλες ή σκαλοπάτια.
 - εργάζονται σε καπνοδόχους υπό λειτουργία, εκτός εάν έχουν ληφθεί οι αναγκαίες προφυλάξεις για την αποφυγή του κινδύνου από καπνό και αέρια.
- Εργασίες σε ανεξάρτητες καπνοδόχους δεν πρέπει να διεξάγονται σε δυνατούς ανέμους, παγωνιά, ομίχλη ή κατά τη διάρκεια καταιγίδας με κεραυνούς.

5.7 ΔΟΜΙΚΟΙ ΣΚΕΛΕΤΟΙ, ΞΥΛΟΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ

Γενικές διατάξεις

- Η ανέγερση, η κατεδάφιση ή αποσυναρμολόγηση κτιρίων, κατασκευών, έργων πολιτικού μηχανικού, ξυλοτύπων, ψευδοκατασκευών, υποστηρίξεων πρέπει να γίνεται από εξειδικευμένους εργαζόμενους και μόνο κάτω από την επίβλεψη αρμόδιου προσώπου.
- Πρέπει να λαμβάνονται επαρκείς προφυλάξεις έναντι του κινδύνου που μπορεί να προκύψει για τους εργαζόμενους από κάθε προσωρινή κατάσταση εξασθένησης ή αστάθειας μιας κατασκευής.
- Ξυλότυποι, ψευδοκατασκευές και υποστηρίξεις πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται και να συντηρούνται με τέτοιο τρόπο, ώστε να υποστηρίξουν με ασφάλεια όλα τα φορτία που μπορούν να εφαρμοστούν σε αυτά.
- Οι ξυλότυποι πρέπει να είναι έτσι σχεδιασμένοι και κατασκευασμένοι, ώστε οι πλατφόρμες εργασίας, τα μέσα πρόσβασης, οι ενισχύσεις και τα μέσα χειρισμού και σταθεροποίησης να εφαρμόζονται εύκολα στην κατασκευή ξυλοτύπων.

Ανέγερση και αποσυναρμολόγηση χαλύβδινων και προκατασκευασμένων κατασκευών

- Όσο είναι εφικτό, η ασφάλεια των εργαζομένων που απασχολούνται στην ανέγερση και αποσυναρμολόγηση χαλύβδινων και προκατασκευασμένων κατασκευών, πρέπει να εξασφαλίζεται με κατάλληλα μέσα όπως η παροχή και η χρήση:
 - κινητής σκάλας, διαδρόμων ή σταθερών πλατφόρμων.

- πλατφόρμων, κάδων, κρεμαστών ή άλλων κατάλληλων μέσων αιωρούμενων από ανυψωτικά μέσα.
- εξοπλισμών ασφαλείας και ζωνών διάσωσης, διχτύων συγκράτησης ή πλατφόρμων συγκράτησης.
- μηχανοκίνητων κινητών πλατφόρμων εργασίας.
- Χαλύβδινες και προκατασκευασμένες κατασκευές πρέπει να είναι έτσι σχεδιασμένες και κατασκευασμένες, ώστε να μεταφέρονται και να συναρμολογούνται με ασφάλεια και εφόσον απαιτείται από τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς, πρέπει σε κάθε μονάδα να αναγράφεται καθαρά το βάρος της.
- Για σταθερότητα αλλά και για λόγους ασφαλείας, σε κάθε τμήμα που ανεγείρεται, η μελέτη πρέπει να λαμβάνει υπόψη:
 - τις συνθήκες και τις μεθόδους της πρόσδεσης στις εργασίες μεταφοράς, αποθήκευσης και προσωρινής στήριξης κατά την ανέγερση ή την αποσυναρμολόγηση.
 - τις μεθόδους για την παροχή προφυλακτών, όπως κιγκλιδώματα και πλατφόρμες εργασίας και, όταν χρειάζεται, την ευκολία συναρμολόγησής τους πάνω στον κατασκευαστικό χάλυβα ή τα προκατασκευασμένα τμήματα.
- Τα άγκιστρα και οι άλλες συσκευές, που ενσωματώθηκαν ή παρασχέθηκαν στον κατασκευαστικό χάλυβα ή τα προκατασκευασμένα τμήματα, που απαιτούνται για την ανύψωση και τη μεταφορά τους, πρέπει να έχουν σχήμα, διαστάσεις και τοποθέτηση, ώστε:
 - να ανταπεξέρχονται με ικανοποιητικά περιθώρια στις τάσεις, στις οποίες υπόκεινται,
 - να μην προσθέτουν τάσεις στο συγκεκριμένο τμήμα της κατασκευής, που μπορεί να προκαλέσει βλάβη ή τάσεις που δεν προβλέφθηκαν στη μελέτη και να είναι έτσι σχεδιασμένα, ώστε να μην επιτρέπουν εύκολη απελευθέρωση από τα ανυψωτικά μέσα. Σημεία ανύψωσης για τα πατώματα και κλιμακοστάσια πρέπει να τοποθετούνται (σε κοιλότητες αν χρειάζεται) έτσι, ώστε να μην προεξέχουν,
 - να αποτρέπεται αστάθεια ή παραμόρφωση του ανυψωμένου φορτίου.
- Προκατασκευασμένα τμήματα από σκυρόδεμα, δεν πρέπει να απογυμνώνονται ή να ανεγείρονται, πριν το σκυρόδεμα τοποθετηθεί και σκληρυνθεί ικανοποιητικά στο βαθμό που προβλέπεται στα σχέδια και πριν την τη χρήση να εξετασθούν για τυχόν ίχνη βλάβης, που μπορεί να υποδηλώνουν εξασθένηση.
- Οι χώροι αποθήκευσης πρέπει να είναι έτσι κατασκευασμένοι, ώστε:
 - να μην υπάρχει κίνδυνος πτώσης ή ανατροπής του κατασκευαστικού χάλυβα ή των προκατασκευασμένων τμημάτων.
 - γενικά οι συνθήκες αποθήκευσης να εξασφαλίζουν τη σταθερότητα και να αποτρέπονται βλάβες που προκαλούνται από τη μέθοδο αποθήκευσης και τις ατμοσφαιρικές συνθήκες.
 - τα ράφια να τοποθετούνται σε στέρεο έδαφος και να σχεδιάζονται έτσι, ώστε να μην είναι δυνατόν να μετακινηθούν κατά λάθος τμήματά τους.
- Όταν αποθηκεύονται, μεταφέρονται, ανυψώνονται ή κατεβαίνουν προκατασκευασμένα τμήματα και κατασκευαστικός χάλυβας, δεν πρέπει να υπόκεινται σε τάσεις επιζήμιες για τη σταθερότητά τους.
- Κάθε ανυψωτική συσκευή πρέπει:
 - να είναι κατάλληλη για τις εργασίες και να μην είναι ικανή για τυχαία αποσύνδεση,
 - να εγκριθεί από αρμόδιο πρόσωπο ή να εξετασθεί κάτω από φορτίο δοκιμής με 20% μεγαλύτερο βάρος από το βαρύτερο προκατασκευασμένο τμήμα.
- Τα άγκιστρα ανύψωσης πρέπει να είναι τύπου αυτόκλειστου ή τύπου ασφαλείας και να είναι σημειωμένο πάνω τους το μέγιστο επιτρεπτό φορτίο.
- Λαβίδες, σφιγκτήρες και άλλες συσκευές ανύψωσης προκατασκευασμένων τμημάτων και κατασκευαστικού χάλυβα πρέπει:

-να είναι τέτοιου σχήματος και διαστάσεων, ώστε να εξασφαλίζεται ένα ασφαλές σφίξιμο, χωρίς να καταστρέφεται μεταφερόμενο τμήμα,

-να έχουν σημειωμένο το μέγιστο επιτρεπτό φορτίο στις πιο δυσμενείς συνθήκες ανύψωσης.

- Κατασκευαστικός χάλυβας ή προκατασκευασμένα τμήματα πρέπει να ανυψώνονται με μεθόδους ή συσκευές, που να μην επιτρέπουν τυχαία περιστροφή.
- Αν είναι απαραίτητο για την αποφυγή του κινδύνου, πριν την ανύψωση από το έδαφος κατασκευαστικού χάλυβα ή προκατασκευασμένου τμήματος, αυτό πρέπει να είναι εφοδιασμένο με συσκευές ασφαλείας, όπως κιγκλιδώματα και πλατφόρμες εργασίας για να αποφεύγεται η πτώση ατόμων.
- Όταν ανεγείρονται προκατασκευασμένα τμήματα ή κατασκευαστικός χάλυβας, οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι εφοδιασμένοι και να χρησιμοποιούν συσκευές χειρισμού κατά την άνοδο και κάθοδο έτσι, ώστε να αποφεύγεται η σύνθλιψη των χεριών και να διευκολύνονται οι εργασίες.
- Πριν ένα ανυψωμένο προκατασκευασμένο τμήμα ή κατασκευαστικός χάλυβας απελευθερωθεί από τη συσκευή ανύψωσης, πρέπει να είναι ασφαλισμένο και οι μονάδες τοίχου έτσι στηριγμένες, ώστε να μην είναι δυνατόν να εκτεθεί σε κίνδυνο η σταθερότητά του, ακόμα και από εξωτερικούς παράγοντες, όπως άνεμοι και διερχόμενα φορτία, σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- Στο χώρο εργασίας πρέπει να δίνονται επαρκείς οδηγίες στους εργαζομένους για τις μεθόδους, τις ρυθμίσεις και τα μέσα που απαιτούνται για αποθήκευση, μεταφορά, ανύψωση και ανέγερση κατασκευαστικού χάλυβα και προκατασκευασμένων τμημάτων και πριν αρχίσει η ανέγερση πρέπει να οργανώνεται μια συνάντηση όλων των υπευθύνων, για να συζητούνται και να επιβεβαιώνονται τα απαιτούμενα για την ασφαλή ανέγερση.
- Κατά τη διάρκεια της μεταφοράς εξαρτήματα, όπως λουριά και συνδετήρες συνδεδεμένα με τον κατασκευαστικό χάλυβα ή τα προκατασκευασμένα τμήματα πρέπει να είναι στερεωμένα με ασφάλεια.
- Ο κατασκευαστικός χάλυβας ή τα προκατασκευασμένα τμήματα πρέπει να μεταφέρονται έτσι, ώστε οι συνθήκες μεταφοράς τους να μην επηρεάζουν την σταθερότητα των τμημάτων ή τα μέσα μεταφοράς να μην οδηγούν σε κραδασμό, δόνηση ή τάσεις εξαιτίας ωθήσεων, φορτίων, υλικών ή ατόμων.
- Όταν η μέθοδος ανέγερσης δεν επιτρέπει την παροχή άλλων μέσων προστασίας για την πτώση ατόμων οι χώροι εργασίας πρέπει να προστατεύονται με προστατευτικά κιγκλιδώματα και αν χρειάζεται με φράγματα άκρων.
- Όταν άσχημες καιρικές συνθήκες, όπως χιόνι, πάγος και άνεμος ή μειωμένη ορατότητα, αυξάνουν τον κίνδυνο ατυχημάτων, η εργασία πρέπει να εκτελείται με ιδιαίτερη προσοχή ή να διακόπτεται, αν είναι απαραίτητο.
- Δεν πρέπει να γίνονται εργασίες στις κατασκευές κατά τη διάρκεια σφοδρών καταιγίδων ή ισχυρών ανέμων ή όταν αυτές είναι καλυμμένες με πάγο ή χιόνι λη είναι ολισθηρές από άλλες αιτίες.
- Εάν είναι ανάγκη για την αποφυγή του κινδύνου, τα τμήματα κατασκευαστικού χάλυβα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με εξαρτήματα για κρεμαστές σκαλωσιές, ζώνες διάσωσης ή εξοπλισμό ασφαλείας και άλλα μέσα προστασίας.
- Ο κίνδυνος πτώσης, στον οποίο εκτίθενται οι εργαζόμενοι που κινούνται πάνω σε υψηλά ευρισκόμενες ή κεκλιμένες δοκούς, πρέπει να περιορίζεται με όλα τα μέσα επαρκούς συλλογικής προστασίας ή όπου αυτό είναι αδύνατο, με τη χρήση εξοπλισμού ασφαλείας συνδεδεμένου σταθερά σε ένα αρκετά γερό στήριγμα.

- Τμήματα κατασκευαστικού χάλυβα, που πρόκειται να ανεγερθούν σε μεγάλα ύψη πρέπει, όσο είναι εφικτό να συναρμολογούνται στο έδαφος.
- Όταν ανεγείρονται προκατασκευασμένα τμήματα ή κατασκευαστικός χάλυβας, πρέπει να περιφράσσεται ή να προστατεύεται μια αρκετά εκτεταμένη περιοχή κάτω από το χώρο εργασίας.
- Χαλύβδινα υποστηρίγματα υπό ανέγερση πρέπει να είναι επαρκώς υποστηριγμένα, συνδεδεμένα ή στερεωμένα, μέχρι αυτά να ασφαλισθούν σταθερά στη θέση τους.
- Κανένα τμήμα της κατασκευής, όπου εδράζεται φορτίο, δεν πρέπει να υφίσταται εξασθένιση σε επικίνδυνο βαθμό με κοπή, τρύπημα ή άλλο τρόπο.
- Τμήματα της κατασκευής δεν πρέπει να τοποθετούνται στη θέση τους από το ανυψωτικό μηχάνημα, εφόσον κάποιος εργαζόμενος είναι σε τέτοια θέση που θα μπορούσε να τραυματιστεί από την εργασία.
- Χαλύβδινες δοκοί ανοιχτής νεύρωσης που ανυψώνονται μόνες τους πρέπει να τοποθετούνται κατευθείαν στη θέση τους και να ασφαρίζονται, για να αποφευχθεί πιθανή απόσπαση.

Κατασκευές με επί τόπου ρίψη χυτού σκυροδέματος

- Η κατασκευή μεγάλων και πολυώροφων κατασκευών με επί τόπου ρήξη χυτού σκυροδέματος πρέπει να βασίζεται σε σχέδια, τα οποία:
 - περιλαμβάνουν προδιαγραφές για τον χάλυβα, το σκυρόδεμα και τα άλλα χρησιμοποιούμενα υλικά, όπως και για τεχνικές μεθόδους για την ασφαλή τοποθέτηση και χειρισμό.
 - δείχνουν καθαρά τη θέση και την τοποθέτηση των οπλισμών στα στοιχεία της κατασκευής.
 - παρέχουν, εάν είναι αναγκαίο, τους υπολογισμούς για την φέρουσα ικανότητα της κατασκευής.
- Κατά τη διάρκεια της κατασκευής μεγάλων και πολυώροφων κατασκευών με επί τόπου ρήξη χυτού σκυροδέματος πρέπει να γίνεται καθημερινή αναφορά της προόδου των εργασιών, περιλαμβάνοντας τις ενδείξεις όλων των στοιχείων που μπορεί να επηρεάσουν την σκλήρυνση σκυροδέματος.
- Πρέπει να είναι προετοιμασμένες ακριβείς διαδικασίες για όλα τα στάδια της ανέγερσης και να ορισθεί αρμόδιο άτομο για να συντονίζει την εργασία και να ελέγχει τις διαδικασίες.
- Κατά τη διάρκεια της έγχυσης οι ξυλότυποι και τα υποστηρίγματά τους πρέπει συνεχώς να παρακολουθούνται για τυχόν απώλειες.
- Τα φορτία δεν πρέπει να ξεφορτώνονται με ανατροπή ή να τοποθετούνται σε σκυρόδεμα υπό πήξη.

Πρόβλεψη προσωρινών πατωμάτων

- Όλα τα βάρη των δοκίδων και των κύριων δοκών, στα οποία απασχολούνται εργαζόμενοι, πρέπει να είναι καλυμμένα με πυκνή στρώση σανίδων ή κάποια άλλη αποτελεσματική κάλυψη, μέχρι να εγκατασταθεί το μόνιμο πάτωμα.
- Τμήματα της προστασίας αυτής πρέπει να μετακινούνται μόνο στο βαθμό που απαιτείται για τη συνέχιση της εργασίας.
- Σε αίθουσες και παρόμοια κτίσματα χωρίς ενδιάμεσους τοίχους, κολώνες ή καπνοδόχους, η πυκνή σανίδωση μπορεί να αντικατασταθεί από πλατφόρμες εργασίας με επαρκείς προφυλακτήρες.

- Σε κτίρια ή κατασκευές με χαλύβδινο σκελετό πρέπει να εγκαθίσταται σταθερό δάπεδο καθώς προχωρά η ανέγερση, εφόσον βέβαια είναι εφικτό.

Ξυλότυποι

- Όλοι οι ξυλότυποι πρέπει να σχεδιάζονται κατάλληλα.
- Πρέπει να σχεδιάζονται κατανοητές και σύντομες διαδικασίες που να καλύπτουν όλα τα στάδια εργασίας.
- Πρέπει να οριστεί ένα αρμόδιο πρόσωπο για το συντονισμό της εργασίας και τον έλεγχο της εφαρμογής των διαδικασιών.
- Δεν πρέπει να γίνεται καμία αλλαγή χωρίς συνεννόηση με τον συντονιστή.
- Όλα τα υλικά και οι σκαλωσιές πρέπει να εξετάζονται προσεκτικά και να ελέγχονται με βάση τα σχέδια πριν χρησιμοποιηθούν.
- Τα θεμέλια πρέπει να ελέγχονται, για να διαπιστωθεί ότι η κατάσταση του εκσκαμμένου εδάφους συμφωνεί με την αρχική αναφορά εδάφους.
- Ο ξυλότυπος πρέπει να εξετάζεται, να ανεγείρεται και να αποσυναρμολογείται κάτω από την επίβλεψη ικανών και έμπειρων ατόμων και, εφόσον είναι δυνατό, από εργαζόμενους που γνωρίζουν την εργασία.
- Οι απαραίτητες πληροφορίες για την ανέγερση του ξυλότυπου, συμπεριλαμβανομένων των λεπτομερειών της τοποθέτησης των κλιμακοφόρων και των υποστηριγμάτων τους, πρέπει να παρέχονται στους εργαζόμενους υπό μορφή σκίτσων ή σχεδίων υπό κλίμακα.
- Η ξυλεία και τα στηρίγματα για τον ξυλότυπο πρέπει να είναι κατάλληλα, λαμβάνοντας υπόψη τα φέροντα φορτία, τα ανοίγματα, τη θερμοκρασία τοποθέτησης και την ταχύτητα έκχυσης. Όπου χρειάζεται για την αποφυγή κινδύνων, πρέπει να παρέχεται επαρκής αντιστήριξη για την υποστήριξη των πλακών και δοκών σαν προστασία από τα υπερτιθέμενα φορτία.
- Η αντιστήριξη πρέπει να ασφαλιζεται στη θέση της μετά τη ρύθμιση.
- Η αντιστήριξη πρέπει να είναι έτσι τοποθετημένη, ώστε όταν αφαιρεθεί, να μπορούν να παραμείνουν επαρκή υποστηρίγματα στη θέση τους για να παρέχουν την αναγκαία στήριξη για την αποφυγή κινδύνου.
- Η αντιστήριξη πρέπει να προστατεύεται επαρκώς από κινούμενα οχήματα, αιωρούμενα φορτία, κλπ..
- Η αντιστήριξη πρέπει να παραμένει στη θέση της μέχρι να αποκτήσει το σκυρόδεμα αρκετή αντοχή για να στηρίζει με ασφάλεια όχι μόνο το δικό του βάρος, αλλά και κάθε εφαρμοζόμενο φορτίο. Δεν πρέπει να αφαιρείται παρά μόνο όταν δοθεί έγκριση από αρμόδιο πρόσωπο.
- Η αντιστήριξη πρέπει να είναι επαρκώς στηριγμένη ή δεμένη για την αποφυγή παραμόρφωσης ή μετατόπισης.
- Για την αποφυγή κινδύνων λόγω πτώσης τεμαχίων κατά την αφαίρεση του ξυλότυπου, πρέπει, εφόσον είναι εφικτό, αυτός να αφαιρείται συνολικά ή αλλιώς τα παραμένοντα τμήματα να στηρίζονται.
- Μηχανικές, υδραυλικές ή συσκευές ανύψωσης πεπιεσμένου αέρα για τη διαχείριση των ξυλοτύπων, πρέπει να είναι εφοδιασμένες με αυτόματες συσκευές συγκράτησης για την αποφυγή κινδύνων εάν διακοπεί η παροχή ισχύος του ανυψωτικού μηχανισμού.
- Οι ανυψωτικές συσκευές κενού πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο σε λείες, καθαρές επιφάνειες.

- Οι ανυψωτήρες κενού πρέπει να εφοδιάζονται με αυτόματο διακόπτη για την αποφυγή απώλειας σε περίπτωση ανεπάρκειας της ισχύος ή του εξοπλισμού.

5.8 ΕΡΓΑΣΙΑ ΠΑΝΩ ΣΕ ΝΕΡΟ

Γενικές διατάξεις

- Όπου γίνεται εργασία πάνω στο νερό ή πλησίον αυτού, πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη για:
 - την αποφυγή της πτώσης των εργαζομένων στο νερό,
 - τη διάσωση των εργαζομένων από κίνδυνο πνιγμού,
 - την ασφαλή και επαρκή μεταφορά.
- Οι εθνικοί νόμοι και κανονισμοί πρέπει να περιέχουν διατάξεις για την ασφαλή διεξαγωγή της εργασίας πάνω στο νερό ή πλησίον αυτού, οι οποίες πρέπει να περιλαμβάνουν, όπου απαιτείται, την παροχή και χρήση κατάλληλων και επαρκών:
 - περιφράξεων, δικτύων ασφαλείας και εξοπλισμού ασφαλείας,
 - σωσιβίων και επανδρωμένων λέμβων (μηχανοκίνητων αν είναι απαραίτητο),
 - προστατευτικών από κινδύνους, όπως ερπετά και άλλα ζώα.
- Οι διάδρομοι, τα πλωτά μέσα, οι γέφυρες, οι γέφυρες πεζών και οι χώροι εργασίας πάνω στο νερό πρέπει:
 - να έχουν επαρκή αντοχή και σταθερότητα,
 - να είναι αρκετά πλατιά, για την ασφαλή μετακίνηση των εργαζομένων,
 - να έχουν επίπεδες επιφάνειες χωρίς προεξέχοντες ρόζους, φλοιούς, καρφιά, βίδες και άλλους κινδύνους ανατροπής,
 - εάν απαιτείται για την αποφυγή κινδύνων, να επιστρώνονται σανίδες,
 - εάν απαιτείται για την αποφυγή κινδύνων, να φωτίζονται, όταν ο φυσικός φωτισμός δεν επαρκεί,
 - να είναι εφοδιασμένοι σε κατάλληλα σημεία με αρκετά σωσίβια, σχοινιά διάσωσης και άλλο σωστικό εξοπλισμό,
 - όπου είναι εφικτό και απαραίτητο για την αποφυγή κινδύνων, να είναι εφοδιασμένοι με φράγματα άκρων, προστατευτικά κιγκλιδώματα, σχοινιά διάσωσης, κλπ.,
 - να μην υπάρχουν σύνεργα, εργαλεία και άλλα εμπόδια,
 - να επιστρώνονται με άμμο, τέφρα ή παρόμοια υλικά, όταν γίνονται ολισθηροί από λάδι ή χιόνι,
 - να είναι ασφαλισμένοι, για την αποφυγή μετατόπισης από ανυψωμένο νερό ή ισχυρούς ανέμους, ειδικά στην περίπτωση σανίδων καταστρώματος σε διαδρόμους και πλατφόρμες που κατασκευάστηκαν πάνω από παλιρροϊκά νερά,
 - αν απαιτείται, να είναι εφοδιασμένοι με σκάλες σταθερές, επαρκούς αντοχής και μήκους και δεμένες με ασφάλεια για να εμποδίζεται η ολίσθηση. Στις εγκαταστάσεις πάνω στο νερό, που είναι εφοδιασμένες με σταθερές κατακόρυφες σκάλες, αυτές πρέπει να είναι στερεωμένες με στεφάνια ασφαλείας.
 - όπου είναι απαραίτητο, να έχουν επαρκή πλευστότητα.
- Εάν απαιτείται για την εξασφάλιση της προστασίας, οι πλωτές κατασκευές πρέπει να είναι εφοδιασμένες με καταφύγια.
- Ο λειτουργικός πλωτός εξοπλισμός πρέπει να είναι εφοδιασμένος με επαρκή και κατάλληλο εξοπλισμό διάσωσης, όπως σχοινιά διάσωσης, γάντζους και στρογγυλά σωσίβια.

- Όπου χρησιμοποιούνται οι σχεδίες, θα πρέπει:
 - να είναι αρκετά ανθεκτικές για να μεταφέρουν με ασφάλεια τα μέγιστα φορτία,
 - να είναι αγκυροβολημένες με ασφάλεια,
 - να έχουν ασφαλή μέσα πρόσβασης.
- Τα σιδερένια καταστρώματα πρέπει να επιστρώνονται με δοκίδες ή με κάποιο άλλο είδος μη ολισθηρής επιφάνειας.
- Εφόσον είναι εφικτό, όλα τα ανοίγματα του καταστρώματος πρέπει να είναι περιφραγμένα, συμπεριλαμβανομένων αυτών για τους κάδους.
- Κανείς δεν πρέπει να εισέρχεται στο χώρο υδραυλικού μηχανισμού βυθοκόρησης, χωρίς πρώτα να ενημερώσει το χειριστή και χωρίς να συνοδεύεται από δεύτερο άτομο.
- Ανυψωτήρες, εκσκαφείς, κάδοι, κεφαλές κοπής και φρένα πρέπει να επιθεωρούνται καθημερινά.
- Οι εργαζόμενοι πρέπει να επιβιβάζονται και να αποβιβάζονται μόνο στα κατάλληλα και ασφαλή μέρη αποβίβασης.
- Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται σε τέτοιες εργασίες, πρέπει να διεξάγουν μετρήσεις ύψους σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Λέμβοι

- Οι λέμβοι, που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά εργαζομένων στο νερό, πρέπει να ικανοποιούν τους όρους που θέτει η αρμόδια αρχή.
- Οι λέμβοι, που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά εργαζομένων, πρέπει να επανδρώνονται από κατάλληλο και έμπειρο πλήρωμα.
- Ο αριθμός των ατόμων που μπορούν να μεταφερθούν σε μία λέμβο, δεν πρέπει να υπερβαίνει τον μέγιστο για λόγους ασφαλείας και πρέπει να αναγράφεται σε εμφανές σημείο.
- Οι λέμβοι πρέπει να είναι εφοδιασμένες με κατάλληλα και επαρκή σωστικά μέσα, τα οποία πρέπει να είναι σωστά τοποθετημένα και συντηρημένα.
- Τα ρυμουλκά πρέπει να είναι εφοδιασμένα με μια συσκευή, η οποία επιτρέπει την άμεση απελευθέρωση του συρματόσχοινου ρυμούλκησης.
- Οι μηχανοκίνητες λέμβοι πρέπει να διαθέτουν κατάλληλους πυροσβεστήρες.
- Οι λέμβοι με κουπιά πρέπει να έχουν και εφεδρικά κουπιά.
- Οι σωσίβιες λέμβοι πρέπει να είναι σωστά κατασκευασμένες, με επαρκές μήκος και πλάτος για να έχουν ικανοποιητική σταθερότητα. Για εργασία σε παλιρροιακά νερά ή ποτάμια ταχείας ροής, πρέπει να παρέχεται μηχανοκίνητη βάρκα με ενσωματωμένη συσκευή αυτόματης εκκίνησης στον κινητήρα. Όταν μηχανοκίνητα σκάφη δεν περιπολούν, οι μηχανές τους πρέπει να τίθενται σε λειτουργία αρκετές φορές την ημέρα για να εξασφαλίζεται πλήρης αποτελεσματικότητα.

Διαδικασίες διάσωσης και εκτάκτου ανάγκης

- Τα άτομα που εργάζονται πάνω στο νερό πρέπει να είναι εφοδιασμένα με κάποιο είδος εξοπλισμού διάσωσης. Τα σωσίβια γιλέκα πρέπει να παρέχουν ελευθερία κινήσεων, να έχουν επαρκή πλευστότητα για να φέρνουν τα άτομα στην επιφάνεια όπου θα επιπλέουν με το πρόσωπό προς τα επάνω, να δένονται εύκολα στο σώμα, να διακρίνονται εύκολα, να μην ανατρέπονται και να έχουν, αν είναι απαραίτητο, σύστημα αυτοφωτισμού.
- Οι χειριστές δεν πρέπει να εργάζονται μόνοι μέσα ή πάνω από το νερό.

- Κάθε εργαζόμενος πρέπει να είναι εκπαιδευμένος στις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν στις περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης.

5.9 ΠΑΣΣΑΛΟΠΗΞΗ

Γενικές διατάξεις

- Όλος ο εξοπλισμός πασσαλόπηξης πρέπει να είναι καλά σχεδιασμένος, κατασκευασμένος και συντηρημένος λαμβάνοντας υπόψη, όσο το δυνατόν περισσότερο τις εργονομικές αρχές.
- Η πασσαλόπηξη πρέπει να εκτελείται μόνο κάτω από την επίβλεψη αρμόδιου προσώπου.
- Πριν από την πασσαλόπηξη, όλες οι υπόγειες υπηρεσίες κοινής ωφέλειας στην περιοχή πρέπει να εντοπίζονται και να ασφαλιζονται.
- Οι πασσαλοπήκτες πρέπει να στηρίζονται σταθερά σε βαριά ξύλινα δάπεδα, σε βάση σκυροδέματος ή άλλα ασφαλή θεμέλια.
- Εάν είναι αναγκαίο για την αποφυγή του κινδύνου, οι πασσαλοπήκτες πρέπει να είναι επαρκώς στερεωμένοι.
- Εάν είναι απαραίτητο, πρέπει να λαμβάνονται προφυλάξεις κατά τη συναρμολόγηση πασσαλοπηκτών επικίνδυνα κοντά σε ηλεκτρικούς αγωγούς, ώστε να εξασφαλίζεται ότι αυτοί έχουν νεκρωθεί.
- Εάν δύο πασσαλοπήκτες είναι συναρμολογημένοι στο ίδιο μέρος, πρέπει να μεσολαβεί απόσταση μεταξύ τους τουλάχιστον ίση με το μεγαλύτερο σκέλος.
- Όταν οι αγωγοί πρέπει να είναι κεκλιμένοι:
 - πρέπει να αντισταθμίζονται επαρκώς,
 - η συσκευή κλίσης πρέπει να ασφαλιζεται για τυχόν ολίσθηση.
- Οι σωλήνες του ατμού των αεροσφυρών πρέπει να δένονται με ασφάλεια στο σφυρί, ώστε να μην καταστραφούν, αν σπάσει κάποια σύνδεση.
- Πρέπει να λαμβάνονται επαρκείς προφυλάξεις για την περίπτωση ανατροπής του πασσαλοπήκτη.
- Πρέπει να λαμβάνονται επαρκής προφυλάξεις παρέχοντας συνδετήρες ή άλλα αποτελεσματικά μέσα, για να μην εξέλθει το συρματοσχοίνο από την τροχαλία ή τον τροχό.
- Πρέπει να λαμβάνονται επαρκείς προφυλάξεις για να μην χάσει το σφυρί τον πάσσαλο στόχο.
- Εάν χρειάζεται για την αποφυγή κινδύνων, οι πάσσαλοι μεγάλου μήκους και οι βαριές πασσαλοσανίδες πρέπει να ασφαλιζονται για πτώση.

Επιθεώρηση και συντήρηση εξοπλισμού πασσαλόπηξης

- Ο εξοπλισμός της πασσαλόπηξης δεν πρέπει να χρησιμοποιείται, μέχρι να επιθεωρηθεί και κριθεί ασφαλής.
- Ο εξοπλισμός της πασσαλόπηξης σε χρήση πρέπει να επιθεωρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.
- Οι στήλες πασσάλων και τα πολύσπαστα πρέπει να επιθεωρούνται πριν από κάθε βάρδια.

Χειρισμός εξαρτημάτων πασσαλόπηξης

- Μόνο κατάλληλα πρόσωπα πρέπει να χειρίζονται πασσαλοπήκτες.
- Οι εργασίες πασσαλόπηξης πρέπει να διευθύνονται με κατάλληλα σήματα.
- Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται πλησίον του πασσαλόπηκτη πρέπει να φορούν προστατευτικά αυτιών και κράνη ασφαλείας ή σκληρά καπέλα.
- Όσο είναι δυνατόν, οι πάσσαλοι πρέπει να προετοιμάζονται σε απόσταση τουλάχιστον διπλάσια του μήκους του μακρύτερου πασσάλου από τον πασσαλοπήκτη.
- Όταν οι πάσσαλοι τοποθετούνται σε κλίση με την κατακόρυφο, πρέπει να στηρίζονται σε οδηγό, εάν είναι απαραίτητο για την αποφυγή κινδύνων.
- Όταν ένας πασσαλοπήκτης δεν χρησιμοποιείται, το σφυρί πρέπει να μπλοκάρεται στον πυθμένα των οδηγών.

Πλωτοί πασσαλοπήκτες

- Όταν οι πασσαλοπήκτες εργάζονται πάνω στο νερό, πρέπει να λαμβάνονται σύμφωνα με αυτόν τον κώδικα όλες οι σχετικές προφυλάξεις για εργασία πάνω στο νερό και ιδιαίτερα πρέπει να υπάρχει διαθέσιμη συνεχώς μια κατάλληλη λέμβος.
- Όλα τα μέλη του πληρώματος του πλωτού πασσαλοπήκτη πρέπει να είναι εκπαιδευμένα στο χειρισμό λέμβου.
- Οι πλωτοί πασσαλοπήκτες πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με σφυρίχτρα, σειρήνα, κόρνα ή άλλο αποτελεσματικό εξοπλισμό ειδοποίησης.
- Οι πλωτοί πασσαλοπήκτες πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλο εξοπλισμό πυρόσβεσης.
- Το βάρος των μηχανημάτων πάνω σε πλωτό πασσαλοπήκτη πρέπει να κατανέμεται ομοιόμορφα, ώστε το κατάστρωμα της εγκατάστασης να είναι οριζόντιο.
- Τα χαλύβδινα σκάφη πασσαλόπηξης πρέπει να είναι χωρισμένα σε υδατοστεγή διαμερίσματα.
- Τα υδατοστεγή διαμερίσματα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με σιφόνια για την αφαίρεση νερού από διαρροή.
- Τα στόμια καταστρώματος, πρέπει να έχουν σταθερά στερεωμένα καλύμματα στο ίδιο επίπεδο με το κατάστρωμα.
- Το κατάστρωμα πρέπει να είναι εφοδιασμένο με αρκετές τροχαλίες, ώστε ο πασσαλοπήκτης να οδηγείται με ασφάλεια προς κάθε κατεύθυνση και να ασφαρίζεται στη θέση του.
- Τα μέλη του πληρώματος θα πρέπει να πραγματοποιούν μετρήσεις ύψους, στον πασσαλοπήκτη, σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Τοποθέτηση πασσαλοσανίδων

- Εάν είναι απαραίτητο για την αποφυγή κινδύνων από τον άνεμο ή άλλες πηγές, πρέπει να χρησιμοποιούνται σχοινιά για τον έλεγχο του φορτίου.
- Όπου είναι εφικτό, πρέπει να μετρηθεί ένα σύστημα υποστήριξης πόρτας από ξύλινο πλαίσιο. Εάν οι πόρτες έχουν πάνω από 2 μέτρα ύψος, δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται σε πλατφόρμα εργασίας, εκτός εάν εφοδιαστούν με προστατευτικά κιγκλιδώματα, φράγματα άκρων και σκάλα πρόσβασης.
- Όπου είναι δυνατόν, πρέπει να χρησιμοποιούνται άγκιστρα απελευθέρωσης. Το μήκος του συρματόσχοινου χειρισμού πρέπει να είναι μικρότερο από το μήκος του πασσάλου και αυτό πρέπει να ασφαρίζεται γύρω από τον πάσσαλο για να μην σκαλώνει και να μην παρασύρεται από τον άνεμο και γίνεται απρόσιτο.

- Εάν οι πάσσαλοι είναι πολύ βαριοί για απελευθέρωση του αγκίστρου από απόσταση και η εργασία δεν μπορεί να διεξαχθεί με ασφάλεια από σκάλα, πρέπει να παρέχεται κλωβός ανύψωσης για πρόσβαση και αποσύνδεση του αγκίστρου.
- Πάσσαλοι με μακριά φύλλα πρέπει να τοποθετούνται με πασσαλοστρωτήρα. Όταν αυτό δεν είναι δυνατό, πρέπει να χρησιμοποιείται κλωβός τοποθέτησης πασσάλων κρεμασμένος από τον διπλανό πάσσαλο. Οι χειριστές πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με εξοπλισμό ασφαλείας, αγκυρωμένο στο διπλανό πάσσαλο.
- Εργαζόμενοι, που διαχειρίζονται φύλλα, πρέπει να φορούν γάντια.
- Η τοποθέτηση πασσαλοσανίδων πρέπει να αγκυρώνεται με ασφάλεια, όταν επιβαρύνεται με λίθους κλπ..
- Στα στεγανά πρέπει να υπάρχουν επαρκείς εγκαταστάσεις άντλησης για την απομάκρυνση του νερού.

5.10 ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗ

Γενικές διατάξεις

- Όταν η κατεδάφιση οποιουδήποτε κτιρίου ή κατασκευής μπορεί να παρουσιάσει κίνδυνο για τους εργαζόμενους ή τους περαστικούς:
 - πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλες προφυλάξεις, μέθοδοι και διαδικασίες, οι οποίες να προβλέπουν τη διάθεση των απορριμμάτων ή των υπολειμμάτων σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
 - η εργασία πρέπει να σχεδιάζεται και να αναλαμβάνεται μόνο υπό την επίβλεψη αρμόδιου προσώπου.
- Πριν αρχίσουν οι εργασίες κατεδάφισης:
 - όπου είναι δυνατόν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι δομικές λεπτομέρειες και τα σχέδια των κατασκευαστών,
 - όπου είναι δυνατόν θα πρέπει να γίνονται γνωστές οι λεπτομέρειες της προηγούμενης χρήσης, για να αναγνωρίζεται κάθε πιθανή μόλυνση και οι κίνδυνοι από χημικά, εύφλεκτα, κλπ.,
 - πρέπει να πραγματοποιηθεί ένας πρώτος έλεγχος για να αναγνωρισθούν κατασκευαστικά προβλήματα και κίνδυνοι συνδεδεμένοι με εύφλεκτες ουσίες και ουσίες επικίνδυνες για την υγεία. Ο έλεγχος πρέπει να επισημαίνει την ποιότητα του εδάφους, πάνω στο οποίο ανεγέρθηκε η κατασκευή, την κατάσταση των αντιρήδων της στέγης, το είδος των πλαισίων που χρησιμοποιήθηκαν για τον σκελετό των κατασκευών και τους τοίχους που φέρουν φορτίο,
 - πρέπει να εντοπιστούν διάφορα κτίρια, όπως νοσοκομεία, τηλεφωνικά κέντρα και βιομηχανικά κτίρια, που περιέχουν εξοπλισμό ευαίσθητο στις δομήσεις και τη σκόνη και όλα τα ευαίσθητα στο θόρυβο κτίρια,
 - μετά τον έλεγχο, πρέπει να διαπιστωθεί μια μέθοδος κατεδάφισης και να καταγραφεί στον καθορισμό μεθόδου, λαμβάνοντας υπόψη τις διάφορες μελέτες και εντοπίζοντας τα προβλήματα και τις λύσεις τους,
 - το κτίριο πρέπει να ελεγχθεί για να εξακριβωθεί ότι έχει εκκενωθεί.
- Όλες οι παροχές ηλεκτρισμού, αερίου, νερού και ατμοί, στον τόπο εργασίας ή έξω από αυτόν πρέπει να διακοπούν και να καλυφθούν ή διαφορετικά να ελέγχονται πριν αρχίσει η εργασία.

- Εάν είναι ανάγκη να διατηρηθεί η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, νερού ή άλλων υπηρεσιών κατά τη διάρκεια των εργασιών της κατεδάφισης, αυτές πρέπει να είναι κατάλληλα προστατευμένες.
- Όσο είναι εφικτό, η ζώνη κινδύνου γύρω από το κτίριο πρέπει να είναι κατάλληλα περιφραγμένη και σηματοδοτημένη. Για να προστατευθεί το κοινό πρέπει να εγερθεί ένα φράγμα ύψους δύο μέτρων, περικλείοντας τις εργασίες κατεδάφισης και οι πόρτες εισόδου να φυλάσσονται εκτός ωραρίου εργασίας.
- Οι εργασίες κατεδάφισης πρέπει να εκτελούνται μόνο από τους αρμόδιους εργαζόμενους.
- Επιφάνειες κτιρίων μολυσμένες από ουσίες επικίνδυνες για την υγεία πρέπει να απολυμαίνονται και όπου είναι αναγκαίο, πρέπει να παρέχεται και να χρησιμοποιείται κατάλληλος προστατευτικός ρουχισμός και αναπνευστικός; προστατευτικός εξοπλισμός.
- Όπου οι εγκαταστάσεις περιέχουν εύφλεκτα υλικά, πρέπει να λαμβάνονται ειδικές προφυλάξεις για να αποφεύγεται ο κίνδυνος πυρκαγιάς και έκρηξης.
- Η εγκατάσταση που πρόκειται να κατεδαφιστεί πρέπει να απομονωθεί από όλες τις άλλες εγκαταστάσεις που είναι δυνατόν να έχουν εύφλεκτα υλικά. Κάθε υπόλειμμα εύφλεκτου υλικού στην εγκατάσταση πρέπει να καθίσταται ανενεργό, π.χ. με καθαρισμό ή εφαρμογή κάποιας αδρανούς ατμόσφαιρας.
- Πρέπει να δίνεται προσοχή για να μην κατεδαφίζονται τμήματα που μπορεί να βλάψουν τη σταθερότητα των υπόλοιπων τμημάτων της κατασκευής.
- Οι κατεδαφίσεις δεν πρέπει να συνεχίζονται κάτω από άσχημες καιρικές συνθήκες, όπως ισχυρούς ανέμους, που μπορούν να προκαλέσουν κατάρρευση των ήδη ετοιμόρροπων κατασκευών.
- Όταν είναι απαραίτητο για την αποφυγή κινδύνου, τα τμήματα της κατασκευής πρέπει να αντιστηρίζονται, να υποστηρίζονται ή να ενισχύονται επαρκώς με άλλο τρόπο.
- Οι κατασκευές δεν πρέπει να παραμένουν σε κατάσταση που εγκυμονεί κίνδυνο κατεδάφισης από την πίεση του ανέμου ή από δόνηση.
- Όταν είναι απαραίτητο, για να μην σηκώνεται σκόνη, τα κτίρια που κατεδαφίζονται πρέπει να καταβρέχεται σε κατάλληλα χρονικά διαστήματα.
- Οι θεμέλιοι τοίχοι, που χρησιμεύουν ως τοίχοι υποστήριξης εδάφους ή εφαπτόμενων κατασκευών, δεν πρέπει να κατεδαφίζονται παρά μόνο αφού η εφαπτόμενη κατασκευή υποστυλωθεί ή υποστηριχθεί με αντηρίδες και αφού το χώμα απομακρυνθεί ή υποστηριχθεί με πασσαλοσανίδες ή επενδυθεί με σανίδες.
- Όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί μια εξαναγκασμένη ελεγχόμενη τεχνική κατάρρευσης, πρέπει να ζητείται συμβουλή μηχανικού και:
 - πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο όπου υπάρχει πρέπει να καταρρεύσει ολόκληρη η κατασκευή, επειδή για να επιτευχθεί ολική κατάρρευση αρκεί η αφαίρεση βασικών κατασκευαστικών μελών,
 - πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο σε εργοτάξια που είναι αρκετά επίπεδα και όπου υπάρχει αρκετός περιβάλλον χώρος για να αποσυρθούν σε ασφαλή απόσταση χειριστές και μηχανήματα.
- Κτίρια και κατασκευές που δεν φέρουν τα φορτία για τα οποία σχεδιάστηκαν, μπορούν να υφίστανται εξασθένηση πριν μια εξαναγκασμένη κατάρρευση, αλλά σε αυτές τις περιπτώσεις:
 - η εξασθένηση πρέπει να σχεδιαστεί προσεκτικά, ώστε πρὶν την απομάκρυνση των περιττών μελών και τη μερική κοπή των μελών που φέρουν φορτίο, η κατασκευή να έχει αρκετή αντοχή για να αντιστέκεται στα φορτία ανέμου ή κρούσης μέχρι την ώρα που θα επιτευχθεί η εξαναγκασμένη κατάρρευση,

-το ίδιο βάρος θα πρέπει να μειώνεται συστηματικά με την αφαίρεση των περιττών υλικών, επενδύσεων, μηχανημάτων, τοίχων και τμημάτων πατώματος, πριν αρχίσει η εργασία στον σκελετό της κατασκευής.

- Όπου χρησιμοποιούνται εκρηκτικά για την κατεδάφιση βασικών τμημάτων, η προστασία από την ανατίναξη και οι αποστάσεις ασφαλείας πρέπει να έχουν συμφωνηθεί προκαταβολικά. Η εργασία πρέπει να αναλαμβάνεται μόνο από προσωπικό έμπειρο στην ελεγχόμενη χρήση εκρηκτικών σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.
- Οι εκπυρσοκροτητές πρέπει να προσδιορίζουν την περιοχή κινδύνου για να εκκενωθεί, αν χρειάζεται. Η προστασία από την ανατίναξη πρέπει να είναι υψηλών προδιαγραφών, αλλά δεν πρέπει να θεωρείται ως εναλλακτική λύση στον προσδιορισμό της περιοχής που είναι πιθανό να επηρεαστεί.
- Όταν για την κατεδάφιση χρησιμοποιείται εξοπλισμός, όπως μηχανικοί εκσκαφείς και μπουλντόζες, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η φύση του κτιρίου ή της κατασκευής, οι διαστάσεις του, καθώς και η ισχύς του εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθεί.
- Εάν χρησιμοποιείται αιωρούμενο βάρος για την κατεδάφιση, πρέπει να τηρείται γύρω από τα σημεία κρούσης μια ζώνη ασφαλείας πλάτους τουλάχιστον μιάμιση φορά το ύψος του κτιρίου ή της κατασκευής.
- Τα αιωρούμενα βάρη πρέπει να ελέγχονται έτσι, ώστε να μην μπορούν να αιωρηθούν κατά άλλης κατασκευής, παρά μόνο αυτής που είναι υπό κατεδάφιση.
- Εάν χρησιμοποιείται αρπαγή εκσκαφές για την κατεδάφιση, πρέπει να τηρείται μια ζώνη ασφαλείας, έκτασης οχτώ μέτρων από την τροχιά αρπαγής.
- Όπου είναι αναγκαίο κατά την κατεδάφιση κτιρίων ή άλλων κατασκευών, πρέπει να παρέχονται κατά μήκος της εξωτερικής πλευράς των εξωτερικών τοίχων πλατφόρμες ασφαλείας, ικανές να αντέξουν με ασφάλεια ωφέλιμο φορτίο $6,0 \text{ kN/m}^2$ και με πλάτος τουλάχιστον 1,5 μέτρο για να αποτραπεί ο κίνδυνος από πτώση αντικειμένων.

Κατεδάφιση τοίχων

- Οι τοίχοι πρέπει να κατεδαφίζονται ανά όροφο, αρχίζοντας από την οροφή και συνεχίζοντας προς τα κάτω.
- Όπου είναι αναγκαίο, πρέπει να εμποδίζεται η πτώση αστήριχτων τοίχων με διάφορα μέσα, όπως αντιστήριξη και συνδετήρες.

Κατεδάφιση πατωμάτων

- Όπου χρειάζεται για την αποφυγή κινδύνων, οι εργαζόμενοι στην κατεδάφιση πατωμάτων πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με σανίδες ή διαδρόμους πάνω στους οποίους να στέκονται ή να κινούνται.
- Ανοίγματα από τα οποία πέφτουν υλικά πρέπει να φράσσονται ή να περιφράσσονται κατάλληλα για να αποφεύγεται ο κίνδυνος.
- Όλη η εργασία πάνω από κάθε σειρά δοκών πατώματος πρέπει να ολοκληρώνεται, πριν εξασθενίσει ή αποτελεσματικότητα των υποστηριγμάτων ασφαλείας της σειράς.

Κατεδάφιση χαλύβδινης κατασκευής

- Πρέπει να λαμβάνονται όλες οι εφικτές προφυλάξεις για να αποφεύγεται ο κίνδυνος από κάθε ξαφνική παραμόρφωση, αναπήδηση ή κατάρρευση της χαλύβδινης

κατασκευής, σιδηροκατασκευής ή οπλισμένου σκυροδέματος, όταν κόβεται ή απελευθερώνεται.

- Η χαλύβδινη κατασκευή πρέπει να κατεδαφίζεται σταδιακά.
- Τα τμήματα κατασκευαστικού χάλυβα πρέπει να κατέρχονται σιγά-σιγά και να μην ρίπτονται από ύψος.

Κατεδάφιση ψηλών καπνοδόχων

- Οι ψηλές καπνοδόχοι δεν πρέπει να κατεδαφίζονται με ανατίναξη ή ανατροπή, παρά μόνο αν προσδιοριστεί μια προστατευμένη περιοχή επαρκών διαστάσεων, όπου η καπνοδόχος μπορεί να πέσει με ασφάλεια.
- Οι υψηλές καπνοδόχοι πρέπει να κατεδαφίζονται μόνο από αρμόδια πρόσωπα υπό αδιάκοπη επίβλεψη αρμοδίου.
- Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να στέκονται πάνω στον τοίχο της καπνοδόχου.
- Υλικά που έχουν πέσει κάτω πρέπει να απομακρύνονται κατά διαλείμματα της εργασίας ή υπό ελεγχόμενες συνθήκες.

Χρήση και απομάκρυνση αμιάντου και υλικών και αντικειμένων που περιέχουν αμιάντο

- Η χρήση και η απομάκρυνση υλικών που περιέχουν αμιάντο και αντικειμένων όπως φύλλα ασβεστοτσιμέντου ή μονώσεις αμιάντου προκαλούν ιδιαίτερα προβλήματα στην υγεία, επειδή συχνά απαιτείται κατεδάφιση ή θραύση μεγάλης ποσότητας εύθρυπτων υλικών. Η εργασία πρέπει να εκτελείται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του κώδικα πρακτικής του ILO για την «Ασφάλεια και χρήση αμιάντου».

5.11 ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ

Γενικές διατάξεις

- Οι εκρηκτικές ύλες δεν πρέπει να αποθηκεύονται, να μεταφέρονται και να χρησιμοποιούνται παρά μόνο:
 - υπό συνθήκες που καθορίζονται από τους εθνικούς νόμους ή κανονισμούς,
 - από αρμόδιο πρόσωπο, που πρέπει να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι εργαζόμενοι ή άλλα πρόσωπα δεν εκτίθενται σε κίνδυνο τραυματισμού.
- Πριν τη χρήση εκρηκτικών υλών για την ανατίναξη σε ένα εργοτάξιο, πρέπει να έχει προετοιμαστεί ένα συμφωνημένο σύστημα εργασίας και να έχουν καθοριστεί γραπτώς με λεπτομέρεια οι ευθύνες των εμπλεκόμενων ατόμων.
- Πυροκροτητές, προστατευτικές ασφαλείας, καλωδίωση και άλλος εξοπλισμός ανατινάξεων πρέπει να συμφωνούν με τις καθορισμένες προδιαγραφές των εθνικών νόμων και κανονισμών.
- Ο δυναμίτης δεν πρέπει να μετακινηθεί από την αρχική του συσκευασία, μέχρι να τοποθετηθεί στις οπές της γεώτρησης.
- Όσο είναι εφικτό, η ανατίναξη πρέπει να γίνεται εκτός βάρδιας ή κατά τα διαλείμματα της εργασίας.

- Όσο είναι εφικτό, η ανατίναξη πάνω από το έδαφος πρέπει να γίνεται στο φως της ημέρας.
- Εάν η ανατίναξη πάνω από το έδαφος πρέπει να γίνει κατά τη διάρκεια της νύχτας, οι δρόμοι και τα πεζοδρόμια πρέπει να φωτίζονται επαρκώς.
- Εάν η ανατίναξη μπορεί να θέσει σε κίνδυνο εργαζόμενους άλλης επιχείρησης:
 - ο χρόνος της ανατίναξης πρέπει να συμφωνηθεί μεταξύ των δύο επιχειρήσεων,
 - δεν πρέπει να αρχίσουν εκρήξεις, μέχρι να δοθεί προειδοποίηση στην άλλη επιχείρηση και να αναγνωρισθεί από αυτήν.
- Οπές γεώτρησης, που έχουν υποστεί γόμωση, δεν πρέπει να αφήνονται αφύλακτες μετά το τέλος της βάρδιας.]
- Την κατάλληλη στιγμή, πριν την τελική προειδοποίηση ανατίναξης, οι εργαζόμενοι στην περιοχή πρέπει να μετακινηθούν σε ένα προσδιορισμένο ασφαλές μέρος.
- Μια ευκρινής τελική προειδοποίηση πρέπει να ακουστεί ένα λεπτό πριν την εκπυρσοκρότηση των εκρηκτικών. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών, όταν ο υπεύθυνος βεβαιωθεί ότι επικρατούν συνθήκες ασφαλείας, πρέπει να ακουστεί ένα «όλα καλά».
- Για να εμποδίζεται η είσοδος ατόμων σε επικίνδυνη ζώνη κατά τη διάρκεια των εργασιών ανατίναξης:
 - πρέπει να τοποθετηθούν παρατηρητήρια γύρω από την περιοχή των εργασιών,
 - πρέπει να υψώνονται προειδοποιητικές σημαίες,
 - πρέπει να τοποθετούνται ευδιάκριτες προειδοποιητικές πινακίδες σε διάφορα σημεία γύρω από την περιοχή των εργασιών.
- Πριν τη γόμωση μιας οπής γεώτρησης, όλοι οι εργαζόμενοι που δεν απασχολούνται στην εργασία ανατίναξης πρέπει να αποσυρθούν σε ένα ασφαλές μέρος.
- Το κάπνισμα και η γυμνή φλόγα δεν επιτρέπονται στην περιοχή γόμωσης.

Μεταφορά, αποθήκευση, χειρισμός

- Όλα τα εκρηκτικά που εξέρχονται από μια πυριτιδαποθήκη πρέπει να καταμετρούνται και να καταγράφονται και τα αχρησιμοποίητα εκρηκτικά πρέπει να επιστρέφονται στην ίδια αποθήκη, μετά την αποπεράτωση της εργασίας.
- Οι εκπυρσοκροτητές πρέπει να αποθηκεύονται ή να μεταφέρονται ξεχωριστά από τις εκρηκτικές ύλες.
- Οι εργαζόμενοι στην αποθήκευση, μεταφορά ή χειρισμό εκρηκτικών υλών ή οι εργαζόμενοι σε οχήματα που μεταφέρουν εκρηκτικές ύλες, δεν πρέπει να καπνίζουν ή να κρατούν γυμνή φλόγα.
- Τα αυτοκίνητα ή τα τραίνα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά εκρηκτικών υλών πρέπει:
 - να είναι σε καλή κατάσταση και έτοιμα για χρήση,
 - να έχουν στεγανό ξύλινο ή μη σπινθηριστικό μεταλλικό δάπεδο,
 - να έχουν πλευρές και άκρα με αρκετό ύψος για να εμποδίζεται η πτώση των εκρηκτικών,
 - όσον αφορά τα αυτοκίνητα, πρέπει να φέρουν τουλάχιστον δύο κατάλληλους πυροσβεστήρες,
 - να επισημαίνεται εμφανώς μια κόκκινη σημαία ή επιγραφή ή με άλλο τρόπο ότι μεταφέρουν εκρηκτικές ύλες.
- Οι εκρηκτικές ύλες και οι πυροκροτητές πρέπει να μεταφέρονται ξεχωριστά από την πυριτιδαποθήκη στο χώρο εργασίας μέσα στα αρχικά τους δοχεία ή σε ειδικά κλειστά δοχεία από ειδικό μη σπινθηριστικό μέταλλο.

- Διαφορετικά είδη εκρηκτικών δεν πρέπει να μεταφέρονται στο ίδιο δοχείο.
- Τα δοχεία πρέπει να φέρουν την ένδειξη του είδους των εκρηκτικών που περιέχουν.
- Τα εκρηκτικά πρέπει να αποθηκεύονται μόνιμα σε πυριτιδαποθήκες, οι οποίες πρέπει:
 - να είναι σε απόσταση ασφαλείας από κατοικημένα κτίρια ή περιοχές,
 - να είναι γερά κατασκευασμένες από αλεξίσφαιρο και πυρίμαχο υλικό, να είναι καθαρές, ξηρές, καλά αεριζόμενες, δροσερές και προστατευμένες από παγετό,
 - να παραμένουν κλειδωμένες.
- Μόνο αλεξίπυρος ηλεκτρικός εξοπλισμός φωτισμού επιτρέπεται σε αποθήκες εκρηκτικών.
- Εύφλεκτες ουσίες ή σπινθηριστικά μεταλλικά αντικείμενα δεν πρέπει να αποθηκεύονται ή να χρησιμοποιούνται σε αποθήκες εκρηκτικών.
- Σε αποθήκες εκρηκτικών ή σε μια απαγορευμένη και ευκρινώς οροθετημένη ζώνη γύρω από αυτές:
 - δεν πρέπει να επιτρέπεται το κάπνισμα, τα σπύρτα ή η γυμνή φλόγα,
 - τα όπλα πρέπει να είναι άσφαιρα,
 - δεν πρέπει να επιτρέπεται η συσσώρευση σκουπιδιών ικανών να αναφλεγούν, όπως χόρτα, φύλλα ή χαμόκλαδα.
- Οι αποθήκες εκρηκτικών δεν πρέπει να είναι ανοικτές κατά την διάρκεια ή ενόψει καταιγίδας με ηλεκτρικές εκκενώσεις.
- Εάν ποσότητες εκρηκτικών και πυροκροτητών πρέπει να αποθηκευτούν προσωρινά έξω από την κύρια πυριτιδαποθήκη, πρέπει να παρέχεται ειδικό κατάλυμα, όπως ειδικό δωμάτιο, φορητή αποθήκη ή κατάλληλο δοχείο.
- Σε κάθε αποθήκη πρέπει να υπάρχουν γαλότσες για να τις φοράνε όσοι πρέπει να εισέλθουν.
- Μόνο άτομα εξουσιοδοτημένα για το χειρισμό εκρηκτικών πρέπει να έχουν κλειδιά πυριτιδαποθηκών, αποθηκών ή κιβωτίων που περιέχουν εκρηκτικά.
- Τα δοχεία με εκρηκτικές ύλες δεν πρέπει να ανοίγονται με εργαλεία που πετούν σπίθες, είναι όμως δυνατόν να χρησιμοποιηθούν μεταλλικές λάμες για το άνοιγμα χαρτοκιβωτίων ή παρόμοιων δοχείων.
- Οι εκρηκτικές ύλες πρέπει να προστατεύονται από πρόσκρουση.
- Οι εκρηκτικές ύλες δεν πρέπει να μεταφέρονται στις τσέπες ή κάπου αλλού πάνω στο άτομο.
- Μόλις αντιληφθούμε ότι πλησιάζει καταιγίδα με ηλεκτρικές εκκενώσεις, πρέπει όλοι οι εργαζόμενοι να απομακρύνονται από την περιοχή όπου είναι αποθηκευμένα ή χρησιμοποιούνται εκρηκτικά.
- Οι εκρηκτικές ύλες δεν πρέπει να μένουν εκτός αποθήκης χωρίς επίβλεψη.

Διάθεση εκρηκτικών

- Οι εκρηκτικές ύλες δεν πρέπει να καταστρέφονται παρά μόνο σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
- Κανένα υλικό που χρησιμοποιήθηκε στο περιτύλιγμα ή στη συσκευασία εκρηκτικών δεν πρέπει να καίγεται σε θερμάστρα, τζάκι ή άλλο περιορισμένο χώρο.
- Κανένα άτομο δεν πρέπει να παραμένει σε απόσταση τριάντα μέτρων από φωτιά στην οποία καίγονται υλικά περιτυλίγματος ή συσκευασίας εκρηκτικών υλών.

6^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

6.1 ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Σε όλες τις περιπτώσεις εκτάκτων καταστάσεων, κατά τις οποίες μπορεί να προκύψουν προβλήματα για:

- την ορθή εκτέλεση και την ποιότητα του έργου
- την ασφάλεια των μηχανημάτων και των υλικών του έργου
- την ασφάλεια του προσωπικού του εργοταξίου ή των περιοίκων ή των διερχομένων
- το περιβάλλον

Το σύστημα Ποιότητας του Αναδόχου όπως εφαρμόζεται στο έργο περιλαμβάνει τόσο τις ενέργειες πρόληψης και αποτροπής των καταστάσεων αυτών όσο και τις ενέργειες αντιμετώπισης στις περιπτώσεις που αντιμετωπιστούν έκτακτες καταστάσεις.

Σαν έκτακτες καταστάσεις θεωρούνται οι εξής:

- Σοβαρή βλάβη στον εξοπλισμό. Σε περίπτωση που παρατηρηθεί σοβαρό πρόβλημα στον εξοπλισμό, θα χρησιμοποιηθεί εφεδρικός εξοπλισμός από την τοπική αγορά ή από άλλο έργο του Αναδόχου και τυχόν καθυστερήσεις στην εκτέλεση των εργασιών θα καλυφθούν από διπλές βάρδιες του τεχνικού προσωπικού.
- Ατύχημα. Το έργο έχει μελετηθεί στο σύνολό του και για κάθε φάση ξεχωριστά βάσει των κινδύνων που υπάρχουν και μπορεί να οδηγήσουν σε ατύχημα, στο επισυναπτόμενο στο Παράρτημα ΙΒ Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας. Εκεί αναφέρονται και όλα τα προληπτικά μέτρα που λαμβάνονται για την αποφυγή ατυχημάτων.
- Πυρκαγιά. Ο Ανάδοχος έχει συντάξει σχετικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης.
- Πλημμύρα. Ο Ανάδοχος έχει συντάξει σχετικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης.
- Καταιγίδα. Ο Ανάδοχος έχει συντάξει σχετικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης.
- Σεισμός. Ο Ανάδοχος έχει συντάξει σχετικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης.
- Κλοπή. Ο Ανάδοχος φροντίζει για την περίφραξη και φύλαξη του εργοταξίου ώστε να αποτρέπονται οι όποιες ενέργειες κλοπής.
- Μεγάλη διαρροή καυσίμων ή λιπαντικών. Ο Ανάδοχος έχει συντάξει σχετικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης.
- Τρομοκρατική ενέργεια ή απειλή. Σε παρόμοιες περιπτώσεις ο Ανάδοχος συνεργάζεται με τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες για την αντιμετώπισή τους.

Για όλα τα ανωτέρω ο Ανάδοχος έχει προχωρήσει στην ασφάλιση του έργου.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο εργοτάξιο θα υπάρχουν:

- Διπλά ανταλλακτικά στην αποθήκη
- Εφεδρική ηλεκτρογεννήτρια

6.2 ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΠΥΡΚΑΪΑΣ

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του παρόντος Σχεδίου είναι ο καθορισμός των υπευθύνων και των απαιτούμενων ενεργειών άμεσης επέμβασης στη περίπτωση πρόκλησης πυρκαγιάς εντός του εργοταξίου.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Το Σχέδιο εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις αντιμετώπισης πυρκαγιάς.

Αρμόδιοι για την εφαρμογή του Σχεδίου είναι:

- ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου
- ο Τεχνικός Ασφάλειας.

Ο Τεχνικός Ασφάλειας είναι υπεύθυνος για την εκπαίδευση του προσωπικού που ανήκει στις Ομάδες Πυροπροστασίας και τον περιοδικό έλεγχο των εγκαταστάσεων και του απαραίτητου εξοπλισμού.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

- Κατά την εγκατάσταση του εργοταξίου ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου σε συνεργασία με τον Συντονιστή Ασφάλειας & Υγείας είναι υπεύθυνος για:
 - τον καθορισμό των πιθανών κινδύνων πυρκαγιάς
 - την προμήθεια των απαραίτητων κατασταλτικών μέσων
 - τη συγκρότηση των Ομάδων Πυροπροστασίας και τον ορισμό των καθηκόντων τους
 - την εκπαίδευση των Ομάδων Πυροπροστασίας
 - τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του Αρχηγού και του Υπαρχηγού Ομάδων Πυροπροστασίας κτλ.
- Με την εκδήλωση πυρκαγιάς στο χώρο του εργοταξίου ειδοποιείται άμεσα η Πυροσβεστική Υπηρεσία ΑΚΟΜΑ και αν είναι πολύ πιθανό να αντιμετωπιστεί η πυρκαγιά από το προσωπικό του εργοταξίου. Σε περίπτωση τραυματισμού ή πυρκαγιάς μεγάλης έκτασης ειδοποιείται και το ΕΚΑΒ. Οι Ομάδες Πυροπροστασίας αναλαμβάνουν να κατασβέσουν / περιορίσουν την πυρκαγιά ενώ το υπόλοιπο προσωπικό απομακρύνεται σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπεύθυνου Εργοταξιακού Γραφείου. Πριν την απομάκρυνση του προσωπικού, γίνεται διακοπή του Ηλεκτρικού ρεύματος, Καυσίμου Αερίου κλπ καθώς και απομάκρυνση των εύφλεκτων ειδών. Διατηρούνται μόνο οι παροχές εκείνες που είναι αναγκαίες στις Ομάδες Πυροπροστασίας (π.χ. ηλεκτροδότηση αντλίας νερού).
- Μετά την αντιμετώπιση της πυρκαγιάς και αφού επανέλθει ο κανονικός ρυθμός λειτουργίας του Εργοταξίου, ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου, ο Τεχνικός Ασφάλειας μαζί με όσους κρίνουν απαραίτητο, συνεδριάζουν για την ανασκόπηση του παρόντος Σχεδίου. Ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου ενημερώνει και το Κύριο του Έργου για τις επιπτώσεις που επέφερε η πυρκαγιά στην πορεία των εργασιών.

6.3 ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του παρόντος Σχεδίου είναι ο καθορισμός των υπευθύνων και των απαιτούμενων ενεργειών για την προστασία του εργοταξίου από πλημμύρα.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Το Σχέδιο εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις αντιμετώπισης πλημμύρας.

Αρμόδιοι για την εφαρμογή του Σχεδίου είναι:

- ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου
- ο Τεχνικός Ασφάλειας.

Συνήθη μέτρα προστασίας

- Καθημερινός έλεγχος του δελτίου καιρού, με πρόγνωση 2-3 ημερών (ειδικά όταν έρχεται σαββατοκύριακο, αργίες κλπ). Λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα προστασίας των έργων σε περίπτωση αναμονής ισχυρών βροχοπτώσεων.
- Απαγόρευση οποιασδήποτε εργασίας σε ρέματα, τάφρους κλπ, είτε εντός είτε στις όχθες / πρανή είτε σε γέφυρες αυτών, κατά τη διάρκεια ισχυρών βροχοπτώσεων.
- Κατασκευή διαδρομών ταχείας εξόδου από την κοίτη ρεμάτων, τάφρων (π.χ. σταθερές σκάλες αγκυρωμένες τόσο στον πόδα του πρανού, όσο και στο φρύδι αυτού), εκατέρωθεν των τεχνικών έργων, και στα δύο πρανή του ρέματος / τάφρου αν το απαιτούν οι συνθήκες. Σκοπός είναι η πλήρη εκκένωση του ρέματος / τάφρου από προσωπικό σε χρονικό διάστημα πέντε (5) λεπτών.
- Στο τέλος κάθε εργάσιμης ημέρας απομάκρυνση όλων των εργαλείων, μηχανημάτων, περισσιων υλικών κλπ, εκτός ρέματος / τάφρου και σε ασφαλή απόσταση (προστασία από υπερχειλίση του ρέματος / τάφρου).
- Διακοπή κάθε παροχής ηλεκτρικού ρεύματος προς το ρέμα / τάφρο, πλην του φωτισμού ασφαλείας (αν απαιτείται) και των αντλιών άντλησης υδάτων. Οι αντλίες τοποθετούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην παρασύρονται από τα νερά (κατασκευή φρεατίων άντλησης υδάτων, αγκύρωση κλπ).
- Ύπαρξη εφεδρικής αντλίας και γεννήτριας για αντιμετώπιση βλαβών, διακοπής ηλεκτροδότησης κλπ.
- Καθαρισμός του φίλτρου των αντλιών από ξένα σώματα, τουλάχιστον ημερησίως, ή πιο συχνά αν απαιτείται.
- Εκπαίδευση τουλάχιστον δύο (2) ατόμων σε παροχή Α' Βοηθειών με έμφαση σε περιπτώσεις κατάποσης μεγάλης ποσότητας νερού και υποθερμίας. Τα άτομα αυτά θα επιλεγούν έτσι ώστε να βρίσκονται κοντά στις εργασίες σε ρέματα / τάφρους αλλά κατά προτίμηση να μην δουλεύουν εντός αυτών. Στο χώρο με τα είδη Α' Βοηθειών θα υπάρχουν και τουλάχιστον δύο (2) κουβέρτες και πετσέτες για την περίπτωση πληγέντων σε περίπτωση που απαιτηθεί.
- Ασφάλιση εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθεί σε εργασίες μέσα σε ρέματα / τάφρους κατά πλημμύρας.
- Τοποθέτηση δεικτών ύψους υδάτων στη ροή του ρέματος, με πράσινη ένδειξη για ύψος ροής υδάτων μέχρι 10 εκατοστά, κίτρινη ένδειξη από 10 έως 15 εκατοστά και κόκκινη

ένδειξη όταν το νερό ξεπερνά τα 15 εκατοστά. ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Νερό ύψους 15 εκατοστών που κινείται με ταχύτητα, μπορεί να παρασύρει άνθρωπο.

- Ύπαρξη στο χώρο του εργοταξίου σχοινιών, κατά προτίμηση με εξοπλισμό πρόσδεσης για την χρήση τους σε περίπτωση εγκλωβισμού ατόμου από τα νερά.

Κατά τη διάρκεια αυξημένης ροής υδάτων – πλημμύρας

- Σε περίπτωση ελαφράς βροχόπτωσης κατά την οποία συνεχίζονται εργασίες εντός του ρέματος / τάφρου, θα γίνεται έλεγχος του ύψους ροής των υδάτων ανά 15 λεπτά. Σε περίπτωση ανύψωσης των υδάτων πάνω από τα 10 εκατοστά γίνεται απομάκρυνση προσωπικού και εξοπλισμού από το ρέμα / τάφρο.
- Σε περίπτωση που υπάρξει ΞΑΦΝΙΚΗ άνοδος των υδάτων πάνω από τα όρια ασφαλείας, ακόμα και αν δεν βρέχει (μπορεί να βρέχει σε άλλο σημείο της ροής του ρέματος) ο υπεύθυνος των εργασιών προχωρά σε ΑΜΕΣΗ ΕΚΚΕΝΩΣΗ. Η εκκένωση θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί σε πέντε (5) λεπτά. Όποιος εξοπλισμός δεν προλαβαίνει να απομακρυνθεί εντός του χρονικού αυτού διαστήματος αφήνεται ως έχει.
- Κατά τη διάρκεια εκκένωσης – απομάκρυνσης:
 - Το προσωπικό και ο εξοπλισμός απομακρύνονται σε προκαθορισμένα σημεία σε ασφαλή απόσταση από τις όχθες του ρέματος / τάφρου. Αποφεύγονται οι διαδρομές που οδηγούν μέσα από μεγάλες ποσότητες νερού.
 - Σε περίπτωση που μηχάνημα, κολλήσει / δεν ξεκινάει αφήνεται ως έχει. ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι περισσότεροι θάνατοι οφείλονται σε οχήματα που παγιδεύονται από τα νερά. Οχήματα μπορούν να παρασυρθούν ακόμα και από 60 εκατοστά νερό.
 - Γίνεται καταμέτρηση προσωπικού. Σε περίπτωση αγνοουμένου καλείται η πυροσβεστική και η αστυνομία, οργανώνονται ομάδες έρευνας που εξοπλίζονται με κατάλληλο εξοπλισμό (κινητά τηλέφωνα, σκοινιά, φακούς). Σε καμία περίπτωση δεν διακινδυνεύουν τη ζωή των μελών τους, αλλά επικοινωνούν με τις αρμόδιες αρχές.
 - Διακόπτονται ΟΛΕΣ οι παροχές ηλεκτρικού ρεύματος προς το ρέμα. Οι αντλίες άντλησης υδάτων επανατίθενται σε λειτουργία με την πρώτη ένδειξη υποχώρησης των υδάτων και εφόσον γίνει οπτικός έλεγχος εκ του μακρόθεν ότι δεν έχουν υποστεί ζημιές (π.χ. να έχουν παρασυρθεί, να έχουν τραυματιστεί / κοπεί τα καλώδια κλπ). Σε αυτό το στάδιο ΔΕΝ γίνεται απόπειρα καθαρισμού των φίλτρων.
- Σε περίπτωση που κάποιος παγιδευτεί από τα νερά πριν προλάβει να απομακρυνθεί, ειδοποιείται η πυροσβεστική και το ΕΚΑΒ και γίνεται χρήση του κατάλληλου εξοπλισμού (σκοινιά με εξοπλισμό εξάρτησης) ΜΟΝΟ εφόσον δεν τίθεται σε κίνδυνο η ζωή του υπολοίπου προσωπικού.
- Αν απαιτηθούν, προσφέρονται οι Α' Βοήθειες από τα κατάλληλα εκπαιδευμένα άτομα και διακομίζονται οι πληγέντες στις κοντινότερες ιατρικές εγκαταστάσεις, με μέσα του Αναδόχου αν το επιτρέπει η κατάστασή τους ή με το ΕΚΑΒ σε κάθε άλλη περίπτωση.

Μετά την πλημμύρα

- Οι κίνδυνοι ΔΕΝ εξαλείφονται όταν αρχίζουν να υποχωρούν τα νερά. ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η είσοδος οποιουδήποτε στο χώρο εργασίας του ρέματος μέχρι την πλήρη υποχώρηση των υδάτων. Όσοι εισέρχονται φοράνε απαραίτητα ανθεκτικές μπότες, κράνος και γάντια.
- Γίνεται οπτικός έλεγχος των κατασκευών (και ειδικά των θεμελίων) με χρήση φακών σε όσα σημεία δεν φωτίζονται επαρκώς, για ρωγμές, υποχωρήσεις, καταρρεύσεις κλπ. Σε περίπτωση ύπαρξης προβλημάτων, αυτά αντιμετωπίζονται κατάλληλα ΠΡΙΝ από την επανέναρξη των υπολοίπων εργασιών.

- Ελέγχεται η περιοχή των εργασιών (με τη χρήση βεργών) για την ύπαρξη αγρίων ζώων (ειδικά φιδιών) που μπορεί να παρασύρθηκαν με τα νερά και να βρίσκονται ανάμεσα στα φερτά υλικά, συντρίμμια κλπ.
- Γίνεται έλεγχος για κατεστραμμένα καλώδια, αγωγούς κλπ που μπορεί να επιφέρουν ηλεκτροπληξία, πυρκαγιά, έκρηξη κλπ. Γίνεται αποκατάσταση των ζημιών ΠΡΙΝ από την επανέναρξη των υπολοίπων εργασιών. Επίσης γίνεται έλεγχος για εύφλεκτα ή εκρηκτικά υλικά που μπορεί να έχουν παρασυρθεί στο χώρο εργασιών από τα νερά. Πραγματοποιείται η απομάκρυνσή τους με τις πρέπουσες διαδικασίες ανάλογα με την περίπτωση.
- Γίνεται έλεγχος και καθαρισμός των αντλιών. Σε περίπτωση που απαιτούνται περισσότερες για την καταβίβαση των υδάτων προσκομίζονται επιπλέον αντλίες. ΔΕΝ γίνεται χρήση της εφεδρικής παρά μόνο για αντικατάσταση αντλίας που τέθηκε εκτός λειτουργίας.
- Γίνεται λήψη φωτογραφιών ή βίντεο τόσο των ζημιών όσο και του περιβάλλοντα χώρου για χρήση κατά την αποζημίωση από την ασφαλιστική εταιρεία.
- Μετά την αντιμετώπιση της πλημμύρας και αφού επανέλθει ο κανονικός ρυθμός λειτουργίας του Εργοταξίου, ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου, ο Τεχνικός Ασφάλειας μαζί με όσους κρίνουν απαραίτητο, συνεδριάζουν για την ανασκόπηση του παρόντος Σχεδίου. Ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου ενημερώνει και το Κύριο του Έργου για τις επιπτώσεις που επέφερε η πλημμύρα στην πορεία των εργασιών.

6.4 ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΑΙΓΙΔΑΣ

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του παρόντος Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης είναι να περιγράψει τις απαιτούμενες από το προσωπικό του εργοταξίου ενέργειες πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την διέλευση καταιγίδας.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Υπεύθυνος για την εφαρμογή του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης είναι:

- ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου
- ο Τεχνικός Ασφάλειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Γενικά

Καταιγίδες είναι φυσικές καταστροφές οι οποίες παρέχουν προειδοποιήσεις, που μας επιτρέπουν να προετοιμαστούμε για την άφιξη τους. Καθώς συγκεκριμένες διαδικασίες προφύλαξης εξαρτώνται και από την τοποθεσία και τις λειτουργίες, οι ακόλουθες ενέργειες εφαρμόζονται προκειμένου να ελαττωθούν οι ζημιές που προκαλεί μια καταιγίδα.

Οι ενέργειες που περιγράφονται στο παρόν Σχέδιο γίνονται από το προσωπικό του εργοταξίου ενώ την ευθύνη για το συντονισμό τους έχει Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου.

Προετοιμασία για επικείμενη καταιγίδα

Ενημέρωση για τον καιρό

Καθημερινός έλεγχος του δελτίου καιρού, με πρόγνωση 2-3 ημερών (ειδικά όταν έρχεται σαββατοκύριακο, αργίες κλπ). Λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα προστασίας των έργων σε περίπτωση αναμονής ισχυρών βροχοπτώσεων.

Προστασία εξοπλισμού

Λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα προστασίας των έργων σε περίπτωση αναμονής ισχυρών βροχοπτώσεων (π.χ. στερέωση αντικειμένων που πιθανόν να παρασυρθούν είτε από νερά είτε από τον αέρα, δημιουργία αναχωμάτων, ενίσχυση των μέτρων προστασίας όπου απαιτείται, τοποθέτηση αντλιών κλπ).

Απομάκρυνση οχημάτων

- Τα οχήματα του Αναδόχου μεταφέρονται σε ασφαλή περιοχή.
- Κάτω από εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις, τα φορτηγά μεταφορών εφοδιάζονται με βαρέλια γεμάτα νερό ή φορτώνονται με αδρανή υλικά. Έτσι μειώνεται η πιθανότητα να παρασυρθούν τα οχήματα.
- Ειδοποιείται το προσωπικό να μετακινήσει τα ιδιωτικά του οχήματα σε ασφαλή περιοχή.

Προστασία υλικών, εξοπλισμού και επίπλων

- Λαμβάνονται μέτρα ώστε να προφυλαχθούν κατά το δυνατόν τα διάφορα υλικά, ο φορητός εξοπλισμός και ο εξοπλισμός του εργοταξιακού γραφείου και να αποφευχθούν οι ζημιές από το νερό. Ζωτικά αρχεία όπως άδειες, σχέδια, αλληλογραφία, κάρτες, αρχεία προσωπικού, λοιπά αρχεία, μετρητά μεταφέρονται σε ασφαλές μέρος.
- Τα συσκευασμένα υλικά που έχουν αποθηκευτεί σε στεγασμένες αποθήκες, καλύπτονται σε περίπτωση διαρροής από την οροφή. Ειδικά μέτρα λαμβάνονται για να προστατευθούν ορισμένες κατηγορίες ειδών (π.χ. τσιμέντα κτλ.).
- Λαμβάνονται μέτρα προστασίας του ηλεκτρικού εξοπλισμού από το νερό.

Ασφάλιση κινητών αντικειμένων

- Προστατεύονται κατάλληλα τα άδεια βαρέλια, οι φιάλες αερίου, οι πινακίδες και τα υλικά που μπορεί να καταστραφούν ή να προκαλέσουν ζημιά.
- Ελαφρύς εξοπλισμός και αντικείμενα αποθηκευμένα σε ανοικτό χώρο μεταφέρονται στο εσωτερικό. Αν αυτό δεν είναι εφικτό, ο ελαφρύτερος εξοπλισμός υποστηρίζεται με τον πιο βαρύ.
- Οι προσωρινές πινακίδες ενισχύονται με επιπλέον αγκυρώσεις.

Τακτοποίηση πυροσβεστικού εξοπλισμού

Ο πυροσβεστικός εξοπλισμός, (πυροσβεστήρες) τοποθετούνται σε στρατηγικές τοποθεσίες, οι οποίες είναι εύκολα προσβάσιμες σε περίπτωση που η στάθμη του νερού ανυψωθεί.

Χρήση αμμόσακων

Χρησιμοποιούνται αμμόσακοι:

- γύρω από τα κτίρια, τους ηλεκτρικούς σταθμούς και τους μετασχηματιστές, τις αντλίες κτλ. ώστε να αποτραπεί πιθανή πλημμύρα.
- πάνω σε προσωρινά κτίρια (π.χ. υπόστεγα) για να αυξηθεί το βάρος τους και να μην παρασυρθούν ή επιπλέουν.
- πάνω σε οχήματα μεταφοράς για να προστατευθούν.

Κάλυψη παραθύρων και ανοιγμάτων

- Τα γυάλινα παράθυρα και πόρτες καλύπτονται με κόντρα πλακέ ή κατάλληλη ταινία.
- Στέγες, αγωγοί, εξαεριστήρες κτλ. καλύπτονται με κόντρα πλακέ για να μειωθεί η ζημιά από το νερό.

Κλείσιμο χαντακιών αποχέτευσης

Τα χαντάκια της αποχέτευσης δεν πρέπει να μείνουν ανοιχτά. Οι σωλήνες αποχέτευσης μπλοκάρονται για να μην πλημμυρίσουν.

Προμήθεια απαιτούμενου εξοπλισμού

Πρέπει να είναι διαθέσιμοι:

- Σάκοι με άμμο
- Φτυάρια
- Κινητά τηλέφωνα και ασύρματοι, αν είναι δυνατόν. Να εξασφαλιστεί ότι είναι σε λειτουργία και να είναι διαθέσιμες επιπλέον φορτισμένες μπαταρίες.
- Προβολείς με επιπλέον λυχνίες και μπαταρίες και άλλα έκτακτης ανάγκης φώτα.
- Κουτί πρώτων βοηθειών.

Συντονισμός με τον Κύριο του Έργου

Σε συνεργασία με τον Κύριο του Έργου διενεργείται σύσκεψη για την εξέταση περιπτώσεων που απαιτούν ειδικά μέτρα προστασίας λόγω του αντικειμένου το έργου.

Προετοιμασία διαδικασιών προστασίας

Συντάσσεται κατάλογος με συγκεκριμένες διαδικασίες προφύλαξης και ανατίθεται στο προσωπικό η ευθύνη για την εκτέλεσή τους.

Ενημέρωση προσωπικού

Ενημερώνεται για το Σχέδιο διεξοδικά όλο το προσωπικό από τον Συντονιστή Ασφάλειας & Υγείας. Συμβουλευτείται το προσωπικό να ακολουθήσει όλες τις κρατικές εντολές ασφάλειας.

- Προβλεπόμενη άφιξη της καταιγίδας σε 6-8 ώρες
-
- Απομάκρυνση από το εργοτάξιο του προσωπικού που δεν χρειάζεται για τις τελικές προετοιμασίες πριν την άφιξη της καταιγίδας.
- Πριν την πλήρη εκκένωση γίνεται ένας τελευταίος έλεγχος από τον Υπεύθυνο Εργοταξιακού Γραφείου και διακόπτεται η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στο εργοτάξιο, πλην των μονάδων που απαιτούνται π.χ. αντλιών.

Ενέργειες μετά την καταιγίδα

- Επιστροφή στο εργοτάξιο με την πρώτη ευκαιρία.
- Ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου διενεργεί προκαταρκτική επισκόπηση ασφαλείας της ζημιάς και αναφέρει τα ευρήματα στην Κοινοπραξία.
- Γίνεται οπτικός έλεγχος των κατασκευών (και ειδικά των θεμελίων) με χρήση φακών σε όσα σημεία δεν φωτίζονται επαρκώς, για ρωγμές, υποχωρήσεις, καταρρεύσεις κλπ. Σε περίπτωση ύπαρξης προβλημάτων, αυτά αντιμετωπίζονται κατάλληλα ΠΡΙΝ από την επανέναρξη των υπολοίπων εργασιών.
- Ελέγχεται η περιοχή των εργασιών (με τη χρήση βεργών) για την ύπαρξη αγρίων ζώων (ειδικά φιδιών) που μπορεί να παρασύρθηκαν με τα νερά και να βρίσκονται ανάμεσα στα φερτά υλικά, συντρίμια κλπ.
- Γίνεται έλεγχος για κατεστραμμένα καλώδια, αγωγούς κλπ που μπορεί να επιφέρουν ηλεκτροπληξία, πυρκαγιά, έκρηξη κλπ. Γίνεται αποκατάσταση των ζημιών ΠΡΙΝ από την επανέναρξη των υπολοίπων εργασιών. Επίσης γίνεται έλεγχος για εύφλεκτα ή εκρηκτικά υλικά που μπορεί να έχουν παρασυρθεί στο χώρο εργασιών από τα νερά. Πραγματοποιείται η απομάκρυνσή τους με τις πρέπουσες διαδικασίες ανάλογα με την περίπτωση.
- Γίνεται έλεγχος και καθαρισμός των αντλιών. Σε περίπτωση που απαιτούνται περισσότερες για την καταβίβαση των υδάτων προσκομίζονται επιπλέον αντλίες. ΔΕΝ γίνεται χρήση της εφεδρικής παρά μόνο για αντικατάσταση αντλίας που τέθηκε εκτός λειτουργίας.
- Γίνεται λήψη φωτογραφιών ή βίντεο τόσο των ζημιών όσο και του περιβάλλοντα χώρου για χρήση κατά την αποζημίωση από την ασφαλιστική εταιρεία.
- Απομακρύνονται τα συντρίμια, η λάσπη κτλ. που προκλήθηκαν από την καταιγίδα.
- Τηρούνται γραπτές αναφορές με αναλυτικά τα έξοδα λόγω λήψης μέτρων προφύλαξης ή λόγω πλημμύρας ή καταστροφής από την καταιγίδα.
- Μετά την αντιμετώπιση της καταιγίδας και αφού επανέλθει ο κανονικός ρυθμός λειτουργίας του Εργοταξίου, ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου, ο Τεχνικός Ασφάλειας μαζί με όσους κρίνουν απαραίτητο, συνεδριάζουν για την ανασκόπηση του παρόντος Σχεδίου. Ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου ενημερώνει και το Κύριο του Έργου για τις επιπτώσεις που επέφερε η καταιγίδα στην πορεία των εργασιών.

6.5 ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΣΕΙΣΜΟΥ

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του παρόντος Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης είναι να περιγράψει την απαιτούμενες από το προσωπικό του Εργοταξίου ενέργειες πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τον σεισμό.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης είναι:

- Ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου
- Ο Τεχνικός Ασφάλειας

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Γενικά

Σεισμός είναι μια ξαφνική και απρόβλεπτη μετατόπιση της επιφάνειας της γης κατά μήκος ενός ρήγματος ή ανωμαλίας στο σχηματισμό του πετρώματος του φλοιού της γης. Οι περισσότεροι τραυματισμοί που οφείλονται στο σεισμό δεν προκαλούνται από την μετακίνηση της γης αλλά από την πτώση αντικειμένων, από τα χαλάσματα, από τα κτίρια που καταρρέουν ή από τις φωτιές που ακολουθούν.

Όταν συμβεί ένας μεγάλος σεισμός, οι τοπικές πυροσβεστικές μονάδες λαμβάνουν πολλές κλήσεις για βοήθεια. Το προσωπικό του εργοταξίου προετοιμάζεται ώστε να σβήσει μικρές φωτιές και να παρέχει τις πρώτες βοήθειες στους τραυματίες. Το προσωπικό επίσης ενημερώνεται για τους κινδύνους των σεισμών και τις υποχρεώσεις του σε περίπτωση σεισμού.

Υπεύθυνος για τον συντονισμό των ενεργειών που περιγράφονται στο παρόν Σχέδιο είναι ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου.

Ενέργειες που πρέπει να γίνουν πριν το σεισμό

Καθορισμός ασφαλών περιοχών

Ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου σε συνεργασία με τον Συντονιστή Ασφάλειας & Υγείας καθορίζουν περιοχές οι οποίες είναι ασφαλείς για τη συγκέντρωση του προσωπικού ΜΕΤΑ το πέρας του σεισμού.

Ενημέρωση του προσωπικού

Το προσωπικό του Εργοταξίου ενημερώνεται για τις ενέργειες που πρέπει να κάνει κατά την διάρκεια του σεισμού με ευθύνη του Συντονιστή Ασφάλειας & Υγείας.

Ενέργειες που πρέπει να γίνουν κατά τη διάρκεια του σεισμού

Αν είστε μέσα σε κτίριο

Καλυφθείτε

Μετακινηθείτε κάτω από ένα στέρεο αντικείμενο π.χ. γραφείο ή τραπέζι. Αυτό θα βοηθήσει να μειωθεί η έκθεση σας σε αντικείμενα που πέφτουν. Εάν το γραφείο ή το τραπέζι δεν είναι διαθέσιμα μετακινηθείτε στις γωνίες του δωματίου, μακριά από παράθυρα και καθρέπτες. Προσέξτε για αντικείμενα που πέφτουν ή έπιπλα που μπορεί ν' αναποδογυρίσουν.

Παραμείνετε στο εσωτερικό του κτιρίου

- Παραμείνετε μέσα στο εσωτερικό μέχρι ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου (ή σε περίπτωση απουσίας του ή ανικανότητας του, ο Βοηθός Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου) σας δώσει οδηγίες να εκκενώσετε το κτίριο.
- Μην βιαστείτε να πάτε από τις σκάλες γιατί μπορεί να είναι κατεστραμμένες.
- Μην τρέχετε έξω όταν χτυπήσει ο σεισμός. Αυξάνετε την πιθανότητα τραυματισμού από πτώσεις αντικειμένων από κτίρια.
- Εάν είστε σε άμεσο κίνδυνο, ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου (ή σε περίπτωση απουσίας του ή ανικανότητας του, ο Βοηθός Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου) θα σας συμβουλέψει να εγκαταλείψετε το κτίριο.

Αν είστε μέσα σε όχημα

Αν ταξιδεύετε με όχημα είστε πιο ασφαλής εάν παραμείνετε μέσα στο όχημα και μακριά από υπόγειες διαβάσεις, οικοδομές και μηχανήματα. Ακολουθήστε ασφαλή δρόμο και σταθμεύστε κατά μήκος του δρόμου. Αν συνεχίσετε να κινήστε διακινδυνεύετε να συγκρουστείτε με άλλα οχήματα ή με αντικείμενα πεσμένα στο δρόμο.

Αν βρίσκεσθε σε υπαίθριο χώρο

Μετακινηθείτε μακριά από κτίρια, στύλους, μηχανήματα, σκαλωσιές και σκάλες. Η πιο ασφαλή τοποθεσία είναι μια απομονωμένη περιοχή μακριά από χαλάσματα οικοδομών. Εάν είστε σε άμεσο κίνδυνο προχωρήστε σε ασφαλείς περιοχές.

Ενέργειες που πρέπει να γίνουν αμέσως μετά το σεισμό

- Μην εκκενώσετε ένα κτίριο ή μια περιοχή εργασίας μέχρι ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου επιθεωρήσει το κτίριο ή την περιοχή και σας ενημερώσει που πρέπει να πάτε και την πιο ασφαλή διαδρομή που πρέπει να ακολουθήσετε
- Ελέγξτε τον εαυτό σας και τους συναδέλφους σας για τραύματα. Μην επιχειρήσετε να μετακινήσετε σοβαρά τραυματισμένα άτομα εκτός αν βρίσκονται σε άμεσο κίνδυνο
- Ελέγξτε για φωτιές και άλλες καταστροφές στην περιοχή σας και πράξτε αναλόγως. Διακόψτε την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού, εάν υποπτευθείτε ζημιά. Αναφέρετε όλες τις ζημιές στον Υπεύθυνο Εργοταξιακού Γραφείου. Μην χρησιμοποιείτε σπέρτα ή συσκευές ανοικτής φλόγας
- Μην αγγίζετε πεσμένα στο έδαφος καλώδια ηλεκτρικού ρεύματος ή αντικείμενα που είναι σε επαφή με αυτά
- Καθαρίστε άμεσα χυμένα υλικά τα οποία πιθανά είναι βλαβερά. Πάρτε τις απαιτούμενες προφυλάξεις όταν καθαρίζετε
- Χρησιμοποιείτε το τηλέφωνο και το ραδιόφωνο μόνο σε έκτακτη ανάγκη (συντονίστε το ραδιόφωνο για οδηγίες από τις έκτακτες εκπομπές)
- Ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου ελέγχει το κτίριο για ζημιές στο σκελετό με την μέγιστη προφύλαξη, για αντικείμενα τα οποία υπάρχει πιθανότητα να πέσουν ή να προκαλέσουν επιπρόσθετη ζημιά και φροντίζει για την ασφάλισή τους εάν είναι δυνατόν. Κατά τον έλεγχο του εσωτερικού του κτιρίου χρησιμοποιείται προστατευτικός εξοπλισμός (κράνη, γάντια, παπούτσια ασφαλείας, γυαλιά ασφαλείας κτλ.)
- Να είστε προετοιμασμένοι για μετασεισμικές δονήσεις. Οι μετασεισμικές δονήσεις μπορεί να είναι μικρότερης έντασης από τον αρχικό σεισμό αλλά μπορεί να προκαλέσουν σημαντικές ζημιές
- Συνεργαστείτε πλήρως με τις τοπικές αρχές και τους άλλους οργανισμούς περίθαλψης
- Κατά την εκκένωση των κτιρίων / γραφείων:
- Κλείστε όλα τα βασικά μηχανήματα, όπως κομπιούτερ, φώτα κτλ.
- Μην καπνίζετε κατά την διάρκεια της εκκένωσης. Μπορεί να προκληθεί φωτιά ή έκρηξη λόγω διαρροών ατμών καύσιμης ύλης.
- Παραμείνετε ήρεμοι και ακολουθήστε τις οδηγίες του Υπεύθυνου Εργοταξιακού Γραφείου.
- Περπατήστε (μην τρέχετε) προς την πιο κοντινή έξοδο του κτιρίου.
- Κάνετε ησυχία και αποφύγετε κουβέντες που δεν είναι απαραίτητες.
- Συγκεντρωθείτε σε ασφαλείς περιοχές και παραμείνετε εκεί μέχρι ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου σας πει να φύγετε.
- Μην καπνίζετε στις ασφαλείς περιοχές.
- Μην φύγετε από τις ασφαλείς περιοχές συγκέντρωσης εκτός αν σας το πει ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου ή κάποιος επικεφαλής.

Μετασεισμικές ενέργειες

- Ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου πρέπει να κάνει μια προκαταρκτική επισκόπηση ασφαλείας και να την αναφέρει στην Κοινοπραξία. Η επισκόπηση ασφαλείας περιλαμβάνει:
 - Εκτίμηση της ακεραιότητας των κτιρίων, του εξοπλισμού και των σταθερών εξαρτημάτων πριν την επανείσοδο
 - Επιθεώρηση των δεξαμενών, των συσκευασμένων προϊόντων και των υπόλοιπων υλικών για να εκτιμηθεί εάν έχουν υποστεί ζημιά

-Λεπτομερή επιθεώρηση πρόληψης της φωτιάς πριν τον καθαρισμό και την έναρξη των λειτουργιών.

- Τραβήξτε φωτογραφίες ή καταγράψτε σε βίντεο τις καταστροφές για την ασφαλιστική εταιρεία και τις σχετικές αποζημιώσεις
- Αποκαταστήστε τη λειτουργία του Εργοταξίου:
 - Μην αποσυνδέετε τις μονάδες μέχρι ένας εξουσιοδοτημένος τεχνικός επιβεβαιώσει ότι είναι ασφαλείς. Βεβαιωθείτε ότι καμία ηλεκτρική σπίθα δεν θα προκληθεί σε περιοχές όπου μπορεί να παρουσιαστούν ατμοί
 - Επιθεωρήστε τον ηλεκτρικό εξοπλισμό και ξαναβάλτε τον εξοπλισμό σε λειτουργία μόνο όταν η ΔΕΗ διεξάγει λεπτομερή επιθεώρηση
 - Καθαρίστε τα χαλάσματα
 - Καθαρίστε τον εξοπλισμό (π.χ. αντλίες, μετρητές, κομπρεσέρ, κτλ.)
 - Αποστραγγίστε το νερό από τις δεξαμενές, τα χαντάκια, τις λεκάνες κτλ.
 - Ενεργοποιήστε τις κανονικές λειτουργίες του Εργοταξίου
 - Τηρείτε γραπτές αναφορές όλων των εξόδων εξαιτίας του σεισμού και των ζημιών που προκάλεσε.

Μετά το σεισμό και αφού επανέλθει ο κανονικός ρυθμός λειτουργίας του Εργοταξίου, ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου, ο Τεχνικός Ασφάλειας μαζί με όσους κρίνουν απαραίτητο, συνεδριάζουν για την ανασκόπηση του παρόντος Σχεδίου. Ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου ενημερώνει και το Κύριο του Έργου για τις επιπτώσεις που επέφερε ο σεισμός στην πορεία των εργασιών.

6.6 ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΜΕΓΑΛΩΝ ΔΙΑΡΡΟΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ Η ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του παρόντος Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης είναι η προστασία του περιβάλλοντος από μεγάλη διαρροή καυσίμων ή λιπαντικών κατά την παραλαβή, μετάγγιση ή αποθήκευση τους.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης είναι:

- ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου
- ο Τεχνικός Ασφάλειας

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Γενικά

Η πρόληψη της ρύπανσης του περιβάλλοντος μπορεί να γίνει με την τήρηση όλων των κανόνων μεταφοράς, μετάγγισης και αποθήκευσης και έχοντας την ετοιμότητα για τον αποτελεσματικό έλεγχο των διαρροών, γρήγορα και με ασφάλεια.

Βασική πολιτική του Αναδόχου, που αφορά την ρύπανση του περιβάλλοντος από καύσιμα και λιπαντικά, είναι η πρόληψη τους.

Προληπτικά μέτρα ρύπανσης

Πριν την εκφόρτωση ή την φόρτωση δεξαμενών

- διενεργείται προμέτρηση των δεξαμενών για να εξασφαλιστεί ότι υπάρχει αρκετός αποθηκευτικός χώρος ώστε να αποφευχθεί πιθανή υπερχείλιση
- ελέγχονται όλες οι βάνες για να εξασφαλιστεί η παραλαβή του επιθυμητού προϊόντος στην δεξαμενή
- επιθεωρείται το δίκτυο παραλαβής για πιθανές διαρροές
- ελέγχεται η ετοιμότητα των μέσων καταπολέμησης της ρύπανσης.

Κατά την παραλαβή προϊόντος

- οι γραμμές μεταφοράς, οι σύνδεσμοι και οι βάνες ελέγχονται για ύπαρξη διαρροών αμέσως μετά την έναρξη λειτουργίας της αντλίας
- υπάρχει ετοιμότητα για την άμεση διακοπή της παραλαβής σε περίπτωση διαρροής
-
- καμία δεξαμενή δεν επιτρέπεται να γεμίσει άνω των προκαθορισμένων ορίων ασφαλείας.

Μετά την μετάγγιση του προϊόντος

- ασφαλίζονται με το κλείσιμο των καταλλήλων βανών οι αγωγοί και η δεξαμενή παραλαβής
- εξασφαλίζεται ότι όλα τα ελεύθερα άκρα των αγωγών ή των βανών έχουν τυφλές φλάντζες με όλους τους κοχλίες τους, όταν δεν χρησιμοποιούνται για την μεταφορά προϊόντων.

Μέτρα αντιμετώπισης της ρύπανσης

Διαρροή καυσίμου ή λιπαντικών στο έδαφος / θραύση αγωγού

- διακόπτεται η λειτουργία των αντλιών
- κλείνονται οποιεσδήποτε βαλβίδες μεταξύ της διαρροής και της πηγής πρόσθετης παροχής προϊόντος

- κατασκευάζονται τάφροι και τοιχεία για τη διευθέτηση του απλευθερωμένου προϊόντος σε κατάλληλη περιοχή συγκέντρωσης και μειώνεται η ροή προς κάθε μορφής υδάτινη ροή
- σε περιπτώσεις μικρών διαρροών μπορεί να χρησιμοποιηθούν απορροφητικά υλικά για την απομάκρυνση του διαρρέυσαντος προϊόντος
- κατασκευάζονται φράγματα συγκράτησης αν το προϊόν εισέρχεται ή υπάρχει κίνδυνος να εισέλθει σε υδάτινη δίοδο.

Υπερχείλιση δεξαμενής

- διακόπτεται η ροή στη δεξαμενή
- ελέγχεται η ακεραιότητα της δεξαμενής
- ετοιμάζονται τάφροι για την παγίδευση ή διευθέτηση της υπερχείλισης προς κατάλληλη περιοχή συλλογής
- σε περιπτώσεις μικρών διαρροών μπορεί να χρησιμοποιηθούν απορροφητικά υλικά για την απομάκρυνση του διαρρέυσαντος προϊόντος
- κατασκευάζονται φράγματα συγκράτησης αν το προϊόν εισέρχεται ή υπάρχει κίνδυνος να εισέλθει σε υδάτινη δίοδο.

Μετά τη διαρροή και αφού επανέλθει ο κανονικός ρυθμός λειτουργίας του Εργοταξίου, ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου, ο Τεχνικός Ασφάλειας μαζί με όσους κρίνουν απαραίτητο, συνεδριάζουν για την ανασκόπηση του παρόντος Σχεδίου. Ο Υπεύθυνος Εργοταξιακού Γραφείου ενημερώνει και το Κύριο του Έργου για τις επιπτώσεις που επέφερε η διαρροή στην πορεία των εργασιών.

7^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΜΕΣΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ

ΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

7.1 ΧΡΗΣΗ ΜΕΣΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και για την πρόληψη των κινδύνων που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν κατά τη χρήση από τους εργαζόμενους μέσων ατομικής προστασίας πέραν των γενικών διατάξεων για την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία εφαρμόζονται και οι διατάξεις του Π.Δ. 396/94 (ΦΕΚ 220/Α/94).

Τι σημαίνει ατομικό μέσο προστασίας

Μέσα(ή εξοπλισμός) ατομικής προστασίας νοείται κάθε εξοπλισμός τον οποίο ο εργαζόμενος πρέπει να φορά ή να φέρει κατά την εργασία, για να προστατεύεται από έναν ή περισσότερους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία του, καθώς και κάθε συμπλήρωμα ή εξάρτημα του εξοπλισμού που εξυπηρετεί αυτό το σκοπό.

Γενικός κανόνας χρήσης μέσων ατομικής προστασίας

Τα μέσα ατομικής προστασίας πρέπει να χρησιμοποιούνται εφόσον οι κίνδυνοι δεν είναι δυνατόν να αποφευχθούν ή να περιοριστούν επαρκώς με τεχνικά μέτρα ή μέσα συλλογικής προστασίας ή με μέτρα, μεθόδους ή διαδικασίες οργάνωσης της εργασίας.

Γενικές αρχές

Τα μέσα ατομικής προστασίας πρέπει:

- Να σχεδιάζονται και να κατασκευάζονται σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις.
- Να είναι κατάλληλα για τους κινδύνους που πρέπει να προλαμβάνονται και η χρήση τους να μην συνεπάγεται νέους κινδύνους.
- Να επιλέγονται με βάση τις συγκεκριμένες κάθε φορά συνθήκες και ανάγκες.
- Να προσαρμόζονται στον χρήστη.
- Να χρησιμοποιούνται μόνο για τις προβλεπόμενες χρήσεις και σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
- Να συνοδεύονται με σαφείς οδηγίες χρήσης στην Ελληνική γλώσσα σύμφωνα με την παρ. 1.4 του παραρτήματος ΙΙ της Απόφασης 4373/1205/11.3.93 (ΦΕΚ 187/Β΄) «Για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας».
- Να συντηρούνται, να επισκευάζονται και να καθαρίζονται τακτικά.
- Να αντικαθίστανται όταν παρουσιάζουν προχωρημένη φθορά ή έχει λήξει ο επιτρεπόμενος χρόνος χρήσης τους.

- Να φυλάσσονται σε ειδικές θέσεις ή χώρους με καλές συνθήκες καθαριότητας και υγιεινής.
- Σε περίπτωση πολλαπλών κινδύνων να χρησιμοποιούνται περισσότερα του ενός τα οποία πρέπει να είναι συμβατά μεταξύ τους και αποτελεσματικά.
- Να χορηγούνται από τον εργοδότη δωρεάν στους εργαζομένους και πρέπει να προορίζονται για προσωπική χρήση.

Πως αξιολογείται η ανάγκη χρήσης των ΜΑΠ

Πριν την επιλογή:

- Καταγράφονται, αναλύονται και εκτιμούνται οι κίνδυνοι που δεν είναι δυνατόν να αποφευχθούν με άλλα μέσα ή μέτρα.
- Καθορίζονται τα χαρακτηριστικά που απαιτούνται για να ανταποκρίνονται τα ΜΑΠ στους προηγούμενους κινδύνους.
- Εκτιμώνται τα χαρακτηριστικά των διαθέσιμων ΜΑΠ σε σχέση με αυτά που απαιτούνται.

Στο Π.Δ. 396/94 περιέχονται τρία ειδικά παραρτήματα για την υποβοήθηση της επιλογής των κατάλληλων ΜΑΠ ανάλογα με τους κινδύνους που υπάρχουν.

7.2 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

- **Προστατευτικά μέσα κεφαλιού**
 - Κράνη προστασίας για τη βιομηχανία(κράνη ορυχείων, εργοταξίων, διαφόρων βιομηχανιών).
 - Ελαφρά προστατευτικά καλύμματα για την προστασία του τριχωτού του κεφαλιού(κασκέτα, σκούφοι, δίχτυα(φιλέδες) με ή χωρίς γείσο).
 - Προστατευτικά καλύμματα κεφαλιού (σκούφοι, κασκέτα, κουκούλες, κλπ.) από ύφασμα, από επιχρισμένο ύφασμα (μουσαμάς) κλπ.).
- **Προστατευτικά μέσα της ακοής**
 - Σφαιρίδια και βύσματα για τα αυτιά.
 - Ωτοασπίδες που καλύπτουν πλήρως το πτερύγιο του αυτιού.
 - Ωτοασπίδες που προσαρμόζονται στα προστατευτικά κράνη της βιομηχανίας.
 - Ωτοασπίδες με δέκτη για βρόγχο επαγωγής χαμηλής συχνότητας.
 - Προστατευτικά μέσα κατά του θορύβου, εξοπλισμένα με συσκευές ενδοεπικοινωνίας.
- **Προστατευτικά μέσα των οφθαλμών και του προσώπου**
 - Γυαλιά με βραχίονες.
 - Γυαλιά-προσωπίδες που καλύπτουν εν μέρη το πρόσωπο.
 - Γυαλιά προστασίας από ακτινοβολίες Χ, τις ακτινοβολίες λέιζερ και τις υπεριώδεις, υπέρυθρες και ορατές ακτινοβολίες.
 - Οθόνες προσώπου.

-Προσωπίδες και κράνη για ηλεκτροσυγκόλληση (προσωπίδες που κρατούνται με το χέρι, που στηρίζονται με στεφάνι στο κεφάλι ή που προσαρμόζονται στα προστατευτικά κράνη).

- **Προστατευτικά μέσα των αναπνευστικών οδών**

- Διηθητικές συσκευές που συγκρατούν τις σκόνες, τα αέρια και τις ραδιενεργές σκόνες.
- Συσκευές που απομονώνουν από τον αέρα του περιβάλλοντος με τροφοδοσία σε αέρα.
- Αναπνευστικές συσκευές που διαθέτουν κινητή προσωπίδα συγκόλλησης.
- Συσκευές και εξοπλισμοί για δύτες.
- Σκάφανδρα για δύτες.

- **Προστατευτικά μέσα των χεριών και των βραχιόνων**

- Γάντια.
- Κατά των φυσικών προσβολών, διατρήσεις, κοψίματα, κραδασμοί, κλπ..
- Κατά των χημικών προσβολών.
- Για ηλεκτρολόγους και για προστασία από τη θερμότητα.
- Γάντια χωρίς διαιρέσεις για τα δάκτυλα εκτός του αντίχειρα.
- Καλύπτρες δακτύλων.
- Μανσέτες.
- Περικάρπια διαφόρων ειδών.
- Γάντια που αφήνουν ελεύθερα τα άκρα των δακτύλων.
- Περιχειρίδια δερματεργατών.

- **Προστατευτικά μέσα ποδιών και κνημών**

- Σκαρπίνια, μποτίνια, χαμηλές μπότες, μπότες ασφαλείας.
- Υποδήματα με σύστημα ταχείας απελευθέρωσης των κορδονιών ή των αγκραφών.
- Υποδήματα με συμπληρωματική προστασία του άκρου του ποδιού.
- Υποδήματα με καλύπτρες υποδημάτων με σόλα ανθεκτική στη θερμότητα.
- Υποδήματα, μπότες και καλύπτρες μποτών για προστασία από τη θερμότητα.
- Υποδήματα, μπότες και καλύπτρες μποτών για προστασία από το κρύο.
- Υποδήματα, μπότες και καλύπτρες μποτών για προστασία από τα ηλεκτροφόρα φορτία.
- Υποδήματα, μπότες και καλύπτρες μποτών για προστασία από τους κραδασμούς.
- Υποδήματα, μπότες και καλύπτρες μποτών με ηλεκτρική μόνωση.
- Μπότες προστασίας από τις αλυσίδες των αλυσοπριόνων.
- Ξυλοπάπουτσα.
- Επιγονατίδες.
- Προσαρμόσιμα προστατευτικά της ράχης του ποδιού.
- Γκέτες.
- Αφαιρετές σόλες (κατά της θερμότητας, της διατήρησης ή της εφίδρωσης).
- Βιδωτά καρφιά για πάγο, χιόνι, ολισθηρά εδάφη.

- **Προστατευτικά μέσα του δέρματος**
-Κρέμες προστασίας, αλοιφές.
- **Προστατευτικά μέσα του κορμιού και της κοιλιάς**
-Γιλέκα, σακάκια και ποδιές προστασίας από τις μηχανικές προσβολές (διάτρηση, κοψίματα, εκσφενδόνιση λιωμένων μετάλλων).
-Γιλέκα, σακάκια και ποδιές προστασίας από χημικές προσβολές.
-Θερμαινόμενα γιλέκα.
-Σωσίβια.
-Ποδιές προστασίας από τις ακτινοβολίες X.
-Ζώνες συγκράτησης του κορμού.
- **Προστατευτικά μέσα ολόκληρου του σώματος**
Εξοπλισμός προστασίας από τις πτώσεις
-Εξοπλισμός «αντιπτώσιου τύπου» (πλήρης εξοπλισμός που περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία εξαρτήματα για τη χρήση του).
-Εξοπλισμός με φρένο «απορρόφησης κινητικής ενέργειας» (πλήρης εξοπλισμός που περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία εξαρτήματα για την χρήση του).
-Συστήματα συγκράτησης του σώματος (εξοπλισμός ασφαλείας).

Ενδυμασίες προστασίας
-Ενδυμασίες εργασίας τύπου ασφαλείας (δυο κομματιών και φόρμες).
-Ενδυμασίες προστασίας από τις μηχανικές προσβολές (διάτρηση, κοψίματα, κλπ.).
-Ενδυμασίες προστασίας από τις χημικές προσβολές.
-Ενδυμασίες προστασίας από τις εκσφενδονίσεις λιωμένων μετάλλων και από την υπέρυθη ακτινοβολία.
-Ενδυμασίες προστασίας από τη θερμότητα.
-Ενδυμασίες προστασίας από το ψύχος.
-Ενδυμασίες προστασίας από τη ραδιενεργή μόλυνση.
-Ενδυμασίες προστασίας από τις σκόνες.
-Ενδυμασίες προστασίας από τα αέρια.
-Ενδυμασίες και εξαρτήματα (περιβραχιόνια, γάντια κλπ.) με φθορίζουσα επισήμανση, με αντανάκλαση.
-Κουβέρτες προστασίας.

7.3 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΜΕΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΝΑ ΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

- **Προστατευτικά μέσα του κεφαλιού (προστασία κρανίου)**
Προστατευτικά κράνη
-Οικοδομικά έργα, ιδίως δραστηριότητες επάνω, κάτω ή κοντά σε ικρίωματα και θέσεις εργασίας σε ύψος από το έδαφος, έργα συναρμολόγησης και

αποσυναρμολόγησης ξυλότυπων, συναρμολόγησης και τοποθέτησης, εγκατάσταση ικριωμάτων και κατεδαφίσεων.

-Έργα σε μεταλλικές γέφυρες, κτίρια με μεταλλικό σκελετό μεγάλου ύψους, σε στύλους, σε πύργους, σε χαλύβδινα υδραυλικά έργα, σε εγκαταστάσεις υψικαμίνων, σε χαλυβουργεία, σε ελασματοουργεία, σε μεγάλες δεξαμενές, σε αγωγούς μεγάλης διαμέτρου, σε εγκαταστάσεις παραγωγής θερμότητας και σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής.

-Έργα σε τάφρους, ορύγματα, φρέατα και στοές.

-Χωματοουργικά και εκβραχισμοί.

-Έργα σε υπόγειες εκμεταλλεύσεις, σε λατομεία, σε επιφανειακές εκμεταλλεύσεις και σε μετατοπίσεις μαζών.

-Χειρισμός πιστολιών σφράγισης.

-Εργασίες με εκρηκτικά.

-Εργασίες σε ανελκυστήρες, σε ανυψωτικά μηχανήματα, σε γερανούς και μεταφορικά μέσα.

-Εργασίες σε εγκαταστάσεις υψικαμίνων, σε εγκαταστάσεις απευθείας αναγωγής σε χαλυβουργεία, σε ελασματοουργεία, σε μεταλλουργικά εργοστάσια, σε εργαστήρια σφυρηλάτησης, μορφοποίησης και σε χυτήρια.

-Εργασίες σε βιομηχανικούς κλιβάνους, σε δεξαμενές, σε συσκευές, σε σιλό, σε χοάνες και σε σωληνώσεις.

-Ναυπηγικά έργα.

-Ελιγμοί σιδηροδρομικών συρμών.

-Εργασίες σε σφαγεία.

- **Προστατευτικά μέσα των ποδιών**

- Προστατευτικά υποδήματα με σόλα κατά της διάτρησης

- Βασικές οικοδομικές εργασίες, έργα ειδικότητας πολιτικού μηχανικού και οδοποιίας.

- Έργα σε ικριώματα.

- Εργασίες κατεδάφισης οικοδομικού σκελετού.

- Οικοδομικές εργασίες με σκυρόδεμα και προκατασκευασμένα στοιχεία που περιλαμβάνουν τη συναρμολόγηση και αποσυναρμολόγηση των ξυλοτύπων.

- Εργασίες σε εργοτάξια και χώρους εναπόθεσης υλικών.

- Εργασίες σε στέγες.

- Προστατευτικά υποδήματα χωρίς σόλα κατά της διάτρησης

- Έργα σε μεταλλικές γέφυρες, κτίρια με μεταλλικό σκελετό μεγάλου ύψους, σε υποστρώματα, σε πύργους, σε ανελκυστήρες, σε χαλύβδινες υδραυλικές εγκαταστάσεις, σε εγκαταστάσεις υψικαμίνων, σε χαλυβουργεία, σε ελασματοουργεία, σε μεγάλες δεξαμενές, σε αγωγούς μεγάλης διαμέτρου, σε εγκαταστάσεις παραγωγής θερμότητας και σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής.

- Έργα κατασκευής κλιβάνων, συναρμολόγηση εγκαταστάσεων θέρμανσης, εξαερισμού και μεταλλικών συσκευών.

- Έργα μετατροπών και συντήρησης.

- Έργα σε εγκαταστάσεις υψικαμίνων, απευθείας παραγωγής, χαλυβουργεία, ελασματοουργεία, μεταλλουργικά εργοστάσια, εργαστήρια σφυρηλάτησης, τύπωσης σε πιεστήρια εν θερμώ και σε συρματοουργεία.

- Έργα σε λατομεία, σε επιφανειακές εκμεταλλεύσεις και μετατοπίσεις μαζών.

- Εργασίες και μετατροπές σε λίθους.

- Κατασκευή, χειρισμός και επεξεργασία επίπεδης και κοίλης ύαλου.

- Εργασίες επικάλυψης κοντά στον κλίβανο στα κεραμοποιεία.

-Εργασίες καλουπώματος στην βαριά βιομηχανία κεραμοποιίας και στη βιομηχανία οικοδομικών υλικών.

-Μεταφορές και εργασίες εναποθήκευσης.

-Διακίνηση μεγάλων κομματιών κατεψυγμένου κρέατος και μεταλλικών βαρελιών, κονσερβών.

-Ναυπηγικές εργασίες.

-Ελιγμοί σιδηροδρομικών συρμών.

Υποδήματα ασφαλείας με ειδικό τακούνι ή σόλα και σόλα κατά της διάτρησης \

-Εργασίες πάνω σε στέγες.

Υποδήματα ασφαλείας με σόλα θερμικά μονωμένη

-Εργασίες πάνω σε διάπυρες ή πολύ ψυχρές ζώνες.

Υποδήματα ασφαλείας που βγαίνουν εύκολα

-Σε περίπτωση κινδύνου διείσδυσης τετηγμένων υλικών.

- **Προστατευτικά μέσα των οφθαλμών ή του προσώπου**

Προστατευτικά γυαλιά, διαφράγματα ή οθόνες προστασίας προσώπου

-Εργασίες συγκόλλησης, λείανσης και κοπής με τροχό.

-Εργασίες διάτρησης και με κοπίδι.

-Κοπή και επεξεργασία λίθων.

-Χειρισμός πιστολιών σφράγισης.

-Χειρισμός μηχανών που λειτουργούν με αφαίρεση των γρεζιών κατά τη μετατόπιση υλικών που παράγουν γρέζια μικρού μήκους.

-Εργασίες τύπωσης.

-Απομάκρυνση και θρυμματισμός συντριμμάτων από γυαλί ή κεραμικά υλικά.

-Εργασία με συνεχή εκτόξευση κοκκωδών λειαντικών μέσων.

-Χειρισμός όξινων και αλκαλικών προϊόντων, απολυμαντικών και διαβρωτικών απορρυπαντικών.

-Χειρισμός λειωμένων μαζών και παραμονή στη γειτονιά τους.

-Δραστηριότητες σε περιβάλλον με ακτινοβολούμενη θερμότητα.

-Εργασίες με λείζερ.

- **Προστατευτικά μέσα των αναπνευστικών οδών**

Συσκευές προστασίας των αναπνευστικών οδών

-Εργασίες μέσα σε εμπορευματοκιβώτια, σε αίθουσες μικρών διαστάσεων και σε βιομηχανικούς κλιβάνους που θερμαίνονται με αέριο, εφόσον είναι δυνατόν να υπάρξουν κίνδυνοι δηλητηρίασης από αέριο ή από ανεπάρκεια οξυγόνου.

-Εργασίες στην κορυφή υψικαμίνου.

-Εργασίες κοντά στους μεταλλάκτες και στους αγωγούς αερίων των υψικαμίνων.

-Εργασίες κοντά στην χύτευση μέσα σε κάδο όταν υπάρχει έλκυση καπνών βαρέων μετάλλων.

-Εργασίες στην πυρίμαχη επένδυση των κλιβάνων και των κάδων χύτευσης όταν μπορεί να εκλυθεί σκόνη.

-Βαφή με πιστολέτο, χωρίς επαρκή αερισμό.

-Εργασίες σε φρέατα, σήραγγες και άλλα υπόγεια στοιχεία του δικτύου υπονόμων.

-Εργασίες σε ψυκτικές εγκαταστάσεις, όπου υπάρχει κίνδυνος διαρροής του ψυκτικού υγρού.

- **Προστατευτικά της ακοής**
Προστατευτικά μέσα της ακοής
 -Χειρισμός πρέσας για μέταλλα.
 -Εργασίες που επιβάλλουν την χρήση μηχανημάτων με συμπιεσμένο αέρα.
 -Δραστηριότητες του προσωπικού εδάφους στα αεροδρόμια.
 -Εργασίες έμπηξης πασσάλων.
 -Ξυλουργικές και κλωστοϋφαντουργικές εργασίες.
- **Προστατευτικά μέσα του κορμού, των βραχιόνων και των χεριών**
Εξοπλισμός προστασίας
 -Χειρισμός όξινων και αλκαλικών προϊόντων, απολυμαντικών και διαβρωτικών απορρυπαντικών.
 -Χειρισμός διάπυρων μαζών ή παρουσία του εργαζομένου στη γειτονιά τους και σε θερμό περιβάλλον.
 -Χειρισμός επίπεδου γυαλιού.
 -Εργασίες με αμμοβολή.
 -Εργασίες σε ψυκτικούς θαλάμους.
Προστατευτικά ενδύματα που αναφλέγονται δύσκολα
 -Εργασίες συγκόλλησης σε χώρους με μικρές διαστάσεις.
Ποδιές κατά ης διατήρησης
 -Εργασίες αφαίρεσης των οστών και κοπής κρέατος.
 -Χειρισμός κρεατομάχαιρου, όταν το μαχαίρι κατευθύνεται προς το σώμα.
Δερμάτινες ποδιές
 -Εργασίες συγκόλλησης.
 -Εργασίες σφυρηλάτησης.
 -Εργασίες χύτευσης.
Περιχειρίδια προστασίας του πήχη
 -Εργασίες αφαίρεσης των οστών και κοπής κρέατος.
Γάντια
 -Εργασίες συγκόλλησης.
 -Χειρισμός αντικειμένων με οξείες ακμές, αλλά όχι με χρήση μηχανών που ενδέχεται να αρπάζουν το γάντι.
 -Χειρισμός στην ελεύθερη ατμόσφαιρα όξινων και αλκαλικών προϊόντων.
 -Γάντια από πλεγμένο μεταλλικό νήμα.
 -Εργασίες αφαίρεσης των οστών και κοπής κρέατος.
 -Τακτική χρήση κρεατομάχαιρου στην παραγωγή και τα σφαγεία.
 -Αντικατάσταση μαχαιριών στις μηχανές κοπής.
- **Ενδυμασίες προστασίας από τις κακοκαιρίες**
 -Εργασίες στην ύπαιθρο με βροχή ή κρύο.
- **Ενδυμασίες ασφαλείας**
 -Εργασίες που επιβάλλουν να διακρίνονται τα άτομα εγκαίρως.
- **Προστασία από πτώσεις(εξάρτιση ασφαλείας)**
 -Εργασίες σε ικριώματα.
 -Συναρμολόγηση προκατασκευασμένων στοιχείων.
 -Εργασίες σε στύλους.

- **Προστασία με δέσιμο**
 - Εργασίες μέσα σε θαλάμους χειρισμού γερανών, που βρίσκονται σε μεγάλο ύψος.
 - Εργασίες σε θαλάμους χειρισμού οχημάτων μετατόπισης αποθηκευμένων εμπορευμάτων.
 - Εργασίες σε ψηλά σημεία πύργων γεωτρήσεων.
 - Εργασίες σε φρέατα και σωληνώσεις.

- **Προστατευτικά μέσα του δέρματος**
 - Χειρισμός επιχρισμάτων.
 - Εργασίες βυρσοδεψίας.

8^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Πρέπει εδώ να αναφέρουμε κ την δημιουργία του Ελληνικού Ινστιτούτου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας που από το 1992 περίπου έρχεται να καλύψει το μεγάλο κενό στην προστασία της Υγείας και της Ασφάλειας των εργαζομένων, μέσα από ένα πλαίσιο συνεργασίας και συναίνεσης εργοδοτών και εργαζομένων.

Έτσι εντάσσεται στα πλαίσια μιας σημαντικής προσπάθειας με διπλό στόχο:

- Πρώτον, την υπέρβαση των ελλείψεων υποδομής – πληροφόρησης, ειδίκευσης, έρευνας, κατάρτισης και επιμόρφωσης και
- Δεύτερον την ικανοποίηση των απαιτήσεων που γεννά η δημιουργία του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου και η εφαρμογή από τα κράτη – μέλη της Κοινοτικής Οδηγίας Πλαίσιο 89/391, καθώς και των άλλων οδηγιών που ρυθμίζουν ειδικότερα θέματα του τομέα ΥΕΑ.

Ο σκοπός του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. είναι μη κερδοσκοπικός και συνιστάται στην επιστημονική και τεχνική υποστήριξη της πολιτικής για την Υγεία, την Υγιεινή και Ασφάλεια της εργασίας στην Ελλάδα.

Σκοποί

- Ο εντοπισμός, η καταγραφή, η επεξεργασία, η ανάλυση και έρευνα των βλαπτικών παραγόντων ή και καταστάσεων του εργασιακού περιβάλλοντος και των επιπτώσεών τους στην Υγεία, την Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων.
- Η επεξεργασία ρυθμίσεων, κανονισμών και σχετικής νομοθεσίας.
- Η παρακολούθηση των διεθνών εξελίξεων και εμπειριών, η προώθηση της τεκμηρίωσης των σχετικών ζητημάτων.
- Η προώθηση της πληροφόρησης, ενημέρωσης και εκπαίδευσης των μερών στα θέματα ΥΑΕ.
- Η συνεισφορά στη διερεύνηση και αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν από την αλληλεπίδραση εργασιακού και ευρύτερου περιβάλλοντος, καθώς και από τους γενικότερους όρους διαβίωσης και εργασίας.
- Η μελέτη πιθανών επιπτώσεων στην Υγεία των εργαζομένων λόγω της εφαρμογής νέας τεχνολογίας και μεθόδων πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- Η παροχή Υπηρεσιών Εμπειρογνώμονα σε θέματα ΥΑΕ, αν ζητηθεί από ένα εκ των μερών (εργοδότες – εργαζόμενοι).

Ειδικότερα οι σκοποί του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. μπορούν να συνοψιστούν σε τρεις άξονες:

- Πληροφόρηση
- Εφαρμοσμένη έρευνα και παροχή Υπηρεσιών Εμπειρογνώμονα
- Κατάρτιση

Προοπτικές

Οι προσδοκώμενες επιπτώσεις από την δημιουργία και την εύρυθμη λειτουργία του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. είναι:

- Η ανάπτυξη σε πανελλαδικό επίπεδο αξιόπιστου συστήματος επιστημονικών κέντρων καταγραφής, επεξεργασίας, ανάλυσης, έρευνας και εκπαίδευσης σε θέματα που αφορούν την Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας.
- Η μείωση της πλευράς του οικονομικού κόστους στις επιπτώσεις των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.
- Η μείωση των κοινωνικών εντάσεων στους χώρους εργασίας.
- Η δημιουργία ενός σταθμού αλληλοενημέρωσης και μεταφοράς των επιστημονικών επιτευγμάτων και εμπειριών.

Είναι ίσως η πρώτη φορά στην χώρα μας που επιχειρείται μια τέτοια προσπάθεια εκτός των ορίων της Επιθεώρησης της Εργασίας. Κύριο χαρακτηριστικό της είναι η συγκέντρωση ανθρώπινου δυναμικού διεπιστημονικής σύνθεσης, με σκοπό την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου. Σημαντικό εφόδιο για την ευόδωση της προσπάθειας αυτής αποτελεί η εμπιστοσύνη και υποστήριξη της κορυφαίας συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων, καθώς και των κορυφαίων εργοδοτικών οργανώσεων, Σ.Ε.Β., Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε., Γ.Σ.Ε.Ε.

Η ενεργοποίηση του μηχανισμού χρηματοδότησης του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. επιτρέπει την υλοποίηση του πενταετούς προγράμματος δράσης του. Είναι φανερό ότι το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., λόγω του καταστατικού του, δεν είναι δυνατόν να καλύψει όλες τις ανάγκες για την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου στην χώρα μας. Μπορεί, όμως, να παίζει ρόλο καταλύτη, ο οποίος θα επιτρέπει το αγαθό των καλών συνθηκών ΥΑΕ να γίνει προσιτό σε όλους. Με βάση αυτή την θεώρηση, χωρίς την ταυτόχρονη δραστηριοποίηση και των τριών πλευρών – Πολιτείας, Εργοδοτών Εργαζομένων – οι όποιες προσπάθειες θα είναι αποσπασματικές.

8.1 ISO 18001 OHSAS/ ΕΛΟΤ 1801

Το ΕΛΟΤ 1801:2008 και το OHSAS 18001:2007 είναι δύο ισοδύναμα πρότυπα τα οποία καθορίζουν τις γενικές απαιτήσεις που πρέπει να καλύπτονται από τις επιχειρήσεις για την ανάπτυξη ενός συστήματος διαχείρισης προκειμένου να αναγνωρίζονται και να περιορίζονται οι επαγγελματικοί κίνδυνοι για τους εργαζόμενους και το ευρύτερο κοινό που ενδεχομένως επηρεάζεται. Τα πρότυπα αφορούν στην υγεία και στην ασφάλεια κατά την εργασία και όχι στην ασφάλεια των προϊόντων ή των διεργασιών.

Το πρότυπο OHSAS 18001:2007 δημιουργήθηκε ως αποτέλεσμα συνολικής προσπάθειας από εθνικούς οργανισμούς εκδόσεων τυποποιητικών προδιαγραφών, φορείς πιστοποίησης και εξειδικευμένους συμβούλους και αποτέλεσε τη βάση για την έκδοση του ΕΛΟΤ 1801:2008 από τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛΟΤ). Τα ΕΛΟΤ 1801:2008 / OHSAS 18001:2007 μπορούν να εφαρμοσθούν από όλες τις επιχειρήσεις και οργανισμούς (ιδιωτικού ή δημοσίου χαρακτήρα) ανεξάρτητα από τον κλάδο, τον τύπο και το μέγεθος, ενώ είναι περισσότερο απαραίτητο σε επιχειρήσεις που λόγω της δραστηριότητας τους οι επαγγελματικοί κίνδυνοι είναι περισσότεροι και πιο σοβαροί.

Υλοποίηση

Η ανάπτυξη του συστήματος ακολουθεί τις εξής φάσεις:

- Προσδιορισμός των νομικών απαιτήσεων που διέπουν τη δραστηριότητα της επιχείρησης, των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού, σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων και καθορισμός του τρόπου διόρθωσης των ενδεχόμενων αποκλίσεων
- Αναγνώριση και αξιολόγηση των κινδύνων που αφορούν στην υγεία και στην ασφάλεια των εργαζομένων
- Καθορισμός του τρόπου αντιμετώπισης των κινδύνων και των μέτρων προστασίας για τους εργαζομένους
- Καθιέρωση διαδικασιών και δημιουργία αρχείων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου
- Εκπαίδευση των εργαζομένων στις απαιτήσεις του συστήματος και στους κανόνες υγείας και ασφάλειας κατά την εργασία
- Εφαρμογή του συστήματος
- Ανασκόπηση και τροποποίηση συστήματος αν κρίνεται απαραίτητο
- Διεξαγωγή εσωτερικής επιθεώρησης

Εφαρμογή

Η εφαρμογή του συστήματος απαιτεί τη συμμόρφωση της επιχείρησης με την ισχύουσα Ελληνική νομοθεσία σε θέματα υγείας και ασφάλειας κατά την εργασία.

Οι παράγοντες που επηρεάζουν το βαθμό δυσκολίας στην εφαρμογή του συστήματος είναι η δραστηριότητα και το μέγεθος της επιχείρησης, η πολυπλοκότητα των διαδικασιών και η εξοικείωση των εργαζομένων στην τήρηση των απαιτούμενων προληπτικών μέτρων σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια.

Η συνεργασία με εξειδικευμένο σύμβουλο είναι απαραίτητη προκειμένου να αναπτυχθεί ένα λειτουργικό και αποτελεσματικό σύστημα προσαρμοσμένο στις ανάγκες της

επιχείρησης το οποίο θα καλύπτει τις απαιτήσεις του προτύπου και θα διασφαλίζει την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.

Τα ΕΛΟΤ 1801:2008 / OHSAS 18001:2007 μπορούν να συνδυασθούν και με άλλα πρότυπα που πιθανόν να εφαρμόζει ή να επιδιώκει να εφαρμόσει η επιχείρηση έτσι ώστε να καθιερωθεί ένα κοινό σύστημα διαχείρισης.

Πιστοποίηση

Αρμόδιοι για την πιστοποίηση των επιχειρήσεων κατά ΕΛΟΤ 1801:2008 / OHSAS 18001:2007 είναι οι διαπιστευμένοι φορείς από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ).

Η διαδικασία της πιστοποίησης περιλαμβάνει αξιολόγηση της συμμόρφωσης της επιχείρησης με τις νομικές απαιτήσεις που αφορούν στην υγεία και ασφάλεια κατά την εργασία, αξιολόγηση του συστήματος διαχείρισης σε σχέση με τις απαιτήσεις του προτύπου καθώς και αξιολόγηση της εφαρμογής του.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση της αξιολόγησης ο Φορέας Πιστοποίησης εκδίδει Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης τριετούς διάρκειας, ενώ σε περίπτωση σημαντικών αποκλίσεων ορίζονται οι διορθωτικές ενέργειες που θα πρέπει να πραγματοποιηθούν από την επιχείρηση πριν την έκδοση του Πιστοποιητικού. Για τις μη σημαντικές αποκλίσεις η επιχείρηση θα πρέπει να πραγματοποιήσει διορθωτικές ενέργειες μέχρι την επόμενη αξιολόγηση. Το Πιστοποιητικό διατηρείται σε ισχύ εφόσον διενεργούνται προγραμματισμένες περιοδικές αξιολογήσεις από το Φορέα Πιστοποίησης τουλάχιστον σε ετήσια βάση προκειμένου να ελεγχθεί η διατήρηση της συμμόρφωσης της επιχείρησης με τις καθορισμένες απαιτήσεις.

Οφέλη

Ανάμεσα στα οφέλη που μπορεί να έχει μία επιχείρηση από την πιστοποίηση της ως προς ΕΛΟΤ 1801:2008 / OHSAS 18001:2007 είναι:

- Η συμμόρφωση της επιχείρησης με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας
- Η προστασία των εργαζομένων από εργασιακούς κινδύνους παρέχοντας τους τη δυνατότητα να απασχολούνται σε ένα ασφαλές περιβάλλον εργασίας
- Η μείωση της πιθανότητας εμφάνισης εργατικού ατυχήματος και ασθενειών
- Η μείωση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων από ενδεχόμενο εργατικό ατύχημα και ασθένεια
- Η ανάπτυξη εμπορικών συναλλαγών με πελάτες οι οποίοι επιθυμούν συνεργασίες με πιστοποιημένες επιχειρήσεις κατά ΕΛΟΤ 1801:2008 / OHSAS 18001:2007
- Η ενίσχυση του κύρους της επιχείρησης

Ο απαιτούμενος χρόνος για την ανάπτυξη του συστήματος και την πιστοποίηση επηρεάζεται για κάθε επιχείρηση από παράγοντες όπως το είδος της δραστηριότητας, το μέγεθος, ο βαθμός συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, η καταλληλότητα των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού, το επίπεδο οργάνωσης και η συμμετοχή των εργαζομένων. Για μικρές επιχειρήσεις που καλύπτουν τις νομοθετικές απαιτήσεις και διαθέτουν κατάλληλες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό ο χρόνος κυμαίνεται από 1 έως 4 μήνες.

9^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

9.1 ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Ατομικός εξοπλισμός, κράνος, φόρμα, γυαλιά, υποδήματα, μάσκα προστασίας αναπνευστικών οδών απλού τύπου ανήκουν στον εργαζόμενο, ο οποίος πρέπει να τα προμηθεύεται και να τα διατηρεί σε καλή κατάσταση.
- Ζώνες ασφαλείας, μάσκες προσώπου ειδικού τύπου (με ανταλλακτικά φίλτρα ή παροχή οξυγόνου), ειδικές προσωπίδες, ωτασπίδες, νυκτερινός ανακλαστικός εξοπλισμός σε νυκτερινές εργασίες έργων οδοποιίας κλπ. Εξοπλισμό ανάλογα με την φύση του έργου να παρέχεται από τον εργολάβο με δικές του δαπάνες.
- Συλλογικά μέτρα προστασίας, όπως περιφραγή εργοταξίου, ειδικές αντιστηρίξεις κλπ. Να χρεώνονται στο έργο είτε έμμεσα κατά την μελέτη αυτού, είτε άμεσα από την σύνταξη σχετικής μελέτης από τον επιβλέποντα. Αυτά τα μέτρα να βαρύνουν το έργο και συνεπώς τον εργοδότη.
- Τα Ημερολόγια Μέτρων Ασφαλείας (Η.Μ.Α.), το Ημερολόγιο Έργου με το Παρουσιολόγιο του Ι.Κ.Α. να αποτελούν στοιχεία του φακέλου της οικοδομικής άδειας και ο ιδιοκτήτης να τα περιλαμβάνει μαζί με την άδεια οικοδομής. Το Η.Μ.Α. να θεωρείται μαζί με την Άδεια Οικοδομής στο Αρμόδιο Αστυνομικό Τμήμα αντί στο Γραφείο Εργασίας, για την απλούστευση των διαδικασιών πριν την έναρξη των εργασιών.

Επειδή η συμπλήρωση του Η.Μ.Α. αποτελεί κλειδί λήψεως κάποιων μέτρων βελτίωσης της κατάστασης στο εργοτάξιο προτείνουμε να μην προωθείται καμία συναλλαγή στη φάση οικοδόμησης του έργου με οργανισμούς όπως το Ι.Κ.Α., Δ.Ε.Η., Ε.ΥΔ.Α.Π., αν ο ιδιοκτήτης δεν προσκομίσει το Η.Μ.Α. για θεώρηση. Από τις θεωρήσεις αυτές θα φαίνεται πόσο συχνός είναι ο έλεγχος του επιβλέποντος. Ο ίδιος ο ίδιος ο ιδιοκτήτης ή ο εργολάβος θα έχουν κάθε συμφέρον να φαίνεται ότι υπάρχει ο έλεγχος και θα αναζητούν τον επιβλέποντα να καταγράψει τους ελέγχους του αντί να μην λαμβάνουν όπως γίνεται τώρα τις προφορικές υποδείξεις του. Έτσι θα αποτελεί ένα τεκμήριο του τρόπου της ποιότητας και της συχνότητας συνεργασίας των συμμετεχόντων στο έργο και τεκμήριο απόδοσης τυχόν ευθυνών.

- Να επεκταθεί η αναγκαστική εφαρμογή οργάνωσης χώρων εστίασης, αποδυτηρίων, χώρων υγιεινής και σε εργοτάξια με προσωπικό κάτω των 70 ατόμων.

Επειδή ο χώρος είναι περιορισμένος στα μικρά εργοτάξια και το κόστος υψηλό για την κατασκευή εφήμερων τέτοιων χώρων, προτείνουμε την ιδέα ύπαρξης κάποιου «τροχόσπιτου» κατάλληλα διαμορφωμένου, το οποίο να εγκαθίσταται στο χώρο του έργου και να αποτελεί μικρό γραφείο και χώρο φύλαξης του Η.Μ.Α. καθώς και χώρο εστίασης, υγιεινής και αποδυτηρίων των εργατών. Η προμήθεια ενός τέτοιου οχήματος να βαρύνει τον εργολάβο, στην ιδιοκτησία του οποίου θα ανήκει και θα χρησιμοποιείται για ανάλογες εργασίες. Προτείνουμε μάλιστα να μην μπορεί κανείς να φέρει τον τίτλο του εργολάβου και να μην εξασκεί το επάγγελμα όταν δεν μπορεί να εξασφαλίσει ανάλογους χώρους για το προσωπικό του.

- Προώθηση σύνταξης τυποποιημένων φύλλων ποιοτικού ελέγχου στην οικοδομή για χρήση τόσο από τον επιβλέποντα μηχανικό, όσο και από τον επόπτη εργασίας.
- Εντατικοποίηση των ελέγχων στην οικοδομή από ομάδες ελέγχου των ΚΕΠΕΚ του Υπουργείου Εργασίας με αύξηση της συχνότητας ελέγχου και του αριθμού των ομάδων ελέγχου που θα αμείβονται από κονδύλι που θα προκύπτει από τα πρόστιμα

και κάποιο τέλος που θα βαρύνει την οικοδομή και το Ι.Κ.Α. Έτσι κι αλλιώς το Ι.Κ.Α. θα βγει κερδισμένο από την μείωση των ατυχημάτων και την μη καταβολή αποζημιώσεων.

- Να γίνει μια προσπάθεια ενημέρωσης ότι ο επιβλέπων μηχανικός «δεν είναι επιστάτης της οικοδομής», υποχρεωμένος να παρίσταται και να παρακολουθεί καθημερινά τις εργασίες της οικοδομής, αλλά να έχει την ευθύνη της εφαρμογής της μελέτης και τη ευθύνη της τήρησης των ισχυουσών διατάξεων.

Αυτή δε η ενημέρωση πρέπει να περάσει στον χώρο της Δικαιοσύνης, στους Επιθεωρητές Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, την Αστυνομία και στους άλλους εμπλεκόμενους φορείς που εποπτεύουν και ελέγχουν τον χώρο της εργασίας.

- Νομική κάλυψη των μηχανικών και υπομηχανικών από το Τ.Ε.Ε. σε περίπτωση ατυχήματος.
- Καθιέρωση μελέτης μέτρων ασφαλείας και Υγιεινής για κάθε έργο με προδιαγραφές οι οποίες θα πρέπει να είναι σύμφωνες με την όγδοη ειδική Οδηγία της ΕΟΚ «Προσωρινά ή κινητά εργοτάξια» (Π.Δ. 305/96). Η μελέτη αυτή θα συντάσσεται από υπεύθυνο μηχανικό μελετητή και θα υποβάλλεται στην Πολεοδομία μαζί με τις υπόλοιπες μελέτες για την έκδοση Οικοδομικής Αδείας.
- Να γίνει ενημέρωση των μελετητών, εργοληπτών, μηχανικών μέσω του Ενημερωτικού Δελτίου για λύσεις απλές, πρακτικές και ολιγοδάπανες στην διαμόρφωση και οργάνωση των ειδικών χώρων εξυπηρέτησης εργαζομένων στα εργοτάξια (χώροι WC, φαγητού, ένδυσης, πλυσίματος).

9.2 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Εκπαίδευση σπουδαστών πολυτεχνικών σχολών και ΤΕΙ σε θέματα ασφαλείας και υγιεινής των εργαζομένων

Είναι αυτονόητο ότι οι σπουδαστές που θα κληθούν κάποτε να κινήσουν τα νήματα της παραγωγικής διαδικασίας σε θέσεις υπεύθυνες πρέπει να είναι ενημερωμένοι για τους κινδύνους που εγκυμονεί η εργασία τόσο η δική τους όσο και των εργαζομένων που θα βρεθούν στον τομέα ευθύνης τους. Ο μελλοντικός μηχανικός ή τεχνολόγος μηχανικός πρέπει να είναι σε θέση να οργανώσει την ασφάλεια εργασίας όπου βρεθεί γιατί σαν στέλεχος της παραγωγής έχει νομική και ηθική ευθύνη απέναντι στους υπόλοιπους εργαζομένους. Ηθική γιατί είναι ο γνώστης της παραγωγικής διαδικασίας, άρα και των κινδύνων που αυτή εγκυμονεί. Η νομική ευθύνη απορρέει από τον νόμο 1568/85 για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων όπου στο άρθρο 5 ορίζεται ο θεσμός του τεχνικού ασφαλείας.

Η γνώση κατά την διάρκεια των σπουδών αποκτιέται με τα κατάλληλα μαθήματα, γίνεται όμως συνειδητή μέσα στα εργαστήρια, όπου αντιμετωπίζονται συνθήκες παραγωγής σε μικρογραφία.

Η εκπαίδευση σε θέματα ασφαλείας και υγιεινής εργαζομένων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σήμερα στην Ελλάδα.

Είναι γεγονός ότι και στην πατρίδα μας έχει αναδειχθεί η σημασία των θεμάτων ασφαλείας και υγιεινής στην εργασία εδώ και δεκαετίες πλέον. Όμως, προκειμένου να βελτιωθεί το εργασιακό περιβάλλον, δεν αρκεί μόνο η καθιέρωση και εφαρμογή νομοθεσίας.

Είναι απαραίτητο να αλλάξει η ίδια η εργασιακή νοοτροπία. Η εκπαίδευση και πορεία πρόληψης αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για τη διατήρηση και τη βελτίωση της ποιότητας στην εργασία. Και οι δύο αυτοί παράγοντες επιβάλλεται να αποτελούν έναν από τους στόχους της εκπαίδευσης των νέων, οι οποίοι άλλωστε είναι οι μελλοντικοί εργαζόμενοι της χώρας. Ειδικά στην ανώτατη εκπαίδευση, οι νέοι πρέπει να αποκτούν και τις κατάλληλες πρακτικές γνώσεις ώστε να μπορούν να εφαρμόζουν βασικές αρχές της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας και στα ιδιαίτερα γνωστικά πεδία τους, αλλά ταυτόχρονα να μπορούν να λειτουργήσουν ως μεταδότες της κουλτούρας αυτής και σε όλους τους συνεργάτες τους.

Η εκπαίδευση και η παιδεία πρόληψης αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για τη διατήρηση και τη βελτίωση της ποιότητας στην εργασία. Σε 6 τμήματα Πανεπιστημίων και Πολυτεχνείων των οποίων οι απόφοιτοι λαμβάνουν τις συμφωνίες με το άρθρο 13 του νόμου 3850/2010 ειδικότητες, διδάσκονται αυτούσια μαθήματα ΥΑΕ, τα οποία όμως είναι μαθήματα επιλογής. Στα ΤΕΙ διδάσκονται 52 αμιγή μαθήματα ΥΑΕ, από τα οποία τα 33 είναι υποχρεωτικά. Από αυτά τα 25 διδάσκονται σε 10 τμήματα που περιλαμβάνονται στο Π.Δ. 294/88 τα περισσότερα ως υποχρεωτικά. Στα ΤΕΙ παρατηρείται καλύτερη κατανομή των μαθημάτων ΥΑΕ μεταξύ των τμημάτων με το ίδιο γνωστικό αντικείμενο των κατά τύπους σχολών.

Σχετικά με την εκπαίδευση των σπουδαστών στην ασφάλεια και υγιεινή εργαζομένων, κατά τη άποψή μας θα πρέπει αυτή να βασίζεται στην αρχή ότι οι συνθήκες, τα μέσα και οι τρόποι εκτέλεσης της εργασίας είναι εκείνα που καθορίζουν, κατά κύριο λόγο, την επικινδυνότητα της εργασίας. Κατά συνέπεια, η τελευταία μειώνεται με την προσαρμογή της εργασίας στον άνθρωπο. Η αρχή αυτή, καθορίζει τόσο την κατεύθυνση που θα πρέπει να δίνουν οι σπουδές του Μηχανικού στην αντιμετώπιση των θεμάτων ασφαλείας και υγιεινής εργαζομένων, όσο και το περιεχόμενο των σπουδών αυτών. Έτσι, η ασφάλεια και υγιεινή εργαζομένων, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με ένα δυναμικό και όχι στατικό τρόπο. Ο δυναμικός τρόπος, σημαίνει την δημιουργία συστημάτων εργασίας προσαρμοζόμενων στον εργαζόμενο, ενώ ο στατικός, επιβολή περιορισμών και απαγορεύσεων.

Όσο αφορά, τέλος, το περιεχόμενο των σπουδών, θα πρέπει μεταξύ άλλων να περιλαμβάνει:

- Βασικές γνώσεις γύρω από τα χαρακτηριστικά του εργαζόμενου ανθρώπου (στοιχεία που συνιστούν το «σύστημα άνθρωποι», δυνατότητες, όρια και ανάγκες των επιμέρους λειτουργιών του, ρυθμιστικές ανταλλαγές με το σύστημα εργασίας...).
- Επιπτώσεις που μπορεί να έχει η διαμόρφωση των διαφόρων στοιχείων του συστήματος εργασίας στην ασφάλεια, υγεία, άνεση και αποδοτικότητα του εργαζομένου.
- Κανόνες που πρέπει να εφαρμόζονται και προδιαγραφές που πρέπει να ισχύουν σε ένα σύστημα εργασίας, προκειμένου αυτό να καθίσταται προσαρμοσμένο στον άνθρωπο.
- Μεθοδολογία εντοπισμού και αιτιολόγησης των στοιχείων ενός συστήματος εργασίας που το καθιστούν ή που κινδυνεύουν να το καταστήσουν μη προσαρμοσμένο και επομένως επικίνδυνο για τον άνθρωπο.
- Μεθοδολογία σχεδιασμού και διαμόρφωσης ασφαλών και υγιεινών συστημάτων εργασίας ή επιμέρους στοιχείων τους.

Επεκτείνοντας την πρόταση θα μπορούσαμε να προτείνουμε την δημιουργία αντίστοιχου τμήματος στα ΤΕΙ με δεδομένο ότι και οι απόφοιτοι των Ιδρυμάτων αυτών γίνονται σύμφωνα με τον Ν. 1568/85 τεχνικοί ασφαλείας. Παράλληλα θα μπορούσαν έτσι να δημιουργηθούν και οι κατάλληλες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της έρευνας στα θέματα ασφαλείας και υγιεινής εργαζομένων η οποία ενώ σήμερα είναι ανύπαρκτη, κρίνεται απόλυτα αναγκαία προκειμένου αφενός μεν να καλυφθούν τα μεγάλα κοινά επιστημονικών γνώσεων γύρω από τον ανθρώπινο παράγοντα σε σχέση με την εργασία και αφετέρου να

αντιμετωπισθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στην ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων από τις συνεχώς και με γρήγορους ρυθμούς εξελισσόμενες τεχνολογίες παραγωγής.

Η συμβολή της σωστής οργάνωσης των εργαστηρίων στην διαμόρφωση συνείδησης των σπουδαστών σε θέματα ασφαλείας και υγιεινής εργαζομένων

«Μ' όποιο δάσκαλο καθίσεις τέτοια γράμματα θα μάθεις» και βέβαια εμείς θα εντείνουμε το γνωμικό αυτό που βγήκε από τη σοφία του ελληνικού λαού.

Σε ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα είναι αδιανόητο να διδάσκεις κάτι που δεν εφαρμόζεις. Ειδικότερα η γνώση για την ασφαλή οργάνωση και χρήση οργάνων και μηχανών πρέπει να εμπεδώνεται στα εργαστήρια.

Όλα τα μέτρα που παίρνονται σε ένα εργοτάξιο πρέπει να υπάρχουν και στο εργαστήριο, προειδοποιητικά σήματα ή αφίσες, ενημέρωση την πρώτη μέρα των εργαστηρίων, προφορική και με έντυπο, πινακίδες, πυρασφάλεια, ατομικά μέσα προστασίας, έξοδοι κινδύνου, ειδικοί χώροι για επικίνδυνες εργασίες, καθαριότητα, φαρμακείο, ειδικά μέτρα για κάθε εργασία πρέπει να ισχύουν παντού.

Η προσοχή των διδασκόντων πρέπει να στραφεί :

- Στο να γίνει συνείδηση στους σπουδαστές ότι το πρώτο μέλημα σε κάθε εργασία είναι η οργάνωση της ασφαλείας της γιατί το μεγαλύτερο αγαθό είναι η ζωή και η υγεία του ανθρώπου. Επιπολαιότητες και απροσεξίες δεν συγχωρούνται.
- Στο να αποβληθεί ο φόβος ότι όποιος εργαζόμενος προσπαθεί να εφαρμόσει μέτρα ασφαλείας, σε αντίθεση με την επιθυμία των εργοδοτών του αντιμετωπίζει κίνδυνο απόλυσης και ανεργίας.

Εκπαίδευση εργαζομένων σε θέματα ασφαλείας και υγιεινής εργασίας

Το θέμα αυτό είναι συνθετότατο και χωρίζεται σε επιμέρους τομείς:

- Την εκπαίδευση εργαζομένων μέσα στο χώρο δουλειάς, που για πρώτη φορά ασχολούνται με ένα αντικείμενο.
- Τη συνεχή ενημέρωση των εργαζομένων σε θέματα ασφαλούς οργάνωσης της εργασίας τους.
- Την επιμόρφωση στελεχών π.χ. τεχνικών ασφαλείας έξω από τον χώρο παραγωγής σε συνεργασία με άλλους φορείς, όπως για παράδειγμα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Εκπαίδευση εργαζομένων σε μια καινούρια θέση εργασίας

Θα πρέπει να θεωρείται δεδομένο ότι ο καινούριος εργαζόμενος έχει πλήρη άγνοια των κανόνων ασφαλείας και η εκπαίδευσή του να ξεκινά από το μηδέν. Αυτή πρέπει να γίνεται με τα παρακάτω μέσα:

- Σε περίπτωση πρόσληψης αρκετών ατόμων πρέπει να οργανωθούν σεμινάρια από τον τεχνικό ασφαλείας του εργοταξίου. Τα σεμινάρια αυτά μπορούν αν γίνονται το πρώτο διάστημα, συνεχώς για κάποιο χρόνο ή και διακεκομμένα, τρόπος με τον οποίο αφομοιώνονται καλύτερα οι γνώσεις, μια που ο εργαζόμενος έχει την ευκαιρία να έρχεται ταυτόχρονα σε επαφή με την παραγωγή.
- Όταν προσλαμβάνεται ένας ή λίγοι εργαζόμενοι είναι βέβαια ασύμφορη η οργάνωση σεμιναρίων. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να γίνεται προφορική ενημέρωση για τους κινδύνους ειδικά της εργασίας που θα εκτελέσει ο ίδιος ο εργαζόμενος αλλά και γενικά λίγα λόγια για όλη την παραγωγή.

- Σε κάθε περίπτωση ο εργαζόμενος πρέπει να παίρνει γραπτές οδηγίες για την ασφαλή εκτέλεση της εργασίας του. Οι οδηγίες αυτές πρέπει να είναι σύντομες, καλογραμμένες και ευκολοδιάβαστες, ειδικευμένες στο αντικείμενο δουλειάς του κάθε εργαζόμενου και όχι πολυσέλιδες και γενικές γιατί σχεδόν κανείς δεν κάθεται να διαβάσει ένα ολόκληρο βιβλίο.

Η όψη των φυλλαδίων παίζει σημαντικό ρόλο στο αν θα διαβαστούν ή όχι τα μεγάλα γράμματα, τα χρώματα, σκίτσα και γελοιογραφίες βοηθούν ώστε να μην πεταχτούν στα σκουπίδια.

- Το video μπορεί να παίζει ένα θετικό ρόλο στην ενημέρωση των εργαζομένων σε θέματα ασφαλείας και υγιεινής εργαζομένων. Προβολή ταινιών όπου θα φαίνεται η παραγωγική διαδικασία και θα εντοπίζονται τα επικίνδυνα σημεία είναι επιβεβλημένη.
- Τέλος, οι καινούριοι εργαζόμενοι πρέπει να ενημερώνονται με όλα τα υπόλοιπα μέσα που ισχύουν για όλους τους εργαζόμενους, όπως θα αναφερθούν παρακάτω.

Συνεχής ενημέρωση εργαζομένων σε θέματα ασφάλειας και υγιεινής εργαζομένων

Φυσικά τα σεμινάρια, τα ενημερωτικά φυλλάδια, οι προβολές ταινιών πρέπει να γίνονται για όλους τους εργαζόμενους σε τακτά χρονικά διαστήματα. Εκτός αυτού θα πρέπει να γίνεται συζήτηση μετά από κάθε σοβαρό ατύχημα, για να αναλύονται οι λόγοι στους οποίους οφείλεται. Ευχόμαστε βέβαια στους εργαζόμενους να μην έχουν ποτέ την ευκαιρία για τέτοιες συζητήσεις!!!

Απαραίτητο συμπληρωματικό μέτρο της συνεχούς ενημέρωσης των εργαζομένων είναι οι προειδοποιητικές πινακίδες, τα σήματα και οι αφίσες. Είναι αποδεδειγμένο ότι η εικόνα περνάει πολύ πιο εύκολα ένα μήνυμα απ' ότι ο προφορικός λόγος (τρανταχτό παράδειγμα οι διαφημίσεις στην τηλεόραση).

Οι αφίσες πρέπει να είναι μεγάλες, ευχάριστες και ίσως κάποια φορά χιουμοριστικές, με λίγα γράμματα. Μια εικόνα που δείχνει έναν τραυματισμένο άνθρωπο αποστρέφει το βλέμμα, ενώ μια χιουμοριστική έλκει.

Τα σήματα που χρησιμοποιούνται στα εργοτάξια είναι τυποποιημένα. Χωρίζονται σε σήματα απαγόρευσης, προειδοποίησης και υποχρέωσης.

Επισυνάπτονται στο παράρτημα IV

Οργάνωση σεμιναρίων για επιμόρφωση στελεχών σε θέματα ασφάλειας εργασίας

Για τα στελέχη της παραγωγής υπεύθυνα για θέματα ασφάλειας εργασίας, όπως είναι οι τεχνικοί ασφαλείας υπάρχει ανάγκη για ουσιαστικότερη και βαθύτερη επιμόρφωση. Έτσι, σε πανελλαδικό επίπεδο μπορούν να οργανωθούν από τα εργατικά κέντρα, συλλόγους εργαζομένων, τεχνικές εταιρείες, επιμελητήρια, σεμινάρια μεγάλης διάρκειας.

Στα πλαίσια της Κοινωνικής Πολιτικής η συνθήκη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας προνόησε με τα άρθρα 123-128 τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου (ΕΚΤ), το οποίο αναδιαρθρώθηκε και απέκτησε νέο καθοριστικό ρόλο από την 01/05/1972.

Σύμφωνα με το άρθρο 125 της συνθήκης της ΕΟΚ η συνδρομή του ΕΚΤ παρέχεται για τέσσερις βασικούς σκοπούς:

- Για επαγγελματική κατάρτιση (TRAINING).
- Για επανειδίκευση (RETRAINING) προκειμένου π.χ. να συνεχιστεί η απασχόληση ενός εργαζόμενου στην ίδια επιχείρηση αλλά σε άλλη εργασία ή προκειμένου να βρουν εργασία αλλού όσοι γίνονται άνεργοι.
- Για επανεγκατάσταση (RESSETLEMENT) εργαζομένων σε άλλες επιχειρήσεις, για άλλες θέσεις εργασίας, σε άλλες περιοχές ή σε άλλες χώρες.

- Για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Από τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι η συνδρομή του ΕΚΤ απευθύνεται βασικά σε ενέργειες για την προώθηση της απασχόλησης.

Ανάλογα με τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες στον κοινοτικό χώρο, κατά περιόδους η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων καθορίζει τις κατευθύνσεις και τις προτεραιότητες για την διαχείριση του ΕΚΤ.

Τα εκπαιδευτικά Ιδρύματα μπορούν αν υποβάλουν αίτηση προς το Υπουργείο Εργασίας, η οποία στην συνέχεια διαβιβάζεται στο ΕΚΤ για την χρηματοδότηση σεμιναρίου του οποίου το πρόγραμμα και οι στόχοι περιγράφονται στην αίτηση.

Εκπαίδευση όλων των μηχανικών

Κατά την διάρκεια της μελέτης ενός έργου ο Μελετητής πρέπει να εμπνέεται από τους παρακάτω τρεις στόχους:

- Αποφυγή κάθε τεχνικού ατυχήματος που μπορεί να συμβεί στο έργο κατά την διάρκεια της κατασκευής του, όπως π.χ. μερική κατάρρευση. Μ' άλλα λόγια την εξασφάλιση της ευστάθειας του έργου και των γειτονικών του σ' όλες τις ενδιάμεσες φάσεις της κατασκευής.
- Πρόβλεψη εγκαταστάσεων και υλικού προσαρμοσμένων στις εργασίες που πρόκειται να γίνουν, που θα είναι σωστά υπολογισμένες, και σύμφωνες με τις νομοθετικά προβλεπόμενες. Με τον τρόπο αυτό προλαμβάνονται οι κίνδυνοι που διατρέχουν οι εργαζόμενοι από τεχνικά αίτια.
- Σύλληψη και περιγραφή συλλογικών και ατομικών μέσων προστασίας, προορισμένων για την αντιμετώπιση των κυρίων ατυχημάτων όπως π.χ. πτώσεων από μεγάλο ύψος, κυκλοφορία ανυψωτικών μηχανών κλπ.

Είναι προφανές ότι κάθε εργοδότης θέλει να κάνει την δουλειά του χωρίς τεχνικά ατυχήματα που στοιχίζουν και τον καθυστερούν και χωρίς να επιστρέψει τα υλικά του.

Παρ' όλα αυτά οι Στατιστικές δείχνουν ότι, διεθνώς, οι τεχνικές ελλείψεις προκαλούν τα περισσότερα σοβαρά και θανατηφόρα ατυχήματα. Και προφανώς είναι δουλειά του Μηχανικού να έχει προλάβει τις τεχνικές ελλείψεις. Εκείνος που προτείνει τεχνικές μεθόδους, οφείλει να προβλέπει και να μελετάει τις αναγκαίες αντιστηρίξεις, να καθορίζει πότε και πως πρέπει να αφαιρούνται, να υπολογίζει ικριώματα κλπ. Όσο δε πιο μελετημένη και τυποποιημένη είναι μια μέθοδος, κι όσο λιγότερη ελευθερία αυτοσχεδιασμού αφήνεται στους εργαζόμενους, τόσο μικρότερα είναι τα περιθώρια σφαλμάτων και ατυχήματος. Έτσι μελέτες πλούσιες σε κατασκευαστικές λεπτομέρειες και σε προδιαγραφές, εφόσον γίνουν σεβαστές στην φάση της κατασκευής (πράγμα που και πάλι περνάει απ' την ευθύνη του επιβλέποντα Μηχανικού) μπορούν να συμβάλλουν ριζικά στην ασφάλεια των εργαζομένων. Γι' αυτό τονίστηκαν και εδώ οι δύο πρώτοι στόχοι «α» και «β», παρόλο που θεωρούνται έτσι κι αλλιώς σαν υποχρεώσεις των Μελετητών. Εκείνο που υποστηρίζουμε εδώ είναι η ανάγκη πρόσθετης εκπαίδευσης όλων των Μηχανικών πάνω στην σημασία που η μελετητική τους δουλειά μπορεί να 'χει στο θέμα «ασφάλεια εργαζομένων».

Κι αυτό πρέπει να γίνει και στο προπτυχιακό επίπεδο και με ειδικά σεμινάρια αργότερα.

Τέλος υποστηρίζουμε ότι τα βασικά μέτρα προστασίας πρέπει να μνημονεύονται και να παριστάνονται και στα σχέδια απ' το στάδιο της Μελέτης, ώστε να γίνονται σαφείς συμβατική υποχρέωση και φωναχτή υπόμνηση για τον κατασκευαστή. Να λοιπόν γιατί όλοι οι μηχανικοί πρέπει να ξαναεκπαιδευτούν στα μέτρα ασφαλείας, ανεξάρτητα αν είναι Μελετητές ή Κατασκευαστές.

Οι Μηχανικοί, όμως, στην μία ή στην άλλη φάση της σταδιοδρομίας τους θα είναι και κατασκευαστές. Έτσι, η ανάγκη για μια λεπτομερή γνώση των μέτρων ασφαλείας γίνεται ακόμη σαφέστερη. Τονίζουμε δε από τώρα ότι ο αγώνας κατά του ύπουλου εχθρού των εργαζομένων πρέπει να είναι πολυμέτωπος. Θαύματα δεν γίνονται.

Χρειάζεται υπομονή και μεθοδικότητα (και δαπάνες φυσικά), για την βελτίωση αυτής της κοινωνικά απαράδεκτης καταστάσεως. Και η συστηματική εκπαίδευση και επανεκπαίδευση των Μηχανικών είναι ένα από τα μέτωπα αυτά.

Ο παράγον «άνθρωπος»

Μέσα σ' όλο το πλαίσιο της εκπαίδευσης και ενημέρωσης των εργαζομένων σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας εργασίας, μέσα και έξω από το εργοτάξιο, δεν θα πρέπει να παραγνωρίζεται ότι όχι το σύνολο, αλλά ο συγκεκριμένος άνθρωπος θα δουλέψει π.χ. στα 70 m, οπότε θα πρέπει να λάβει και τα κατάλληλα μέτρα.

Η φυσιογνωμία του κάθε ανθρώπου, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, το πόσο είναι προσεκτικός ή όχι θα πρέπει να τύχουν προσοχής από τον κάθε υπεύθυνο για την εκτέλεση μιας εργασίας.

Υπάρχουν εργαζόμενοι που για διάφορους λόγους (επιπολαιότητα, απροσεξία, βιασύνη, ίσως και επίδειξη ορισμένες φορές) αν και είναι ενημερωμένοι δεν τηρούν τα μέτρα ασφαλείας.

Κάθε υπεύθυνος πρέπει να σκύψει με ιδιαίτερη προσοχή σ' αυτή την περίπτωση, επιβάλλοντας τα μέτρα όχι με ποινές και τιμωρίες, αλλά κάνοντας τον εργαζόμενο να συνειδητοποιήσει ότι η μη τήρηση των κανόνων είναι παιχνίδι με την ζωή και την σωματική ακεραιότητα.

Οι φυσικοί μηχανισμοί προστασίας του κάθε ατόμου πρέπει να συνδυαστούν με επίκτητους και προσφέρονται από την σωστή εκπαίδευση, ενημέρωση και οργάνωση στον χώρο δουλειάς, για το άριστο δυνατό αποτέλεσμα που θα ήταν **«KANENA ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ, ΣΟΒΑΡΟ Ή ΑΣΗΜΑΝΤΟ»!!!**

Επίλογος

Πιστεύουμε ότι η υιοθέτηση των προτάσεων αυτής της εργασίας:

- Θα βελτιώσει το εργασιακό περιβάλλον στον χώρο των οικοδομικών εργοταξίων.
- Θα μειώσει τα ατυχήματα.
- Θα αποκαταστήσει το κύρος του επιβλέποντος ως του κατ' εξοχήν τεχνικού συμβούλου, του οποίου η γνώμη πρέπει να εισακούεται.
- Και όλη μας η προσπάθεια θα αποτελέσει κίνητρο για παραπέρα έρευνα για την μείωση των εργατικών ατυχημάτων σε έναν κλάδο που κρατά, δυστυχώς, θλιβερά πρωτεία στον αριθμό ατυχημάτων.

ΠΗΓΕΣ

www.elinyae.gr Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας

www.eng.ucu.ac.cy

www.misi.gov.cy

www.texnikosafaleias.gr

greekengineers.pbworks.com

www.athanasiou.co.gr

www.e-meleti.com

conic.gr

www.safetyengineer.gr

greekarchitects.gr

www.neahugeia.gr

Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Πρόληψης

Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων

«Υγιεινή και ασφάλεια στα Τεχνικά Έργα» ΤΕΕ Θράκης, 2008

«Ασφάλεια στα Εργοτάξια» Μαρία Σ. Δόση-Σίββα

«Μέτρα Ασφαλείας και Υγείας στα Εργοτάξια» ΤΕΕ Κεντρ. Μακεδονίας, 2008

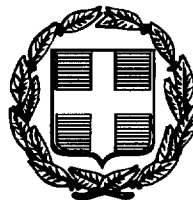
«Υγεία και Ασφάλεια στα Τεχνικά Έργα» ΤΕΕ Κατερίνη, 2005

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

- Π.Δ. 305/96
- Νομοθετήματα του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας που ισχύουν για την Υγιεινή και Ασφάλεια στις οικοδομές και τα τεχνικά έργα
- Πίνακας νομοθετημάτων που ισχύουν για την Υγιεινή και Ασφάλεια στην εργασία

01002122908960016

4217

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 212

29 Αυγούστου 1996

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 305

“Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοστάσια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ”.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. των άρθρων 1 (παράγραφοι 1, 2, 3, 4 και 5) και 3 του Ν. 1338/83 “Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου” (34/Α) που τροποποιήθηκαν αντιστοίχως με το άρθρο 6 του Ν. 1440/84 “Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού EURATOM” (70/Α) και με το άρθρο 65 του Ν. 1892/90 “Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις” (101/Α) και

β. της παραγράφου 2 του άρθρου δευτέρου του Ν.2077/92 “Κύρωση της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και των σχετικών πρωτοκόλλων και δηλώσεων που περιλαμβάνονται στην τελική Πράξη” (136/Α).

2. Τις διατάξεις των άρθρων 1 (παράγραφος 3) και 36 του Ν.1568/85 “Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων” (177/Α) .

3. Τις διατάξεις του άρθρου 39 του Ν. 1836/89 “Πρώθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις” (79/Α).

4. Τις διατάξεις του άρθρου 26 του Ν. 2224/94 “Ρύθμιση θεμάτων εργασίας, συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων και οργάνωσης Υπουργείου Εργασίας και των εποπτευομένων από αυτό νομικών προσώπων και άλλες διατάξεις” (112/Α).

5. Την αριθμ. 15/5-12-1994 γνώμη του Συμβουλίου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας.

6. Τις διατάξεις του Π.Δ. 27/96 “Συγχώνευση των Υπουργείων Τουρισμού, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου στο Υπουργείο Ανάπτυξης” (19/Α).

7. Τις διατάξεις του Π.Δ. 373/95 “Συγχώνευση των Υπουργείων Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εσωτερικών στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης” (201/Α).

8. Την αριθ. 289/14.2.1996 κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Ανάπτυξης “Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Ανάπτυξης Φοίβο Ιωαννίδη και Μιχάλη Χρυσοχοϊδη” (92/Β/14.2.1996).

9. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του Ν. 1558/85 “Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα” (137/Α), που προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 “Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων κ.τ.λ.” (154/Α).

10. Ότι με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος δεν θα προκληθεί πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας ή του κρατικού προϋπολογισμού ή προϋπολογισμού ΝΠΔΔ, δεδομένου ότι οι δαπάνες εντάσσονται στα πλαίσια των ήδη εγκεκριμένων προϋπολογισμών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 39 του Ν. 1836/89, ο οποίος έχει επεκταθεί και στο Δημόσιο.

11. Την αριθμ. 551/1995 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Επικρατείας, μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας και Πρόνοιας, Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υφυπουργού Ανάπτυξης αποφασίζουμε:

Άρθρο 1
Αντικείμενο-Πεδίο εφαρμογής

1. Σκοπός του παρόντος προεδρικού διατάγματος είναι η προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας περί υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων προς τις διατάξεις της οδηγίας 92/57/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 1992 (ΕΕΛ 245/26-8-92) "Σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια" (όγδοη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 (παράγραφος 1) της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ).
2. Το παρόν προεδρικό διάταγμα καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2.
3. Οι γενικές και ειδικές διατάξεις για την υγιεινή και την ασφάλεια της εργασίας που ισχύουν εφαρμόζονται πλήρως στα εργοτάξια με την επιφύλαξη των πλέον δεσμευτικών ή/και ειδικών διατάξεων που περιέχονται στο παρόν προεδρικό διάταγμα.
4. Για την εφαρμογή του παρόντος στο Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ και ΟΤΑ ισχύουν και οι ιδιαίτερες ρυθμίσεις της ΚΥΑ 88555/3293/88 "Υγιεινή και ασφάλεια του προσωπικού του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ" (721/Β) που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του Ν. 1836/89.
5. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται:
 - α. Στο ένστολο προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας.
 - β. Στο οικιακό υπηρετικό προσωπικό.
 - γ. Στις δραστηριότητες γεωτρήσεων και εξόρυξης στις εξορυκτικές βιομηχανίες κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 2 της απόφασης 74/326/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 1974 περί επεκτάσεως της αρμοδιότητας του μονίμου οργάνου για την ασφάλεια και την προστασία της υγείας στα ανθρακωρυχεία στο σύνολο των εξορυκτικών βιομηχανιών.

Στις περιπτώσεις των εδαφίων α και β πρέπει να εξασφαλίζεται, όσο αυτό είναι δυνατόν, η ασφάλεια και η υγεία του εν λόγω προσωπικού, εν όψει των στόχων του παρόντος.

Άρθρο 2
Ορισμοί

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νοούνται ως:

1. **Προσωρινό ή κινητό εργοτάξιο**, που στο εξής αποκαλείται "**εργοτάξιο**": Κάθε εργοτάξιο όπου πραγματοποιούνται εργασίες οικοδομικές ή/και πολιτικού μηχανικού και γενικά εκτελείται τεχνικό έργο. Στο παράρτημα Ι του άρθρου 12 περιλαμβάνεται ενδεικτικός κατάλογος τέτοιων εργασιών.
2. **Κύριος του έργου**: Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου πραγματοποιείται ένα έργο.
3. **Ανάδοχος**: Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί η μελέτη ή/και η εκτέλεση ή/και η επίβλεψη της εκτέλεσης του έργου για λογαριασμό του κυρίου του έργου.
Ο ορισμός του αναδόχου εξειδικεύεται για τις ανάγκες του παρόντος διατάγματος μεταξύ ενός ή περισσοτέρων παραγόντων του έργου κατά περίπτωση ως εξής:
 - α. **Εργολάβος**: Πρόσωπο που συμβάλλεται με τον κύριο του έργου και αναλαμβάνει την εκτέλεση ολόκληρου του έργου ή τμήματός του, ανεξάρτητα από την ιδιότητα με την οποία φέρεται ασφαλισμένος σε ασφαλιστικό οργανισμό και προκειμένου για δημόσια έργα ο ανάδοχος, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 3 του Ν. 1418/84.
 - β. **Υπεργολάβος**: Πρόσωπο που συμβάλλεται με εργολάβο και αναλαμβάνει την εκτέλεση ολόκληρου του έργου ή τμήματός του, ανεξάρτητα από την ιδιότητα με την οποία φέρεται ασφαλισμένος σε ασφαλιστικό οργανισμό. Ως υπεργολάβος θεωρείται επίσης και το πρόσωπο που συμβάλλεται με άλλον υπεργολάβο και αναλαμβάνει σύμφωνα με τα παραπάνω την εκτέλεση ολόκληρου του έργου ή τμήματός του.
 - γ. **Μελετητής**: Πρόσωπο που συμβάλλεται με τον κύριο του έργου ή τον εργολάβο και εκπονεί τη μελέτη του έργου.
4. **Εργοδότης**: Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο συνδέεται με σχέση εργασίας με τον εργαζόμενο και εν προκειμένω οι παράγοντες του έργου που αναφέρονται στα εδάφια (α) και (β) της προηγούμενης παραγράφου, μη αποκλεισμένου και του κυρίου του έργου όταν αυτός συνδέεται απευθείας με σχέση εργασίας με τον εργαζόμενο.
5. **Εργαζόμενος**: Κάθε πρόσωπο που απασχολείται από έναν εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ασκούμενων και των μαθητευομένων.
6. **Εκπρόσωπος των εργαζομένων**: Κάθε εκλεγμένο άτομο, με ειδική αρμοδιότητα σε θέματα προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 3 του Ν. 1568/85, το Π.Δ. 315/87 "Σύσταση ΕΥΑΕ σε εργοτάξια οικοδομών και εν γένει τεχνικών έργων", τα άρθρα 1, 2, 3, 4 και 5 του Ν. 1767/88 "Συμβούλια εργαζομένων και άλλες εργατικές διατάξεις-κύρωση της 135 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας" (63/Α), και τα άρθρα 2 (παράγραφος 4) και 3 του Π.Δ. 17/96 "Μέτρα για

τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ" (11/Α), για να εκπροσωπεί τους εργαζόμενους, όσον αφορά τα ζητήματα προστασίας της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία.

7. **Αυτοαπασχολούμενος:** Κάθε άτομο, εκτός εργοδοτών και εργαζομένων όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 2 (παράγραφοι 4 και 5) του Π.Δ. 17/96, το οποίο με την επαγγελματική του δραστηριότητα συμβάλλει στην εκτέλεση του έργου.

8. **Συντονιστής για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου:** Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο ο εργολάβος ολόκληρου του έργου αναθέτει την εκτέλεση των καθηκόντων που προβλέπονται στη παράγραφο 2 του άρθρου 5.

9. **Συντονιστής για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου:** Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο ο εργολάβος ολόκληρου του έργου και εάν δεν υπάρχει ο κύριος του έργου, αναθέτει τα καθήκοντα που προβλέπονται στη παράγραφο 3 του άρθρου 6.

Άρθρο 3

Υποχρέωση απασχόλησης συντονιστών. Σχέδιο και φάκελος ασφάλειας και υγείας. Εκ των προτέρων γνωστοποίηση.

1. Για εργοτάξιο όπου είναι παρόντα πολλά συνεργεία ορίζεται ένας ή περισσότεροι συντονιστές σε θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου, σύμφωνα με τη παράγραφο 8 του άρθρου 2 του παρόντος διατάγματος.

2. Για εργοτάξιο όπου είναι παρόντα πολλά συνεργεία ορίζεται ένας ή περισσότεροι συντονιστές σε θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου, σύμφωνα με τη παράγραφο 9 του άρθρου 2 του παρόντος διατάγματος.

3. Πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου ο εργολάβος ολόκληρου του έργου και εάν δεν υπάρχει ο κύριος του έργου μεριμνά για την εκπόνηση σχεδίου ασφάλειας και υγείας και για την κατάρτιση φακέλου ασφάλειας και υγείας.

4. Η υποχρέωση εκπόνησης σχεδίου ασφάλειας και υγείας υπάρχει:

α. Σε κάθε περίπτωση που σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου απαιτείται συντονιστής σε θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου.

β. Όταν οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους όπως αυτές απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ του άρθρου 12 του παρόντος διατάγματος.

γ. Όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση σύμφωνα με την παράγραφο 12 του παρόντος άρθρου.

5. Στο σχέδιο ασφάλειας και υγείας περιγράφονται και διευκρινίζονται:

α. Οι κανόνες που θα εφαρμόζονται στο εργοτάξιο, αφού ληφθούν υπόψη οι τυχόν δραστηριότητες εκμετάλλευσης που διεξάγονται στον τόπο του έργου.

β. Ειδικά μέτρα για τις εργασίες που περιλαμβάνονται σε μία ή περισσότερες κατηγορίες του παραρτήματος ΙΙ του άρθρου 12 του παρόντος διατάγματος.

6. Το σχέδιο ασφάλειας και υγείας πρέπει επίσης να περιλαμβάνει στοιχεία για:

α. Την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας.

β. Την ανάλυση πορείας κατασκευής σε φάσεις.

γ. Την κυκλοφορία πεζών και οχημάτων εντός του εργοταξίου.

δ. Την ανάλυση μεθόδων εργασίας κατά φάσεις.

ε. Τον καθορισμό χώρων αποθήκευσης υλικών και τρόπου αποκομιδής αχρήστων.

στ. Τις συνθήκες αποκομιδής επικίνδυνων υλικών.

ζ. Τη διευθέτηση χώρων υγιεινής, εστίασης και Α' βοηθειών.

η. Τη μελέτη κατασκευής ικριωμάτων όταν δεν περιγράφονται από τις ισχύουσες διατάξεις.

7. Ο φάκελος ασφάλειας και υγείας περιλαμβάνει:

α. Το μητρώο του έργου, δηλαδή τα σχέδια και την τεχνική περιγραφή του έργου.

β. Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφάλειας και υγείας, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του έργου, όπως εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού, κ.λ.π. Ενδεικτικά οι οδηγίες και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, αερίων, ατμού κ.λ.π.), στην πυρασφάλεια κ.λ.π.

8. Το σχέδιο και ο φάκελος ασφάλειας και υγείας αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των δικαιολογητικών που υποβάλλονται σύμφωνα με τις κείμενες διατά-

ξεις για την έκδοση οικοδομικής αδείας του έργου. Προκειμένου για δημόσια έργα και εφόσον δεν απαιτείται έκδοση οικοδομικής αδείας, το σχέδιο και ο φάκελος ασφάλειας και υγείας αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης που υποβάλλεται για έγκριση.

9. Το σχέδιο και ο φάκελος ασφάλειας και υγείας αναπροσαρμόζονται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται πριν την έναρξη των εργασιών στην αναπροσαρμογή του σχεδίου ασφάλειας και υγείας, ενώ μετά το πέρας των εργασιών στην αναπροσαρμογή του φακέλου ασφάλειας και υγείας, ώστε αυτός να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου έτσι όπως αυτό κατασκευάστηκε.
10. Κατά την εκτέλεση του έργου το σχέδιο και ο φάκελος ασφάλειας και υγείας τηρούνται στο εργοτάξιο με ευθύνη του εργολάβου ολόκληρου του έργου και εάν δεν υπάρχει του κυρίου του έργου και είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.
11. Μετά την αποπεράτωση του έργου ο φάκελος ασφάλειας και υγείας συνοδεύει το έργο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του και φυλάσσεται με ευθύνη του κυρίου του έργου. Σε περίπτωση μεταβίβασης της κυριότητας ή διάσπασης κατόπιν πώλησης σε επί μέρους ιδιοκτήτες, ο νέος ιδιοκτήτης ή ο κάθε επί μέρους ιδιοκτήτης αντίστοιχα μεριμνά, ώστε να περιέχεται στη διάθεσή του ακριβές αντίγραφο του φακέλου ασφάλειας και υγείας.
12. Προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια ο εργολάβος ολόκληρου του έργου και όταν δεν υπάρχει ο κύριος του έργου πρέπει να διαβιβάζει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών την εκ των προτέρων γνωστοποίηση που καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του παρόντος διατάγματος.
13. Η εκ των προτέρων γνωστοποίηση πρέπει να αναρτάται κατά τρόπο εμφανή στο εργοτάξιο και, εάν χρειάζεται, να ενημερώνεται.
14. Επεκτείνεται η υποχρέωση τήρησης Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 του ν. 1396/83 "Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφάλειας στις οικοδομές και λοιπά τεχνικά έργα" (126/Α), σε όλα τα εργοτάξια που απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση σύμφωνα με την παράγραφο 12 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 4

Γενικές αρχές πρόληψης σε θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου.

1. Κατά τα στάδια σύλληψης, επεξεργασίας και εκπόνη-

σης της μελέτης του έργου, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τους μελετητές σε συνεργασία με τον εργολάβο και υπεργολάβο ολόκληρου του έργου και εάν δεν υπάρχουν με τον κύριο του έργου οι γενικές αρχές πρόληψης σε θέματα ασφάλειας και υγείας που αναφέρονται στο άρθρο 7 του Π.Δ. 17/96 ιδίως:

- α. Για τις αρχιτεκτονικές, τεχνικές ή/και οργανωτικές επιλογές προκειμένου να προγραμματίζονται οι διάφορες εργασίες ή φάσεις εργασίας που διεξάγονται ταυτόχρονα ή διαδοχικά.
 - β. Για την πρόβλεψη της διάρκειας εκτέλεσης των διαφόρων αυτών εργασιών ή φάσεων εργασίας.
2. Λαμβάνεται επίσης υπόψη κάθε φορά που κρίνεται αναγκαίο, το σχέδιο και ο φάκελος ασφάλειας και υγείας που καταρτίζονται ή αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 5

Προσόντα και καθήκοντα των συντονιστών κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου.

1. Τα προσόντα των συντονιστών κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου είναι αυτά που σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις παρέχουν το δικαίωμα υπογραφής της συγκεκριμένης μελέτης.
2. Οι συντονιστές που ορίζονται για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου:
 - α. Συντονίζουν την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4 του παρόντος διατάγματος.
 - β. Καταρτίζουν ή αναθέτουν την κατάρτιση του σχεδίου ασφάλειας και υγείας που προβλέπεται στο άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος.
 - γ. Καταρτίζουν τον φάκελο ασφάλειας και υγείας που προβλέπεται στο άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος.
3. Την ευθύνη για τυχόν παράλειψη κατάρτισης του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας έχει το πρόσωπο που όρισε τον συντονιστή.

Άρθρο 6

Προσόντα και καθήκοντα των συντονιστών κατά την εκτέλεση του έργου.

1. Τα προσόντα των συντονιστών για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου είναι αυτά που προβλέπονται και για τους τεχνικούς ασφάλειας στο Π.Δ. 294/88 "Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας, επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα τεχνικού ασφάλειας κ.λπ." (138/Α), καθώς και στις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.

2. Στους συντονιστές ασφάλειας και υγείας είναι δυνατόν να ανατεθούν το έργο και οι αρμοδιότητες του τεχνικού ασφάλειας σύμφωνα με το Ν. 1568/85. Στην περίπτωση αυτή ο χρόνος απασχόλησης δεν συμψηφίζεται, αλλά υπολογίζεται και εκτελείται ανεξάρτητα.

3. Οι συντονιστές που ορίζονται για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου:

α. Συντονίζουν την εφαρμογή των γενικών αρχών πρόληψης και ασφάλειας στις τεχνικές ή/και οργανωτικές επιλογές, προκειμένου να προγραμματίζονται οι διάφορες εργασίες ή φάσεις εργασίας που διεξάγονται ταυτόχρονα ή διαδοχικά και στην πρόβλεψη της διάρκειας εκτέλεσης των διαφόρων αυτών εργασιών ή φάσεων εργασίας.

β. Συντονίζουν την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων μεριμνώντας ώστε οι εργολάβοι και υπεργολάβοι και, εάν αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία των εργαζομένων, οι αυτοαπασχολούμενοι:

i) να εφαρμόζουν με συνέπεια τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 8 του παρόντος διατάγματος και

ii) όποτε απαιτείται, να εφαρμόζουν το σχέδιο ασφάλειας και υγείας που αναφέρεται στο άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος.

γ. Αναπροσαρμόζουν ή μεριμνούν ώστε να αναπροσαρμοστεί το σχέδιο και ο φάκελος ασφάλειας και υγείας σύμφωνα με τη παράγραφο 9 του άρθρου 3 του παρόντος διατάγματος.

δ. Οργανώνουν μαζί με τον τεχνικό ασφάλειας και το γιατρό εργασίας τη συνεργασία, μεταξύ των εργολάβων και υπεργολάβων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που διαδέχονται ο ένας τον άλλον στο εργοτάξιο, και το συντονισμό των δραστηριοτήτων για την προστασία των εργαζομένων και την πρόληψη των ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών, καθώς και την αμοιβαία ενημέρωσή τους σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 7 (παράγραφος 9) του Π.Δ. 17/96, όταν πολλές επιχειρήσεις μοιράζονται τον ίδιο χώρο εργασίας, μεριμνώντας για τη συμμετοχή εφόσον υπάρχει ανάγκη των αυτοαπασχολούμενων.

ε. Συντονίζουν την εποπτεία για την ορθή εφαρμογή των εργασιακών διαδικασιών.

στ. Λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να επιτρέπεται η είσοδος στο εργοτάξιο μόνο στα πρόσωπα που έχουν τη σχετική άδεια.

ζ. Συνεργάζονται με τον τεχνικό ασφάλειας και το γιατρό εργασίας καθόλη τη διάρκεια απασχόλη-

σης στο εργοτάξιο και ζητούν τη γνώμη τους κάθε φορά που κρίνουν απαραίτητο.

Άρθρο 7

Ευθύνες παραγόντων του έργου.

1. Τα πρόσωπα που αναθέτουν στους συντονιστές να εκτελέσουν τα καθήκοντα που αναφέρονται στα άρθρα 5 και 6 του παρόντος διατάγματος δεν απαλλάσσονται από τις ευθύνες τους στον τομέα αυτό.

2. Η εφαρμογή των άρθρων 5 και 6 του παρόντος διατάγματος και της προηγούμενης παραγράφου δεν επηρεάζει την αρχή της ευθύνης του εργοδότη που προβλέπεται στο Π.Δ. 17/96.

Άρθρο 8

Γενικές υποχρεώσεις των εργοδοτών

1. Κατά την εκτέλεση του έργου, οι προβλεπόμενες από το άρθρο 7 του Π.Δ. 17/96 γενικές αρχές πρόληψης, βάσει των οποίων οι εργοδότες στα πλαίσια των ευθυνών τους λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων, ενημέρωσης και κατάρτισης καθώς και της δημιουργίας της απαραίτητης οργάνωσης και της παροχής των αναγκαίων μέσων, εφαρμόζονται κυρίως όσον αφορά:

α. Τη διατήρηση του εργοταξίου σε ικανοποιητική κατάσταση από άποψη τάξης και υγιεινής.

β. Την επιλογή της τοποθέτησης των θέσεων εργασίας, εν όψει των συνθηκών πρόσβασης στις θέσεις αυτές, καθώς και τον καθορισμό των οδών ή ζωνών μετακίνησης ή κυκλοφορίας.

γ. Τις συνθήκες μεταφοράς των διαφόρων υλικών.

δ. Την τακτική συντήρηση, τον έλεγχο πριν από την έναρξη της λειτουργίας και τον περιοδικό έλεγχο των εγκαταστάσεων και των μηχανικών διατάξεων, ώστε να αποφεύγονται οι απέλειες που θα μπορούσαν να βλάψουν την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.

ε. Την οριοθέτηση και τη διευθέτηση των ζωνών αποθήκευσης και εναπόθεσης των διαφόρων υλικών, ειδικότερα εφόσον πρόκειται για επικίνδυνα υλικά ή ουσίες.

στ. Τις συνθήκες αποκομιδής των επικίνδυνων υλικών που χρησιμοποιήθηκαν.

ζ. Την αποθήκευση και τη διάθεση ή την αποκομιδή των απορριμάτων και των άχρηστων υλικών.

η. Την αναπροσαρμογή, ανάλογα με την πορεία των εργασιών στο εργοτάξιο, της πραγματικής διάρκειας για τα διάφορα είδη ή στάδια εργασίας.

- θ. Τη συνεργασία μεταξύ των εργοδοτών και των αυτοαπασχολουμένων.
- ι. Τις αλληλεπιδράσεις με δραστηριότητες εκμετάλλευσης στο χώρο μέσα ή κοντά στον οποίο έχει εγκατασταθεί το εργοτάξιο.
2. Για να διαφυλάξουν την ασφάλεια και την υγεία στο εργοτάξιο, και υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 6 και 7 του παρόντος διατάγματος οι εργολάβοι και υπεργολάβοι:
- α. Λαμβάνουν μέτρα σύμφωνα με τις ελάχιστες προδιαγραφές που περιλαμβάνονται στο παράρτημα IV του άρθρου 12 του παρόντος διατάγματος, ιδίως κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.
- β. Λαμβάνουν υπόψη τις υποδείξεις των συντονιστών για θέματα ασφάλειας και υγείας.
3. Ανάλογες υποχρεώσεις με αυτές των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 4 του Ν. 1396/83 έχει και ο κύριος του έργου.

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις άλλων ομάδων προσώπων

1. Για την ασφάλεια και τη διαφύλαξη της υγείας στο εργοτάξιο οι αυτοαπασχολούμενοι καθώς επίσης και οι εργολάβοι και υπεργολάβοι όταν ασκούν οι ίδιοι επαγγελματική δραστηριότητα στο εργοτάξιο:
- α. Έχουν όλες τις υποχρεώσεις των εργαζομένων σύμφωνα με το άρθρο 13 του Π.Δ. 17/96.
- β. Έχουν όλες τις υποχρεώσεις των εργοδοτών που ορίζονται στο Π.Δ. 395/94 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (220/Α).
- γ. Έχουν υποχρέωση να εφαρμόζουν τα οριζόμενα στα άρθρα 3, 4 (παράγραφοι 1 έως και 6) και 5 του Π.Δ. 396/94 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/656/ΕΟΚ" (220/Α).
- δ. Λαμβάνουν υπόψη τις υποδείξεις των τεχνικών ασφάλειας, των γιατρών εργασίας και των συντονιστών για θέματα ασφάλειας και υγείας ως προς το αντικείμενο αρμοδιότητας του καθενός.
2. Επιπρόσθετα οι αυτοαπασχολούμενοι έχουν κατ' αναλογία:

- α. Όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν για τους εργοδότες όταν μοιράζονται τον ίδιο χώρο εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 (παράγραφος 9) του Π.Δ. 17/96.
- β. Τις γενικές υποχρεώσεις του άρθρου 8 (παράγραφοι 1 και 2 εδάφιο α) του παρόντος διατάγματος.
- γ. Την υποχρέωση εφαρμογής του παραρτήματος IV του άρθρου 12 του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 10

Ενημέρωση των εργαζομένων

1. Στα πλαίσια της ενημέρωσης των εργαζομένων σύμφωνα με το άρθρο 11 του Π.Δ. 17/96, οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποί τους ενημερώνονται για όλα τα μέτρα τα σχετικά με την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων που προβλέπονται από το παρόν προεδρικό διάταγμα.
2. Οι πληροφορίες πρέπει να είναι κατανοητές για τους εργαζόμενους τους οποίους αφορούν.

Άρθρο 11

Διαβούλευση και συμμετοχή των εργαζομένων

Στα πλαίσια της διαβούλευσης και της συμμετοχής των εργαζομένων σύμφωνα με το άρθρο 10 του Π.Δ. 17/96, οι εργοδότες ζητούν τη γνώμη των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους και διευκολύνουν τη συμμετοχή τους, για τα θέματα που καλύπτονται από τα άρθρα 6 και 8 του παρόντος διατάγματος, προβλέποντας κάθε φορά που αυτό καθίσταται αναγκαίο, - λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα των κινδύνων και το μέγεθος του εργοταξίου-, τον κατάλληλο συντονισμό μεταξύ των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους στις επιχειρήσεις οι οποίες ασκούν τις δραστηριότητές τους στον τόπο εργασίας.

Άρθρο 12

Προσάρτηση παραρτημάτων

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος διατάγματος:

1. Το παράρτημα I που αναφέρεται στο άρθρο 2 (παράγραφος 1) του παρόντος διατάγματος.
2. Το παράρτημα II που αναφέρεται στο άρθρο 3 (παράγραφοι 4 και 5) του παρόντος διατάγματος.
3. Το παράρτημα III που αναφέρεται στο άρθρο 3 (παράγραφος 12) του παρόντος διατάγματος.
4. Το παράρτημα IV που αναφέρεται στα άρθρα 8 (παράγραφος 2 εδάφιο α) και 9 (παράγραφος 2 εδάφιο γ) του παρόντος διατάγματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ**

1. Εκσκαφές
2. Χωματουργικές εργασίες
3. Κατασκευές
4. Συναρμολόγηση και αποσυναρμολόγηση προκατασκευασμένων στοιχείων
5. Διαμόρφωση ή εξοπλισμός
6. Μετατροπές
7. Ανακαινίσεις
8. Επισκευές
9. Διαλύσεις
10. Κατεδαφίσεις
11. Εκτακτη συντήρηση
12. Τακτική συντήρηση - Εργασίες βαφής και καθαρισμού
13. Εξυγίανση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 3 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ 4 ΚΑΙ 5 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ**

1. Εργασίες που εκθέτουν τους εργαζόμενους σε κινδύνους καταπλάκωσης, βύθισης σε άμμο/λάσπη ή πτώσης από ύψος, οι οποίοι επιδεινώνονται ιδιαίτερα από τη φύση της δραστηριότητας ή των μεθόδων που χρησιμοποιούνται ή από το περιβάλλον της θέσης εργασίας ή του έργου.
2. Εργασίες που εκθέτουν τους εργαζόμενους σε χημικές ή βιολογικές ουσίες οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερο κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων ή για τις οποίες απαιτείται ιατρική παρακολούθηση των εργαζομένων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
3. Εργασίες με ιοντίζουσες ακτινοβολίες οι οποίες απαιτούν τον καθορισμό ελεγχόμενων ή επιτηρουμένων περιοχών όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 20 της ΚΥΑ Α2 στ/1539/13-5-85 "Βασικοί κανόνες προστασίας του πληθυσμού και των εργαζομένων από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 80/836/ΕΥΡΑΤΟΜ της 15ης Ιουλίου 1980 και 84/467/ΕΥΡΑΤΟΜ της 3ης Σεπτεμβρίου 1984" (280/Β).
4. Εργασίες κοντά σε ηλεκτρικούς αγωγούς υψηλής και μέσης τάσης.
5. Εργασίες σε μέρη όπου υπάρχει κίνδυνος πνιγμού.
6. Φρέατα, υπόγειες χωματουργικές εργασίες και σήραγγες.
7. Εργασίες καταδύσεων με αναπνευστική συσκευή.
8. Εργασίες με θάλαμο πεπιεσμένου αέρα.
9. Εργασίες που συνεπάγονται τη χρήση εκρηκτικών υλών.
10. Εργασίες συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης βαρέων προκατασκευασμένων στοιχείων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 3 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 12 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ**

1. Ημερομηνία διαβίβασης:
2. Ακριβής διεύθυνση του εργοταξίου:
3. Αριθμός αδείας (ή έγκρισης για τα δημόσια έργα που δεν απαιτείται άδεια):
4. Κύριος(οι) του έργου [όνομα(τα) και διεύθυνση(εις)]:
5. Είδος του έργου:
6. Ανάδοχος(οι) [όνομα(τα) και διεύθυνση(εις)]:
7. Συντονιστής(ές) σε θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου [όνομα(τα) και διεύθυνση(εις)]:
8. Συντονιστής(ές) σε θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου [όνομα(τα) και διεύθυνση(εις)]:
9. Προβλεπόμενη ημερομηνία έναρξης των εργασιών στο εργοτάξιο:
10. Προβλεπόμενη διάρκεια του εργοταξίου:
11. Προβλεπόμενος μέγιστος αριθμός εργαζομένων στο εργοτάξιο:
12. Προβλεπόμενος αριθμός εργολάβων, υπεργολάβων και αυτοαπασχολουμένων στο εργοτάξιο:
13. Στοιχεία των επιχειρήσεων που έχουν ήδη επιλεγεί:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV**ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ**

[άρθρο 8 παράγραφος 2 εδάφιο (α) και άρθρο 9 παράγραφος 2 εδάφιο (γ)]

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν παράρτημα εφαρμόζονται κάθε φορά που αυτό απαιτείται από τα χαρακτηριστικά του εργοταξίου ή της δραστηριότητας, από τις περιστάσεις ή από ενδεχόμενο κίνδυνο.

Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος, ο όρος "χώροι" καλύπτει, μεταξύ άλλων, και τα παραπήγματα.

ΜΕΡΟΣ Α**ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ****1. Σταθερότητα, αντοχή και στερεότητα**

- 1.1. Τα υλικά, και γενικότερα οποιοδήποτε στοιχείο που θα μπορούσε κατά τις μετακινήσεις να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων πρέπει να σταθεροποιείται με κατάλληλο και ασφαλή τρόπο.
- 1.2. Η πρόσβαση στις στέγες ή σε οποιαδήποτε άλλη επιφάνεια κατασκευασμένη από υλικά μη επαρκούς αντοχής επιτρέπεται μόνον εφόσον παρέχεται ο

αναγκαίος εξοπλισμός ή τα κατάλληλα μέσα προκειμένου η εργασία να διεξαχθεί κατά τρόπο ασφαλή.

2. Εγκαταστάσεις διανομής ενέργειας

2.1. Οι εγκαταστάσεις πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται και να χρησιμοποιούνται ούτως ώστε να μην αποτελούν κίνδυνο πυρκαγιάς ή έκρηξης και να παρέχουν στους εργαζόμενους την απαραίτητη προστασία κατά των κινδύνων ηλεκτροπληξίας από άμεση ή έμμεση επαφή.

2.2. Κατά το σχεδιασμό, την κατασκευή, την επιλογή του υλικού και των διατάξεων προστασίας θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το είδος και η ισχύς της διανεμόμενης ενέργειας, η επίδραση εξωτερικών παραγόντων και η τεχνική ικανότητα των ατόμων που έχουν πρόσβαση σε τμήματα της εγκατάστασης.

3. Οδοί διαφυγής και έξοδοι κινδύνου

3.1. Οι οδοί διαφυγής και οι έξοδοι κινδύνου πρέπει να παραμένουν ελεύθερες και να οδηγούν με το συντομότερο δυνατό τρόπο σε ασφαλή περιοχή.

3.2. Σε περίπτωση κινδύνου, όλες οι θέσεις εργασίας θα πρέπει να μπορούν να εκκενώνονται γρήγορα και υπό συνθήκες μέγιστης ασφάλειας για τους εργαζόμενους.

3.3. Ο αριθμός, η κατανομή και οι διαστάσεις των οδών διαφυγής και εξόδων κινδύνου εξαρτώνται από τη χρήση, τον εξοπλισμό και τις διαστάσεις του εργοταξίου και των χώρων εργασίας, καθώς και από το μέγιστο αριθμό των ατόμων που μπορεί να βρίσκονται εκεί.

3.4. Οι ειδικές οδοί διαφυγής και έξοδοι κινδύνου πρέπει να επισημαίνονται σύμφωνα με το Π.Δ. 105/95 "Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφάλειας ή/και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/58/ΕΟΚ" (67/Α). Η σήμανση αυτή πρέπει να έχει την απαραίτητη αντοχή και να τοποθετείται σε κατάλληλα σημεία.

3.5. Οι οδοί διαφυγής, οι έξοδοι κινδύνου, όπως και οι διάδρομοι κυκλοφορίας και οι θύρες πρόσβασης σ' αυτούς, δεν πρέπει να φράσσονται από αντικείμενα, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανεμπόδιστα ανά πάσα στιγμή.

3.6. Σε περίπτωση βλάβης του φωτισμού, οι οδοί διαφυγής και οι έξοδοι κινδύνου που χρειάζονται φωτισμό πρέπει να διαθέτουν εφεδρικό φωτισμό επαρκούς έντασης.

4. Πυρανίχνευση και πυρόσβεση

4.1. Ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του εργοταξίου και τις διαστάσεις και τη χρήση των χώρων, τον υπάρχοντα εξοπλισμό, τα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά των χρησιμοποιούμενων ουσιών και υλικών

καθώς και το μέγιστο αριθμό των ατόμων που μπορούν να βρίσκονται εκεί, πρέπει να προβλέπεται επαρκής αριθμός κατάλληλων πυροσβεστικών μέσων και, εφόσον χρειάζεται, ανιχνευτές πυρκαγιάς και συστήματα συναγερμού.

4.2. Τα εν λόγω πυροσβεστικά μέσα, οι ανιχνευτές πυρκαγιάς και τα συστήματα συναγερμού πρέπει να ελέγχονται και να συντηρούνται τακτικά. Πρέπει να πραγματοποιούνται δοκιμές και ασκήσεις κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

4.3. Τα μη αυτόματα (χειρωνακτικά) πυροσβεστικά μέσα πρέπει να είναι εύκολα προσιτά, εύχρηστα και να επισημαίνονται σύμφωνα με το Π.Δ. 105/95 "Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφάλειας ή/και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/58/ΕΟΚ" (67/Α). Η σήμανση αυτή πρέπει να έχει την απαραίτητη αντοχή και να τοποθετείται σε κατάλληλα σημεία.

5. Αερισμός

5.1. Λαμβανομένων υπόψη των μεθόδων εργασίας και της σωματικής προσπάθειας την οποία καταβάλουν οι εργαζόμενοι, πρέπει να προβλέπεται η παροχή καθαρού αέρα σε επαρκείς ποσότητες.

5.2. Εάν χρησιμοποιείται εγκατάσταση αερισμού, πρέπει να τηρείται σε κατάσταση καλής λειτουργίας και να μην εκθέτει τους εργαζόμενους σε ρεύματα αέρα που βλάπτουν την υγεία.

5.3. Πρέπει να προβλέπεται σύστημα ελέγχου για την αναγγελία των βλαβών, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την υγεία των εργαζομένων.

6. Έκθεση σε ειδικούς κινδύνους

6.1. Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να εκτίθενται σε ηχοστάθμες βλαβερές για την υγεία τους ούτε σε εξωτερικές βλαβερές επιδράσεις (π.χ. αέρια, ατμοί, σκόνης).

6.2. Εάν οι εργαζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να εισέρχονται σε ζώνες όπου ο αέρας ενδέχεται να περιέχει τοξικές ή βλαβερές ουσίες, να έχει χαμηλή περιεκτικότητα σε οξυγόνο ή, τέλος, να είναι εύφλεκτος, ο αέρας εντός των ζωνών αυτών πρέπει να ελέγχεται και πρέπει να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη κάθε κινδύνου.

6.3. Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να εκτίθενται σε επικίνδυνη ατμόσφαιρα κλειστού χώρου και πρέπει τουλάχιστον να παρακολουθούνται συνεχώς από έξω και να λαμβάνονται όλες οι απαραίτητες προφυλάξεις προκειμένου να μπορεί να τους παρασχεθεί αποτελεσματική και άμεση βοήθεια.

7. Θερμοκρασία

Η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας πρέπει να

ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού κατά το χρόνο εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εργασίας, τη σωματική προσπάθεια που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι και τις κλιματολογικές συνθήκες των εποχών του έτους.

8. Φυσικός και τεχνητός φωτισμός των θέσεων εργασίας, των χώρων και των οδών κυκλοφορίας στο εργοτάξιο

8.1. Οι θέσεις εργασίας, οι χώροι και οι οδοί κυκλοφορίας πρέπει όσο είναι δυνατό να διαθέτουν επαρκή φυσικό φωτισμό και να φωτίζονται κατάλληλα και επαρκώς με τεχνητό φωτισμό κατά τη διάρκεια της νύχτας και όταν το φως της ημέρας δεν επαρκεί, εφόσον είναι απαραίτητο, πρέπει να χρησιμοποιούνται φορητές πηγές φωτισμού με προστασία κατά των κραδασμών.

Το χρώμα του τεχνητού φωτός δεν πρέπει να αλλοιώνει ή να επηρεάζει την οπτική αντίληψη των σημάτων ή των πινακίδων σήμανσης.

8.2. Οι εγκαταστάσεις φωτισμού των χώρων, των θέσεων εργασίας και των οδών κυκλοφορίας πρέπει να τοποθετούνται κατά τρόπο ώστε το είδος του προβλεπόμενου φωτισμού να μη δημιουργεί κίνδυνο εργατικού ατυχήματος.

8.3. Οι χώροι, οι θέσεις εργασίας και οι οδοί κυκλοφορίας στους οποίους οι εργαζόμενοι είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι σε κινδύνους λόγω βλάβης του τεχνητού φωτισμού πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με φωτισμό ασφαλείας επαρκούς έντασης.

9. Θύρες και πύλες

9.1. Οι συρόμενες θύρες πρέπει να διαθέτουν σύστημα ασφαλείας το οποίο να αποτρέπει τον εκτροχιασμό και την πτώση τους.

9.2. Οι θύρες και οι πύλες που ανοίγουν προς τα πάνω πρέπει να είναι εφοδιασμένες με σύστημα ασφαλείας, το οποίο να τις εμποδίζει να ξαναπέφτουν.

9.3. Οι θύρες και οι πύλες που βρίσκονται πάνω στις οδούς διάσωσης πρέπει να επισημαίνονται κατάλληλα.

9.4. Ακριβώς δίπλα από τις πύλες που προορίζονται κυρίως για την προσπέλαση οχημάτων, και εφόσον η διάβαση για τους πεζούς δεν είναι ασφαλής, πρέπει να υπάρχουν θύρες για την κυκλοφορία των πεζών ευκρινώς επισημαινόμενες και μόνιμως ελεύθερες.

9.5. Οι μηχανικές θύρες και πύλες πρέπει να λειτουργούν χωρίς κίνδυνο ατυχήματος για τους εργαζόμενους και να έχουν, για περίπτωση κινδύνου, μηχανισμούς ακινητοποίησης εύκολα αναγνωρίσιμους και προσιτούς και να μπορούν, σε περίπτωση διακοπής

της παροχής ενέργειας, να ανοίγουν με χειροκίνητο μηχανισμό, εκτός εάν ανοίγουν αυτόματα.

10. Οδοί κυκλοφορίας - Ζώνες κινδύνου

10.1. Οι οδοί κυκλοφορίας, στις οποίες περιλαμβάνονται τα κλιμακοστάσια, οι σταθερές κλίμακες, οι αποβάθρες και οι ράμπες φόρτωσης, πρέπει να υπολογίζονται, να τοποθετούνται, να διευθετούνται και να κατασκευάζονται έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούνται εύκολα, με πλήρη ασφάλεια και σύμφωνα με τον προορισμό τους, χωρίς οι εργαζόμενοι που απασχολούνται κοντά σε αυτές τις οδούς κυκλοφορίας να διατρέχουν οιονδήποτε κίνδυνο.

10.2. Ο υπολογισμός των διαστάσεων των οδών κυκλοφορίας προσώπων ή/και εμπορευμάτων, περιλαμβανομένων και εκείνων όπου πραγματοποιούνται φορτώσεις και εκφορτώσεις, πρέπει να γίνεται με βάση τον αναμενόμενο αριθμό χρηστών και το είδος της δραστηριότητας. Εφόσον διά των εν λόγω οδών κυκλοφορίας διέρχονται μεταφορικά μέσα, πρέπει να προβλέπεται επαρκής απόσταση ασφαλείας ή αποτελεσματικά μέσα προστασίας για τους άλλους χρήστες. Οι οδοί αυτοί πρέπει να επισημαίνονται ευκρινώς, να ελέγχονται τακτικά και να συντηρούνται.

10.3. Οι οδοί κυκλοφορίας οχημάτων πρέπει να βρίσκονται σε επαρκή απόσταση από θύρες, πύλες, διαβάσεις πεζών, διαδρόμους και κλιμακοστάσια.

10.4. Εφόσον στο εργοτάξιο υπάρχουν ζώνες περιορισμένης πρόσβασης, οι ζώνες αυτές θα πρέπει να είναι εφοδιασμένες με συστήματα που εμποδίζουν την είσοδο μη εξουσιοδοτημένων εργαζομένων.

10.5. Πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των εργαζομένων στους οποίους επιτρέπεται η είσοδος στις επικίνδυνες ζώνες. Οι επικίνδυνες ζώνες πρέπει να επισημαίνονται ευκρινώς.

11. Αποβάθρες και ράμπες φόρτωσης

11.1. Οι αποβάθρες και οι ράμπες φόρτωσης-εκφόρτωσης πρέπει να ανταποκρίνονται στις διαστάσεις του μεταφερόμενου φορτίου.

11.2. Οι αποβάθρες φόρτωσης-εκφόρτωσης πρέπει να διαθέτουν μία τουλάχιστον έξοδο.

11.3. Οι ράμπες φόρτωσης-εκφόρτωσης πρέπει να προσφέρουν ασφάλεια στους εργαζόμενους κατά της πτώσης.

12. Χώρος για την ελευθερία κινήσεων στη θέση εργασίας

Η επιφάνεια της θέσης εργασίας πρέπει να υπολογίζεται κατά τρόπο ώστε το προσωπικό να διαθέτει

επαρκή ελευθερία κινήσεων για τις δραστηριότητές του, λαμβάνοντας υπόψη κάθε παρόντα απαραίτητο εξοπλισμό ή υλικό.

13. Πρώτες βοήθειες

- 13.1. Ο εργοδότης οφείλει να εξασφαλίζει την καθ' οιανδήποτε στιγμή παροχή πρώτων βοηθειών, περιλαμβανομένου και του ειδικά εκπαιδευμένου προσωπικού.
- 13.2. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για τη μεταφορά των εργαζομένων που υφίστανται ατύχημα ή παρουσιάζουν αιφνίδια αδιαθεσία προκειμένου να τους παρασχεθεί ιατρική βοήθεια.
- 13.3. Σε περίπτωση που είναι απαραίτητο λόγω του μεγέθους του εργοταξίου ή του είδους των δραστηριοτήτων, πρέπει να προβλέπονται ένας ή περισσότεροι χώροι πρώτων βοηθειών.
- 13.4. Οι χώροι πρώτων βοηθειών πρέπει να είναι κατάλληλα εξοπλισμένοι με τις απαραίτητες εγκαταστάσεις και υλικά πρώτων βοηθειών, να είναι εύκολα προσπελάσιμοι με φορεία και να φέρουν σήμανση σύμφωνα με το Π.Δ. 105/95 "Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφάλειας ή/και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/58/ΕΟΚ" (67/A).
- 13.5. Υλικό πρώτων βοηθειών πρέπει να υπάρχει σε όλα τα μέρη που είναι απαραίτητο λόγω των συνθηκών εργασίας. Το υλικό αυτό πρέπει να φέρει κατάλληλη σήμανση και να είναι ευπρόσιτο.
- 13.6. Η διεύθυνση και ο αριθμός τηλεφώνου της τοπικής υπηρεσίας παροχής πρώτων βοηθειών πρέπει να επισημαίνεται ευκρινώς.

14. Χώροι υγιεινής και υγειονομικός εξοπλισμός

14.1. Αποδυτήρια και ιματιοφυλάκια

- 14.1.1. Στη διάθεση των εργαζομένων πρέπει να τίθενται κατάλληλα αποδυτήρια, εφόσον είναι υποχρεωμένοι να φορούν ειδικά ρούχα εργασίας και δεν μπορεί, για λόγους υγείας ή ευπρέπειας, να τους ζητηθεί να αλλάζουν σε άλλο χώρο. Τα αποδυτήρια αυτά πρέπει να είναι ευπρόσιτα, να έχουν επαρκή χωρητικότητα και να είναι εξοπλισμένα με καθίσματα.
- 14.1.2. Τα αποδυτήρια πρέπει να έχουν επαρκείς διαστάσεις και να διαθέτουν εξοπλισμό ο οποίος να επιτρέπει σε κάθε εργαζόμενο να στεγνώνει, εφόσον είναι απαραίτητο, τα ρούχα εργασίας του και τα προσωπικά του ρούχα και αντικείμενα, και να τα κλειδώνει. Εάν οι συνθήκες εργασίας το απαιτούν (π.χ. επικίνδυνες ουσίες, υγρασία, ρύποι) τα ρούχα εργασίας πρέπει να μπορούν να φυλάσσονται ξεχωριστά από τα προσωπικά ρούχα και αντικείμενα.
- 14.1.3. Στη διάθεση των εργαζομένων πρέπει να τίθε-

νται ξεχωριστά αποδυτήρια για άνδρες και γυναίκες.

- 14.1.4. Εφόσον δεν απαιτούνται αποδυτήρια, κατά την έννοια της παραγράφου 14.1.1, κάθε εργαζόμενος πρέπει να έχει στη διάθεσή του ένα χώρο που να μπορεί να κλειδώνει τα ρούχα του και τα προσωπικά του αντικείμενα.

14.2. Ντους (καταιωνιστήρες) και νιπτήρες

- 14.2.1. Εφόσον επιβάλλεται από το είδος εργασίας ή για λόγους υγιεινής, οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους τα κατάλληλα ντους σε επαρκή αριθμό.
- 14.2.2. Πρέπει να προβλέπονται χωριστές αίθουσες ντους, για άνδρες και γυναίκες.
- 14.2.3. Οι αίθουσες ντους πρέπει να έχουν επαρκείς διαστάσεις προκειμένου ο κάθε εργαζόμενος να μπορεί να τις χρησιμοποιεί άνετα και υπό τις κατάλληλες συνθήκες υγιεινής.
- 14.2.4. Τα ντους πρέπει να έχουν ζεστό και κρύο τρεχούμενο νερό.
- 14.2.5. Εφόσον δεν απαιτούνται αίθουσες ντους, κατά την έννοια της παραγράφου 14.2.1, πρέπει να υπάρχει επαρκής αριθμός κατάλληλων νιπτήρων με τρεχούμενο νερό (εφόσον είναι απαραίτητο, ζεστό) κοντά στις θέσεις εργασίας και τα αποδυτήρια. Πρέπει να προβλέπονται χωριστοί νιπτήρες, για άνδρες και γυναίκες, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για λόγους ευπρέπειας.
- 14.2.6. Εάν οι αίθουσες ντους ή νιπτήρων και τα αποδυτήρια είναι χωριστά, θα πρέπει να επικοινωνούν με ευκολία μεταξύ τους.

14.3. Αποχωρητήρια και νιπτήρες

Οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους ειδικούς χώρους με επαρκή αριθμό αποχωρητηρίων και νιπτήρων, σύμφωνα με την υγειονομική διάταξη Γ1/9900/27.11.74 "Περί υποχρεωτικής κατασκευής αποχωρητηρίων" (1266/B), που τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις Γ1/2400/26.3.75 (371/B) και Αιβ/2055/4.3.80 (338/B), και οι οποίοι πρέπει να βρίσκονται κοντά στη θέση εργασίας, στους χώρους ανάπαυσης, στα αποδυτήρια και στους χώρους ντους ή νιπτήρων.

15. Χώροι ανάπαυσης και καταλύματα

- 15.1. Οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους ευπρόσιτους χώρους ανάπαυσης ή/και καταλύματα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- 15.2. Οι χώροι ανάπαυσης ή/και τα καταλύματα πρέπει να έχουν επαρκείς διαστάσεις και να διαθέτουν τραπεζία και καθίσματα με ράχη σε αριθμό που να αντιστοιχεί στον αριθμό των εργαζομένων.

15.3. Αν δεν υπάρχουν τέτοιοι χώροι, πρέπει να τίθενται στη διάθεση του προσωπικού άλλοι χώροι για παραμονή κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων.

15.4. Στην περίπτωση των μονίμων καταλυμάτων, και εφόσον δεν χρησιμοποιούνται σε έκτακτες μόνον περιστάσεις, αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν επαρκείς χώρους υγιεινής και υγειονομικό εξοπλισμό, εντευκτήριο και αναπαυτήριο. Πρέπει επίσης να είναι εφοδιασμένοι με κρεβάτια, ερμάρια, τραπέζια και καθίσματα με ράχη ανάλογα με τον αριθμό των εργαζομένων και να ανταποκρίνονται, ενδεχομένως, στην παρουσία εργαζομένων και των δύο φύλων.

15.5. Στους χώρους ανάπαυσης και στα καταλύματα πρέπει να προβλέπονται κατάλληλα μέτρα για την προστασία των μη καπνιστών από την όχληση του καπνού.

16. Έγκυες και γαλουχούσες μητέρες

Οι έγκυες και οι γαλουχούσες μητέρες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να κατακλίνονται προς ανάπαυση σε κατάλληλες συνθήκες.

17. Εργαζόμενοι με ειδικές ανάγκες

Οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι διαρρυθμισμένοι έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, οι απαιτήσεις των εργαζομένων με ειδικές ανάγκες. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται, ιδίως, για τις θύρες, τις οδούς επικοινωνίας, τα κλιμακοστάσια, τα ντους, τους νιπτήρες, τα αποχωρητήρια και τις θέσεις εργασίας τις οποίες χρησιμοποιούν ή στις οποίες απασχολούνται άμεσα εργαζόμενοι με ειδικές ανάγκες.

18. Διάφορες διατάξεις

18.1. Ο περιβάλλον χώρος και η περίμετρος του εργοταξίου πρέπει να έχουν ευκρινή και εμφανή σήμανση και περίφραξη, ώστε να είναι ευκρινώς ορατοί και αναγνωρίσιμοι.

18.2. Στη διάθεση των εργαζομένων στο εργοτάξιο πρέπει να τίθεται πόσιμο νερό και, ενδεχομένως, ένα άλλο κατάλληλο μη αλκοολούχο ποτό σε επαρκή ποσότητα, τόσο στους χώρους εργασίας, όσο και κοντά στις θέσεις εργασίας τους.

18.3. Στους εργαζόμενους πρέπει να παρέχονται ευκολίες για να λαμβάνουν τα γεύματά τους κάτω από ικανοποιητικές συνθήκες και, ενδεχομένως, ευκολίες για να παρασκευάζουν τα γεύματά τους κάτω από ικανοποιητικές συνθήκες.

ΜΕΡΟΣ Β

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ

Προκαταρκτική παρατήρηση

Η κατάταξη των ελαχίστων προδιαγραφών σε δύο τμήματα, όπως παρουσιάζονται παρακάτω, δεν πρέπει να

θεωρηθεί ως επιτακτική όταν ειδικές περιστάσεις το απαιτούν.

Τμήμα Ι

Θέσεις εργασίας στα εργοτάξια εντός των εγκαταστάσεων

1. Σταθερότητα, αντοχή και στερεότητα

Οι κατασκευές πρέπει να έχουν την απαιτούμενη δομή και σταθερότητα ανάλογα με τις διάφορες χρήσεις τους.

2. Θύρες κινδύνου

2.1. Οι θύρες κινδύνου πρέπει να ανοίγουν προς τα έξω.

2.2. Οι θύρες κινδύνου δεν πρέπει να είναι κλειστές κατά τρόπο που να μην μπορεί να τις ανοίξει οιοσδήποτε, εύκολα και αμέσως, σε περίπτωση ανάγκης.

2.3. Απαγορεύεται η χρήση συρόμενων και περιστρεφόμενων θυρών ως θυρών κινδύνου.

3. Εξαερισμός

3.1. Εάν χρησιμοποιούνται εγκαταστάσεις κλιματισμού ή μηχανικού εξαερισμού πρέπει να λειτουργούν κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η έκθεση των εργαζομένων σε ενοχλητικά ρεύματα αέρος.

3.2. Αποθέσεις και ρύποι που ενδέχεται να ενέχουν άμεσο κίνδυνο για την υγεία των εργαζομένων, λόγω μόλυνσης του εισπνεομένου αέρα, πρέπει να καθαρίζονται ταχέως.

4. Θερμοκρασία

4.1. Η θερμοκρασία των χώρων ανάπαυσης, των χώρων διαμονής του προσωπικού επιφυλακής, των εγκαταστάσεων υγιεινής, των κυλικείων καθώς και των χώρων παροχής πρώτων βοηθειών, πρέπει να ανταποκρίνεται στον ειδικό προορισμό των χώρων αυτών.

4.2. Τα παράθυρα, οι φεγγίτες και τα υαλωτά τοιχώματα δεν πρέπει να επιτρέπουν τον υπερβολικό ηλιασμό, λαμβανομένων υπόψη του είδους της εργασίας και της χρήσης του χώρου.

5. Φυσικός και τεχνητός φωτισμός

Οι χώροι εργασίας πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να διαθέτουν επαρκή φυσικό φωτισμό και διατάξεις που να επιτρέπουν τον κατάλληλο τεχνητό φωτισμό για την ασφάλεια και την προστασία της υγείας των εργαζομένων.

6. Δάπεδα, τοίχοι και οροφές των χώρων

6. 1. Τα δάπεδα των χώρων πρέπει να μην παρουσιάζουν ανωμαλίες, τρύπες ή επικίνδυνα κεκλιμένα επί-

πεδα και να είναι σταθερά, στερεά και αντιολισθητικά.

6.2. Οι επιφάνειες των δαπέδων, των τοίχων και των οροφών στους χώρους εργασίας πρέπει να μπορούν να υφίστανται συνήθη και σε βάθος καθαρισμό προκειμένου να επιτυγχάνονται κατάλληλες συνθήκες υγιεινής.

6.3. Τα διαφανή ή διαφώτιστα τοιχώματα, και ιδιαίτερα τα εντελώς υαλωτά τοιχώματα, εφόσον βρίσκονται μέσα σε χώρους ή κοντά σε θέσεις εργασίας και σε οδούς κυκλοφορίας, πρέπει να επισημαίνονται ευκρινώς και να είναι κατασκευασμένα από υλικά ασφαλείας ή να χωρίζονται από τις εν λόγω θέσεις εργασίας και τους διαδρόμους κυκλοφορίας ούτως ώστε οι εργαζόμενοι να μην έρχονται σε επαφή με τα τοιχώματα αυτά, ούτε να τραυματίζονται από τυχόν θραύσματά τους.

7. Παράθυρα και φεγγίτες

7.1. Οι εργαζόμενοι πρέπει να μπορούν ασφαλώς να ανοίγουν, να κλείνουν, να ρυθμίζουν και να στερεώνουν τα παράθυρα, τους φεγγίτες και τα συστήματα αερισμού.

7.2. Όταν τα εν λόγω παράθυρα, ανοίγματα και συστήματα είναι ανοιχτά, η θέση τους πρέπει να είναι τέτοια ώστε να μην αποτελούν κίνδυνο για τους εργαζόμενους.

7.3. Τα παράθυρα και οι φεγγίτες πρέπει να είναι σχεδιασμένα κατά τρόπο εναρμονιζόμενο με τον εξοπλισμό ή εφοδιασμένα με κατάλληλα συστήματα έτσι ώστε να καθαρίζονται χωρίς κινδύνους για το προσωπικό καθαρισμού και για τους παρόντες εργαζόμενους.

8. Θύρες και πύλες

8.1. Η θέση, ο αριθμός, τα υλικά κατασκευής και οι διαστάσεις των θυρών και των πυλών καθορίζονται με βάση τη φύση και τη χρήση των χώρων.

8.2. Στις διαφανείς θύρες πρέπει να τοποθετείται επισήμανση, στο ύψος των ματιών.

8.3. Οι θύρες και πύλες που ανοίγουν και προς τις δύο κατευθύνσεις πρέπει να είναι διαφανείς ή να έχουν διαφανή φατνώματα.

8.4. Εφόσον οι διαφανείς ή διαφώτιστες επιφάνειες των θυρών και πυλών δεν είναι κατασκευασμένες από υλικά ασφαλείας και υπάρχει κίνδυνος τραυματισμού των εργαζομένων από τυχόν θραύσματά τους, οι επιφάνειες αυτές πρέπει να προστατεύονται από χτυπήματα που μπορούν να προκαλέσουν τη θραύση τους.

9. Οδοί κυκλοφορίας

Εφόσον η χρήση και ο εξοπλισμός των χώρων το απαιτούν, για την εξασφάλιση της προστασίας των

εργαζομένων, πρέπει να υποδεικνύεται σαφώς η χάραξη των οδών κυκλοφορίας.

10. Ειδικά μέτρα για τις κυλιόμενες σκάλες και τους κυλιόμενους διαδρόμους

Οι κυλιόμενες σκάλες και οι κυλιόμενοι διάδρομοι πρέπει να λειτουργούν ασφαλώς, να διαθέτουν τα απαραίτητα συστήματα ασφαλείας και να είναι εξοπλισμένα με συστήματα επείγουσας ακινητοποίησης, τα οποία να αναγνωρίζονται εύκολα και να είναι ευπρόσιτα.

11. Διαστάσεις και όγκος αέρα των χώρων

Οι χώροι εργασίας πρέπει να έχουν επιφάνεια και ύψος που να επιτρέπουν στους εργαζόμενους να εκτελούν την εργασία τους χωρίς κίνδυνο για την ασφάλεια, την υγεία ή την ευεξία τους.

Τμήμα II

Θέσεις εργασίας σε εργοτάξια εκτός των εγκαταστάσεων

1. Σταθερότητα, αντοχή και στερεότητα

1.1. Οι κινητές ή σταθερές θέσεις εργασίας που βρίσκονται σε ύψος ή σε βάθος πρέπει να είναι στερεές και σταθερές ανάλογα με:

α. Τον αριθμό των εργαζομένων που βρίσκονται σε αυτές

β. Τα ανώτατα φορτία που ενδέχεται να φέρουν και την κατανομή τους

γ. Τις εξωτερικές επιδράσεις που είναι δυνατόν να υποστούν.

1.2. Αν τα υποστηρίγματα και τα υπόλοιπα στοιχεία των θέσεων αυτών δεν διαθέτουν εγγενή ευστάθεια, πρέπει να εξασφαλίζεται η ευστάθειά τους με κατάλληλα και ασφαλή μέσα στερέωσης, ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε άκαιρη ή ακούσια μετακίνηση του συνόλου ή τμημάτων των εν λόγω θέσεων εργασίας.

1.3. Η σταθερότητα και η στερεότητα των θέσεων εργασίας πρέπει να ελέγχονται κατάλληλα, ιδίως μετά από ενδεχόμενη αλλαγή του ύψους ή του βάθους των θέσεων αυτών.

2. Εγκαταστάσεις διανομής ενέργειας

2.1. Οι εγκαταστάσεις διανομής ενέργειας του εργοταξίου, ιδίως οι εγκαταστάσεις που υπόκεινται σε εξωτερικές επιδράσεις, πρέπει να ελέγχονται και να συντηρούνται τακτικά.

2.2. Οι προϋπάρχουσες της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου εγκαταστάσεις πρέπει να εντοπίζονται, να ελέγχονται και να επισημαίνονται ευκρινώς.

2.3. Εφόσον υπάρχουν εναέριοι ηλεκτροφόροι αγωγοί, πρέπει να εκτρέπονται έξω από το εργοτάξιο είτε να τίθενται εκτός τάσης. Εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, πρέπει να τοποθετούνται φράγματα ή προειδοποιητικά σήματα προκειμένου τα οχήματα και οι εγκαταστάσεις να παραμένουν σε απόσταση. Σε περίπτωση που οχήματα του εργοταξίου οφείλουν να περάσουν κάτω από τους αγωγούς αυτούς, πρέπει να γίνονται οι κατάλληλες προειδοποιήσεις και να λαμβάνεται η κατάλληλη εναέρια προστασία.

2.4. Τα μέτρα της προηγούμενης παραγράφου 2.3. λαμβάνονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

3. Ατμοσφαιρικές επιδράσεις

Οι εργαζόμενοι πρέπει να προφυλάσσονται από τις ατμοσφαιρικές επιδράσεις που μπορούν να βλάψουν την ασφάλεια και την υγεία τους.

4. Πτώσεις αντικειμένων

4.1. Οι εργαζόμενοι πρέπει να προφυλάσσονται, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό, από τις πτώσεις αντικειμένων με μέσα συλλογικής προστασίας.

4.2. Τα υλικά και ο εξοπλισμός πρέπει να φυλάσσονται ή να στοιβάζονται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η κατάρρευση ή ανατροπή τους.

4.3. Εφόσον είναι αναγκαίο, πρέπει να προβλέπονται στεγαζόμενοι διάδρομοι στο εργοτάξιο ή να καθίσταται αδύνατη η πρόσβαση στις επικίνδυνες ζώνες.

5. Πτώσεις από ύψος

5.1. Οι πτώσεις από ύψος πρέπει να προλαμβάνονται, ιδίως μέσω στερεών κιγκλιδωμάτων με επαρκές ύψος που θα διαθέτουν τουλάχιστον ένα εμπόδιο στη στάθμη του δαπέδου, ένα χειρολισθήρα και ενδιάμεσο οριζόντιο στοιχείο, ή άλλο ισοδύναμο μέσο, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

5.2. Οι εργασίες σε ύψος μπορούν να πραγματοποιούνται μόνο με τη βοήθεια του κατάλληλου εξοπλισμού ή με μηχανισμούς συλλογικής προστασίας όπως κιγκλιδώματα, εξέδρες ή δίχτυα προστασίας. Σε περίπτωση που η χρήση αυτών των μέσων δεν είναι δυνατή λόγω της φύσης των εργασιών, πρέπει να προβλέπονται τα κατάλληλα μέσα πρόσβασης και να χρησιμοποιούνται ζώνες ασφαλείας ή άλλες μέθοδοι ασφαλείας με αγκύρωση, με τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας.

6. Ικριώματα και κλίμακες

6.1. Τα ικριώματα πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται και να συντηρούνται έτσι ώστε να μην μπορούν να καταρρεύσουν ή να μετατοπισθούν τυχαία.

6.2. Τα δάπεδα εργασίας και τα στοιχεία πρόσβασης των ικριωμάτων πρέπει να έχουν τέτοια κατασκευή, διαστάσεις και προστατευτικά μέτρα και να χρησιμοποιούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγεται η πτώση προσώπων ή η έκθεσή τους σε πτώσεις αντικειμένων.

6.3. Τα ικριώματα πρέπει να επιθεωρούνται από τον επιβλέποντα μηχανικό στις παρακάτω περιπτώσεις:

α. Πριν από την έναρξη της χρήσης τους

β. Στη συνέχεια, κατά τακτά χρονικά διαστήματα

γ. Μετά από κάθε μετατροπή, περίοδο αχρηστίας, κακοκαιρία ή σεισμικές δονήσεις ή μετά από οποιοδήποτε περιστασίες που μπορούν να επηρεάσουν την αντοχή ή τη σταθερότητά τους.

6.4. Οι κλίμακες πρέπει να έχουν επαρκή αντοχή και να συντηρούνται σωστά. Πρέπει επίσης να χρησιμοποιούνται σωστά, στα κατάλληλα σημεία και σύμφωνα με τη χρήση για την οποία προορίζονται.

6.5. Θα πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια ώστε να αποφεύγονται ακούσιες μετατοπίσεις των κινητών ικριωμάτων.

7. Συσσκευές ανύψωσης

7.1. Κάθε συσκευή ή εξάρτημα ανύψωσης, συμπεριλαμβανομένων και των συστατικών στοιχείων τους, των συνδέσμων, των αγκυρώσεων και των στηριγμάτων τους, πρέπει:

α. Να σχεδιάζονται και να κατασκευάζονται σωστά και να έχουν την απαραίτητη αντοχή για την χρήση που προορίζονται

β. Να εγκαθίστανται και να χρησιμοποιούνται σωστά

γ. Να συντηρούνται σε καλή κατάσταση λειτουργίας

δ. Να παρακολουθούνται και να υποβάλλονται σε περιοδικές δοκιμές και ελέγχους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία

ε. Να χρησιμοποιούνται από εργαζόμενους που έχουν εκπαιδευτεί κατάλληλα και έχουν εφοδιαστεί με τις κατάλληλες άδειες βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας.

7.2. Κάθε συσκευή και εξάρτημα ανύψωσης πρέπει να φέρει ευκρινώς ένδειξη του ανώτατου επιτρεπόμενου φορτίου, σύμφωνα με τις εγκρίσεις που απαιτούνται από την ισχύουσα νομοθεσία.

7.3. Οι συσκευές ανύψωσης, καθώς και τα εξαρτήματά τους, δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους για τους οποίους

προορίζονται σύμφωνα με τις εγκρίσεις που απαιτούνται από την ισχύουσα νομοθεσία.

- 7.4. Όλα τα αποδεικτικά στοιχεία, άδειες, εγκρίσεις κ.λ.π. πρέπει να ευρίσκονται στο εργοτάξιο και να είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

8. Οχήματα, χωματοουργικά μηχανήματα και μηχανήματα διακίνησης υλικών

- 8.1. Όλα τα οχήματα και τα χωματοουργικά μηχανήματα καθώς και τα μηχανήματα διακίνησης υλικών πρέπει:
- α. Να είναι σωστά σχεδιασμένα και κατασκευασμένα λαμβάνοντας υπόψη, στο μέτρο του δυνατού, τις εργονομικές αρχές
 - β. Να διατηρούνται σε καλή κατάσταση λειτουργίας και τυχόν μετατροπές να εγκρίνονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία λαμβάνοντας υπόψη την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων.
 - γ. Να χρησιμοποιούνται σωστά και από πρόσωπα κατάλληλα και εφοδιασμένα με τις απαιτούμενες άδειες σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- 8.2. Οι οδηγοί και χειριστές των οχημάτων και των χωματοουργικών μηχανημάτων καθώς και των μηχανημάτων διακίνησης υλικών πρέπει να έχουν λάβει ειδική εκπαίδευση και να διαθέτουν την απαιτούμενη από την ισχύουσα νομοθεσία άδεια.
- 8.3. Πρέπει να λαμβάνονται προληπτικά μέτρα ώστε να αποφεύγεται η πτώση των εν λόγω οχημάτων και των μηχανημάτων στο χώρο εκσκαφής ή στο νερό.
- 8.4. Τα χωματοουργικά μηχανήματα και τα μηχανήματα διακίνησης υλικών πρέπει, να είναι εφοδιασμένα με τα κατάλληλα συστήματα σύμφωνα με τις προβλέψεις του κατασκευαστή, ώστε ο οδηγός να προστατεύεται κατά της σύνθλιψης σε περίπτωση ανατροπής του μηχανήματος, καθώς και κατά της πτώσης αντικειμένων.
- 8.5. Όλα τα αποδεικτικά στοιχεία, άδειες κλπ πρέπει να συνοδεύουν το μηχάνημα ή τον οδηγό και να είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.
- ### 9. Εγκαταστάσεις, μηχανές, εξοπλισμός
- 9.1. Οι εγκαταστάσεις, οι μηχανές και ο εξοπλισμός, συμπεριλαμβανομένων και των μηχανοκινήτων ή μη εργαλείων χειρός πρέπει:
- α. Να είναι σωστά σχεδιασμένες και κατασκευασμένες λαμβάνοντας υπόψη, στο μέτρο του δυνατού, τις εργονομικές αρχές
 - β. Να διατηρούνται σε καλή κατάσταση λειτουργίας
 - γ. Να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εργασία για την οποία προορίζονται
 - δ. Να χρησιμοποιούνται από εργαζόμενους που

έχουν λάβει κατάλληλη εκπαίδευση.

- 9.2. Οι εγκαταστάσεις και τα όργανα υπό πίεση πρέπει να παρακολουθούνται και να υποβάλλονται σε δοκιμές και ελέγχους κατά τακτά χρονικά διαστήματα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

10. Εκσκαφές, φρέατα, χωματοουργικές και υπόγειες εργασίες, σήραγγες

- 10.1. Στις εκσκαφές, τα φρέατα, τις υπόγειες εργασίες ή τις σήραγγες πρέπει να λαμβάνονται οι απαραίτητες προφυλάξεις:
- α. Για την κατάλληλη υποστήριξη και διαμόρφωση των πρανών
 - β. Για την πρόληψη των κινδύνων από την πτώση ανθρώπων, εξοπλισμού ή αντικειμένων, καθώς και από την εισροή ύδατος
 - γ. Για να υπάρχει επαρκής εξαερισμός σε όλες τις θέσεις εργασίας που να διατηρεί την ατμόσφαιρα κατάλληλη για την αναπνοή, χωρίς να παρουσιάζει κινδύνους για την υγεία
 - δ. Για να μπορούν οι εργαζόμενοι να προφυλάσσονται σε χώρο ασφαλή σε περίπτωση πυρκαγιάς, εισροής ύδατος ή υλικών.
- 10.2. Πριν από την έναρξη χωματοουργικών εργασιών, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για τον προσδιορισμό και τη μείωση στο ελάχιστο των κινδύνων από υπόγεια καλώδια και άλλα συστήματα εγκαταστάσεων διανομής.
- 10.3. Πρέπει να προβλέπονται ασφαλείς οδοί εισόδου και εξόδου στο χώρο εκσκαφής.
- 10.4. Τα προϊόντα της εκσκαφής, ο εξοπλισμός και τα κινούμενα οχήματα πρέπει να τηρούνται σε απόσταση από τις εκσκαφές. Εφόσον είναι απαραίτητο, πρέπει να κατασκευάζονται κατάλληλες περιφράξεις.
- ### 11. Εργασίες κατεδάφισης
- Όταν η κατεδάφιση ενός κτιρίου ή έργου ενέχει κίνδυνο για τους εργαζόμενους ή το κοινό:
- α. Πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα, μέθοδοι και διαδικασίες
 - β. Οι εργασίες πρέπει να σχεδιάζονται και να εκτελούνται υπό την επίβλεψη αρμοδίου προσώπου σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- ### 12. Φέροντες οργανισμοί από μέταλλο ή σκυρόδεμα, ξυλότυποι και βαρέα προκατασκευασμένα στοιχεία
- 12.1. Οι φέροντες οργανισμοί από μέταλλο ή σκυρόδεμα και τα στοιχεία τους, οι ξυλότυποι, τα προκατασκευασμένα στοιχεία ή τα προσωρινά στηρίγματα και οι αντιστηρίξεις πρέπει να συναρμολογούνται

και να αποσυναρμολογούνται υπό την επίβλεψη αρμοδίου προσώπου σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

12.2. Πρέπει να λαμβάνονται επαρκή προληπτικά μέτρα για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στο εύθραυστο ή στην προσωρινή αστάθεια ενός έργου.

12.3. Οι ξυλότυποι, τα προσωρινά στηρίγματα και οι αντιστηρίξεις πρέπει να σχεδιάζονται, να υπολογίζονται, να εκτελούνται και να συντηρούνται έτσι ώστε να αντέχουν χωρίς κίνδυνο στις καταπονήσεις που μπορεί να τους επιβληθούν.

13. Προσωρινά φράγματα και θάλαμοι εκτέλεσης υποβρυχίων εργασιών

13.1. Όλα τα προσωρινά φράγματα και οι θάλαμοι για υποβρυχίες εργασίες πρέπει:

α. Να κατασκευάζονται σωστά και με κατάλληλα και στερεά υλικά επαρκούς αντοχής

β. Να διαθέτουν επαρκή εξοπλισμό ώστε να μπορούν οι εργαζόμενοι να προστατευτούν σε περίπτωση απότομης εισροής ύδατος ή υλικών.

13.2. Η κατασκευή, η τοποθέτηση, η μετατροπή ή η αποσυναρμολόγηση ενός προσωρινού φράγματος ή ενός θαλάμου πρέπει να γίνονται υπό την επίβλεψη του επιβλέποντος μηχανικού.

13.3. Όλα τα προσωρινά φράγματα και οι θάλαμοι πρέπει να επιθεωρούνται κατά τακτά διαστήματα από τον επιβλέποντα μηχανικό.

14. Εργασίες στις στέγες

14.1. Στις εργασίες πάνω σε στέγες λαμβάνονται προληπτικά μέτρα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία προκειμένου να αποφευχθεί η πτώση των εργαζομένων, των εργαλείων ή άλλων αντικειμένων ή υλικών.

14.2. Όταν εργαζόμενοι πρέπει να εργαστούν επί ή πλησίον στέγης ή οποιασδήποτε άλλης επιφάνειας από εύθραυστο υλικό διά μέσου του οποίου κινδυνεύουν να πέσουν, πρέπει να λαμβάνονται προληπτικά μέτρα έτσι ώστε να μην βαδίσουν από απροσεξία στην επιφάνεια των εύθραυστων υλικών, ούτε να πέσουν στο έδαφος.

Άρθρο 13 Έλεγχος εφαρμογής

Ο έλεγχος της εφαρμογής του παρόντος ανατίθεται στις αρμόδιες υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (στα Κέντρα Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου ή στις Διευθύνσεις επιθεώρησης εργασίας και στις Διευθύνσεις απασχόλησης με τα αρμόδια Τμήματα τεχνικής και υγειονομικής επιθεώρησης εργασίας ή στα Τμήματα και Γραφεία επιθεώρησης εργασίας κλπ) σύμ-

φωνα με τις κείμενες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας.

Άρθρο 14 Κυρώσεις

1. Σε κάθε εργοδότη, κατασκευαστή, παρασκευαστή, εισαγωγέα ή προμηθευτή, που παραβαίνει τις διατάξεις του παρόντος επιβάλλονται, ανεξάρτητα από τις ποινικές κυρώσεις, οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 24 του Ν. 2224/94. Προκειμένου για το Δημόσιο τα Ν.Π.Δ.Δ. και του Ο.Τ.Α. εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 6 της ΚΥΑ 88555/3293/30.9.88 που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του Ν. 1836/89.

2. Σε κάθε εργοδότη, κατασκευαστή, παρασκευαστή, εισαγωγέα ή προμηθευτή, που παραβαίνει από αμέλεια ή πρόθεση τις διατάξεις του παρόντος επιβάλλονται οι ποινικές κυρώσεις του άρθρου 25 του Ν. 2224/94.

Άρθρο 15 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην εφημερίδα της Κυβέρνησεως, εκτός της παραγράφου 8 του άρθρου 3, της οποίας η ισχύς αρχίζει έξη μήνες μετά τη δημοσίευση του παρόντος διατάγματος στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως και δεν αφορά τις περιπτώσεις που τα δικαιολογητικά για την έκδοση της οικοδομικής άδειας ή για την έγκριση της τεχνικής μελέτης έχουν ήδη μέχρι τότε υποβληθεί.

Στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναθέτουμε τη δημοσίευση και την εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 29 Αυγούστου 1996

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΑΠ. ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΛ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ

ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΚΩΝ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΑΝΑΣΤ. ΠΕΠΟΝΗΣ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Η υπάρχουσα νομοθεσία καλύπτει όλες σχεδόν τις περιπτώσεις για την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων καθόσον τα ίδια τα νομοθετήματα αποτελούν εκτίμηση των κινδύνων.

Ενδεικτικά παρατίθενται τα κυριότερα νομοθετήματα για την ασφάλεια και υγεία στα τεχνικά έργα:

Π.Δ. 22-12-1933 (τροπ. Π.Δ. 17/1978) «Περί ασφάλειας εργατών και υπαλλήλων επί φορητών κλιμάκων». (ΦΕΚ 406/Α/1933-ΦΕΚ 20/Α/17-2-1978).

Π.Δ. 95/1978 «Περί μέτρων υγιεινής και ασφάλειας των απασχολούμενων εις εργασίας συγκολλήσεων» (ΦΕΚ Α/20/17-2-1978)

Π.Δ. 778/1980 «Περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών» (ΦΕΚ 193/Α/26-8-1980)

Π.Δ. 1073/1981 «Περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεση εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών

και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας πολιτικού μηχανικού» (ΦΕΚ 260/16-9-1981).

Ν. 1396/1983 «Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφάλειας στις οικοδομές και τα

λοιπά ιδιωτικά έργα» (ΦΕΚ 126/Α/15-9-1983)

Υ.Α. 130646/1984 «Ημερολόγιο μέτρων ασφάλειας (Η.Μ.Α.)» (ΦΕΚ 154/Β/19-3-1984)

Ν. 1430/1984 «Κύρωση της υπ' αριθμό 62 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας που αφορά τις διατάξεις

ασφάλειας στην οικοδομική βιομηχανία και τη ρύθμιση θεμάτων που έχουν σχέση με αυτήν» (ΦΕΚ 49/Α/18-4-1984)

Ν. 1568/1987 ««Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων (συμπληρώσεις και τροποποιήσεις Ν.

1768/88 και Ν. 1682/87)» (ΦΕΚ 126/Α/15-9-1983)

Υ.Α. 131325/1985 Σύσταση μικτών επιτροπών ελέγχου σε οικοδομές και εργοταξιακά έργα». (ΦΕΚ 467/β/28-8-1987).

Π.Δ. 315/1987 «Σύσταση επιτροπών υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας (Ε.Υ.Α.Ε.) σε εργοτάξια

οικοδομών και εν γένει τεχνικών έργων». (ΦΕΚ 149/Α/25-8-1987)

Π.Δ. 294/1988 «Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης Τ.Α. και Γ.Ε. επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα

Τ.Α. για τις επιχειρήσεις εκμεταλλεύσεις και εργασίες του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 1568/85 «Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων» (ΦΕΚ 138/Α/1988).

Ν. 3144/2003 (Άρθρο 9 : Συμπλήρωση διατάξεων του Ν. 1568/1985 «Υγιεινή και Ασφάλεια των

Εργαζομένων» (προσόντα Ειδικότητες Τ.Α., Γ.Ε.) «Κοινωνικός διάλογος για την προώθηση της

απασχόλησης και την κοινωνική προστασία και άλλες διατάξεις». (ΦΕΚ 111/Α/8-5-2003)

Π.Δ. 70α/88 (τροπ. Π.Δ. 175/1997) «Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται στον αμianto

κατά την εργασία» (ΦΕΚ 31/Α/17-2-1988), όπως ισχύει με την τροποποίηση του με το Π.Δ. 175/1997, (ΦΕΚ 150/Α/15-7-1997)

Π.Δ. 225/1989 «Υγιεινή και ασφάλεια στα υπόγεια τεχνικά έργα (ΦΕΚ 106/Α/2-5-1989)

Κ.Υ.Α. 16440/Φ.10.4/445/1993 «Κανονισμός παραγωγής και διάθεσης στην αγορά

συναρμολογούμενων μεταλλικών στοιχείων για την ασφαλή κατασκευή και χρήση μεταλλικών

σκαλωσιών» (ΦΕΚ 756/Β/28-9-1993)

Κ.Υ.Α. Β 4373/1205/11-3-93 «Συμμόρφωση της ελληνικής νομοθεσίας με την 89/686/ΕΟΚ οδηγία

του Συμβουλίου της 21/12/89 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με

τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.) (ΦΕΚ 187/Β/1993)

Κ.Υ.Α. 8881/3-6-94 Τροποποίηση της Κ.Υ.Α. Β 4373/1205/11-3-93 για τα Μ.Α.Π. σε συμμόρφωση

προς τις οδηγίες του Συμβουλίου 93/95/ΕΟΚ και 93/68/ΕΟΚ, (ΦΕΚ 450/Β/1994)

Κ.Υ.Α. 5261/190/97 Τροποποίηση της Κ.Υ.Α. Β 4373/1205/11-3-93 για τα Μ.Α.Π. όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μέχρι σήμερα σε συμμόρφωση προς την οδηγία Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 95/98/ΕΚ (ΦΕΚ 113/Β/1997)

Π.Δ. 395/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές Α+Υ για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από

τους εργαζόμενους σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 89/655/ΕΟΚ». (ΦΕΚ 220/Α/19-12-1994)

Π.Δ. 89/1999 Τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. 395/94 (ΦΕΚ 94/Α/13-5-1999)

Εισάγονται

συμπληρωματικές προδιαγραφές για ειδικούς εξοπλισμούς όπως : εξοπλισμός εργασίας, αυτοκινούμενος ή μη β) εξοπλισμός εργασίας που χρησιμοποιείται για ανύψωση φορτίων

Π.Δ. 304/2000 Τροποποίηση του Π.Δ. 395/94 «Ελάχιστες προδιαγραφές Α+Υ για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους σε συμμόρφωση με την οδηγία του

Συμβουλίου 89/655/ΕΟΚ όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 89/99 (ΦΕΚ 241/Α/03-11-2000)

Π.Δ. 155/2004 Τροποποίηση του Π.Δ. 395/94 «Ελάχιστες προδιαγραφές Α+Υ για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους σε συμμόρφωση με την οδηγία του

Συμβουλίου 89/655/ΕΟΚ» (Α' 220) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σε συμμόρφωση με την

οδηγία 2001/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001.

(ΦΕΚ Α' 121 5-7—2004)

Π.Δ. 396/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές Α+Υ για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών

ατομικής προστασίας κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 89/656/ΕΟΚ». (ΦΕΚ 220/Α/1994)

Π.Δ. 397/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές Α+Υ κατά τη χειρονακτική διακίνηση φορτίων που συνεπάγεται κίνδυνο ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων σε συμμόρφωση

προς την οδηγία του Συμβουλίου 90/269/ΕΟΚ». (ΦΕΚ 221/Α/19-12-1994)

Π.Δ. 105/1995 «Ελάχιστες προδιαγραφές για τη σήμανση ασφάλειας ή / και υγείας Α+Υ σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/58/ΕΟΚ». (ΦΕΚ 67/Α/10-04-1995)

Π.Δ. 17/96 «Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 29/8/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ». (ΦΕΚ 11/Α/18-1-1996)

Εγκύκλιος 130297/15-7-96 (Δ/ση Συνθηκών Εργασίας) Εγκύκλιος Εφαρμογής του Π.Δ. 17/96.

Π.Δ. 305/1996 Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 2/57/ΕΟΚ (ΦΕΚ 212/Α/29-08-1996)
Εγκύκλιος Οικ 130159/7-5-1997 (Δ/νση Συνθηκών Εργασίας) Εγκύκλιος Εφαρμογής του Π.Δ. 305/96.

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΙΣΧΥΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ**

1) Ν. 2273/20, ΦΕΚ 145/1.7.20 " Περί απαγορεύσεως χρήσεως του λευκού (κίτρινου) φωσφόρου εις την βιομηχανία των πυρείων "
2) Β.Δ. 25.8.20 , ΦΕΚ 200/Α/5.9.20 " Περί κωδικοποιήσεως των περί υγιεινής και ασφαλείας των εργατών διατάξεων "
3) Ν. 2994/22 , ΦΕΚ 162/Α/31.8.22 "Περί κυρώσεως της Διεθνούς Συμβάσεως της Γ Διεθνούς Συνδιασκέψεως εργασίας της Γενεύης, της κανονισμού την χρήσιν του ανθρακικού μολύβδου εν τοις χρωματισμοίς "
4) Β.Δ. 16.3.23, ΦΕΚ 91/5.4.23 " Περί κανονισμού των μέτρων υγιεινής και καθαριότητος των σταφιδαποθηκών "
5) Β.Δ. 13.10.23, ΦΕΚ 321/6.11.23 " Περί κανονισμού των μέτρων υγιεινής και καθαριότητος των αποθηκών συσκευασίας σύκων "
6) Π.Δ. 30.10.24, ΦΕΚ 275/3.11.24 " Περί κανονισμού όρων εργασίας εν τοις εργαστηρίοις και αποθήκαις σύκων "
7) Π.Δ. 22.12.33, ΦΕΚ 406/29.12.33 " Περί ασφαλείας εργατών και υπαλλήλων εργαζομένων επί φορητών κλιμάκων "
7α) Π.Δ. 17/78, ΦΕΚ 3/Α/12.1.78 " Περί συμπληρώσεως του από 22/29.12.33 Π.Δ.τος " Περί ασφαλείας εργατών και υπαλλήλων εργαζομένων επί φορητών κλιμάκων "
8) Π.Δ. 16/1996 « Προδιαγραφές ασφάλειας εργασιακών χώρων σε συμμόρφωση προς οδηγία 89/654/ΕΟΚ» κατήργησε ΠΔ 14.3.34, ΦΕΚ 112/Α/22.3.34 " Περί υγιεινής και ασφάλειας των εργατών και υπαλλήλων των πάσης φύσεως βιομηχανικών και βιοτεχνικών εργοστασίων, εργαστηρίων κ.λπ."
9) Αποφ. Υπ.Εθν. Οικονομίας 67288/34, ΦΕΚ 119/7.9.34 " Περί κανονισμού εργασίας υφαλοχρωματιστών, σφυροκόπων και λεβητοκαθαριστών"
10) Π.Δ. 17.9.34, ΦΕΚ 334/Α/4.10.34 " Περί λειτουργίας βιομηχανικών και βιοτεχνικών εργοστασίων εν τοις υπογείοις "
11) Β.Δ. 10.9.37, ΦΕΚ 405/Α/14.10.37 " Περί ασφαλείας των εν τοις ξυλουργικούς εργοστασίοις ασχολουμένων εργατών και τεχνιτών"
12) Α.Ν. 1204/38, ΦΕΚ 177/Α/29.4.38 " Περί απαγορεύσεως της χρήσεως μολυβδούχων χρωμάτων "
13) Β.Δ. 15.4.38, ΦΕΚ 180/Α/2.5.38 " Περί κανονισμού υγιεινής σφαγείων "
14) Β.Δ. 3.12.38, ΦΕΚ 473/Α/17.12.38 " Περί κανονισμού υγιεινής εργαστηρίων αλλαντοποιίας "
15) Β.Δ. 380/63, ΦΕΚ 111/Α/13.7.63 " Περί κανονισμού υγιεινής και ασφαλείας αυτοκινητοστασίων "
16) Β.Δ. 362/68, ΦΕΚ 117/Α/27.5.68 " Περί κανονισμού υγιεινής και ασφαλείας εργαζομένων εν τοις βυρσοδεψίοις απάσης της χώρας "
17) Β.Δ. 464/68, ΦΕΚ 153/Α/12.7.68 " Περί κανονισμού υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων εις τα τυπογραφεία και γενικώς εργοστάσια γραφικών τεχνών και επεξεργασίας χάρτου απάσης της χώρας "
18) Β.Δ. 590/68, ΦΕΚ 199/Α/11.9.68 " Περί κανονισμού υγιεινής και ασφαλείας των εις τα εργοστάσια και εργαστήρια κατασκευής συσσωρευτών μολύβδου εργαζομένων

19) Β.Δ. 796/68, ΦΕΚ 277/27.11.68 " Περί κανονισμού υγιεινής και ασφαλείας των εις τας αποθήκας ακατεργάστων δερμάτων εργαζομένων "
20) Ν.Δ. 35/68, ΦΕΚ 284/Α/3.12.68 " Περί των όρων ιδρύσεως και λειτουργίας εργαστηρίων, εργοστασίων και αποθηκών εκρηκτικών υλών "
21) Ν. 61/75, ΦΕΚ 132/Α/7.7.75 " Περί προστασίας των εργαζομένων εκ των κινδύνων των προερχομένων εκ της χρήσεως βενζολίου η προϊόντων περιεχόντων βενζόλιον "
22) Π.Δ. 212/76, ΦΕΚ 78/Α/6.4.76 " Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων εις τας μεταφορικές ταινίας και προωθητάς εν γένει "
23) Ν. 492/76, ΦΕΚ 332/Α/11.12.76 " Περί κυρώσεως της ψηφισθείσης εν Γενεύη κατά το 1971 υπ' αριθμ. 136 Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας " περί προστασίας εκ των κινδύνων δηλητηριάσεων των οφειλομένων εις το βενζόλιον " "
24) Π.Δ. 152/78, ΦΕΚ 31/Α/25.2.78, ΦΕΚ 40/Α/22.3.78 "Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων εις πιεστήρας δι' εκκέντρου και παρομοίους τοιούτους "
25) Π.Δ. 151/78, ΦΕΚ 31/Α/25.2.78, ΦΕΚ 40/Α/22.3.78 " Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των απασχολουμένων εις θερμοπλαστικούς και παρομοίους πιεστήρας "
26) Π.Δ.95/78, ΦΕΚ 20/Α/17.2.78 "Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των απασχολουμένων εις εργασίας συγκολλήσεων "
27) Π.Δ. 216/78, ΦΕΚ 47/Α/31.3.78 " Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων εις την μεταφοράν ρευστών πυρακτωμένων υλών δια περονοφόρων οχημάτων "
28) Π.Δ. 422/79, ΦΕΚ 128/Α/15.6.79 " Περί συστήματος σηματοδοτήσεως ασφαλείας εις τους χώρους εργασίας "
29) Π.Δ. 778/80, ΦΕΚ 193/Α/26.8.80 " Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν οικοδομικών εργασιών "
30) Π.Δ. 1179/80, ΦΕΚ 302/Α/30.12.80 " Περί προστασίας της υγείας των εργαζομένων των εκτιθεμένων εις το μονομερές βινυλογλωρίδιο "
31) Ν. 1181/81, ΦΕΚ 195/Α/24.7.81 " Περί κυρώσεως της ψηφισθείσης εις Γενεύη το έτος 1960 υπ' αριθμ.115 Δ. Συμβάσεως " περί προστασίας των εργαζομένων από τας ιοντιζούσας ακτινοβολίας "
32) Π.Δ. 1073/81, ΦΕΚ 260/Α/16.9.81, ΦΕΚ 64/Α/28.5.82 " Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού "
33) Π.Δ. 329/83, ΦΕΚ 118/Α/8.9.83, ΦΕΚ 140/Α/7.10.83 " Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικινδύνων ουσιών σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων "
33α) Αποφ. 279/85, ΦΕΚ 146/Β/18.3.85 " Παραρτήματα σχετικά με το παραπάνω Π.Δ. "
34) Ν. 1396/83, ΦΕΚ 126/Α/15.9.83 " Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα "
35) Αποφ. Υπ. Εργασίας, 130646/84, ΦΕΚ 154/Β/19.3.84 " Ημερολόγια μέτρων ασφαλείας "
36) Ν. 1430/84, ΦΕΚ 49/Α/18.4.84 " Κύρωση της αριθμ. 62 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας που αφορά τις διατάξεις ασφαλείας στην οικοδομική βιομηχανία και τη ρύθμιση θεμάτων που έχουν άμεση σχέση μ' αυτήν "
37) Π.Δ. 190/84, ΦΕΚ 64/Α/15.5.84, ΦΕΚ 95/Α/22.6.84, ΦΕΚ 114/Α/10.8.84 " Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων σε ναυπηγικές εργασίες "
38) Αποφ. Υπ.Εθν. Οικονομίας, Αποφ. Υπ. Υγ. Πρόνοιας, Αποφ. Υπ. Ενεργ. και

Φυσικών Πόρων, Αποφ. Υπ. Ερευνας και Τεχνολ., Αποφ. Υπ. Εργασίας, Α2στ/1539, ΦΕΚ 280/Β/13.5.85 " Βασικοί κανόνες προστασίας της υγείας του πληθυσμού και των εργαζομένων από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες ". (συμμόρφωση προς τις οδηγίες 80/836/EURATOM/15.7.80 και 84/467/EURATOM/3.9.84).
39) Ν. 1568/85, ΦΕΚ 177/Α/18.10.85 " Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων " όπως τροποποιήθηκε στα άρθρα 33,34 και 35 από το άρθρο 27 παρ.1 του νόμου 2224/1994.
40) Π.Δ. 289/86, ΦΕΚ 129/Α/22.8.86 " Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων σε χώρους Εργασίας που εποπτεύονται από το Υπουργείο Εθνικής Αμυνας '.
41) Π.Δ. 339/2001 τροποποίησε ΠΔ 307/86, ΦΕΚ 135/Α/29.8.86 " Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας τους ".
42) ΠΔ 338/2001 τροποποίησε ΠΔ 94/87, ΦΕΚ 54/Α/22.4.87 " Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται στον μετ. μόλυβδο και στις ενώσεις ιόντων του κατά την εργασία ".
43) Απόφ. 131325/87, ΦΕΚ 467/Β/10.8.87 (Κυρ. με το Ν.1767/88 άρθρο 19 Σύσταση μικτών επιτροπών ελέγχου σε οικοδομές και εργοταξιακά έργα)
44) ΠΔ 315/87, ΦΕΚ 149/Α/25.8.87 " Σύσταση επιτροπής υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας (ΕΥΑΕ) σε εργοτάξια οικοδομών και εν γένει τεχνικών έργων ".
45) Απόφ. 130879/87, ΦΕΚ 341/Β/25.6.87 " Τόπος διενέργειας περιοδικού ελέγχου για τον υπολογισμό συγκέντρωσης βενζολίου στην ατμόσφαιρα των χώρων εργασίας.
46) Απόφ. 131782/87, ΦΕΚ 601/Β/10.11.87 (Κυρ. με το Ν.1767/88 άρθρο 19 Σύσταση μικτών επιτροπών ελέγχου στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη Πειραιά-Δραπετσώνας-Κερατσινίου-Περάματος-Σαλαμίνας).
47) ΠΔ 175/1997 τροποποίησε ΠΔ 70α/88, ΦΕΚ 31/Α/17.2.88, ΦΕΚ 150/Α/8.7.88 (Διόρθωση σφαλμάτων). " Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμίαντο κατά την εργασία ".
48) ΚΥΑ οικ 5697/590/2000 (άρθρο 22) κατήργησε Απόφ. 18187/272/88, ΦΕΚ 26/Β/3.3.88 " Καθορισμός μέτρων και περιορισμών για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης που περικλείουν ορισμένες βιομηχανικές δραστηριότητες ".
49) Ν. 1767/88, ΦΕΚ 63/Α/6.4.88 " Συμβούλια εργαζομένων και άλλες εργατικές διατάξεις - Κύρωση της 135 διεθνούς σύμβασης εργασίας ".
50) ΠΔ 294/88, ΦΕΚ 138/Α/21.6.88 " Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας, Επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα τεχν. ασφ. για τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του άρθρου 1, παρ. 1, του Ν. 1568/85 "
51) Απόφ. 131517/88, ΦΕΚ 711/Β/28.9.88 (Κυρ. με το Ν. 1836/89, άρθρο 36 Τήρηση βιβλίου ημερήσιας παρουσίας απασχολούμενου προσωπικού στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη Πειραιά-Δραπετσώνας-Κερατσινίου-Περάματος-Σαλαμίνας)
52) Απόφ. 88555/3239, ΦΕΚ 721/Β/4.10.88 (Κυρώθηκε με το Ν. 1767/88, άρθρο 19 Καθορισμός αποζημίωσης εκπροσώπων των εργαζομένων και ΤΕΕ που συμμετέχουν στις μικτές επιτροπές ελέγχου σε οικοδομές και εργοταξιακά έργα και σε επιτροπές ελέγχου στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη Πειραιά-Δραπετσώνας-Κερατσινίου-Περάματος-Σαλαμίνας).
53) Απόφ. 130048/89, ΦΕΚ 59/Β/31.1.89 " Καθορισμός της θητείας των μελών των μικτών επιτροπών ελέγχου σε οικοδομές και εργοταξιακά έργα ".

54) Ν.1836/89, ΦΕΚ 79/Α/14.3.89, το άρθρο 8 καταργήθηκε με την παρ. 16 αρθ. 20 του Ν. 2639/1998 " Προώθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις
55) Ν. 1837/89, ΦΕΚ 85/Α/23.3.89 " Για την προστασία των ανηλίκων κατά την απασχόληση και άλλες διατάξεις "
56) ΠΔ 175/89, ΦΕΚ 85/Α/23.3.89 " Μετατροπή του ιδρύματος " Ινστιτούτο Ερευνας Νοσημάτων Θώρακος " σε ΝΠΔΔ και υπαγωγή του στις διατάξεις του Ν.1397/83 "
57) ΠΔ 225/89, ΦΕΚ 106/Α/2.5.89 " Υγιεινή και ασφάλεια στα υπόγεια τεχνικά έργα.
58) Απόφ. 3232/41/89, ΦΕΚ 400/Β/26.5.89 (Κυρ. με το Ν. 1892/90, ΦΕΚ 101/Α/31.7.70) "Συγκρότηση 9μελούς επιτροπής στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη Πειραιά-Δραπετσώνας-Κερατσινίου-Περάματος-Σαλαμίνας και διαδικασία ελέγχου επικίνδυνων αερίων στα πλοία και στα πλωτά ναυπηγήματα."
59) Απόφ. 130558/12.6.89, ΦΕΚ 471/Β/16.6.89 (Κυρ. με το Ν. 1876/8.3.90, αρ. 27, ΦΕΚ 27/Α/8.3.90) " Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζόμενων στα μηχανογραφικά κέντρα του Δημοσίου, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ "
60) Απόφ. 2048842/601/0022/6.6.89, ΦΕΚ 455/Β/12.6.89 " Χορήγηση ειδικού επιδόματος σε προσωπικό των κέντρων πληροφορικής του Δημοσίου Τομέα και των ΝΠΔΔ "
61) ΠΔ 338/2001 κατήργησε Απόφ. 131099/29.12.89, ΦΕΚ 930/Β/29.12.89 " Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχει η υγεία τους με την απαγόρευση ορισμένων ειδικών παραγόντων και/ή ορισμένων δραστηριοτήτων "
62) ΠΔ 70/90, ΦΕΚ 31/Α/14.3.90 " Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζόμενων σε ναυπηγικές εργασίες "
63) Ν.1876/90, ΦΕΚ 27/Α/8.3.90 " Ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις και άλλες διατάξεις "
64) Απόφ. 130627/90, ΦΕΚ 620/Β/27.9.90 " Καθορισμός επικίνδυνων, βαριών ή ανθυγιεινών εργασιών για την απασχόληση ανηλίκων "
65) Απόφ. 2078920/9085/0022/4.10.89, ΦΕΚ 800/Β/11.10.89 " Χορήγηση ατομικών μέσων προστασίας στους υπαλλήλους των ΟΤΑ (μόνιμους) "
66) Απόφ. 2024216/2802/00022, ΦΕΚ 265?Β/10.4.90 " Χορήγηση ειδών ατομικής προστασίας των εργαζόμενων στα εργαστήρια των υπηρεσιών περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ "
67) ΠΔ 85/1991, ΦΕΚ 38/Α/18.3.91 " Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε θόρυβο κατά την εργασία, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 86/188/ΕΟΚ "
68) Απόφ. 2039708/3491/0022, ΦΕΚ 491/Β/8.7.91 " Χορήγηση ειδών ατομικής προστασίας σε υπαλλήλους του ΟΔΔΥ "
69) Απόφ. 2052005/4637/0022, ΦΕΚ 673/Β/7.8.91 " Χορήγηση επιδόματος ραδιενέργειας στους υπαλλήλους της ΥΕΕ Υπ. Οικονομικών που υπηρετούν στο ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος "
70) Απόφ. 130709/22.10.91, ΦΕΚ 879/Β/29.10.91 " Χορήγηση ειδών ατομικής προστασίας (ειδικών γυαλιών) σε όλους τους εργαζόμενους στα μηχανογραφικά κέντρα του Δημοσίου, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ "
71) ΠΔ 157/92, ΦΕΚ 74/Α/12.5.92 " Επέκταση των διατάξεων των προεδρικών διαταγμάτων και των υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν με τις εξουσιοδοτήσεις του Ν.1568/85 στο Δημόσιο, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ "
72) ΠΔ 77/93, ΦΕΚ 34 Α " Για την προστασία των εργαζομένων από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες και τροποποίηση και συμπλήρωση του ΠΔ

307/86 (135 A) σε συμμόρφωση προς την οδηγία του συμβουλίου 88/642/ΕΟΚ ".
73) Π.Δ. 17/1996 «Μέτρα ασφάλειας-υγείας εργαζομένων σε συμμόρφωση με οδηγίες ΕΟΚ 89/391 και 91/383»
74) ΠΔ 338/2001 «Προστασία υγείας εργαζομένων από χημικούς παράγοντες σε συμμόρφωση προς οδηγία ΕΟΚ 98/24»
75) ΠΔ 16/1996 «προδιαγραφές ασφάλειας εργασιακών χώρων σε συμμόρφωση με οδηγία ΕΟΚ 89/654.
76) ΠΔ 395/1994 όπως τροποποιήθηκε με ΠΔ 304/1999 «Προδιαγραφές εξοπλισμού ασφάλειας εργαζομένων σε συμμόρφωση με οδηγία ΕΟΚ 89/655.
77) ΠΔ 396/1994 «Προδιαγραφές εξοπλισμού ατομικής προστασίας εργαζομένων σε συμμόρφωση προς οδηγία ΕΟΚ 89/656.
78) ΠΔ 397/1994 «Ασφάλεια κατά την χειρωνακτική διακίνησης φορτίων σε συμμόρφωση προς οδηγία ΕΟΚ 90/269.
79) ΠΔ 398/1994 «Ασφάλεια εργασίας με οθόνες οπτικής απεικόνισης σε συμμόρφωση προς οδηγία ΕΟΚ 90/270.
80) ΠΔ 399/1994 «Προστασία εργαζομένων από καρκινογόνους παράγοντες σε συμμόρφωση προς οδηγία ΕΟΚ 90/394.
81) ΠΔ 186/1995 «Προστασία εργαζομένων από βιολογικούς κινδύνους εργασίας σε συμμόρφωση προς οδηγίες ΕΟΚ 90/679 και 93/88 όπως τροποποιήθηκε από ΠΔ 174/1997 σε συμμόρφωση προς οδηγία ΕΟΚ 95/30 και ΠΔ 15/1999 σε συμμόρφωση προς οδηγίες ΕΟΚ 97/59 και 97/65.
82) ΥΑ 908/1996 «Προστασία εργαζομένων από ιοντίζουσες ακτινοβολίες».
83) ΠΔ 305/1996 «Προδιαγραφές ασφαλείας εργαζομένων προσωρινών-κινητών εργοταξίων σε συμμόρφωση προς οδηγία ΕΟΚ 92/97».
84) ΠΔ 177/1997 «Ασφάλεια εργαζομένων σε εξορυκτικές δια γεωτρήσεων βιομηχανίες σε συμμόρφωση με οδηγία ΕΟΚ 92/91».
85) ΠΔ 176/1997 «Μέτρα ασφαλείας για εγκύους και λεχώνες σε συμμόρφωση προς οδηγία ΕΟΚ 92/85».
86) ΥΑ ΔΙΠ//2001 «Μελέτη έργου – Πρόληψη εργασιακού κινδύνου»
87) ΠΔ 338/1999 «Προστασίας υγείας εργαζομένων από χημικούς παράγοντες».
88) ΥΑ ΔΙΠ//2003 «Πρόληψη και αντιμετώπιση εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή δημοσίων έργων».
89) ΠΔ 43/2003 «Προστασία εργαζομένων εκτιθέμενων σε καρκινογόνους παράγοντες σε συμμόρφωση προς οδηγία ΕΟΚ 99/38.
90) ΠΔ 42/2003 "Προστασία εργαζομένων εκτιθέμενων σε εκρηκτικές ατμόσφαιρες σε συμμόρφωση προς οδηγία ΕΟΚ 99/92.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

**ΕΝΤΥΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ - ΙΚΑ**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Έργα για τα οποία απαιτείται τήρηση Ημερολογίου Μέτρων Ασφαλείας (Αρθ. 8 παρ.1 του Ν.1396/83, όπως τροποποιήθηκε από το Π.Δ. 305/96).

Για τεχνικά έργα, που εκτελούνται σε πόλεις με πληθυσμό από 10.000 κατοίκους ή έχουν συμβατικό προϋπολογισμό μεγαλύτερο απ' αυτόν που αντιστοιχεί σε οικοδομή όγκου 1.000 κυβικών μέτρων (μ³) και εφόσον για την εκτέλεσή τους απαιτείται άδεια από την αρμόδια αρχή, τηρείται ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας. (Η υποχρέωση αυτή επεκτείνεται και σε όλα τα εργοτάξια όπου απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας - αρθ.3, παρ.12 και 14 του Π.Δ. 305/1996).

Το Ημερολόγιο Μέτρων Ασφαλείας χορηγείται από την αρμόδια αρχή, φυλάσσεται στον τόπο του έργου και είναι στη διάθεση κάθε ατόμου που έχει έννομο συμφέρον, με ευθύνη του εργολάβου ή του υπεργολάβου ολόκληρου του έργου ή, όταν δεν υπάρχουν αυτοί, του κυρίου του έργου.

2. Υπόχρεοι για ενημέρωση του Ημερολογίου Μέτρων Ασφαλείας (αρθ.8 παρ. 2 του Ν.1396/83) και δυνατότητα του αρμόδιου οργάνου (αρθ.8 παρ. 3 του Ν. 1396/83).

Υποχρέωση για ενημέρωση του ημερολογίου μέτρων ασφαλείας έχουν:

- α. Ο επιβλέπων το έργο για ότι αφορά τις υποδείξεις, που έχει υποχρέωση να κάνει σύμφωνα με το νόμο αυτόν, καθώς και τις παρατηρήσεις για την εφαρμογή τους.
- β. Οι υπόχρεοι για τη διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών, που ορίζονται από τη νομοθεσία, για ότι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών αυτών.
Το αρμόδιο για τον έλεγχο όργανο (Επιθεωρητής Εργασίας) δικαιούται να αναγράψει τις υποδείξεις του.

3. Υποχρεωτικές αναγραφές στο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφαλείας (εδ. α' έως ζ' της παρ. 1 του άρθρου 113 του Π.Δ. 1073/81).

- α. Ο αριθμός της θεωρημένης βεβαίωσης του επιβλέποντος μηχανικού που αφορά την καταλληλότητα των εξωτερικών ικριωμάτων η οποία αναφέρεται στην παρ. 2 του αρθ. 3 του Π.Δ.778/80 «Περί των μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών».
- β. Οι, κατά την παρ. 4 του άρθρου 21 του ως άνω Π.Δ., επιθεωρήσεις πριν την επανάληψη εργασιών που διεκόπησαν λόγω θεομηνίας.
- γ. Οι, κατά το άρθρο 13 του παρόντος, επιθεωρήσεις των πρηνών ορυγμάτων και των αντιστηρίξεών τους.
- δ. Η, κατά το άρθρο 35 του παρόντος, άδεια του επιβλέποντος μηχανικού για την περίπτωση εγκατάστασης ανυψωτικής μηχανής σε ικρίωμα (όπως και για την ενίσχυσή του).
- ε. Οι, κατά την παρ. 13 του άρθρου 60 του παρόντος, γενικές επιθεωρήσεις συρματοσχοινων όπως και οι κατά την παρ. ΙΖ' του ίδιου άρθρου απαιτούμενοι επανέλεγχοι.
- στ. Οι, κατά [ο άρθρο 67 του παρόντος οριζόμενοι έλεγχοι και επανέλεγχοι των ανυψωτικών μηχανημάτων.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΔΕΙΑΣ

ΗΜΕΡ.ΕΚΔΟΣΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ.....

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ (Ειδικότητα)

ΑΡ.ΜΗΤΡΩΟΥ Π.Γ.

Σφραγίδα

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ (Ειδικότητα)

ΑΡ.ΜΗΤΡΩΟΥ Π.Γ.

Σφραγίδα

* ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Δ/ση κατοικίας Αρ.Δ.Τ.

* ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΩΝ.....

Δ/ση κατοικίας Αρ.Δ.Τ.

Ημερομηνία έναρξης..... Ημερομηνία λήξης.....

* ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΕΚΣΚΑΦΩΝ

Δ/ση κατοικίας Αρ.Δ.Τ.

Ημερομηνία έναρξης..... Ημερομηνία λήξης.....

* ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΟΠΛΙΣΜΕΝΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ

Δ/ση κατοικίας Αρ.Δ.Τ.

Ημερομηνία έναρξης:..... Ημερομηνία λήξης:.....

* ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΔΟΜΙΚΩΝ (ΧΤΙΣΙΜΑΤΑ).....

Δ/ση κατοικίας Αρ.Δ.Τ.

Ημερομηνία έναρξης..... Ημερομηνία λήξης.....

(*) Διαγράψτε την ένδειξη που δεν ισχύει (άρθρ.2 εδ.4,5 του Ν.1396/83)

* ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ

Δ/νση κατοικίας Αρ.Δ.Τ.

Ημερομηνία έναρξης..... Ημερομηνία λήξης.....

* ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΑΜΜΟΚΟΝΙΑΜΑΤΩΝ (ΣΟΒΑΔΕΣ)

.....
Δ/νση κατοικίας Αρ.Δ.Τ.

Ημερομηνία έναρξης..... Ημερομηνία λήξης.....

* ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΩΝ-ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ

.....
Δ/νση κατοικίας Αρ.Δ.Τ.

Ημερομηνία έναρξης..... Ημερομηνία λήξης.....

* ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ

Δ/νση κατοικίας Αρ.Δ.Τ.

Ημερομηνία έναρξης:..... Ημερομηνία λήξης:.....

* ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΔΑΠΕΔΩΝ: (ΜΑΡΜΑΡΑ, ΜΩΣΑΪΚΑ, ΞΥΛΙΝΑ ΠΑΤΩΜΑ-
ΤΑ κλπ.)

Δ/νση κατοικίας Αρ.Δ.Τ.

Ημερομηνία έναρξης..... Ημερομηνία λήξης.....

* ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ: (ΠΛΑΚΑΚΙΑ, ΜΑΡΜΑΡΑ κλπ.)

.....
Δ/νση κατοικίας Αρ.Δ.Τ.

Ημερομηνία έναρξης..... Ημερομηνία λήξης.....

* ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΩΝ.....

Δ/νση κατοικίας Αρ.Δ.Τ.

Ημερομηνία έναρξης:..... Ημερομηνία λήξης:.....

Ημερομηνία:	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
	Διαπίστωση	Υπόδειξη
Ιδιότητα:	ΥΠΟΓΡΑΦΗ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Ημερομηνία:	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
	Διαπίστωση	Υπόδειξη
Ιδιότητα:	ΥΠΟΓΡΑΦΗ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΗΜΩΝ & ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (ΤΥΔΚ)

Αρ. Μελ:	
Έργο:	
Δήμος:	
Ανάδοχος:	
Αρ. Συμφ.:	
Ημνία λήξης προθεσμίας	
Ημνία παράτασης	

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΡΓΟΥ

ΤΕΥΧΟΣ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: από/...../2009 έως/...../2009

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΗΜΩΝ & ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (ΤΥΔΚ)

Αρ. Μελ:

Αρ. Σελ.

Έργο:

Δήμος:

Ανάδοχος:

Αρ. Συμφ.:

Ημνία λήξης προθεσμίας

Ημνία παράτασης

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΡΓΟΥ

I. ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

ΗΜΕΡΑ:

II. ΚΑΙΡΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

III. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ:

A/A	ΕΙΔΟΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝ.
1.	Εκσκαφέας .	
2.	Σφύρα	
3.	Εκσκαφέας-φορτωτής	
4.	Φορτωτής Bobcat	

A/A	ΕΙΔΟΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝ.
5.	Αυτοκ. Ανατρεπ.	
6.	H/Z	
7.	Μηχανή κόλλησης PE	
8.	Αρμολόφτης	

A/A	ΕΙΔΟΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝ.

IV. ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

A/A	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΣΥΝ.
1.	Εργοληγοί-Επιστάτες	
2.	Τεχνίτες	
3.	Βοηθοί	
4.	Εργάτες	

A/A	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΣΥΝ.
5.	Μηχανοδηγ.-Χειριστές	
6.	Βοηθοί μηχ.-χειρ.	
7.	Οδηγοί εν γένει	
8.		

A/A	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΣΥΝ.

V. ΕΚΤΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

VI. ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΘΕΝΤΑ ΥΛΙΚΑ:

VII. ΕΠΙ ΤΟΠΟΥ ΔΙΑΤΑΓΕΣ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΟΣ

VIII. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ο ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ

Ο ΑΝΑΔΟΧΟΣ

Αρμόδιος υπάλληλος:

Τηλέφωνο:

ΕΤΟΣ: 20 ΦΟΡΕΑΣ: ΥΠΟΚ/ΜΑ: Α/Α ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΤΟΣ ΝΟΜΟΣ: ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΗΛΩΣΗΣ
(ημέρα, μήνας, έτος)**ΔΗΛΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ**Σημειώστε αν είναι εργατικό ατύχημα: Ναι 1, Όχι 2**A. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ**1. ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ

2. ΕΠΩΝΥΜΟ: ΟΝΟΜΑ: ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ ή ΣΥΖΥΓΟΥ:

3. ΦΥΛΟ: Άρρεν 1 Θήλυ 24. ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ:
(ημέρα, μήνας, έτος)5. ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ: Ελληνική: 1 Άλλης Χώρας της Ε.Ε.: 2 Χώρας εκτός Ε.Ε.: 36. Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ: Οδός Αριθ. Τ.Κ. Πόλη Τηλ.7. ΥΠΟΚ/ΜΑ Η ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΕΙ Ο ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ: 8. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: (ΕΣΥΕ)

9. ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ:

— Μισθωτός 1— Αυτοαπασχολούμενος 2— Μαθητευόμενος / εκπαιδευόμενος (με αμοιβή) 3— Συμβοληθούν και μη'αμοιβόμενο μέλος της
οικογένειας του επιχειρηματία 4— Άλλη περίπτωση (αναφέρατε) 510. ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ: Σε μήνες **B. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ**11. ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΗ:

12. ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ:

13. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ: Νομός Πόλη

Οδός Αριθμός Τ.Κ. Τηλ.14. ΥΠΟΚ/ΜΑ Η ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΟΥ ΥΠΑΓΕΤΑΙ Ο ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ:

15. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ:

1 - 3 άτομα 14 - 9 » 210 - 19 » 320 - 49 » 450 - 99 » 5100 - 249 άτομα 6250 - 499 » 7500 - 999 » 81000 και άνω » 9

16. ΚΛΑΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

(Περιγράψτε αναλυτικά τις δύο κατά σειρά σπουδαιότερες δραστηριότητες της τοπικής μονάδας):

1η: (ΕΣΥΕ)2η: (ΕΣΥΕ)

Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

17. ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΩΡΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ :

Ημερομηνία και ώρα του ατυχήματος (ημέρα, μήνας, έτος) και (ώρα λεπτά) (ΕΣΥΕ)

18. ΤΟΠΟΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ : Το ατύχημα συνέβη :

- στο χώρο της επιχείρησης ή κατά τη διάρκεια της εργασίας; 1 (ΕΣΥΕ)

- κατά τη διαδρομή από ή προς την εργασία; 2

Αν το ατύχημα συνέβη εκτός της επιχείρησης, σημειώστε τον ακριβή τόπο :

ΝΟΜΟΣ ΠΟΛΗ : ΟΔΟΣ : ΑΡΙΘ. :

Τ.Κ. (ΕΣΥΕ)

19. ΤΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ΗΤΑΝ ΤΡΟΧΑΙΟ;

ΝΑΙ 1 ΟΧΙ 2

20. ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΑΝ ΚΥΡΙΩΣ ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ:

- στο χώρο του ατυχήματος 1 - σε Κέντρο Υγείας 3

- σε Ιατρείο 2 - σε Νοσοκομείο 4

21. ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ ΕΓΙΝΕ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΣΕ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ; ΝΑΙ 1 ΟΧΙ 2

22. ΠΟΙΟ ΜΕΣΟ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΣΕ ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ Η ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ;

- ασθενοφόρο 1 - πλωτό μέσο 5

- TAXI 2 - αεροπορικό μέσο 6

- Ι.Χ. αυτοκίνητο, φορτηγό κλπ. 3 - άλλο μέσο (με τα χέρια ή με ζώο κλπ.) 7

- τρίκυκλο 4

23. ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ (ενέργεια που οδήγησε στην κάκωση) :

- Πτώσεις ατόμων από ύψος 1 - Υπερπροσπάθεια ή κοπιώδεις κινήσεις 6

- Πτώσεις ατόμων στο ίδιο επίπεδο 2 - Έκθεση σε ή επαφή με ακραίες θερμοκρασίες 7

- Ολισθήσεις, καταρρεύσεις και κτυπήματα από πίπτοντα αντικείμενα 3 - Έκθεση σε ή επαφή με ηλεκτρικό ρεύμα 8

- Πρόσκρουση σε σταθερά αντικείμενα και κτύπημα σε ή από κινούμενα αντικείμενα 4 - Έκθεση σε ή επαφή με επιβλαβείς ουσίες ή ακτινοβολία 9

- Συμπίεση μέσα ή ανάμεσα σε αντικείμενα 5 - Άλλες κατηγορίες ατυχημάτων μ.α.κ. 10

24. ΥΛΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΗΣΕ ΣΤΗΝ ΚΑΚΩΣΗ :

- Μηχανήματα 1 - Εργασιακό περιβάλλον 5

- Μέσα μεταφοράς και ανυψωτικός εξοπλισμός 2 - Άλλοι παράγοντες μ.α.κ. 6

- Λοιπός εξοπλισμός 3 - Παράγοντες μη ταξινομηθέντες λόγω έλλειψης στοιχείων 7

- Υλικά, ουσίες, ακτινοβολίες 4

25. ΠΕΡΙΓΡΑΨΤΕ ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ :

.....
.....

Δ. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ (Συμπληρώνονται από τις υπηρεσίες του Ι.Κ.Α.)

26. ΤΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ΠΡΟΚΑΛΕΣΕ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ; (συμπληρώνεται σύμφωνα με την ιατρική γνωμάτευση)

- Προκάλεσε διακοπή εργασίας 1 (σημειώστε τον αριθμό ημερών)

- Δεν προκάλεσε διακοπή εργασίας 2

- Προκάλεσε θάνατο 3

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΣ : ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ & ΥΓ/ΚΗΣ ΕΠΙΘ/ΣΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ : ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧ/ΣΗΣ.....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ :..... ΤΗΛΕΦΩΝΟ.....

ΑΦΜ..... ΔΟΥ.....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΧ/ΣΗΣ.....

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: ΑΝΔΡΕΣ..... ΓΥΝΑΙΚΕΣ..... ΑΝΗΛΙΚΑ.....

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ.....

ΓΙΑΤΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΟΝΤΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΑΘΟΝΤΑ.....

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ..... ΗΛΙΚΙΑ.....

Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ..... ΠΕΡΙΟΧΗ..... ΤΚ.....

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤ/ΣΗ..... ΤΗΛΕΦΩΝΟ.....

ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ..... ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ.....

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ έτη..... μήνες..... ημέρες.....

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (καθορισμένη με ακρίβεια ως αναγράφεται στην θεωρημένη κατάσταση).....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ..... ΗΜΕΡΑ..... ΩΡΑ.....

ΤΟΠΟΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ.....

ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΤΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ.....

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΑΘΟΝΤΑ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ.....

ΕΙΔΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ – ΜΕΛΟΣ ΣΩΜΑΤΟΣ.....

ΑΚΡΙΒΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΘΕ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΟΣ 24 ΩΡΩΝ (παρ 2 άρθρο 43 του Ν 3850/10) ΘΑΝΑΤΟΦΟΡΑ & ΣΟΒΑΡΑ ατυχήματα αναγγέλλονται **ΑΜΕΣΩΣ** και να διατηρούνται αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύνανται να χρησιμεύσουν για την εξακρίβωση των Αιτιών του ατυχήματος. Η αναγγελία γίνεται με την προσκόμιση συμπληρωμένου του παρόντος ΕΝΤΥΠΟΥ στην Υπηρεσία μας. Εναλλακτικά η αναγγελία γίνεται και στο **ΦΑΞ 2752024835**. Η αναγγελία αυτή πρέπει να επιβεβαιώνεται τηλεφωνικά.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ & ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΔΗΛΟΥΝΤΟΣ
ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΤΟ Σ.Ε.Π.Ε. ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΗΜΕΡ/Α ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ:.....

ΠΡΟΣ: ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ & ΥΓ/ΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:.....

ΕΙΔΟΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ:

ΣΤΑΚΟΔ 2003 (τετραψήφιο):..... ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ:.....

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ Τ. Α. (ΝΑΙ-ΟΧΙ):.....

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ Τ.Α.:².....

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ Γ.Ε. (ΝΑΙ-ΟΧΙ):.....

ΟΝΟΜ/ΜΟ- ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ Γ.Ε.:.....

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ Γ.Ε.:².....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ:

ΕΙΔΟΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ:.....

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΠΡΟΣΒΟΛΗ:³.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ:.....

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ:⁴.....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΟΝΤΟΣ:

ΕΠΩΝΥΜΟ: ΟΝΟΜΑ:.....

ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ: ΗΜΕΡ/ΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ:.....

ΦΥΛΟ: ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ:.....

ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ: ΤΗΛ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:.....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ:

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:

ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:.....

ΗΜ/ΝΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ:.....

ΣΥΝΤΟΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

.....
.....

Ο/Η ΔΗΛ

¹ αναγράφεται το ΚΕΠΕΚ ή ΤΤΥΕ στο οποίο δηλώνεται η ασθένεια

² διευκρινίζεται αν πρόκειται για εργοδότη (ΤΑ), υπάλληλο, εξωτερικό συνεργάτη, ΕΞΥΠΠ

³ αφορά προσβολή από την ίδια ασθένεια ⁴ εφόσον είναι γνωστός ο παράγοντας

ΟΝΟΜΜ/ΜΟ ΥΠΟΓΡΑΦΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΔΡΥΜΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Άργος :

Αριθ. Πρωτ. :

ΤΟΠΙΚΟ ΥΠΟΚΛΙΜΑ ΑΡΓΟΥΣ

Δ/ΝΣΗ : Γούναρη 52

Τ.Κ. 212 00 ΑΡΓΟΣ

ΤΜΗΜΑ : Παροχών - Συντάξεων

Πληροφορίες :

ΤΗΛ. : 27510 - 24520

FAX 27510 - 68646

ΘΕΜΑ : # Χαρακτηρισμός ατυχήματος ως **ΕΚΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ** τ.....
ασφαλισμέν.....με Α.Μ. :

ΑΠΟΦΑΣΗ

**Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΥΠΟΚ/ΤΟΣ Ι.Κ.Α. ΑΡΓΟΥΣ ΕΧΟΝΤΑΣ
ΥΠΟΥΨΗ:**

1. Τις διατάξεις του αρθρ. 14 παρ. του Α.Ν. 1846/51 και του άρθρου 2 του Κ.Α.Α. του Ι.Κ.Α.
2. Τη δήλωση ατυχήματος που υποβλήθηκε από τ.... ασφαλισμέν.....
..... με Α.Μ.:
3. Το άρθρο 6 του Ν. 2690/99 για προηγούμενη ακρόαση.
4. Όλα τα στοιχεία του φακέλου.
5. Την εισήγηση του Τμήματος Παροχών Ασθενείας σύμφωνα με την οποία :
α) Εισάγεται νόμιμα η περίπτωση τ.... πιο πάνω ασφαλισμέν.... για να κριθεί διαπίστωση ατυχήματος τ... που έγινε στην ασφαλιστική περιοχή Υποκαταστήματος μας και αναγνώριση δικαιώματος τ... για παροχές σύμφωνα με τη νομοθεσία που ισχύει και
β) Η αναγγελία του ατυχήματος που κρίνεται έγινε στιςδηλαδή μέσα στην πενταμερή προθεσμία που ορίζει το άρθρο 21 παρ. 3 του Κ.Α.Α. του Ι.Κ.Α., αφού το ατύχημα συνέβη (επέλευση κίνδυνου) στις
6.
.....

Επειδή σύμφωνα με το Νόμο

Από την έρευνα που έγινε με βάση το σύνολο των στοιχείων που προσκομίσθηκαν και από την ιατρική διάγνωση προκύπτει ότι προκλήθηκε σωματική βλάβη στ... παραπάνω ασφαλισμέν... η οποία οφείλεται σε βίαιο εξωτερικό ζημιογόνο γεγονός, που δεν έγινε στη διάρκεια του κανονικού χρόνου εργασίας ή εξαιτίας της κύριας εργασίας και συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Α.Ν. 1846/51 το ατύχημα πρέπει να χαρακτηριστεί ως **ΕΚΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**.

Επειδή ειδικότερα

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Τον χαρακτηρισμό ως **ΕΚΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ** του ατυχήματος που έγινε στις
τ... ασφαλισμέν..... Με Α.Μ. :

Η Διευθύντρια

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΙΔΡΥΜΑ
ΙΚΑ
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
 ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΤΟΠΙΚΟ ΥΠΟΚΛΜΑ ΑΡΓΟΥΣ

Δ/ΝΣΗ : Γούναρη 52
 Τ.Κ. 212 00 ΑΡΓΟΣ
 ΤΜΗΜΑ : Παροχών
 Πληροφορίες :
 ΤΗΛ. : 27510 – 24520

Άργος :.....
 Αριθ. Πρωτ. :

ΠΡΟΣ :
 Το Υποκ/μα ΙΚΑ.....
 Τμήμα.....

ΘΕΜΑ :.....

Σχετικά:.....

1. Το ατύχημα τ..... της με την απόφασή μας.....
 χαρακτηρίστηκε.....
 Ημερομηνία αναγγελίας του ατυχήματος..... Διακοπή εργασίας
 Πιθανός χρόνος αποχής Διάγνωση...

2. Έχει επιδοτηθεί από το Υποκατάστημα μας.....

3. Δεν έχει επιδοτηθεί από το Υποκατάστημα μας.....

Συν/να:

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΑΣΦ/ΝΟ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
.....ΥΠΟΚ/ΜΑ.....

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΟΧΩΝ

Ταχ.Δ/ση:

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο:

(Με απόδειξη παραλαβής)

.....: 0
Αρ.Πρωτ.

Π Ρ Ο Σ :

ΘΕΜΑ: Ατύχημα σας από υπαιτιότητα τρίτου

Κυρ.....
Σχετικά με το ατύχημα που σας συνέβηκε την σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.5 του άρθρου 10 του ν.δ. 4104/60, όπως αντικαταστάθηκε από τις παρ.1 και 2 του άρθρου 18 του ν.4476/65 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 18 Ν.1654/86, η αξίωση του ασφ/νου ή των μελών οικογενείας του σε βάρος του υπαιτίου του τραυματισμού του μεταβιβάζεται στο ΙΚΑ και για όσο ποσό πλήρωσε ή θα πληρώσει για Παροχές Ασθενείας σε χρήμα και σε είδος και για Παροχές κύριας και επικουρικής σύνταξης.
2. Η παραπάνω μεταβίβαση επέρχεται αυτοδικαίως από τότε που γεννήθηκε η αξίωση. Συμβιβασμός του δικαιούχου, παραίτηση, εκχώρηση ή με οποιοδήποτε τρόπο αλλοίωση της αξίωσης του για αποζημίωση είναι άκυρη κατά το μέρος που αφορά τη προαναφερόμενη αξίωση του ΙΚΑ από Παροχές.
Μετά τα ανωτέρω σας υπενθυμίζουμε την υποχρέωσή σας να ενημερώνετε την υπηρεσία μας έγγραφα για την πορεία της δικής σας αξίωσης για αποζημίωση (άσκηση αγωγής, έκδοση απόφασης Ποινικού δικαστηρίου, συμβιβασμός), προσκομίζοντας τα σχετικά δικόγραφα.

Με εκτίμηση
Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
.....ΥΠΟΚ/ΜΑ.....

(Με απόδειξη παραλαβής)

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΟΧΩΝ

.....200

Ταχ.Δ/ση:

Αρ.Πρωτ. ,

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο:

Π Ρ Ο Σ :

Την ασφαλιστική εταιρεία

Οδός.....αρ.....

ΜΑ :Σχετικά με το ατύχημα που προκλήθηκε στ...ασφαλισμέν.....

ΑΜ.....

Υστερα από τη δήλωση ατυχηματός με αριθμό.....τ.....ασφ/ν...μας

.....κατοίκουοδός.....αρ.....

για το ατύχημα που του συνέβηκε τηναπό ενδεχομένη υπαιτιότητα του κ.....

.....οδηγού του αυτοκινήτουμε αριθμό κυκλοφορίας.....ασφ/νου στην εταιρείας σας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.5 του άρθρου 10 του ν.δ. 4104/60, όπως αντικαταστάθηκε από τις παρ.1 και 2 του άρθρου 18 του ν.4476/65 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 18 Ν.1654/86, η αξίωση του ασφ/νου ή των μελών οικογενείας του σε βάρος του υπαιτίου του τραυματισμού του μεταβιβάζεται στο ΙΚΑ και για όσο ποσό πλήρωσε ή θα πληρώσει για Παροχές Ασθενείας σε χρήμα και σε είδος και για Παροχές κύριας και επικουρικής σύνταξης .

2. Η παραπάνω μεταβίβαση επέρχεται αυτοδικαίως από τότε που γεννήθηκε η αξίωση. Συμβιβασμός του δικαιούχου, παραίτηση, εκχώρηση ή με οποιοδήποτε τρόπο αλλοίωση της αξίωσης του για αποζημίωση είναι άκυρη κατά το μέρος που αφορά τη προαναφερόμενη αξίωση του ΙΚΑ από παροχές.

Με εκτίμηση
Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΡΧΟΤΕ

ΜΑΡΤΥΡΙΚΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗ

Σήμερα ημέρα και ώρα πραγματο-
ποιώντας έρευνα για την εξακρίβωση των συνθηκών κάτω από τις οποίες
έλαβε χώρα το ατύχημα του ασφαλισμένου.....
του.....Α.Μ.....(ημερομηνία ατυχήματος.....
ώρα.....) στην επιχείρηση(είδος
επιχείρησης.....οδός.....αριθ.....
εξέτασα τον μάρτυρα(στοιχεία ταυ-
τότητας.....) κάτοικο.....οδός.....
αριθ.....ο οποίος κατέθεσε τα κατωτέρω: Ερώτηση Ποιός
ήταν το επάγγελμα του παθόντος και ποιό το ωράριο εργασίας του.

Απάντηση.....
.....

Ερώτηση Ποιός ημερομηνία και ώρα συνέβη το ατύχημα και ποιός ήταν
οι παρόντες.

Απάντηση.....

Ερώτηση Ποιός η εργασία του παθόντος την ώρα του ατυχήματος και
κάτω από ποιές συνθήκες έγινε.

Απάντηση.....

Ερώτηση έχετε να προσθέσετε τίποτ'άλλο;

Απάντηση.....

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΞΕΤΑΣΘΕΝΤΟΣ

Υπογραφή και σφραγίδα
του υπαλλήλου που
έκανε την εξέταση του
μάρτυρα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Εικόνα 1. Εργαζόμενος σε εργασίες σοβατίσματος χωρίς να έχει λάβει τις προφυλάξεις ασφαλείας (γάντια, γυαλιά).

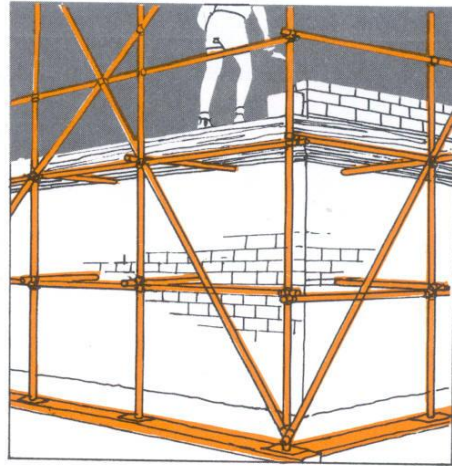
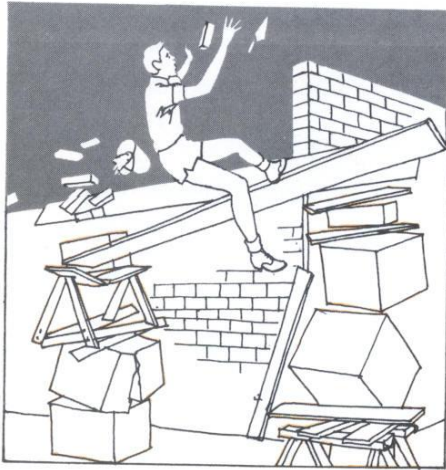
Εικόνα 2. Εργαζόμενοι στην κατασκευή ξυλότυπου χωρίς να έχουν λάβει την απαραίτητη πρόληψη για την ασφάλειά τους.

Εικόνα 3. Εργαζόμενοι στην κατασκευή μετρό, έχουν ληφθεί οι απαραίτητες προφυλάξεις για την ασφάλειά τους.

Εικόνα 4,5. Σκαλωσιές εγκατεστημένες περιμετρικά των οικοδομών εξασφαλίζοντας ασφαλή εργασία.

Εικόνες 6,7,8. Εικονογραφημένα παραδείγματα ασφαλούς και μη εργασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

- **Ειδικά Απαγορευτικά Σήματα**
- **Ειδικά Υποχρεωτικά Σήματα**
- **Ειδικά Προειδοποιητικά Σήματα**
- **Ειδικά Σήματα Διάσωσης και Πρώτων Βοηθειών**

ΕΙΔΙΚΑ ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η
ΑΝΑΒΑΣΗ ΣΕ
ΠΕΡΟΝΟΦΟΡΟ
ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η
ΑΝΑΒΑΣΗ ΣΤΑ ΡΑΦΙΑ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΟ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η
ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ
ΑΝΥΨΟΥΜΕΝΑ ΦΟΡΤΙΑ
ΠΕΡΟΝΟΦΟΡΟΥ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η
ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΠΕΖΩΝ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η
ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΣΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ
ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΦΟΡΤΙΩΝ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΕΙΣΟΔΟΣ
ΣΕ ΣΚΥΛΟΥΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΕΙΣΟΔΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΦΑΓΗΤΟΥ
ΚΑΙ ΠΟΤΟΥ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η
ΚΑΤΑΣΒΕΣΗ ΜΕ ΝΕΡΟ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΛΗΨΗ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η
ΛΥΠΑΝΣΗ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η
ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ
ΠΕΡΟΝΟΦΟΡΑ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΣΤΑΣΗ
ΠΑΝΩ Ή ΚΑΤΩ ΑΠΟ
ΑΝΥΨΩΤΙΚΑ
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΣΤΑΣΗ
ΣΤΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ
ΣΗΜΕΙΟ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΧΡΗΣΗ
ΓΥΜΝΗΣ ΦΛΟΓΑΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΧΡΗΣΗ
ΚΙΝΗΤΩΝ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΧΡΗΣΗ
ΜΕ ΔΕΥΤΕΡΟ ΑΤΟΜΟ

ΜΗΝ ΑΓΓΙΖΕΤΕ

ΜΗΝ ΑΦΑΙΡΕΙΤΕ ΤΑ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ
ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ

ΜΗΝ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΕΙΤΕ

ΣΒΗΣΤΕ ΤΟΝ ΚΙΝΗΤΗΡΑ
ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΑΡΚΑΡΙΣΜΑ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΤΟ
ΚΑΠΝΙΣΜΑ

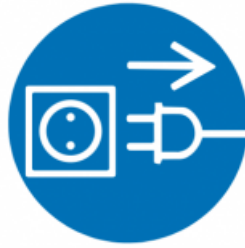

ΤΟ ΝΕΡΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ
ΠΟΣΙΜΟ

ΕΙΔΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΤΟ
ΚΑΠΝΙΣΜΑ

ΑΠΟΣΥΝΔΕΣΤΕ ΤΙΣ
ΜΠΡΙΖΕΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΕ ΤΙΣ ΦΙΑΛΕΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ

ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΔΙΑΒΑΣΗ
ΠΕΖΩΝ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ
ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ
ΚΟΡΝΑΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΠΛΥΣΙΜΟ
ΣΩΜΑΤΟΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΠΛΥΣΙΜΟ
ΧΕΡΙΩΝ

ΦΟΡΑΤΕ
ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΣΤΙΚΟ
ΓΙΛΕΚΟ

ΦΟΡΑΤΕ ΑΣΠΙΔΑ
ΠΡΟΣΩΠΟΥ

ΦΟΡΑΤΕ ΓΑΝΤΙΑ

ΦΟΡΑΤΕ ΓΥΑΛΙΑ, ΚΡΑΝΟΣ
ΚΑΙ ΩΤΟΑΣΠΙΔΕΣ

ΦΟΡΑΤΕ ΓΥΑΛΙΑ

ΦΟΡΑΤΕ ΖΩΝΗ ΕΝΑΕΡΙΤΩΝ

ΦΟΡΑΤΕ ΚΑΛΥΜΜΑ
ΚΕΦΑΛΗΣ

ΦΟΡΑΤΕ ΚΡΑΝΟΣ

ΦΟΡΑΤΕ ΜΑΣΚΑ
ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

ΦΟΡΑΤΕ ΜΑΣΚΑ
ΟΞΥΓΟΝΟΚΟΛΛΗΣΗΣ

ΦΟΡΑΤΕ ΜΑΣΚΑ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΦΟΡΑΤΕ ΜΟΝΩΤΙΚΑ
ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ

ΦΟΡΑΤΕ ΜΠΟΤΕΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΦΟΡΑΤΕ ΠΟΔΙΑ ΣΩΜΑΤΟΣ

ΦΟΡΑΤΕ ΣΚΟΥΦΟ
ΚΕΦΑΛΗΣ

ΦΟΡΑΤΕ ΣΤΟΛΗ
ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

ΦΟΡΑΤΕ ΦΟΡΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ
ΕΓΧΡΩΜΑ ΕΠΙΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ
ΠΛΗΓΕΣ

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΤΗ
ΔΙΑΒΑΣΗ

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΤΟΝ
ΚΑΔΟ

ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΦΟΡΤΙΑ

ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ LASER

ΑΝΑΦΛΕΞΙΜΕΣ ΥΛΕΣ

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

ΔΙΑΒΡΩΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ

ΒΛΑΒΕΡΕΣ Ή ΕΡΕΘΙΣΤΙΚΕΣ
ΥΛΕΣ

ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΠΕΡΟΝΟΦΟΡΩΝ
ΟΧΗΜΑΤΩΝ

ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ

ΕΚΡΗΚΤΙΚΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ

ΕΦΛΕΚΤΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ
ΥΨΗΛΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ

ΚΙΝΔΥΝΟΣ
ΑΝΑΘΥΜΙΑΣΕΩΝ

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΑΦΛΕΞΗΣ
ΜΠΟΥΚΑΛΙΩΝ

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΠΟ ΠΤΩΣΗ
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΣΦΥΞΙΑΣ

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΟΥ
ΑΚΡΩΝ

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΟΥ
ΣΩΜΑΤΟΣ

ΚΙΝΔΥΝΟΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΠΛΗΞΙΑΣ

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΟΛΙΣΘΗΜΑΤΟΣ

ΚΙΝΔΥΝΟΣ
ΠΑΡΑΠΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΠΤΩΣΗΣ

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΥΝΘΛΙΨΗΣ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ
ΣΤΟ ΕΔΑΦΟΣ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΑΥΤΟΜΑΤΕΣ
ΠΟΡΤΕΣ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΔΙΕΛΕΥΣΗ
ΦΟΡΤΗΓΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΘΟΥΡΥΒΟΣ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟΣ
ΧΩΡΟΣ

ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΑ ΥΛΙΚΑ

ΡΑΜΠΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ
ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ
ΑΝΑΓΚΕΣ

ΤΟΞΙΚΕΣ ΥΛΕΣ

ΥΨΗΛΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ

ΧΑΜΗΛΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ

ΕΙΔΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΙΑΣΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

ΕΞΟΔΟΣ

ΕΞΟΔΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

ΕΞΟΔΟΣ

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΔΙΑΣΩΣΗΣ

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΔΙΑΣΩΣΗΣ

ΘΑΛΑΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΙΟΝΙΣΜΟΥ

ΙΑΤΡΕΙΟ

ΟΔΟΣ

ΟΔΟΣ ΔΙΑΦΥΓΗΣ

ΟΔΟΣ ΔΙΑΦΥΓΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

ΠΛΥΣΙΜΟ ΜΑΤΙΩΝ

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

ΣΗΜΕΙΟ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΠΡΩΤΩΝ
ΒΟΗΘΕΙΩΝ

ΦΟΡΕΙΟ

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ

ΚΟΜΒΙΟ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ
ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ

ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΑΣ

ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΜΑΝΙΚΑ

ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΣ
ΚΡΟΥΝΟΣ

ΣΚΑΛΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

- Ερωτηματολόγιο Επιθεώρησης
- Ερωτηματολόγιο OHSAS-18001

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΥΑΕ

Ημερομηνία :

Επιθεωρητής/ές :

Ερωτήσεις	Αποτελέσματα
4.2. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ & ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	
1. Οι Πολιτικές έχουν κοινοποιηθεί προς τους εργαζόμενους ? 18001/	
2. Είναι ενήμερο το προσωπικό για την Πολιτική ΥΑΕ? 18001/	
4.3. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	
4.3.1 Περιβαλλοντικές πλευρές, Μελέτες Επικινδυνότητας	
3. Είναι διαθέσιμη η επικαιροποιημένη Μελέτη Περιβαλλοντικών Πλευρών?	
4. Έχει ενημερωθεί το προσωπικό για τις σημαντικές Περιβαλλοντικές Πλευρές? Είναι ενήμερο για τα μέτρα ελέγχου?	
5. Είναι διαθέσιμη η επικαιροποιημένη Μελέτη Επικινδυνότητας? 18001	
6. Έχει ενημερωθεί το προσωπικό για τις υψηλές και κρίσιμες επικινδυνότητες? Είναι ενήμερο για τα μέτρα ελέγχου? 18001	
7. Εφαρμόζονται τα μέτρα ελέγχου όπως αυτά αναφέρονται στην ΜΕΕΚ? 18001	
8. Έχουν υπάρξει αλλαγές στην ΜΕΕΚ ? Έχουν ληφθεί υπόψη οι απαιτήσεις του προτύπου ? 18001	
9. Τεκμηριώνονται οι αλλαγές μέσω του εντύπου ? 18001	

4.3.2 Νομικές και άλλες απαιτήσεις	
10. Τα απαραίτητα για την λειτουργία της εγκατάστασης νομιμοποιητικά έγγραφα είναι εν ισχύ ? 18001/	
11. Τηρείται το έντυπο σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην σχετική διαδικασία? 18001/	
4.3.3 Σκοποί, Στόχοι & Προγράμματα	
12. Είναι ενήμερη η εγκατάσταση για τους σκοπούς, στόχους, δείκτες, Προγράμματα της τρέχουσας περιόδου ? 18001/	
13. Υλοποιούνται στόχοι με συνυπευθυνότητα καταγραφής δεδομένων από την Εγκατάσταση ? 18001/	
14. Υλοποιούνται προγράμματα με συνυπευθυνότητα καταγραφής δεδομένων από την Εγκατάσταση ? 18001/	
4.4. ΕΦΑΡΜΟΓΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	
4.4.1 Πόροι, Ρόλοι, Υπευθυνότητες & Αρμοδιότητες	
15. Υπάρχουν νέες προσλήψεις? 18001/	
16. Έχουν αναπτυχθεί οι αντίστοιχες Περιγραφές Θέσης Εργασίας? 18001/	
4.4.2 Επαγγελματική Επάρκεια, Εκπαίδευση & Ευαισθητοποίηση	
17. Είναι διαθέσιμη η σχετική διαδικασία και οδηγία? 18001/	
18. Είναι διαθέσιμα τα αρχεία για την επαγγελματική επάρκεια του προσωπικού? 18001/	
19. Αν έχουν γίνει νέες προσλήψεις, τεκμηριώνεται η εκπαίδευση τους, σύμφωνα με την σχετική διαδικασία ? 18001/	

20. Αναφέρονται στο έντυπο του Προγραμματισμού της Εκπαίδευσης, θέματα σχετικά με την ΥΑΕ? 18001/	
21. Έχουν ληφθεί υπόψη οι θέσεις υψηλής επικινδυνότητας (ΥΑΕ) στο σχετικό θεματολόγιο εκπαίδευσης? 18001	
22. Έχουν ληφθεί υπόψη οι θέσεις με σημαντικές περιβαλλοντικές πλευρές που δυνητικά μπορεί να επιφέρουν σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις?	
23. Έχουν καταγραφεί οι προτάσεις των Δ/ντών ή Προιστ/νων στα αντίστοιχα έντυπα αξιολόγησης? 18001/	
24. Υλοποιήθηκαν? Τεκμηριώνεται αυτή η εκπαίδευση στα αντίστοιχα έντυπα? 18001/	
25. Έχει γίνει αξιολόγηση της συγκεκριμένης εκπαίδευσης? 18001/	
26. Υπάρχουν για την εγκατάσταση προβλήματα γλωσσομάθειας. Λαμβάνονται υπόψη κατά την εκπαίδευση ? 18001/	
27. Έχει γίνει νέα πρόσληψη δύτη/ων? Αν ναι τεκμηριώνεται η παραλαβή της σχετικής οδηγίας με την υπογραφή του δύτη στα αντίστοιχα έντυπα? 18001	
28. Τηρείται σε γενικές γραμμές το αρχείο της εκπαίδευσης, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στη σχετική διαδικασία ? 18001/	
29. Με ποιους τρόπους γίνεται η ευαισθητοποίηση του προσωπικού ?	
30. Με ποιους τρόπους γίνεται η ενημέρωση του προσωπικού ? 18001/	
4.4.3 & 4.4.3.1 (OHSAS) Επικοινωνία	

31. Εφαρμόζεται η διαδικασία σχετικά με την επικοινωνία, εσωτερική & εξωτερική, για θέματα περιβάλλοντος και ΥΑΕ ? Διατηρούνται σχετικά αρχεία? 18001/	
32. Το προσωπικό είναι ενημερωμένο για την διαδικασία της Εσωτερικής Επικοινωνίας?	
33. Έχει υπάρξει αλλαγή στην σχετική νομοθεσία ? Κρίνεται επαρκής η προώθηση της σχετικής πληροφόρησης ? 18001/	
4.4.3.2 (OHSAS) Συμμετοχή & Διαβούλευση	
34. Γνωρίζουν οι εργαζόμενοι τον Εκπρόσωπο των Εργαζομένων? 18001	
35. Πραγματοποιούνται οι συνεδρίες σύμφωνα με τα οριζόμενα στην σχετική διαδικασία για θέματα ΥΑΕ? 18001	
36. Πραγματοποιούνται οι συνεδρίες σύμφωνα με τα οριζόμενα στην σχετική διαδικασία για θέματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης?	
37. Τηρούνται τα προβλεπόμενα αρχεία? 18001/	
4.4.4 Τεκμηρίωση	
4.4.5 Έλεγχος Εγγράφων	
38. Επαληθεύεται η τρέχουσα κατάσταση των εγγράφων στην εγκατάσταση ? 18001/	
39. Τα απαρχαιωμένα έγγραφα διαχειρίζονται σύμφωνα με την διαδικασία? 18001/	
4.4.6 Έλεγχος Λειτουργίας	

40. Τηρούνται οι διαδικασίες / οδηγίες σχετικά με τον έλεγχο των σημαντικότερων καταστάσεων από πλευράς επικινδυνότητας από αγαθά, εξοπλισμό και υπηρεσίες ? 18001	
41. Τηρούνται οι διαδικασίες / οδηγίες σχετικά με τον έλεγχο των σημαντικότερων περιβαλλοντικών καταστάσεων της εταιρίας ?	
42. Έχει γίνει διανομή αυτών στους αντίστοιχους υπεύθυνους ? 18001/	
43. Είναι ενήμερο το προσωπικό ? 18001/	
44. Είναι σε ισχύ και ενημερώνεται το Βιβλίο του Τεχνικού Ασφαλείας ? 18001	
45. Έχει εκπονηθεί και τηρείται το πρόγραμμα του ? 18001	
46. Υπάρχει Ιατρός Εργασίας ? 18001	
47. Έχει εκπονηθεί και τηρείται το πρόγραμμα του ? 18001	
48. Έχουν εκδοθεί οι βεβαιώσεις των εργαζομένων ? 18001	
49. Υπάρχει και παρακολουθείται το απόθεμα του Φαρμακείου της Εγκατάστασης. 18001	
50. Γίνονται μετρήσεις των σχετικών με την ΜΕΕΚ παραμέτρων? Διατηρούνται τα αρχεία μετρήσεων? 18001	
51.	

52. Τα όργανα που χρησιμοποιούνται για τις μετρήσεις είναι διακριβωμένα ? Υπάρχει το σχετικό αρχείο? 18001/	
53. Τηρείται το έντυπο ενημέρωσης Υπεργολάβου ? 18001/	
54. Τηρείται το έντυπο (Προμήθειες) των Κρισίμων Προϊόντων και Υλικών ? 18001/	
4.4.7 Ετοιμότητα και Ανταπόκριση σε Καταστάσεις Εκτάκτου Ανάγκης	
55. Είναι διαθέσιμα τα Σχέδια Εκτάκτων Αναγκών που αναφέρονται στην σχετική Οδηγία? 18001/	
56. Είναι ενήμερο το προσωπικό για αυτά? Έχει εκπαιδευτεί? 18001/	
57. Συνέβη κάποιο Έκτακτο Περιστατικό? Με αυτή την αφορμή έγινε ανασκόπηση της σχετικής Οδηγίας και του αντίστοιχου σχεδίου? 18001/	
58. Έχει πραγματοποιηθεί δοκιμαστικά κάποιο από τα Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης? Ποια τα αποτελέσματα? Υπάρχουν καταγραφές? 18001/	
4.5 ΕΛΕΓΧΟΣ	
4.5.1 Παρακολούθηση & Μέτρηση της Επίδοσης	
59. Έχουν αναπτυχθεί οι κατάλληλες μέθοδοι για την Παρακολούθηση και Μέτρηση ? 18001/	
60.	
61. Υπάρχουν λειτουργίες με σημαντική επικινδυνότητα που δεν παρακολουθούνται και μετρώνται ? 18001	

62. Τηρείται το έντυπο «Αναλύσεων για το Περιβάλλον»? 18001	
4.5.2 Αξιολόγηση της Συμμόρφωσης	
63. /	
64. Έχει ενημερωθεί πρόσφατα σύμφωνα με την σχετική διαδικασία? 18001/	
65. Διαχειρίζονται οι ΜΣ και ΜρΣ σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην σχετική διαδικασία? 18001/	
4.5.3.1 & 2 Διερεύνηση Συμβάντων, Μη Συμμορφώσεις, Διορθωτικές & Προληπτικές Ενέργειες	
66. Υπήρξε ατύχημα ή συμβάν? Αν ήταν για την ΥΑΕ έχει καταγραφεί στο Βιβλίο Ατυχημάτων? 18001/	
67. Διαχειρίστηκε ο Σταθμός το ατύχημα ή το συμβάν σύμφωνα με την σχετική οδηγία? 18001/	
68. Πραγματοποιήθηκε συνεδρία της σχετικής Ομάδας ? Υπάρχουν αντίγραφα? 18001/	
69. Από τις καταγεγραμμένες Μη Συμμορφώσεις για την Εγκατάσταση, έχουν υλοποιηθεί οι προτεινόμενες ενέργειες ? 18001/	
70. Από τις καταγεγραμμένες Διορθωτικές & Προληπτικές Ενέργειες για την Εγκατάσταση, έχουν υλοποιηθεί οι προτεινόμενες ενέργειες ? 18001/	
71. Έχουν καταγραφεί Προτάσεις Βελτίωσης από το προσωπικό? 18001/	

72. Από τα ευρήματα των Ες. Επιθεωρήσεων?	
4.5.4 Έλεγχος Αρχείων	
73. Τηρούνται Η/Υ Αρχεία ? Αν ΝΑΙ είναι διαθέσιμα τα Αντίγραφα Ασφαλείας ? 18001/	
74. Σε συνεργασία με τον ΥΣΔ έχει γίνει η καταστροφή των αρχείων, των οποίων ο χρόνος έχει παρέλθει ? 18001/	
4.5.5 Εσωτερική Επιθεώρηση	
75. Υλοποιούνται οι Ες. Επιθεωρήσεις με βάση το πρόγραμμα ?	
76. Υπάρχουν αντίγραφα Αναφορών των Εσωτερικών Επιθεωρήσεων ? 18001/	
77. Έχουν καταγραφεί συγκεκριμένα ευρήματα για την εγκατάσταση ? 18001/	
4.6 ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ	
78. Έχουν κοινοποιηθεί στην εγκατάσταση οι αποφάσεις της Διοίκησης? 18001/	

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗ/ΩΝ:

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ OHSAS-18001

No	Ερώτηση				ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΙΘΑΝΩΣ	
1	ΠΡΟΤΥΠΑ OHSAS 18001: Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώσει και να διατηρεί ένα σύστημα διαχείρισης της ΕΑΥ, οι απαιτήσεις των οποίων ορίζονται στο άρθρο 4 του OHSAS 18001-2007				
1α	✓ Έχει καθοριστεί ένα πρόγραμμα;✓ Το πεδίο εφαρμογής του προγράμματος ορίζεται με σαφήνεια;✓ Πόσο καιρό έχει καθιερωθεί το πρόγραμμα;✓ Τηρούνται οι απαιτήσεις του OHSAS 18001-1999?	☐	☐	☐	
ΔΙΕΥΛΟΔΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ					
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):					
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:					
ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐	

2	Πρέπει να υπάρχει μια εργασιακή πολιτική για την υγεία και την ασφάλεια που εγκρίνεται από την ανώτερη διοίκηση του οργανισμού, η οποία να αναφέρει σαφώς τη γενική υγεία και τους στόχους της ασφάλειας και μια δέσμευση για τη βελτίωση των επιδόσεων της υγείας και της ασφάλειας Η πολιτική : α) να είναι κατάλληλη για τη φύση και την κλίμακα των κινδύνων ΕΑΥ του οργανισμού; β) να περιλαμβάνει δέσμευση για συνεχή βελτίωση; γ) να περιλαμβάνει δέσμευση να συμμορφώνονται με την ισχύουσα νομοθεσία που εφαρμόζεται στον τομέα της ΕΑΥ και με άλλες απαιτήσεις τις οποίες ο οργανισμός προσυπογράφει; δ) να είναι τεκμηριωμένη, να εφαρμόζεται και να διατηρείται; ε) να κοινοποιούνται σε όλους τους υπαλλήλους με την πρόθεση ότι οι υπάλληλοι έχουν επίγνωση των επιμέρους υποχρεώσεις τους σε θέματα ΕΑΥ; στ) να είναι στη διάθεση των ενδιαφερομένων μερών; ζ) να επανεξετάζεται περιοδικά προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι παραμένει σχετική και κατάλληλη για τον οργανισμό

2α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Ποια είναι η πολιτική του οργανισμού; ✓ Η πολιτική που έχει καθοριστεί και είναι κατάλληλη για το είδος, το μέγεθος και τις επιπτώσεις της ΕΑΥ των δραστηριοτήτων του οργανισμού; ✓ Η πολιτική περιλαμβάνει δέσμευση για συνεχή βελτίωση των λειτουργιών του οργανισμού; ✓ Η πολιτική αντανακλά την αναγνώριση των οργανώσεων του κινδύνου, αξιολόγησης και ελέγχου των κινδύνων στις δραστηριότητες και τις εγκαταστάσεις του οργανισμού; ✓ Η πολιτική περιλαμβάνει δέσμευση για συμμόρφωση προς τις νομικές απαιτήσεις; ✓ Η πολιτική είναι τεκμηριωμένη, εφαρμόζεται, διατηρείται (αναθεωρείται περιοδικά) και να κοινοποιείται σε όλους τους εργαζόμενους και έχουν επίγνωση των ευθυνών τους για την ΕΑΥ; ✓ Είναι η πολιτική διαθέσιμη στα ενδιαφερόμενα μέρη;	□	□	□	

ΔΙΕΥΛΟΔΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐

3	Σχεδιασμός για τον προσδιορισμό του κινδύνου, την αξιολόγηση κινδύνων και τον έλεγχο των κινδύνων. Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώσει και να διατηρεί διαδικασίες για το διαρκή εντοπισμό των κινδύνων, την εκτίμηση των κινδύνων, καθώς και την εφαρμογή των απαραίτητων μέτρων ελέγχου. Αυτά περιλαμβάνουν: α) τακτικές και έκτακτες δραστηριότητες β) οι δραστηριότητες του συνόλου του προσωπικού που έχουν πρόσβαση στο χώρο εργασίας (συμπεριλαμβανομένων των υπεργολάβων και των επισκεπτών)? γ) τις εγκαταστάσεις στο χώρο εργασίας, είτε αυτές παρέχονται από τον οργανισμό ή τους άλλους. Ο οργανισμός πρέπει να διασφαλίζει ότι τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων και τα αποτελέσματα αυτών των ελέγχων λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό των στόχων της ΕΑΥ. Ο οργανισμός οφείλει να τεκμηριώνει και διατηρεί αυτή την πληροφορία μέχρι σήμερα Η μεθοδολογία του οργανισμού για τον εντοπισμό των κινδύνων και την αξιολόγηση της επικινδυνότητας: α) να ορίζεται σε σχέση με το πεδίο εφαρμογής, τη φύση και το χρονοδιάγραμμά της για να διασφαλίσει ότι θα είναι προληπτική και όχι αντιδραστική β) προβλέπουν την κατάταξη των κινδύνων και τον καθορισμό εκείνων που πρόκειται να καταργηθούν ή να ελέγχονται από τα μέτρα, όπως ορίζεται στο 4.3.3 και 4.3.4 γ) να είναι συνεπής με την λειτουργία και τις δυνατότητες των μέτρων ελέγχου κινδύνων αυτών που απασχολούνται δ) να παρέχουν τη συμβολή τους στον προσδιορισμό των απαιτήσεων εγκατάστασης, τον προσδιορισμό των αναγκών ή / και την ανάπτυξη των λειτουργικών ελέγχων κατάρτισης ε) να προβλέπει τον έλεγχο των απαιτούμενων ενεργειών για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας και την επικαιρότητα της εφαρμογής τους. ΣΗΜΕΙΩΣΗ Για περισσότερες οδηγίες σχετικά με τον προσδιορισμό των κινδύνων, την αξιολόγηση κινδύνων και τον έλεγχο των κινδύνων, δείτε OHSAS 18002.

3α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Υπάρχουν τεκμηριωμένες και διατηρημένες διαδικασίες για τη δημιουργία και την επικαιροποίηση των κινδύνων και την εφαρμογή των ελέγχων ✓ Η διαδικασία κάλυψης είναι ρουτίνα; ✓ Η διαδικασία καλύπτει όλο το προσωπικό και τις εγκαταστάσεις; ✓ Ποιος μηχανισμός θα χρησιμοποιείται για να ξεκινήσει αναθεώρηση κινδύνου / αναθεώρηση όταν αλλάζουν οι επιχειρήσεις; ✓ Τα κριτήρια για την αξιολόγηση του κινδύνου συνδέονται με την πιθανότητα και τη συνέπεια; ✓ Υπάρχουν αρχεία να παρέχουν στοιχεία από την ανάλυση των κινδύνων και των ελέγχων; ✓ Υπάρχουν προφανείς κίνδυνοι που θα πρέπει να έχουν εξεταστεί και δεν έχουν; Εάν όχι, γιατί όχι; ✓ τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων και τα αποτελέσματα των ελέγχων λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό των στόχων EAY; Η μεθοδολογία: α) καθορίζει το πεδίο εφαρμογής, τη φύση και το χρονοδιάγραμμα; β) τις προληπτικές και όχι αντιδραστικές εκτιμήσεις; γ) μεριμνά για την κατάταξη της ανοχής κινδύνου; δ) τον εντοπισμό εκείνων που πρέπει να εξαλειφθούν ή να ελέγχονται; ε) την εξασφάλιση της συνοχής με την λειτουργική εμπειρία; (Κωδ. 4.3.1C του OHSAS 18002 - 2000) στ) εξασφάλιση της συνέπειας με την αποτελεσματικότητα των μέτρων ελέγχου των κινδύνων; ✓ Η μεθοδολογία παρέχει βοήθεια στην αποφασιστικότητα των απαιτήσεων εγκατάστασης, τις ανάγκες κατάρτισης και λειτουργικών ελέγχων; ✓ Η μεθοδολογία παρέχει για την παρακολούθηση των απαιτούμενων ενεργειών για τη διασφάλιση της επικαιρότητας και της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής;				

ΔΙΕΥΛΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:**

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐

4	4.3.2 Νομικές και άλλες απαιτήσεις Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώσει και να διατηρεί διαδικασία για τον εντοπισμό και την πρόσβαση στις νομικές και άλλες απαιτήσεις ΕΑΥ που εφαρμόζονται σ 'αυτό. Ο οργανισμός πρέπει να τηρεί αυτές τις πληροφορίες κάθε μέρα. Η αρμόδια αρχή κοινοποιεί τις σχετικές πληροφορίες για τις νομικές και άλλες απαιτήσεις προς τους εργαζομένους της και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη

4α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Υπάρχει μια τεκμηριωμένη διαδικασία για την οργάνωση να εντοπίζει και να έχει πρόσβαση σε όλες τις εφαρμοστέες νομικές απαιτήσεις εκεί;✓ Υπάρχει κάποιος (ή περισσότεροι από έναν) που έχει οριστεί να ενημερώνονται για τις τρέχουσες απαιτήσεις;✓ Ποιοι είναι οι πόροι, οι αναφορές και οι μέθοδοι για την παρούσα;✓ Πώς γίνεται η εφαρμογή των νέων απαιτήσεων που υπολογίζονται;✓ Πώς κοινοποιούνται οι απαιτήσεις σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη;	☐	☐	☐	

ΔΙΕΥΛΟΔΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ**ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):****ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:**

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐

5	4.3.3 Στόχοι Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώσει και να διατηρεί τεκμηριωμένους στόχους την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια, σε κάθε σχετική λειτουργία και επίπεδο εντός του οργανισμού. ΣΗΜΕΙΩΣΗ Οι στόχοι πρέπει να είναι ποσοτικοί όπου είναι εφικτό. Κατά τον καθορισμό και την επανεξέταση των στόχων του, ο οργανισμός εξετάζει τις νομικές και άλλες απαιτήσεις, τους κινδύνους ΕΑΥ και τους κινδύνους, τις τεχνολογικές επιλογές, τις οικονομικές, λειτουργικές και επιχειρηματικές απαιτήσεις, καθώς και τις απόψεις των ενδιαφερομένων μερών. Οι στόχοι πρέπει να είναι συνεπείς με την πολιτική στον τομέα της ΕΑΥ, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης για συνεχή βελτίωση.				
5α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Ο οργανισμός έχει συστήσει και διατηρήσει τους στόχους για την ΕΑΥ; ✓ Οι τεκμηριωμένοι στόχοι θεωρούνται νόμιμοι και τηρούν άλλες απαιτήσεις; ✓ Οι στόχοι είναι λογικοί και μετρήσιμοι; ✓ Υπάρχει τεκμηριωμένη διαδικασία που να διατηρείται για την περιοδική επανεξέταση των στόχων εκεί; ✓ Οι στόχοι κοινοποιούνται στους υπαλλήλους που υποτίθεται ότι είναι υπεύθυνοι; ✓ Οι οργανωτικοί στόχοι συνάδουν με υψηλότερους επιπέδου στόχους;	□	□	□	
ΔΙΕΥΛΟΔΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ					
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):					
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:					
ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐	

6	4.3.4 ΕΑΥ Πρόγραμμα Διαχείρισης Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώσει και να διατηρεί πρόγραμμα διαχείρισης της ΕΑΥ για την επίτευξη των στόχων της. Πρέπει να περιλαμβάνει στην τεκμηρίωση της: α) την καθορισμένη αρμοδιότητα και ευθύνη για την επίτευξη των στόχων στις σχετικές λειτουργίες και επίπεδα του οργανισμού και β) τα μέσα και χρονική κλίμακα με την οποία οι στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν. Το πρόγραμμα διαχείρισης της ΥΑΕ θα πρέπει να επανεξετάζεται σε τακτά και προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα. Ενδεχομένως, το πρόγραμμα διαχείρισης της ΥΑΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αλλαγές στις δραστηριότητες, τα προϊόντα, τις υπηρεσίες ή τις συνθήκες λειτουργίας του οργανισμού.				
6α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Υπάρχουν προγράμματα για την επίτευξη όλων των στόχων που έχουν εκεί; ✓ Τα προγράμματα περιλαμβάνουν χρονοδιαγράμματα για την ολοκλήρωση και πόρους που είναι αναγκαίοι για την επίτευξη των στόχων; ✓ Τα προγράμματα αναθέτουν αρμοδιότητες για την ολοκλήρωση των εργασιών για την επίτευξη των στόχων; ✓ Όλες οι διαδικασίες που συμπληρώνουν το πρόγραμμα διαχείρισης της ΥΑΕ είναι διαθέσιμες στο κατάλληλο προσωπικό; ✓ Τα προγράμματα διαχείρισης επανεξετάστηκαν σε προγραμματισμένα χρονικά διαστήματα και τροποποιήθηκαν όπως απαιτείται;	□	□	□	
ΔΙΕΥΛΟΔΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ					
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):					
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:					
ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐	

7	4.4.1 Οι ρόλοι, οι ευθύνες και εξουσίες του προσωπικού που διαχειρίζεται, εκτελεί και ελέγχει τις δραστηριότητες που έχουν επιπτώσεις για τους κινδύνους EAY των δραστηριοτήτων, εγκαταστάσεων και τις διαδικασίες του οργανισμού, θα πρέπει να καθορίζονται, να τεκμηριώνονται και να κοινοποιούνται, προκειμένου να διευκολυνθεί η διαχείριση της EAY. Η τελική ευθύνη για την υγεία και την ασφάλεια εναπόκειται στην ανώτατη διοίκηση. Ο φορέας διορίζει ένα μέλος της διοίκησης (π.χ. σε ένα μεγάλο οργανισμό, ένα διοικητικό στέλεχος ή εκτελεστικό μέλος της επιτροπής), με ιδιαίτερη ευθύνη για τη διασφάλιση ότι το σύστημα διαχείρισης EAY εφαρμόζεται σωστά και αποδίδει σύμφωνα με τις απαιτήσεις σε όλες τις θέσεις και τις σφαίρες της λειτουργίας εντός του οργανισμού . Η διοίκηση πρέπει να παρέχει απαραίτητους πόρους για την υλοποίηση, τον έλεγχο και τη βελτίωση του συστήματος διαχείρισης της EAY. ΣΗΜΕΙΩΣΗ Πόροι περιλαμβάνουν τους ανθρώπινους πόρους και εξειδικευμένες δεξιότητες, τεχνολογία και οικονομικούς πόρους. Η διοίκηση του οργανισμού πρέπει να έχει έναν καθορισμένο ρόλο, ευθύνες και αρμοδιότητες για: α) να εξασφαλίζει ότι οι απαιτήσεις του συστήματος διαχείρισης EAY καθιερώνονται, εφαρμόζονται και διατηρούνται σύμφωνα με την παρούσα προδιαγραφή OHSAS β) τη διασφάλιση ότι οι εκθέσεις σχετικά με την επίδοση του συστήματος διαχείρισης EAY παρουσιάζονται στην ανώτατη διοίκηση για την αναθεώρηση και έχουν ως βάση τη βελτίωση του συστήματος διαχείρισης της EAY. Όλα αυτά με την ευθύνη της διαχείρισης πρέπει να επιδειξουν τη δέσμευσή τους για τη συνεχή βελτίωση των επιδόσεων στον τομέα της EAY.

7α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Οι ρόλοι και ευθύνες, και των αρχών που καθορίζονται, τεκμηριώνονται και κοινοποιούνται; ✓ Έχει η διαχείριση τους απαραίτητους πόρους (ανθρώπους, την τεχνολογία, τα χρήματα) για την εφαρμογή αυτού του προγράμματος για την EAY; ✓ Έχει διοριστεί διαχείριση EAY από την ανώτερη διοίκηση; ✓ Πώς η διαχείριση αποδεικνύει τη δέσμευσή της για συνεχή βελτίωση της απόδοσης της EAY;	□	□	□	

ΔΙΕΥΛΟΓΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐	
8	4.4.2 Εκπαίδευση, ευαισθητοποίηση και ικανότητα του προσωπικού πρέπει να είναι ικανό να εκτελεί τα καθήκοντα που ενδέχεται να επηρεάσουν την ΕΑΥ στον εργασιακό χώρο. Αρμοδιότητα ορίζεται από την άποψη της κατάλληλης εκπαίδευσης, κατάρτισης ή / και εμπειρία. Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώσει και να διατηρεί διαδικασίες για να εξασφαλίσει ότι οι υπάλληλοί της που εργάζονται σε κάθε σχετική λειτουργία και επίπεδο γνωρίζουν: α) τη σπουδαιότητα της συμμόρφωσης με την πολιτική και τις διαδικασίες της ΕΑΥ, καθώς και με τις απαιτήσεις του συστήματος διαχείρισης ΕΑΥ β) οι συνέπειες, πραγματικές ή δυνητικές, των δραστηριοτήτων τους στην ΕΑΥ, καθώς και τα οφέλη της ΕΑΥ ΜΕ τις βελτιωμένες ατομικές επιδόσεις γ) τους ρόλους και τις ευθύνες τους για την επίτευξη της συμμόρφωσης με την πολιτική και τις διαδικασίες της ΕΑΥ και με τις απαιτήσεις του συστήματος διαχείρισης ΕΑΥ, συμπεριλαμβανομένης της ετοιμότητας και ανταπόκρισης των απαιτήσεων δ) τις δυνητικές συνέπειες της απόκλισης από τις προκαθορισμένες διαδικασίες λειτουργίας. Στις διαδικασίες κατάρτισης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα διαφορετικά επίπεδα: α) την ευθύνη, την ικανότητα και την παιδεία και β) του κινδύνου.				
8α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Οι διαδικασίες καθορίζονται και τηρούνται ώστε να ενημερώνουν τους υπαλλήλους για τα παραπάνω α – δ; ✓ Πώς εξασφαλίζεται ότι το προσωπικό είναι αρμόδιο για την εκτέλεση των καθηκόντων με αντίκτυπο την ΥΑΕ; ✓ Έχει γίνει κατάλληλη εκπαίδευση και, όπου απαιτείται, από εξειδικευμένους εκπαιδευτές; ✓ Μήπως οι διαδικασίες κατάρτισης λαμβάνουν υπόψη τα διαφορετικά επίπεδα ευθύνης, ικανότητας, παιδείας και κινδύνου; ✓ Υπάρχουν συγκεκριμένα, τεκμηριωμένες ελάχιστες απαιτήσεις για κάθε πρόσωπο που εκτελεί μια εργασία που μπορεί να προκαλέσει σημαντικές επιπτώσεις ΥΑΕ;	☐	☐	☐	
ΔΙΕΥΛΟΔΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ					
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):					
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:					
ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐	

9	4.4.3 Διαβούλευση και Επικοινωνία Ο οργανισμός πρέπει να διαθέτει διαδικασίες για την εξασφάλιση ότι οι σχετικές πληροφορίες σε θέματα ΕΑΥ κοινοποιείται προς και από τους εργαζόμενους και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Η συμμετοχή των εργαζομένων και η διαβούλευση θα πρέπει να τεκμηριώνονται και τα ενδιαφερόμενα μέρη να ενημερώνονται. Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να: α) συμμετέχουν στην ανάπτυξη και την αναθεώρηση των πολιτικών και διαδικασιών για τη διαχείριση των κινδύνων β) επεμβαίνουν όπου υπάρχουν οποιεσδήποτε αλλαγές που επηρεάζουν την υγεία και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας γ) να εκπροσωπούνται σε θέματα υγείας και ασφάλειας και δ) να ενημερώνεται σχετικά με το ποιος είναι ο εκπρόσωπος τους στην ΕΑΥ.				
9α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Υπάρχουν διαδικασίες που διατηρούνται για επικοινωνίες προς και από τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τις σχετικές πληροφορίες ΕΑΥ του οργανισμού εκεί; ✓ Πώς είναι οι επικοινωνίες προς και από τα ενδιαφερόμενα μέρη τεκμηριωμένες; ✓ Πώς είναι η εσωτερική επικοινωνία μεταξύ των διαφόρων επιπέδων και διαφορετικές λειτουργίες τεκμηριωμένες; Πώς σχολιάζεται η διαχείριση; ✓ Πώς συμμετέχουν οι εργαζόμενοι στην ανάπτυξη των πολιτικών και των διαδικασιών για τη διαχείριση των κινδύνων; ✓ Πώς οι εργαζόμενοι διαπραγματεύονται τις αλλαγές που επηρεάζουν την υγεία και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας; Πώς εκπροσωπούνται οι εργαζόμενοι για τα θέματα ΥΑΕ; ✓ Οι άνθρωποι ξέρουν ποιος είναι εκπρόσωπος των εργαζομένων ΥΑΕ τους ή / και τους υποψηφίους διαχείρισης; ✓ Πώς εμπλέκονται οι εκπρόσωποι της ΥΑΕ σε μηχανισμούς επικοινωνίας με τη διοίκηση; ✓ Ποιες πρωτοβουλίες λαμβάνονται για την ενθάρρυνση των διαβουλευσεων και των δραστηριοτήτων βελτίωσης της ΥΑΕ; ✓ Ποιοι μηχανισμοί χρησιμοποιούνται για την επικοινωνία ΥΑΕ για ανησυχίες ή πληροφόρηση όλων των ενδιαφερομένων μερών και των εργαζομένων? π.χ., επιθεωρήσεις, ενημερώσεις, πίνακες ανακοινώσεων, τα προγράμματα ΥΑΕ, ενημερωτικό δελτίο;	□	□	□	

ΔΙΕΥΛΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ**ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):****ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:**

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐

10	4.4.4 Τεκμηρίωση Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώσει και να διατηρεί πληροφορίες, σε ένα κατάλληλο μέσο όπως το χαρτί ή σε ηλεκτρονική μορφή, ότι: α) περιγράφει τα βασικά στοιχεία του συστήματος διαχείρισης και την αλληλεπίδρασή τους β) παρέχει κατεύθυνση στη σχετική τεκμηρίωση. ΣΗΜΕΙΩΣΗ Είναι σημαντικό ότι τα έγγραφα να διατηρούνται στο ελάχιστο που απαιτείται για την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα.

10α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Πώς έχει καταγράψει η οργάνωση τα βασικά στοιχεία του OHSAS 18001 στο σύστημα της;✓ Πώς η οργάνωση δείχνει τεκμηριωμένα τη σύνδεση μεταξύ όλων των άνω και κάτω επιπέδων;✓ Το καταγραφικό σύστημα δείχνει πώς να χρησιμοποιούνται οι σχετικές τεκμηριώσεις, τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές, [κανονισμούς, άδειες, έντυπα, κλπ];	☐	☐	☐	

ΔΙΕΥΛΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:**

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐

11

4.4.5 Έγγραφο και Δεδομένα Ελέγχου

Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώσει και να διατηρεί διαδικασίες για τον έλεγχο όλων των εγγράφων και στοιχείων που απαιτούνται από την παρούσα προδιαγραφή OHSAS να εξασφαλίσουν ότι:

α) μπορούν να βρισκονται

β) αυτά ανασκοπούνται περιοδικά, αναθεωρούνται όπως είναι απαραίτητο και εγκρίνονται ως προς την επάρκειά τους από εξουσιοδοτημένο προσωπικό

γ) οι τρέχουσες εκδόσεις των σχετικών εγγράφων και δεδομένων είναι διαθέσιμα σε όλες τις περιοχές όπου εκτελούνται εργασίες ουσιώδεις για την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος ΕΑΥ

δ) τα απαρχαιωμένα έγγραφα και στοιχεία απομακρύνονται αμέσως από όλα τα σημεία έκδοσης και τα σημεία χρήσης ή άλλα μέτρα κατά της ακούσιας χρήσης και

ε) διατηρούνται αρχειακά έγγραφα και δεδομένα για λόγους νομικούς ή διατήρησης γνώσεων, ή και τα δύο.

11α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Υπάρχουν οι διαδικασίες για τον έλεγχο και τη συντήρηση όλων των εγγράφων (π.χ., διαδικασίες και οδηγίες) και / ή δεδομένα (π.χ., μηχανολογικά σχέδια και MSDS) που απαιτούνται από το πρότυπο αυτό εκεί; ✓ Τα έγγραφα / στοιχεία είναι προσβάσιμα (π.χ., μπορεί η πρόσβαση των εργαζομένων της έγγραφα / στοιχεία που χρειάζονται), και κατά τη διάρκεια μιας έκτακτης ανάγκης; ✓ τα έγγραφα / στοιχεία επανεξετάζονται περιοδικά, αναθεωρούνται και εγκρίνονται για την επάρκειά τους από εξουσιοδοτημένο προσωπικό; ✓ Οι τελευταίες εκδόσεις των εγγράφων / στοιχείων είναι διαθέσιμες σε όλους τους τομείς και από όλο το προσωπικό που εκτελεί καθήκοντα που είναι απαραίτητα για την αποτελεσματική λειτουργία της ΕΑΥ; ✓ Τα απαρχαιωμένα έγγραφα / στοιχεία αφαιρούνται από τη χρήση και διαβεβαιώνονται από την ακούσια χρήση; Διατηρούνται & επισημαίνονται αντίγραφα; ✓ Τα απαρχαιωμένα έγγραφα / στοιχεία που κρατούνται για νομικούς ή γνώσεις τους λόγους προσδιορίζονται με σαφήνεια; ✓ Τα έγγραφα / στοιχεία με την τελευταία αναθεώρηση, είναι ομαλά, ευανάγνωστα και διατηρούνται για ορισμένο χρονικό διάστημα;	□	□	□	
ΔΙΕΥΛΟΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ					
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):					
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:					
ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐	

12	4.4.6 Επιχειρησιακός έλεγχος Ο οργανισμός επισημαίνει τις λειτουργίες και δραστηριότητες που σχετίζονται με συγκεκριμένους κινδύνους για τους οποίους πρέπει να εφαρμοστούν μέτρα ελέγχου. Ο οργανισμός πρέπει να σχεδιάσει τις δραστηριότητες αυτές, συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης, προκειμένου να διασφαλίσει ότι αυτές διεξάγονται κάτω από προκαθορισμένες συνθήκες, μέσω: α) τη δημιουργία και τη διατήρηση τεκμηριωμένων διαδικασιών για την κάλυψη καταστάσεων όπου η απουσία τους θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποκλίσεις από την πολιτική EAY και τους στόχους β) του καθορισμού κριτηρίων λειτουργίας στις διαδικασίες γ) την καθιέρωση και διατήρηση των διαδικασιών που σχετίζονται με κινδύνους EAY των προϊόντων, εξοπλισμού και υπηρεσιών που αγοράζονται ή / και χρησιμοποιούνται από τον οργανισμό και γνωστοποίησης των σχετικών διαδικασιών και απαιτήσεων στους προμηθευτές και εργολάβους δ) τη δημιουργία και διατήρηση των διαδικασιών για το σχεδιασμό του χώρου εργασίας, τη διαδικασία, τις εγκαταστάσεις, τα μηχανήματα, τις διαδικασίες λειτουργίας και οργάνωσης της εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής τους με τις ανθρώπινες ικανότητες, προκειμένου να εξαλείψει ή να μειώσει τους κινδύνους EAY.				
12α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Έχουν ταυτοποιηθεί οι πράξεις και δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης, που σχετίζονται με τους κινδύνους της EAY, όταν πρέπει να εφαρμοστούν μέτρα ελέγχου; ✓ Έχουν θεσπιστεί και διατηρηθεί οι διαδικασίες για τις παραπάνω πράξεις ότι, αν δεν ακολουθούνται για αυτές τις περιπτώσεις, θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποκλίσεις από την πολιτική EAY και τους στόχους; ✓ Τα λειτουργικά κριτήρια και τα έγγραφα/στοιχεία καθορίζονται σαφώς στο πλαίσιο των διαδικασιών για τις εργασίες και τις δραστηριότητες που αναφέρονται παραπάνω; ✓ Οι προσδιορισμένοι κίνδυνοι EAY των αγαθών, υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται στις εν λόγω επιχειρήσεις και δραστηριότητες έχουν εντοπιστεί; ✓ Υπάρχουν διαδικασίες για τη διακίνηση εμπορευμάτων, υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται στις δραστηριότητες που σχετίζονται με συγκεκριμένους κινδύνους, όπου χρειάζεται έλεγχος που πρέπει να εφαρμοστεί; ✓ Οι σχετικές διαδικασίες και απαιτήσεις γνωστοποιούνται στους προμηθευτές και εργολάβους (οι επιχειρησιακοί έλεγχοι λειτουργούν όπως αναμένεται); ✓ Τηρούνται αρχεία των λειτουργικών ελέγχων και των δεικτών απόδοσης διαχείρισης και διατηρούνται σύμφωνα με τα σχέδια; ✓ Υπάρχουν διαδικασίες για τη μείωση κινδύνων στο σχεδιασμό και στο χώρο εργασίας.	□	□	□	

ΔΙΕΥΛΟΔΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐

13	4.4.7 Ετοιμότητα και Ανταπόκριση Έκτακτης Ανάγκης	Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώσει και να διατηρεί τα σχέδια και τις διαδικασίες για την αναγνώριση του δυναμικού, καθώς και οι απαντήσεις σε αυτά, συμβάντα και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, καθώς και για την πρόληψη και τον περιορισμό των πιθανών ασθενειών και τραυματισμών που μπορεί να σχετίζονται με αυτούς. Ο οργανισμός πρέπει να επανεξετάσει την ετοιμότητα της έκτακτης ανάγκης και των σχεδίων αντιμετώπισης και των διαδικασιών, ιδίως μετά την εμφάνιση των συμβάντων ή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Ο οργανισμός πρέπει επίσης, περιοδικά, να δοκιμάζει αυτές τις διαδικασίες, όπου είναι εφικτό.			

13α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Διατηρούνται διαδικασίες για τον προσδιορισμό της πιθανότητας ατυχημάτων και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης; ✓ Διατηρούνται διαδικασίες για την αντιμετώπιση ατυχημάτων και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης; ✓ Διατηρούνται διαδικασίες για την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων ΕΑΥ που μπορεί να συνδέονται με τα αναγνωρισμένα ατυχήματα και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης; ✓ Υπάρχουν σχόλια και αναθεωρήσεις των διαδικασιών ετοιμότητας και αντίδρασης, ιδιαίτερα μετά από ένα περιστατικό; ✓ Υπάρχουν περιοδικές δοκιμές των ανωτέρω διαδικασιών;	☐	☐	☐	

ΔΙΕΥΛΟΔΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:****ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ** **ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ** **ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ**

14

4.5.1 Μέτρηση της απόδοσης και έλεγχος

Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώσει και να διατηρεί διαδικασίες για την παρακολούθηση και τη μέτρηση της απόδοσης της ΕΑΥ σε τακτική βάση. Οι διαδικασίες αυτές προβλέπουν:

- α) τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά μέτρα, ανάλογα με τις ανάγκες του οργανισμού
- β) την παρακολούθηση του βαθμού στον οποίο έχουν εκπληρωθεί οι στόχοι στον τομέα της ΕΑΥ του οργανισμού
- γ) προληπτικά μέτρα απόδοσης που παρακολουθούν τη συμμόρφωση με την ΕΑΥ
- δ) το πρόγραμμα διαχείρισης, λειτουργικά κριτήρια και την ισχύουσα νομοθεσία και τις κανονιστικές απαιτήσεις
- ε) αντιδραστικά μέτρα απόδοσης για να παρακολουθούν τα ατυχήματα, κακή υγεία, επεισόδια (συμπεριλαμβανομένων των παρ'ολίγων ατυχημάτων) και άλλα ιστορικά στοιχεία της ανεπαρκούς απόδοσης ΕΑΥ
- στ) την καταγραφή των δεδομένων και των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης και μέτρησης αρκεί για να διευκολυνθεί η μεταγενέστερη διορθωτική και προληπτική δράση ανάλυση.

Εάν απαιτείται ο εξοπλισμός παρακολούθησης για τη μέτρηση των επιδόσεων και της παρακολούθησης, ο οργανισμός πρέπει να καθιερώσει και να διατηρεί διαδικασίες για τη βαθμονόμηση και τη συντήρηση του εν λόγω εξοπλισμού. Τα αρχεία των δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων βαθμονόμησης και συντήρησης θα πρέπει να διατηρούνται.

14α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Οι διαδικασίες αντιμετώπισης έχουν ποιοτικά και ποσοτικά μέτρα; ✓ Οι διαδικασίες καταγραφής διατηρούνται για την παρακολούθηση και τη μέτρηση της απόδοσης της ΕΑΥ σε τακτική βάση; ✓ Παρακολουθούνται οι στόχοι της ΕΑΥ; ✓ Το πρόγραμμα διαχείρισης ΕΑΥ περιλαμβάνει προληπτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των λειτουργικών κριτηρίων, τις νομικές απαιτήσεις και τα ρυθμιστικά πρότυπα ✓ υπάρχουν δραστικά μέτρα απόδοσης για να παρακολουθούν τα ατυχήματα, κακή υγεία, επεισόδια (συμπεριλαμβανομένης της παρ 'ολίγον ατυχημάτων) και άλλα ιστορικά στοιχεία της ανεπαρκούς απόδοσης ΕΑΥ; ✓ Αξιολογούνται οι δείκτες επιδόσεων στον τομέα της ΕΑΥ για διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες; ✓ Οι δείκτες απόδοσης της ΕΑΥ κοινοποιούνται στη διαχείριση; ✓ Ο εξοπλισμός παρακολούθησης της ΑΥΕ που απαιτείται για τη μέτρηση των επιδόσεων και την παρακολούθησης μπορεί να βαθμονομηθεί; Αν ναι, είναι μια τεκμηριωμένη διαδικασία (εξ) βαθμονόμησης και συντήρησης; ✓ Οι εγγραφές για τις βαθμονομήσεις και τα αποτελέσματα συντήρηση διατηρούνται;	□	□	□	
ΔΙΕΥΛΟΔΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ					
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):					
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:					
ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐	

15	4.5.2 Ατυχήματα, συμβάντα, μη συμμορφώσεις και διορθωτική και προληπτική δράση Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώσει και να διατηρεί διαδικασίες για τον καθορισμό των ευθυνών και των αρμοδιοτήτων για: α) το χειρισμό και τη διερεύνηση: 1. Ατυχήματα 2. Περιστατικά 3. Μη-συμμορφώσεις β) τη λήψη μέτρων για τον περιορισμό τυχόν επιπτώσεων που προκύπτουν από ατυχήματα, συμβάντα ή ελαττωματικών προϊόντων γ) την έναρξη και ολοκλήρωση διορθωτικών και προληπτικών ενεργειών δ) την επιβεβαίωση της αποτελεσματικότητας των διορθωτικών και προληπτικών ενεργειών που λαμβάνονται Οι διαδικασίες αυτές απαιτούν όλες οι προτεινόμενες διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες πρέπει να αναθεωρηθούν με τη διαδικασία αξιολόγησης του κινδύνου πριν από την εφαρμογή. Κάθε διορθωτική ή προληπτική δράση για την εξάλειψη των αιτιών των πραγματικών ή δυνητικών μη συμμορφώσεων, πρέπει να είναι ανάλογη προς το μέγεθος των προβλημάτων και ανάλογη με τον κίνδυνο που αντιμετωπίζουν ΕΑΥ. Ο οργανισμός πρέπει να εφαρμόζει και να καταγράφει κάθε αλλαγή στις τεκμηριωμένες διαδικασίες που προκύπτουν από διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες				
15α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Οι διαδικασίες είναι τεκμηριωμένες και διατηρούνται για τον καθορισμό των ευθυνών και των αρμοδιοτήτων για τον χειρισμό και διερεύνηση των ατυχημάτων, συμβάντων και ελαττωματικών προϊόντων; ✓ Οι διαδικασίες είναι τεκμηριωμένες και διατηρούνται για την έναρξη και ολοκλήρωση διορθωτικών και προληπτικών ενεργειών; Είναι μια αξιολόγηση των κινδύνων για τις ενέργειες αυτές; ✓ Οι διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες είναι κατάλληλες; ✓ Τα αποτελέσματα των διορθωτικών και προληπτικών ενεργειών που υλοποιούνται καταγράφονται; ✓ Πώς ο οργανισμός εφαρμόζει και καταγράφει κάθε αλλαγή στις τεκμηριωμένες διαδικασίες τους που προκύπτουν από διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες;	□	□	□	
ΔΙΕΥΛΟΔΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ					

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:**

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐

16

4.5.3 Αρχεία και Διαχείριση Αρχείων

Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώσει και να διατηρεί διαδικασίες για την ταυτοποίηση, διατήρηση και διάθεση της ΕΑΥ αρχεία, καθώς και τα αποτελέσματα των ελέγχων και αναθεωρήσεων.

ΕΑΥ αρχεία πρέπει να είναι ευανάγνωστα, αναγνωρίσιμα και ανιχνεύσιμα με τις δραστηριότητες που εμπλέκονται.

ΕΑΥ αρχεία πρέπει να αποθηκεύονται και να διατηρούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι εύκολα ανακτήσιμα και να προστατεύονται από ζημία, φθορά ή απώλεια.

Πρέπει να καθορίζονται και να καταγράφονται χρόνοι κατακράτησης τους. Τα αρχεία πρέπει να διατηρούνται όπως ταιριάζει στο σύστημα και τον οργανισμό για να αποδεικνύουν την συμμόρφωση προς αυτή την προδιαγραφή OHSAS.

16α

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ:

- ✓ Οι διαδικασίες είναι τεκμηριωμένες και διατηρούνται για την ταυτοποίηση, διατήρηση και διάθεση της ΕΑΥ αρχεία;
- ✓ Τα αρχεία είναι ευανάγνωστα, αναγνωρίσιμα και ανιχνεύσιμα με τις δραστηριότητες που εμπλέκονται;
- ✓ Τα αρχεία αποθηκεύονται και διατηρούνται έτσι ώστε να είναι εύκολα ανακτήσιμα και προστατεύονται από ζημία, φθορά ή απώλεια;
- ✓ Καθορίζονται χρόνοι κράτησης για όλα τα αρχεία;
- ✓ Τα αρχεία διατηρούνται με τρόπο που να αποδεικνύουν την συμμόρφωση με τα πρότυπα και ανάλογα με το σύστημα και την οργάνωση;

ΔΙΕΥΛΟΔΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ**ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):****ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:**

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐	ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐

17	4.5.4 Έλεγχος Σύστημα ελέγχων που πρέπει να διενεργούνται, προκειμένου: α) να διαπιστωθεί κατά πόσον ή όχι το σύστημα διαχείρισης ΕΑΥ: 1) συμμορφώνεται με τα προβλεπόμενα για τη διαχείριση της ΕΑΥ, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων της παρούσας προδιαγραφής OHSAS 2) έχει εφαρμοστεί και διατηρείται σωστά 3) είναι αποτελεσματική στην αντιμετώπιση της πολιτικής και των στόχων του οργανισμού β) εξετάζει τα αποτελέσματα των προηγούμενων ελέγχων γ) η παροχή πληροφοριών σχετικά με τα αποτελέσματα των ελέγχων της διαχείρισης. Το πρόγραμμα ελέγχου, συμπεριλαμβανομένου κάθε χρονοδιαγράμματος, πρέπει να βασίζεται στα αποτελέσματα της αξιολόγησης του κινδύνου των δραστηριοτήτων του οργανισμού, καθώς και τα αποτελέσματα των προηγούμενων ελέγχων. Οι διαδικασίες ελέγχου πρέπει να καλύπτουν το πεδίο εφαρμογής, τη συχνότητα, τις μεθοδολογίες και ικανότητες, καθώς και τις ευθύνες και απαιτήσεις για τη διεξαγωγή των ελέγχων και την αναφορά των αποτελεσμάτων. Όπου είναι δυνατόν, οι έλεγχοι που διενεργούνται από το προσωπικό ανεξάρτητες από εκείνες που έχουν την άμεση ευθύνη για τη δραστηριότητα που εξετάζεται. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ Ο όρος «ανεξάρτητη» εδώ δεν σημαίνει απαραίτητα εκτός του οργανισμού				
17α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Οι διαδικασίες είναι τεκμηριωμένες και διατηρούνται για περιοδικούς ελέγχους για την ΕΑΥ; ✓ Η διαδικασία ελέγχων για την ΕΑΥ περιλαμβάνουν την εμβέλεια του ελέγχου, τη συχνότητα, τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται, τις ευθύνες, τις απαιτήσεις, και τη μέθοδος των αποτελεσμάτων αναφοράς; ✓ Ο έλεγχος ΕΑΥ έχει διαπιστωθεί αν έχει εφαρμοστεί και διατηρείται και είναι σύμφωνο με αυτό το πρότυπο και την πολιτική στον τομέα της ΕΑΥ οργάνωση και τους στόχους; ✓ Ο έλεγχος ΕΑΥ παρέχει τα αποτελέσματα των ελέγχων για τη διαχείριση; ✓ Είναι το πρόγραμμα ελέγχου και το χρονοδιάγραμμα με βάση τις αξιολογήσεις κινδύνου και τα αποτελέσματα των προηγούμενων ελέγχων; ✓ Η διαδικασία αντιμετωπίζει την ανεξαρτησία των ελεγκτών;	☐	☐	☐	
ΔΙΕΥΛΟΔΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ					
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):					

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:				
ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐
18	4.6 Ανασκόπηση από τη Διοίκηση Η ανώτατη διοίκηση του οργανισμού πρέπει, κατά διαστήματα που η ίδια αποφασίζει, να ελέγχει το σύστημα διαχείρισης της ΕΑΥ, για να εξασφαλίζει τη συνεχιζόμενη καταλληλότητα, επάρκεια και αποτελεσματικότητά του. Η ανασκόπηση πρέπει να εξασφαλίσει ότι οι αναγκαίες πληροφορίες συλλέγονται για να επιτρέψουν στη διοίκηση να προβεί στην αξιολόγηση αυτή. Αυτή η ανασκόπηση πρέπει να τεκμηριώνεται. Η ανασκόπηση πρέπει να εξετάζει την πιθανή ανάγκη για αλλαγές στην πολιτική, τους στόχους και τα άλλα στοιχεία του συστήματος διαχείρισης ΕΑΥ, υπό το φως της ΕΑΥ αποτελέσματα του ελέγχου του συστήματος διαχείρισης, μεταβαλλόμενες συνθήκες και τη δέσμευση για συνεχή βελτίωση.			
18α	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΚΤΗ: ✓ Η ανώτατη διοίκηση πραγματοποίησε αναθεώρηση του συστήματος διαχείρισης της ΕΑΥ σε περιοδική βάση; Είναι τεκμηριωμένο; ✓ Έχει αντιμετωπίσει η επανεξέταση του συστήματος: • συνεχιζόμενη καταλληλότητα • επάρκεια • αποτελεσματικότητα ✓ Υπάρχει πιθανή ανάγκη της διεύθυνσης να αλλάξει την πολιτική, τους στόχους της και άλλα στοιχεία του συστήματος διαχείρισης ΕΑΥ; ✓ Έχουν διεξαχθεί υπό το φως της ΕΑΥ αποτελέσματα του ελέγχου του συστήματος διαχείρισης, τη συνεχή βελτίωση και μεταβαλλόμενες συνθήκες; ✓ Μήπως το αρχείο της ανασκόπησης περιλαμβάνει κατάλογο των πληροφοριών που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της διαχείρισης;	☐	☐	☐
ΔΙΕΥΛΟΔΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ				
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΑ (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ):				
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:				
ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ☐		ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ☐

Λίστα ελέγχου δραστηριότητας

Κριτήρια	Δραστηριότητα 1	Δραστ. 2	Δραστ. 3	Δραστ. 4	Δραστ. 5
Η γνώση της πολιτικής στον τομέα της ΕΑΥ					
Η γνώση της ύπαρξης του συστήματος διαχείρισης ΕΑΥ					
ΕΑΥ κίνδυνοι δουλειάς					
Η συνειδητοποίηση του πώς να αποφεύγονται κίνδυνοι ΕΑΥ					
Η συνειδητοποίηση του πώς να συνεισφέρετε σε προγράμματα του οργανισμού (π.χ., ανατροφοδότηση, συμμετοχή σε επιτροπές, των εκτιμήσεων κινδύνου, τον προγραμματισμό των εργασιών)					
Η συνειδητοποίηση της αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης / δράσεις					
Πώς επηρεάζονται εργαζόμενοι / επισκέπτες όταν έχουν ενημερωθεί για τις νέες απαιτήσεις					
Πώς οι στόχοι έγιναν γνωστοί στους εργαζόμενους / επισκέπτες που υποτίθεται ότι θα τους επιτεύξουν					
Κάντε τους υπαλλήλους / επισκέπτες να γνωρίσουν τους ρόλους ΕΑΥ, αρχές και τις ευθύνες τους					
Οι επιχειρησιακοί έλεγχοι στη θέση του και τη λειτουργία, όπως ορίζεται					
Κάντε τους υπαλλήλους / επισκέπτες να γνωρίζουν την συνέπεια του να αποκλίνουν από τις καθιερωμένες διαδικασίες					
Οι υπάλληλοι / επισκέπτες γνωρίζουν και είναι έτοιμοι να εκτελέσουν τις διαδικασίες έκτακτης					

ανάγκης					
Ενδιαφερόμενα μέρη που ενημερώθηκαν σχετικά με τυχόν σχετικούς επιχειρησιακούς ελέγχους					
Υποσημειώσεις / Σχόλια:					

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

ΣΥΜΠΛΗΡΩΘΗΚΕ ΑΠΟ: